

НЛБ Банка АД Скопје

Извештај на независниот ревизор и

Финансиски извештаи

за годината завршена на 31 декември 2021 година

Содржина	Страна
Извештај на независниот ревизор	3
Биланс на успех	5
Извештај за сеопфатна добивка	6
Биланс на состојба	7-8
Извештај за промените во капиталот и резервите	9-10
Извештај за паричниот тек	11-12
Вовед	15
1. Класификација на финансиските средства и финансиските обврски	17
2. Обелоденувања за управување со ризиците	53
3. Адекватност на капиталот	62
4. Известување според сегменти	64
5. Објективна вредност на финансиските средства и обврски	65
Белешки кон финансиските извештаи	74

ИЗВЕШТАЈ НА НЕЗАВИСНИТЕ РЕВИЗОРИ

До Акционерите на НЛБ Банка АД - Скопје

Извештај на финансиски извештаи

Ние извршивме ревизија на приложените финансиски извештаи на НЛБ Банка АД - Скопје ("Банката"), кои што ги сочинуваат билансот на состојба на Банката на 31 декември 2021 година како и билансот на успех, извештаите за сеопфатна добивка, извештаите за промените на капиталот и извештаите на паричните текови за годината која што завршува тогаш и прегледот на значајните сметководствени политики и други објаснувачки информации.

Одговорност на раководството за финансиските извештаи

Раководството е одговорно за подготвувањето и објективното презентирање на овие финансиски извештаи во согласност со регулативата на Народна банка на Република Северна Македонија и интерна контрола која што раководството смета дека е релевантна за подготвување и објективно презентирање на финансиските извештаи коишто се ослободени од материјално погрешно прикажување, без разлика дали се резултат на измама или грешка.

Одговорност на ревизорот

Наша одговорност е да изразиме мислење за овие финансиски извештаи врз основа на нашата ревизија. Ние ја спроведовме нашата ревизија во согласност со Меѓународните стандарди за ревизија прифатени во Република Северна Македонија и објавени во Службен Весник бр.79 од 11 јуни 2010 година. Тие стандарди бараат да ги почитуваме етичките барања и да ја планираме и извршуваме ревизијата за да добиеме разумно уверување за тоа дали финансиските извештаи се ослободени од материјално погрешно прикажување.

Ревизијата вклучува извршување на постапки за прибавување на ревизорски докази за износите и обелоденувањата во финансиските извештаи. Избраните постапки зависат од расудувањето на ревизорот, вклучувајќи ја и проценката на ризиците од материјално погрешно прикажување на финансиските извештаи, без разлика дали е резултат на измама или грешка. Кога ги прави тие проценки на ризикот, ревизорот ја разгледува интерната контрола релевантна за подготвувањето и објективното презентирање на финансиските извештаи на ентитетот за да обликува ревизорски постапки кои што се соодветни во околностите, но не за целта на изразување на мислење за ефективност на интерната контрола на Банката. Ревизијата исто така вклучува и оценка на соодветноста на користените сметководствени политики и на разумноста на сметководствените проценки направени од страна на раководството, како и оценка на севкупното презентирање на финансиските извештаи.

Ние веруваме дека ревизорските докази коишто ги имаме прибавено се достатни и соодветени за да обезбедат основа за нашето ревизорско мислење.

Мислење

Според нашето мислење, финансиските извештаи на Банката објективно ја презентираат, во сите материјални аспекти, финансиската состојба на Банката на 31 декември 2021 година како и финансиската успешност и паричните текови на Банката за годината што завршува тогаш во согласност со регулативата на Народна Банка на Република Северна Македонија.

Извештај за други правни и регулаторни барања

Раководството, исто така, е одговорно за подготовка на годишниот извештај за работење во согласност со член 384 од Законот за трговски друштва. Наша одговорност во согласност со Законот за ревизија е да известиме дали годишниот извештај за работење е конзистентен со годишната сметка и ревидираните финансиски извештаи на Банката за годината што завршува на 31 декември 2021 година. Нашите постапки во врска со годишниот извештај за работење се извршени во согласност со МСР 720 прифатен во Република Северна Македонија и објавен во Службен Весник бр.79 од 11 јуни 2010 година и се однесуваат само на оценка дали историските финансиски информации во годишниот извештај за работење се конзистентни со годишната сметка и ревидираните финансиски извештаи на Банката.

Годишниот извештај за работење е конзистентен, во сите материјални аспекти, со годишната сметка и ревидираните финансиски извештаи на Банката за годината што завршува на 31 декември 2021 година.

Владимир Соколовски
Управител

Владимир Соколовски
Овластен ревизор

Ернст и Јанг Овластени Ревизори ДОО

Скопје, 05 април 2022 година

НЛБ БАНКА АД СКОПЈЕ

Финансиски извештаи за годината завршена на 31 декември 2021 година
(сите износи се искажани во илјади денари, доколку поинаку не е назначено)

Биланс на успех за периодот од 01.01.2021 до 31.12.2021

Белешка	во илјади денари	
	тековна година 2021	претходна година 2020
Приходи од камата	3.322.539	3.329.534
Расходи за камата	(316.355)	(416.348)
Нето-приходи/(расходи) од камата	3.006.184	2.913.186
Приходи од провизии и надомести	2.073.549	1.737.147
Расходи за провизии и надомести	(871.159)	(614.255)
Нето-приходи/(расходи) од провизии и надомести	1.202.390	1.122.892
Нето-приходи од тргување	5.546	(45.819)
Нето-приходи од други финансиски инструменти евидентирани по објективна вредност	804	460
Нето-приходи/(расходи) од курсни разлики	263.652	239.538
Останати приходи од дејноста	688.682	275.436
Удел во добивката на придружените друштва	-	-
Исправка на вредноста на финансиските средства и посебна резерва за вонбилансната изложеност, на нето-основа	(576.512)	(673.070)
Загуба поради оштетување на нефинансиските средства, на нето-основа	(46.323)	(47.426)
Трошоци за вработените	(896.760)	(845.588)
Амортизација	(228.540)	(195.992)
Останати расходи од дејноста	(973.945)	(886.283)
Удел во загубата на придружените друштва	-	-
Добивка/(загуба) пред оданочување	2.445.178	1.857.334
Данок на добивка	(226.071)	(153.063)
Добивка/(загуба) за финансиската година од непрекинато работење	2.219.107	1.704.271
Добивка/(Загуба) од група на средства и обврски кои се чуваат за продажба*	-	-
Добивка/(загуба) за финансиската година	2.219.107	1.704.271
Добивка/(загуба) за финансиската година, којашто им припаѓа на*: акционерите на банката неконтролираното учество	-	-
Заработка по акција		
основна заработка по акција (во денари)	2.598	1.995
разводната заработка по акција (во денари)	2.598	1.995

* само за консолидираните финансиски извештаи

Скопје, 24.03.2022 година

Потпишани во име на НЛБ Банка АД Скопје:

Игор Давчевски
Член на Управен одбор

Гинтер Фриедл
Член на Управен одбор

Петер Зелен
Член на Управен одбор

Бранко Грегановиќ
Претседател на Управен одбор

Белешките кон финансиските извештаи претставуваат интегрален дел на овие финансиски извештаи

НЛБ БАНКА АД СКОПЈЕ

Финансиски извештаи за годината завршена на 31 декември 2021 година
(сите износи се искажани во илјади денари, доколку поинаку не е назначено)

Извештај за сеопфатна добивка
за периодот од 01.01.2021 до 31.12.2021

Добивка/(загуба) за финансиската година
Останати добивки/(загуби) во периодот (пред оданочување)
Останати добивки/(загуби) во периодот коишто не се прикажуваат во Билансот на успех (пред оданочување)
Ревалоризациска резерва за сопственички средства расположливи за продажба

- нереализирани нето-промени во објективната вредност на сопственичките средства расположливи за продажба
- реализирани нето-добивки/(загуби) од сопственичките средства расположливи за продажба, рекласификувани во Останати резерви

Промена во кредитната способност на банката, за финансиски обврски кои се мерат по објективна вредност
Данок на добивка од останати добивки/(загуби) коишто не се прикажуваат во Билансот на успех

Вкупно останати добивки/(загуби) во периодот коишто не се прикажуваат во Билансот на успех
Останати добивки/(загуби) во периодот коишто се или може да се прекласификуваат во Билансот на успех (пред оданочување)

Ревалоризациска резерва за должнички средства расположливи за продажба

- нереализирани нето-промени во објективната вредност на должничките средства расположливи за продажба
- реализирани нето-добивки/(загуби) од должничките средства расположливи за продажба, рекласификувани во Билансот на успех
- дополнителна исправка на вредноста на должничките средства расположливи за продажба
- ослободување на исправката на вредноста на должничките средства расположливи за продажба

Ревалоризациска резерва за преземените средства врз основа на ненаплатени побарувања

- ревалоризациска резерва признаена во текот на годината
- намалување на ревалоризациската резерва, рекласификувано во Билансот на успех

Резерва за инструменти за заштита од ризикот од паричните текови

- нереализирани нето-промени во објективната вредност на инструментите за заштита од ризикот од паричните текови
- реализирани нето-добивки/(загуби) од инструментите за заштита од ризикот од паричните текови, рекласификувани во Билансот на успех

Резерва за инструменти за заштита од ризикот од нето-вложување во странско работење

Резерва од курсни разлики од вложување во странско работење

Удел во останатите добивки/(загуби) од придружените друштва коишто не се прикажуваат во Билансот на успех

Останати добивки/(загуби) кои не се прикажуваат во Билансот на успех

Данок на добивка од останати добивки/(загуби) коишто се или може да се прекласификуваат во Билансот на успех

Вкупно останати добивки/(загуби) во периодот коишто се или може да се прекласификуваат во Билансот на успех
Вкупно останати добивки/(загуби) во периодот

Сеопфатна добивка/(загуба) за финансиската година
Сеопфатна добивка/(загуба) за финансиската година, којашто им припаѓа на*:
акционерите на банката
неконтролираното учество

Белешка	во илјади денари	
	тековна година 2021	претходна година 2020
	2.219.107	1.704.271
	92.112	2
	-	-
	-	-
	-	-
	92.112	2
	(125.903)	69.002
	-	-
	120	-
	-	-
	-	-
	(4)	(3.365)
	-	-
	-	-
	-	-
	-	-
	-	-
	(2.344)	(253)
	-	-
	(128.131)	65.384
	(36.019)	65.386
	2.183.088	1.769.657
	-	-
	-	-
	-	-

* само за консолидираните финансиски извештаи
Скопје, 24.03.2022 година

Потпишани во име на НЛБ Банка АД Скопје:

Игор Давчевски
Член на Управен одбор

Гинтер Фриедл
Член на Управен одбор

Петер Зелен
Член на Управен одбор

Бранко Трајановиќ
Претседател на Управен одбор

Белешките кон финансиските извештаи претставуваат интегрален дел на овие финансиски извештаи

НЛБ БАНКА АД СКОПЈЕ
Финансиски извештаи за годината завршена на 31 декември 2021 година
(сите износи се искажани во илјади денари, доколку поинаку не е назначено)
**Биланс на состојба **
на ден 31.12.2021**

Белешка	во илјади денари		
	тековна година 31.12.2021	претходна година 31.12.2020	претходна година*** 01.01.2020
Актива			
Парични средства и парични еквиваленти	18	19.704.740	17.583.530
Средства за тргување	19	-	-
Финансиски средства по објективна вредност преку Билансот на успех определени како такви при почетното признавање	20	-	-
Дериватни средства чувани за управување со ризик	21	804	460
Кредити на и побарувања од банки	22.1	678	502.403
Кредити на и побарувања од други комитенти	22.2	65.593.290	57.977.711
Вложувања во хартии од вредност	23	18.341.504	16.367.473
Вложувања во придружени друштва (сметководствено се евидентираат според „методот на главнина“)	24	-	-
Побарувања за данок на добивка (тековен)	30.1	-	30.924
Останати побарувања	25	1.638.367	1.633.256
Заложени средства	26	-	-
Преземени средства врз основа на ненаплатени побарувања	27	110.086	139.195
Нематеријални средства	28	312.447	278.154
Недвижности и опрема	29	2.007.563	2.032.107
Одложени даночни средства	30.2	-	-
Нетековни средства кои се чуваат за продажба и група за отуѓување	31	-	-
Вкупна актива		107.709.479	96.545.213
Обврски			
Обврски за тргување	32	-	-
Финансиски обврски по објективна вредност преку Билансот на успех определени како такви при почетното признавање	33	-	-
Дериватни обврски чувани за управување со ризик	21	-	-
Депозити на банки	34.1	357.762	345.173
Депозити на други комитенти	34.2	86.231.406	79.434.666
Издадени должнички хартии од вредност	35	-	-
Обврски по кредити	36	1.518.936	422.377
Субординирани обврски	37	2.768.342	1.848.018
Посебна резерва и резервирања	38	298.479	254.971
Обврски за данок на добивка (тековен)	30.1	78.730	-
Одложени даночни обврски	30.2	-	-
Останати обврски	39	2.386.098	827.163
Обврски директно поврзани со група на средства за отуѓување	31	-	-
Вкупно обврски		93.639.753	83.132.368

Белешките кон финансиските извештаи претставуваат интегрален дел на овие финансиски извештаи

AM. [Signature]

НЛБ БАНКА АД СКОПЈЕ

Финансиски извештаи за годината завршена на 31 декември 2021 година

(сите износи се искажани во илјади денари, доколку поинаку не е назначено)

Биланс на состојба ** на ден 31.12.2021 (продолжува)

Белешка	во илјади денари		
	тековна година 31.12.2021	претходна година 31.12.2020	претходна година*** 01.01.2020
Капитал и резерви			
Запишан капитал	40 854.061	854.061	
Премии од акции	2.274.484	2.274.484	
Сопствени акции	-	-	
Други сопственички инструменти	-	-	
Ревалоризациски резерви	259.947	295.966	
Останати резерви	6.969.898	5.299.564	
Задржана добивка/(Акумулирани загуби)	3.711.336	4.688.770	
Вкупно капитал и резерви кои припаѓаат на акционерите на банката	14.069.726	13.412.845	
Неконтролирано учество*	-	-	
Вкупно капитал и резерви	14.069.726	13.412.845	
Вкупно обврски и капитал и резерви	107.709.479	96.545.213	
Потенцијални обврски	42 20.274.795	18.362.931	
Потенцијални средства	42 -	-	

* само за консолидираните финансиски извештаи

** овој извештај е познат и како "Извештај за финансиската состојба"

*** оваа колона се пополнува само доколку банката: ретроактивно применува сметководствена политика, прави ретроактивна корекција на грешка или прави ретроактивна рекласификација на ставки од финансиските извештаи.

Скопје, 24.03.2022 година

Потпишани во име на НЛБ Банка АД Скопје:

Игор Давчевски
Член на Управен одбор

Гинтер Фриедл
Член на Управен одбор

Петер Зелен
Член на Управен одбор

Бранко Грегановиќ
Претседател на Управен одбор

Белешките кон финансиските извештаи претставуваат интегрален дел на овие финансиски извештаи

НЛБ БАНКА АД СКОПЈЕ

Финансиски извештаи за годината завршена на 31 декември 2021 година
(сите износи се искажани во илјади денари, доколку поинаку не е назначено)

Извештај за промените во капиталот и резервите
за периодот од 01.01.2021 до 31.12.2021 (продолжува)

Капитал	Ревалоризациски резерви						Останати резерви		Задржана добивка		Вкупно капитал и резерви, кој припаѓа на акционерите на банката	Некон-тирано учество*	Вкупно капитал и резерви					
	Залишан капитал	Премии од акции	(Сопствени акции)	Други сопствени инструменти	Ревалоризациска резерва за средства расположливи за продажба	Ревалоризациска резерва за средства приземени за ненаплатени побарувања	Резерва за заштита од ризиците	Резерва од курсни разлики од вложување во странско работење	Останати ревалоризациски резерви	Законска резерва				Капитална компонента на хибридни финансиски инструменти	Останати резерви	Расположлива за распределба на акционерите	Ограничена за распределба на акционерите	(Акумулации за губи)
На 31 декември 2020 (претходна година) 1 јануари 2021 (тековна година)	854.061	2.274.484	-	-	74.888	223.553	-	-	(2.475)	5.299.564	-	-	3.394.382	1.294.388	-	13.412.845	-	13.412.845
Корекции на почетната состојба	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
На 1 јануари 2021 година (тековна година), коригирано	854.061	2.274.484	-	-	74.888	223.553	-	-	(2.475)	5.299.564	-	-	3.394.382	1.294.388	-	13.412.845	-	13.412.845
Сопствена добивка (загуба) за финансиската година	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1.552.683	666.424	-	2.219.107	-	2.219.107
Добивка (загуба) за финансиската година	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Останати добивки (загуби) во периодот	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Промени во објективната вредност на средствата расположливи за продажба	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
доплатени инструменти	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
- нерелизирани промени во објективната вредност (нето)	-	-	-	-	(125.903)	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	(125.903)	-	(125.903)
- реализирани промени во објективната вредност (нето), префрлени во Билансот на успех	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
- дополнителна исправка на вредноста на доплатените средства расположливи за продажба	-	-	-	-	120	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	120	-	120
- ослободување на исправка на вредноста на доплатените средства расположливи за продажба	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
доплатени инструменти	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
- нерелизирани промени во објективната вредност (нето)	-	-	-	-	92.112	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	92.112	-	92.112
- реализирани промени во објективната вредност (нето), префрлени во Останати резерви	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Промени во објективната вредност на инструментите за заштита од ризиците од паричните текови	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Промени во објективната вредност на инструментите за заштита од ризиците од нето-вложување во странско работење	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Курсни разлики од вложување во странско работење	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Одложени даноци (средства) /обврски признаени во капиталот и резервите	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Промени во кредитната способност на банката, за финансиски обврски кои се мерат по објективна вредност	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Останати добивки (загуби) којшто не се прикажуваат во Билансот на успех (наведете детално)	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Ревалоризациска резерва за преземените средства врз основа на ненаплатени побарувања	-	-	-	-	-	(4)	-	-	-	-	-	-	-	-	-	(4)	-	(4)
Ревалоризациска резерва за актуарска пресметка	-	-	-	-	-	-	-	-	(2.344)	-	-	-	-	-	-	(2.344)	-	(2.344)
Вкупно нерелизирани добивки (загуби) признаени во капиталот и резервите	-	-	-	-	(33.671)	(4)	-	-	(2.344)	-	-	-	-	-	-	(36.019)	-	(36.019)
Вкупно сопствена добивка (загуба) за финансиската година	-	-	-	-	(33.671)	(4)	-	-	(2.344)	-	-	-	1.552.683	666.424	-	2.183.088	-	2.183.088
Трансакции со акционерите, признаени во капиталот и резервите:	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Издадени акции во текот на периодот	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1.670.334	-	-	(1.670.334)	-	-	-	-	-
Издаување за законска резерва	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Издаување за останати резерви	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Дивиденди	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	(1.526.207)	-	-	(1.526.207)	-	(1.526.207)
Откуп на сопствени акции	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Продадени сопствени акции	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Други промени во капиталот и резервите (наведете детално)	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Задржана добивка од поранешни години ограничена за распределба на акционерите - Инвестициско вложување во денари	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	(180.000)	180.000	-	-	-	-
Трансакции со акционерите, признаени во капиталот и резервите	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1.670.334	-	-	(3.376.541)	180.000	-	(1.526.207)	-	(1.526.207)
На 31 декември 2021 (тековна година)	854.061	2.274.484	-	-	41.217	223.549	-	-	(4.819)	6.969.898	-	-	1.570.524	2.140.812	-	14.069.726	-	14.069.726

* само за консолидираните финансиски извештаи

Скопје, 24.03.2022 година

Потпишани во име на НЛБ Банка АД Скопје:

Игор Давчевски
Член на Управен одбор

Гинтер Фредл
Член на Управен одбор

Петер Зелен
Член на Управен одбор

Бранко Грегоровиќ
Претседател на Управен одбор

Белешките кон финансиските извештаи претставуваат интегрален дел на овие финансиски извештаи

НЛБ БАНКА АД СКОПЈЕ

Финансиски извештаи за годината завршена на 31 декември 2021 година
(сите износи се искажани во илјади денари, доколку поинаку не е назначено)

Извештај за паричниот тек
за периодот од 01.01.2021 до 31.12.2021

Белешка	во илјади денари	
	тековна година 2021	претходна година 2020
Паричен тек од основната дејност		
Добивка/(Загуба) пред оданочувањето	2.445.178	1.857.334
Коригирана за:		
Неконтролирано учество, вклучено во консолидираниот Биланс на успех*	-	-
Амортизацијата на:		
нематеријални средства	83.814	67.132
недвижности и опрема	144.726	128.860
Капиталната добивка од:		
продажба на нематеријални средства	-	-
продажба на недвижности и опрема	(445)	(969)
продажба на преземени средства врз основа на ненаплатени побарувања	(572)	(6.056)
Капиталната загуба од:		
продажба на нематеријални средства	-	-
продажба на недвижности и опрема	-	-
продажба на преземени средства врз основа на ненаплатени побарувања	29	-
Приходи од камата	(3.322.539)	(3.329.534)
Расходи за камата	316.355	416.348
Нето-приходи од тргување	(5.546)	45.819
Исправка на вредноста на финансиските средства и посебна резерва за вонбилансната изложеност, на нето-основа		
дополнителна исправка на вредноста и посебна резерва ослободена исправка на вредноста и посебна резерва	820.513	906.359
Загуба поради оштетување на нефинансиските средства, на нето-основа	(245.758)	(242.570)
дополнителни загуби поради оштетување	46.510	50.790
ослободени загуби поради оштетување	(187)	(3.364)
Резервирања		
дополнителни резервирања	6.242	11.505
ослободени резервирања	(8.258)	(1.990)
Приходи од дивиденди	(1.057)	(4.264)
Удел во добивката/(загубата) на придружените друштва	-	-
Останати корекции	(4.461)	(213)
Наплатени камати	3.477.312	2.756.302
Платени камати	(350.548)	(454.251)
	3.401.308	2.197.238
Добивка од дејноста пред промените во деловната актива (Зголемување/намалување на деловната актива:		
Средства за тргување	5.546	(45.819)
Дериватни средства чувани за управување со ризик	460	-
Кредити на и побарувања од банки	502.011	(77.912)
Кредити на и побарувања од други комитенти	(8.317.602)	(3.405.037)
Заложени средства	-	-
Преземени средства врз основа на ненаплатени побарувања	693	9.236
Задолжителна резерва во странска валута	(500.492)	(270.116)
Задолжителен депозит кај НБРМ според посебни прописи	-	-
Останати побарувања	51.589	(322.857)
Одложени даночни средства	-	-
Нетековни средства кои се чуваат за продажба и група за отуѓување	-	-
Зголемување/намалување на деловните обврски:		
Обврски за тргување	-	-
Дериватни обврски чувани за управување со ризик	-	(666)
Депозити на банки	12.586	(196.950)
Депозити на други комитенти	6.832.275	7.133.046
Останати обврски	153.703	(160.779)
Обврски директно поврзани со група на средства за отуѓување	-	-
Нето паричен тек од основната дејност пред оданочувањето	2.142.077	4.859.384
(Платен)/поврат на данок на добивка	(116.417)	(166.034)
Нето паричен тек од основната дејност	2.025.660	4.693.350

Белешките кон финансиските извештаи претставуваат интегрален дел на овие финансиски извештаи

AM. SK 2024

НЛБ БАНКА АД СКОПЈЕ

Финансиски извештаи за годината завршена на 31 декември 2021 година
(сите износи се искажани во илјади денари, доколку поинаку не е назначено)

Извештај за паричниот тек
за периодот од 01.01.2021 до 31.12.2021 (продолжува)

Белешка	во илјади денари	
	тековна година 2021	претходна година 2020
Паричен тек од инвестициската дејност (Вложувања во хартии од вредност)	(6.897.972)	(9.080.260)
Приливи од продажбата на вложувањата во хартии од вредност	4.923.293	3.736.661
(Одливи за вложувањата во подружници и придружени друштва)	-	-
Приливи од продажбата на вложувањата во подружници и придружени друштва	-	-
(Набавка на нематеријални средства)	(60.897)	(98.658)
Приливи од продажбата на нематеријалните средства	-	-
(Набавка на недвижности и опрема)	(125.259)	(138.131)
Приливи од продажбата на недвижностите и опремата	445	1.754
(Одливи за нетековните средства кои се чуваат за продажба)	-	-
Приливи од нетековните средства кои се чуваат за продажба	-	-
(Останати одливи од инвестициската дејност)	-	-
Останати приливи од инвестициската дејност	1.057	4.264
Нето паричен тек од инвестициската дејност	(2.159.333)	(5.574.370)
Паричен тек од финансирањето		
(Отплата на издадените должнички хартии од вредност)	-	-
Приливи од издадените должнички хартии од вредност	-	-
(Отплата на обврските по кредити)	(179.344)	(4.771.464)
Зголемување на обврските по кредити	1.273.550	4.554.815
(Отплата на издадените субординирани обврски)	-	-
Приливи од издадените субординирани обврски	924.345	-
Приливи од издадените акции/сопственички инструменти во текот на периодот	-	-
(Откуп на сопствени акции)	-	-
Продадени сопствени акции	-	-
(Платени дивиденди)	(193.739)	-
(Останати одливи од финансирањето)	-	-
Останати приливи од финансирањето	-	-
Нето паричен тек од финансирањето	1.824.812	(216.649)
Ефект од исправката на вредноста на паричните средства и паричните еквиваленти	1.757	9.281
Ефект од курсните разлики на паричните средства и паричните еквиваленти	-	-
Нето-зголемување/(намалување) на паричните средства и паричните еквиваленти	1.692.896	(1.088.388)
Парични средства и парични еквиваленти на 1 јануари	14.262.646	15.351.034
Парични средства и парични еквиваленти на 31 декември	15.955.542	14.262.646

* само за консолидираните финансиски извештаи

Скопје, 24.03.2022 година

Потпишани во име на НЛБ Банка АД Скопје:

Игор Давчевски
Член на Управен одбор

Гинтер Фриедл
Член на Управен одбор

Петер Зелен
Член на Управен одбор

Бранко Грегановиќ
Претседател на Управен одбор

Белешките кон финансиските извештаи претставуваат интегрален дел на овие финансиски извештаи

Белешки кон финансиските извештаи

Број на
белешка

Белешка

Вовед

- 1 Класификација на финансиските средства и финансиските обврски**
- 2 Управување со ризици**
 - 2.1 Кредитен ризик
 - 2.2 Ризик на ликвидност
 - 2.3 Пазарен ризик
 - 2.3.1 Анализа на усогласеноста на каматните стапки
 - 2.3.2 Валутен ризик
- 3 Адекватност на капиталот**
- 4 Известување според сегментите**
- 5 Објективна вредност на финансиските средства и обврски**
- Биланс на успех**
 - 6 Нето-приходи/(расходи) од камата
 - 7 Нето-приходи/(расходи) од провизии и надомести
 - 8 Нето-приходи од тргување
 - 9 Нето приходи од други финансиски инструменти евидентирани по објективната вредност
 - 10 Нето-приходи/(расходи) од курсни разлики
 - 11 Останати приходи од дејноста
 - 12 Исправка на вредноста на финансиските средства и посебна резерва за вонбилансната изложеност, на нето-основа
 - 13 Загуба поради оштетување на нефинансиските средства, на нето-основа
 - 14 Трошоци за вработените
 - 15 Амортизација
 - 16 Останати расходи од дејноста
 - 17 Данок од добивка

Биланс на состојба

Актива

- 18 Парични средства и парични еквиваленти
- 19 Средства за тргување
- 20 Финансиски средства по објективна вредност преку билансот на успех, определени како такви при почетното признавање
- 21 Дериватни средства чувани за управување со ризик
 - 22.1 Кредити на и побарувања од банки
 - 22.2 Кредити на и побарувања од други комитенти
- 23 Вложувања во хартии од вредност
- 24 Вложувања во придружени друштва
- 25 Останати побарувања
- 26 Заложени средства
- 27 Преземени средства врз основа на ненаплатени побарувања
- 28 Нематеријални средства
- 29 Недвижности и опрема
- 30 Одложени даночни средства
- 31 Нетековни средства кои се чуваат за продажба и група за отуѓување

Обврски, капитал и резерви

- 32 Обврски за тргување
- 33 Финансиски обврски по објективна вредност преку билансот на успех, определени како такви при почетното признавање
- 21 Дериватни обврски чувани за управување со ризик
- 34.1 Депозити на банки
- 34.2 Депозити на други комитенти
- 35 Издадени должнички хартии од вредност
- 36 Обврски по кредити
- 37 Субординирани обврски
- 38 Посебна резерва и резервирања
- 30 Одложени даночни обврски
- 39 Останати обврски
- 31 Обврски директно поврзани со група на средства за отуѓување
- 40 Запишан капитал

Други обелоденувања

- 41 Заработка по акција
- 42 Потенцијални обврски и потенцијални средства
- 43 Работи во име и за сметка на трети лица
- 44 Трансакции со поврзаните страни
- 45 Наеми
- 46 Плаќања врз основа на акции

ВОВЕД

а) Општи информации

НЛБ Банка АД Скопје (во понатамошниот текст: Банката) е акционерско друштво регистрирано и со седиште во Република Северна Македонија. Стратешки акционер е Нова Љубљанска Банка д.д. Љубљана (во понатамошниот текст: НЛБ д.д. Љубљана), со учество од 86,97% (2020: 86,97%) во вкупниот капитал на Банката. Банката е член на НЛБ Групацјата и претставува подружница на НЛБ д.д. Љубљана. Акциите на Банката котираат на Официјалниот пазар на Македонска Берза за хартии од вредност АД Скопје на подсегментот Задолжителна котација – обични акции, регистрирани под ИСИН:"MKTNBA101019".

На 31.12.2021 година најголем акционер во НЛБ д.д. Љубљана со значајно влијание е Република Словенија, која поседува 25% плус една акција (2020: 25% плус една акција).

Адресата на регистрираното седиште на НЛБ Банка АД Скопје е следната:

Скопје, општина Центар,
Ул.Мајка Тереза бр.1, п.фах. 702
1000 Скопје, Република Северна Македонија

Банката има овластување да ги извршува сите банкарски активности согласно Законот за банки. Главните активности вклучуваат одобрување на кредити на клиенти, примање депозити, обезбедување странски кредитни линии, платен промет во земјата и странство, посредување при обезбедување на девизни средства на клиенти и банкарски услуги на население.

Со решението издадено од Гувернерот на Народна Банка на Република Северна Македонија (во понатамошниот текст: НБРСМ), Банката има овластување да ги врши следниве активности:

- кредитирање во земјата, вклучувајќи и факторинг и финансисрање на комерцијални трансакции;
- прибирање депозити и други повратни извори на средства;
- кредитирање во странство, вклучувајќи и факторинг и финансирање на комерцијални трансакции;
- издавање и администрирање платежни средства (парични картички, чекови, патнички чекови, меници);
- платен промет во земјата и странство, вклучувајќи купопродажба на девизи;
- финансиски лизинг;
- менувачки работи;
- тргување со хартии од вредност;
- тргување со финансиски деривати;
- тргување со девизни средства, што вклучува и тргување со благородни метали;
- тргување со инструменти на пазарот на пари;
- давање услуги на чување на имот на инвестициски и пензиски фондови;
- посредување во склучување договори за кредити и заеми;
- издавање платежни гаранции, авали и други форми на обезбедување;
- изнајмување сефови, остава и депо;
- обработка и анализа на информации за кредитна способност на правни лица;
- економско-финансиски консалтинг;
- инвестиционо советување на клиенти;
- дејствување како покровител при котација;

ВОВЕД (продолжува)

а) Општи информации (продолжува)

- извршување на трансакции, активности за сметка на трети лица потребни за преземање на акционерски друштва;
- купопродажба, гарантирање и пласман на емисија на хартии од вредност;
- чување на хартии од вредност за клиенти;
- советување на правни лица во врска со структурата на капиталот, деловната стратегија или други поврзани прашања или давање услуги поврзани со спојување или припојување на правни лица;
- продажба на полиси за осигурување и
- застапување во осигурување.

Овие финансиски извештаи се одобрени од Надзорниот одбор на Банката на ден 31.03.2022 година.

б) Основа за изготвување на финансиските извештаи

Финансиските извештаи на Банката се изготвени во согласност со Методологијата за евидентирање и вреднување на сметководствените ставки и за подготовка на финансиските извештаи (Службен весник бр. 83/17), Одлука за видовите и содржината на финансиските извештаи на банките и белешките кон тие извештаи (Службен весник бр. 83/17 и 149/18), Законот за банки (Службен весник бр. 67/07, 90/09, 67/10, 26/13, 15/15, 153/15, 190/16, 7/19, 101/19 и 122/21), други акти донесени од НБРСМ и Законот за трговските друштва (Службен весник бр. 28/04, 84/05, 71/06, 25/07, 87/08, 17/09, 23/09, 42/10, 48/10, 8/11, 21/11, 24/11, 166/12, 70/13, 119/13, 120/13, 187/13, 38/14, 41/14, 138/14, 88/15, 192/15, 6/16, 30/16, 61/16, 64/18, 120/18, 239/18, 290/20 и 215/21).

Финансиските извештаи се изготвени врз основа на принципот на континуитет и според историската вредност, освен за средствата расположливи за продажба и дериватните средства и обврски кои што се мерат по објективна вредност.

Функционална валута на Банката претставува валутата на примарното економско опкружување во кое работи Банката и е македонскиот денар (МКД).

Известувачката валута во која се прикажани финансиските извештаи е македонскиот денар (МКД).

Деловните трансакции во странска валута се евидентираат почетно во нивната функционална валута со примена на соодветниот девизен курс на денот на трансакциите.

На секој датум на билансот на состојба:

- Монетарните средства и обврски назначени во странски валути се курсираат користејќи го официјалниот среден девизен курс на НБРСМ на датумот на билансот на состојба и се признаваат во Билансот на успех во периодот во кој се појавиле;
- Немонетарните ставки кои се евидентирани по историска вредност, назначени во странска валута, се курсираат користејќи го средниот девизен курс на НБРСМ на денот на трансакцијата;
- Немонетарните ставки кои се евидентирани по објективна вредност, назначени во странска валута, се курсираат користејќи ги девизните курсеви на датумот кога е определена објективната вредност.

ВОВЕД (продолжува)**б) Основа за изготвување на финансиските извештаи (продолжува)**

Странските валути со кои работи Банката во главно се еврото (ЕУР), доларот на САД (УСД) и швајцарски франк (ЦХФ). Девизните курсеви кои се користат за искажување на 31.12.2021 и 31.12.2020 година се следниве:

	2021 МКД	2020 МКД
1 ЕУР	61,63	61,69
1 УСД	54,37	50,24
1 ЦХФ	59,47	56,82

в) Значајни сметководствени политики

Сметководствените политики прикажани во продолжение се применувани конзистентно за сите периоди прикажани во овие финансиски извештаи, освен доколку не е поинаку наведено. Основните сметководствени политики применети при составување на финансиските извештаи се наведени во понатамошниот текст.

1. Класификација на финансиските средства и финансиските обврски**1.1 Финансиски средства**

Финансиско средство е средството коешто е:

- парично средство;
- сопственички инструмент издаден од друго правно лице;
- договорно право да се примат пари или друго финансиско средство од друго лице;
- договорно право да се разменат финансиски инструменти со друго лице според услови коишто се потенцијално поволни за Банката или
- договор кој може да биде подмирен или ќе се подмири со сопственички инструменти на Банката и е:
 - недериват за кој Банката е или може да биде обврзана да добие променлив број од своите сопственички инструменти или
 - дериват кој може да биде или ќе биде подмирен на друг начин, а не со размена на одреден износ на пари или на друго финансиско средство за фиксен број од нејзините сопственички инструменти.

1.1.1 Класификација

Финансиските средства се класифицирани во една од следните категории:

- финансиски средства кои се мерат по амортизирана набавна вредност;
- финансиски средства кои се мерат по објективна вредност преку останата сеопфатна добивка и
- финансиски средства кои се мерат по објективна вредност преку Билансот на успех.

Банката ги класифицира финансиските средства при нивното почетно признавање.

Класификацијата на финансиските средства се врши врз основа на:

- деловниот модел на Банката за управување со финансиските средства и
- карактеристиките на договорните парични текови на финансиското средство.

1. Класификација на финансиските средства и финансиските обврски (продолжува)

1.1 Финансиски средства (продолжува)

1.1.1 Класификација (продолжува)

Во категоријата на **финансиски средства кои се мерат по амортизирана набавна вредност**, Банката ги класифицира финансиските средства кои ги исполнуваат следните критериуми:

- Банката ги управува финансиските средства со цел наплата на договорните парични текови и
- согласно договорните услови на средството, исполнет е условот на „единствено отплати на главница и камата“ (во понатамошниот текст: СППИ).

Во оваа категорија на финансиски средства, Банката ги класифицира и паричните средства, побарувањата од купувачи, побарувања за наем, побарувања за провизии и надомести и сите други финансиски средства коишто претставуваат изложеност на кредитен ризик согласно со Одлуката за управување со кредитниот ризик, а за кои условот на СППИ е неприменлив. За овие средства не е потребно исполнување на условот на СППИ.

Во категоријата на **финансиски средства кои се мерат по објективна вредност преку останата сеопфатна добивка**, Банката ги класифицира финансиските средства кои ги исполнуваат следните критериуми:

- Банката го управува финансиското средство со цел наплата на договорните парични текови и/или за продажба и
- согласно договорните услови на средството, исполнет е условот на "единствено отплати на главница и камата" – СППИ.

Во категоријата на **финансиски средства кои се мерат по објективна вредност преку Билансот на успех**, Банката ги класифицира финансиските средства кои ги управува со цел тргување и остварување на добивка од промените во објективната вредност на средството. Ова е и резидуална категорија, односно Банката во оваа категорија ги класификува и сите оние финансиски средства кои не ги исполнуваат критериумите на останатите две категории.

1.1.2 Деловен модел

Оцената на деловниот модел на Банката се врши на ниво на деловен процес, а не по одделен инструмент. Банката има повеќе деловни процеси за управување со финансиски инструменти. Банката користи и управува одделен вид финансиски инструмент на различни начини, така што еден вид финансиски инструмент може да се појави во различни деловни процеси за управување со финансиските инструменти. Оцената на деловниот модел ја врши клучното раководство на Банката, при што ги зема во предвид сите релевантни и расположливи податоци за начинот на управување со финансиските инструменти, особено: како се следат успешноста/остварувањата на деловниот модел и како се известува до клучното раководство на Банката; кои се ризиците кои влијаат на остварувањето на тој деловен модел и како се управува со тие ризици; врз што се темелат наградите на раководството на Банката и сл.

Така:

- целта на деловниот модел за категоријата на финансиски средства кои се мерат по амортизирана набавна вредност е Банката да ги чува финансиските средства заради наплата на договорните парични текови. Притоа, доколку одредени финансиски инструменти од оваа категорија се продадат пред нивниот договорен рок на достасување (предвремени продажби), тоа не е директен показател за промена на деловниот модел на Банката, особено доколку ваквите продажби не се во голем обем, не се со зголемена зачестеност и доколку и во иднина се очекува дека ваквите или слични финансиски инструменти ќе се управуваат во рамки на ваков деловен модел. Во случај на предвремени продажби на овие средства Банката треба да направи анализа дали настанала промена на деловниот модел на Банката за овие финансиски средства, при што треба да се земат во предвид податоците за

1. Класификација на финансиските средства и финансиските обврски (продолжува)**1.1 Финансиски средства (продолжува)****1.1.2 Деловен модел (продолжува)**

фреквенцијата, периодите и обемот на продажбите, причините за продажбите и очекувањата на Банката за продажби на средства од оваа категорија и во иднина;

- целта на деловниот модел за категоријата на финансиски средства кои се мерат по објективна вредност преку останата сеопфатна добивка е дека финансиските средства Банката ги држи заради управување со ликвидноста, одржување на одреден каматен принос, заради усогласување на рочноста (траењето) на финансиските средства со рочноста (траењето) на финансиските обврски коишто се извор на тие финансиски средства и слично;
- целта на деловниот модел за категоријата на финансиски средства кои се мерат по објективна вредност преку Билансот на успех е дека Банката ги управува финансиските средства преку активно и фреквентно тргување со цел остварување на добивка од промените во објективната вредност на средствата. Банката ги управува овие средства со цел реализација на нивната пазарна/објективна вредност и одлуките при управувањето ги носи врз основа на нивната пазарна/објективна вредност.

Банката ги утврди следните деловни модели:

- деловен модел за финансиски средства со цел наплата на договорните парични текови при одобрување на кредитна изложеност кон банки и други клиенти;
- деловен модел за финансиски средства со цел наплата на договорните парични текови и деловен модел за финансиски средства со цел наплата на договорните парични текови и/или за продажба, за финансиски средства хартии од вредност во кој припаѓаат: благајнички записи, државни записи и државни обврзници;
- деловен модел за сопственички финансиски средства, кои се мерат по објективна вредност при што промените во објективната вредност се евидентираат во ревалоризациски резерви во рамки на Останата сеопфатна добивка;
- деловен модел за сопственички финансиски средства, кои се мерат по објективна вредност при што промените во објективната вредност се евидентираат во ревалоризациски резерви во рамки на Останата сеопфатна добивка, за сопственички инструменти за кои нема активен пазар и чиешто поседување е утврдено со закон/и или е поврзано со можноста за користење на услугите коишто ги вршат овие институции;
- деловен модел за финансиски обврски со цел плаќање на договорните парични текови за финансиските обврски во кој влегуваат: депозити на банки и други клиенти, издадени должнички хартии од вредност, обврски по кредити и субординирани обврски и
- деловен модел за финансиски обврски со цел чувани за тргување во кои влегуваат финансиски обврски чувани за тргување, деривати за тргување и дериватни обврски чувани за управување со ризик во кои влегуваат деривати за заштита од ризик, вградени деривати и други деривати чувани за управување со ризик.

1.1.3 СППИ тест - единствено отплати на главница и камата

Должнички финансиски средства коишто согласно деловниот модел на Банката треба да се класификуваат во категориите на финансиски средства кои се мерат по амортизирана набавна вредност или на финансиските средства кои се мерат по објективна вредност преку останата сеопфатна добивка, треба да исполнат уште еден услов - согласно договорните услови на средството, Банката очекува парични текови на одредени датуми „единствено врз основа на отплата на главница и камата“ - СППИ. Во рамки на договорните парични текови, елементот „главница“ го опфаќа износот при првичното одобрување, мален за сите отплати; а елементот „камата“ претставува надомест за временската вредност на парите, кредитниот ризик, ликвидносниот ризик, административните или услужните трошоци и профитната маргина.

1. Класификација на финансиските средства и финансиските обврски (продолжува)**1.1 Финансиски средства (продолжува)****1.1.3 СППИ тест- единствено отплати на главница и камата (продолжува)**

За да е исполнет условот на СППИ, договорните парични текови не треба да вклучуваат било каква изложеност на ризици или променливост кои не претставуваат вообичаен кредитен аранжман (на пример, изложеност на ризик од промена на цените на акции или добра/стоки). Оценката дали е исполнет СППИ условот се прави во валутата во која средството е деноминирано. Условот на СППИ единствено може да се разгледува само за должничките финансиски средства. Оние должнички финансиски средства за кои е оценето дека не го исполнуваат условот на СППИ, Банката ќе ги класифицира како финансиски средства кои се мерат по објективна вредност преку Билансот на успех и ќе ја мери нивната објективна вредност.

Анализата дали е исполнет условот на СППИ се прави при почетното признавање на секое должничко финансиско средство.

Анализата дали е исполнет условот на СППИ се прави врз основа на договорните услови на инструментот и се земаат во предвид сите парични текови утврдени во договорот. За оние должнички финансиски средства кои произлегуваат од одреден производ за кој Банката има типизиран договор (или договорни услови) кој се применува за сите одделни побарувања по тој производ, Банката анализата дали е исполнет условот на СППИ ја прави на ниво на производ, а не по поединечно финансиско средство.

При анализата дали е исполнет условот на СППИ, Банката го зема во предвид и следното:

- за финансиските средства кои имаат различна каматна стапка од онаа којашто вообичаено се применува на исти или слични финансиски инструменти, Банката прави споредба помеѓу недисконтираните парични текови на анализираното финансиско средство и недисконтираните парични текови на финансиско средство со ист кредитен квалитет и со исти договорни услови, освен каматната стапка (т.н. „benchmark“ инструмент). Доколку разликата помеѓу паричните текови на двата инструменти е значајна, анализираниот инструмент не го исполнува условот на СППИ и се класифицира и мери по објективна вредност преку Билансот на успех;
- за финансиските средства за кои регулаторот пропишува максимална вредност на каматната стапка која не смее да се надмине, се смета дека го исполнува условот на СППИ;
- за финансиските средства за кои согласно со договорните услови е предвидена минимална/максимална вредност под/над која каматната стапка не може да падне/надмине, се смета дека го исполнуваат условот на СППИ;
- за финансиските инструменти чијашто каматна стапка периодично се усогласува за стапката на инфлација, се смета дека го исполнуваат СППИ условот;
- за финансиските средства за кои со договорните услови е предвидена промена на каматната стапка доколку настане промена на кредитната способност на клиентот (уредено во договорот дека се следи преку кој било показател за кредитната способност на клиентот, како на пр.: неплаќање на договорните обврски во одреден рок, влошување/подобрување на интерната или регулаторната категорија на ризик, надминување на одредена вредност на одреден/и финансиски показател/и за работењето на клиентот и сл.), се смета дека го исполнуваат условот на СППИ;
- за финансиските инструменти одобрени во денари со валутна клаузула, се смета дека го исполнуваат СППИ условот (доколку и останатите карактеристики на инструментот упатуваат на исполнување на СППИ условот);
- доколку финансискиот инструмент содржи одредена карактеристика поради која СППИ условот не е исполнет, но притоа таа карактеристика има незначително влијание на договорните парични текови на средството (анг. „de minimis feature“), Банката смета дека СППИ условот е исполнет;
- доколку финансискиот инструмент содржи одредена карактеристика која би ги изменила договорните парични текови на средството само доколку настане одреден исклучително редок настан со мала веројатност да се случи, Банката смета дека е исполнет условот на СППИ;

1. Класификација на финансиските средства и финансиските обврски (продолжува)

1.1 Финансиски средства (продолжува)

1.1.3 СППИ тест - единствено отплати на главница и камата (продолжува)

- доколку договорните услови на финансискиот инструмент предвидуваат можност за предвремена отплата и доколку износот кој би се наплатил во случај на предвремена отплата го претставува износот на ненаплатената главница и достасаната ненаплатена камата, како и разумен надомест за предвременото раскинување на договорот (до 5% од предвреме отплатениот износ), Банката смета дека СППИ условот е исполнет;
- доколку договорните услови на финансискиот инструмент предвидуваат можност за продолжување на рокот на достасување и доколку паричните текови и во продолжениот период на достасување го исполнуваат условот на СППИ (може да вклучуваат и разумен надомест за продолжувањето на периодот на достасување), Банката смета дека СППИ условот е исполнет.

Во случај на измена на договорните парични текови на постоечко финансиско средство, Банката на датумот на изменувањето повторно оценува/проверува дали е исполнет условот на СППИ со новите изменети договорни услови и соодветно го класифицира финансиското средство.

1.1.4 Прекласификација

Прекласификација на должничките финансиски средства од една во друга категорија е можна само доколку дојде до промена на деловниот модел на Банката за управување со тие средства. Прекласификациите се прават во ретки случаи кога промената на деловниот модел има значајно влијание на деловните операции на Банката, кога промената е поради промена на надворешни или внатрешни фактори кои имаат значајно влијание на активностите на Банката и сл. Одлуката за промена на деловниот модел ја носи раководството на Банката. Доколку настане промена на деловниот модел, Банката мора да ги прекласификува сите финансиски средства од една во друга категорија. Во вакви случаи, прекласификуваните средства продолжуваат да се мерат соодветно со принципите на новата категорија од тој датум проспективно, односно не се прави корекција на сите дотогаш признаени добивки или загуби.

Прекласификација на сопственичките финансиски средства од една во друга категорија не е дозволена.

1.1.5 Принципи на мерење на вредноста

Банката користи два принципи на мерење на вредноста на средствата и обврските:

- принцип на мерење по амортизирана набавна вредност и
- принцип на мерење по објективна вредност.

1.1.5.1 Принцип на мерење по амортизирана набавна вредност

Амортизирана набавна вредност на финансиско средство или финансиска обврска е износ по кој се мери средството или обврската земајќи ги во предвид:

- износот при почетното признавање;
- намален за отплатите на главница;
- намален или зголемен за износот на акумулирана амортизација со употреба на методот на ефективна каматна стапка, за секоја разлика помеѓу износот при почетното признавање и износот при достасувањето и
- намален за исправката на вредноста поради оштетување или ненаплатливост.

- 1. Класификација на финансиските средства и финансиските обврски (продолжува)**
- 1.1 Финансиски средства (продолжува)**
- 1.1.5 Принципи на мерење на вредноста (продолжува)**

Ефективна каматна стапка

Ефективната каматна стапка е еднаква на стапката која ги дисконтира очекуваните идни парични приливи и одливи од инструментот до датумот на крајна достасаност на инструментот или за пократок временски период, доколку е тоа соодветно. Мерењето со употреба на методот на ефективна каматна стапка овозможува амортизирање на набавната вредност на финансискиот инструмент и на приходот/расходот од камата во периодот на очекувано достасување на инструментот.

При пресметка на ефективна каматна стапка, се земаат во предвид:

- сите очекувани идни парични текови;
- сите платени и/или наплатени провизии и надомести кои претставуваат составен дел од ефективната камата на финансиското средство или обврска (надомести за оценка на финансиската состојба на клиентот, за посредување при договарање на условите на финансискиот инструмент, надомести за поднесување барање и обработка на барањето за одобрување на кредити, надомести за повлекување на средствата по финансискиот инструмент, редовен месечен надомест за управување со кредитот до крајното достасување на кредитот којшто се задолжува и се наплатува во истиот момент со задолжувањето и наплатата на редовната договорна камата и слично);
- трансакциските трошоци кои се директно поврзани со трансакцијата (надомести и провизии платени на продажни агенти, советници, брокери, дилери, надомести на регулаторни тела, платени даноци и царини и слично) и
- премиите и/или дисконтите одобрени на финансискиот инструмент.

При пресметка на ефективна каматна стапка не треба да се земат во предвид:

- исправките на вредност (загубите поради оштетување).

Провизиите и надоместите кои претставуваат составен дел од ефективната каматна стапка, трансакциските трошоци кои се директно поврзани со трансакцијата и премиите и/или дисконтите, се директно поврзани со одобрувањето на финансискиот инструмент и поради тоа, претставуваат корекција на каматната стапка на финансиското средство, односно обврска и соодветно се разграничуваат и се признаваат во Билансот на успех како приходи од камата, односно расходи од камата, во периодот на достасување на финансискиот инструмент.

Банката прави суштинска анализа на провизиите и надоместите поврзани со кредитните производи и определува дали тие претставуваат составен дел на ефективната камата на кредитот или претставуваат надомест на услуга извршена од/на Банката. Притоа, доколку надоместот е директно поврзан со одобрувањето на кредитот или пак претставува надомест којшто се наплатува/плаќа на редовна основа, во истиот момент со задолжувањето и наплатата/плаќањето на редовната договорна камата, до крајното достасување на кредитот, тој претставува составен дел од ефективната камата. Доколку, надоместот претставува компензација за друга услуга, освен одобрувањето на кредитот, извршена од/на Банката, тој претставува приход/расход од провизии и надомести. Следствено, провизиите и надоместите ќе се евидентираат како акумулирана амортизација на кредитот и како приход/расход од камата, или пак, како побарување/обврска и приход/расход од провизии и надомести.

Модификација на финансиски средства

Банката во одредени услови може да врши промена на договорните услови на финансиските средства.

1. Класификација на финансиските средства и финансиските обврски (продолжува)
1.1 Финансиски средства (продолжува)
1.1.5 Принципи на мерење на вредноста (продолжува)

Финансиските средства за кои договорните услови, кои имаат директно влијание на паричните текови, се променети во текот на нивниот животен век се нарекуваат “модифицирани финансиски средства”.

Промените на договорните услови на средствата на Банката може да настанат на барање на должниците поради влошена финансиска состојба или поради добивање поповолни услови, како и поради промена на каматните стапки на пазарот, награди за лојалност на клиентите и слично.

При менување на договорните услови на средствата, Банката прави анализа и утврдува дали клиентот има финансиски потешкотии во работењето односно дали има сигнали за влошување на финансиската состојба. Доколку клиентот има влошена финансиска состојба или има сигнали за влошување, промената на условите претставува реструктурирање на средствата. Ако промената на условите е од комерцијален интерес за Банката тогаш претставува рефинансирање на средства, што доведува до депризнавање на старото финансиско средство и признавање на ново финансиско средство.

При промена на договорните услови на средствата при реструктурирање, Банката прави проценка дали промената на договорните услови е значајна или не и на датумот на промената проверува дали е исполнет условот на СППИ, со новите изменети договорни услови.

Доколку ново договорените услови се значајно различни од оригиналните услови тогаш промената ќе резултира во депризнавање на старото финансиско средство и отварање ново модификувано финансиско средство.

Доколку ново договорените услови не се значајно различни од оригиналните услови и средството не се квалификува за депризнавање, тогаш промените се рефлектираат на постоечкото финансиско средство со книжење на модификациона добивка/загуба која произлегува од променетите услови.

Банката ја признава разликата помеѓу новата сметководствена вредност на изменетото средство и сметководствената вредност на средството пред да настане измена на договорните парични текови, како добивка или загуба од измената во Билансот на успех во рамки на сметките за приходи за камата, како и на сметките за акумулирана амортизација во рамки на соодветната група сметки за финансиско побарување во Билансот на состојба.

Сметководствената вредност на изменетото средство е еднаква на сегашната вредност на идните очекувани изменети парични текови, дисконтирани со примена на првичната/оригиналната ефективна каматна стапка.

Од клучно значење за Банката е да се утврди кога договорените парични текови се промениле до степен до кој се исполнети/не се исполнети критериумите за депризнавање. Од тука, Банката ќе ја утврди значајноста на промените на договорените парични текови преку квалитативен и квантитативен тест.

Квалитативниот тест на значајност вклучува промени во условите кои сами по себе се доволен показател за депризнавање на старото финансиско средство и признавање на ново финансиско средство без дополнително правење квантитативен тест (како на пример: рефинансирање, консолидација на повеќе побарувања во едно побарување, промена на должник, промена на валута, претворање на дел од кредитната изложеност во капитално вложување на клиентот, не е поминат СППИ тест и сл.).

Квантитативниот тест на значајност е изразен во процентуална вредност од најмалку 10%, која се утврдува кога дисконтираната сегашна вредност на паричните текови под новите услови со користење на оригиналната ефективна каматна стапка, е најмалку 10% различна од сметководствената вредност на преостанатиот паричен тек на оригиналното финансиско средство.

1. Класификација на финансиските средства и финансиските обврски (продолжува)
1.1 Финансиски средства (продолжува)
1.1.5 Принципи на мерење на вредноста (продолжува)

Во случаите на промена единствено на преостанатиот договорен рок на наплата на побарувањата, промена единствено на прилагодливата каматна стапка, предвремена отплата до договорниот рок на отплата или незначителни/ситни износи на претплата, Банката не признава добивка или загуба од измената во Билансот на успех, бидејќи тие промени се незначителни.

1.1.5.2 Принцип на мерење по објективна вредност

Мерењето по објективна вредност претпоставува дека средството или обврската се разменуваат помеѓу пазарни учесници, во вообичаена трансакција, според тековните пазарни услови на датумот на мерење.

Објективната вредност се утврдува на различни начини, во зависност од тоа дали средството или обврската се тргува на активен пазар или не се тргува.

Активен пазар: Објавена цена

Активен пазар е пазарот на кој се вршат трансакции со средството или обврската со доволна фреквенција и обем, за да обезбедат ценовна информација за средството или обврската. Соодветната котирана пазарна цена за средството или обврската е онаа што е во рамките на распонот помеѓу куповната и продажната цена, а којашто најдобро ја претставува објективната вредност во соодветните услови. Вообичаено се употребува тековната: куповна цена за средството коешто се чува или за обврската којашто треба да се издаде, односно продажна/понудена цена за средството коешто ќе биде стекнато или за обврската којашто се чува; просечната пазарна цена или друга цена согласно со вообичаената, прифатена пазарна практика.

Непостоење на активен пазар: Техники за вреднување

Доколку не постои активен пазар за финансиското средство или обврска, Банката за да ја одреди објективната вредност на средството или обврската, применува техники на вреднување за коишто има најмногу расположливи податоци, давајќи им предност на податоците коишто можат да се потврдат на пазарот.

Вообичаени техники на вреднување во Банката се: *пазарен пристап* (се користат котираните цени или други релевантни информации од пазарни трансакции со исти или слични средства или обврски) и *приходен пристап* (дисконтирана вредност на тековните пазарни очекувања за идните износи (парични приливи или приходи и расходи) од средството или обврската).

При примената на техниките за вреднување, Банката:

- користи информации за постигнатите цени на скорешни (од последните 6 месеци), нормални, комерцијални трансакции за истиот финансиски инструмент помеѓу запознаени, доброволни странки (ако се достапни);
- ако нема информација за постигнатите цени од скорешните трансакции за истиот финансиски инструмент, тогаш за утврдување на објективната вредност треба да се примени тековната пазарна цена на друг инструмент, кој е во суштина ист (во смисла на тоа дека е со иста валута и со ист или сличен рок на достасување);
- ако не може да се добие информација за објективната вредност на финансискиот инструмент од пазарите, тогаш за одредување на објективната вредност на финансискиот инструмент се употребуваат податоци коишто не можат да се потврдат на пазарите.

Техниките за вреднување треба да ги опфатат сите фактори кои учесниците на пазарот ги земаат предвид при определување на цената и треба да се доследни на усвоените економски методологии за определување на цената на финансиските инструменти.

1. Класификација на финансиските средства и финансиските обврски (продолжува)**1.1 Финансиски средства (продолжува)****1.1.5 Принципи на мерење на вредноста (продолжува)**

Банката може да ја смени или да направи промени на техниката за вреднување на финансискиот инструмент, ако таквата промена е поради развој на нови пазари, достапност на нови информации, промена на пазарните услови или подобрување на техниката за вреднување и ако дава посоодветна објективна вредност на финансискиот инструмент. Корекциите поради промена на техниката за вреднување претставуваат промена на сметководствените оценки, во согласност со МСС 8.

Анализата на дисконтираните парични текови е техника за определување на објективната вредност на многу средства и обврски. Еден од најважните фактори при примената на оваа техника е определувањето соодветна дисконтна стапка.

Дисконтната стапка треба да ги опфати неизвесностите и ризиците од проценката на паричните текови што се поврзани со одредено средство или обврска, како и променливоста на тие ризици и неизвесности.

Соодветна дисконтна стапка може да се определи на следниот начин:

- стапка врз основа на тековниот пазарен принос на инструментот или на инструмент со слични карактеристики;
- повикување на стапка ослободена од ризик, коригирана за соодветниот ризик на средството. При определувањето на дисконтната стапка и двата фактори треба да се земат предвид поодделно. Каматната стапка што е ослободена од ризик, нормално, се темели врз државни обврзници со споредливи карактеристики (валута и достасување) на средствата или обврските за кои дисконтната стапка ќе се применува. Премијата за ризикот на средството е еднаква на износот којшто пазарните учесници би го побарале како надомест за неизвесноста на идните парични текови од средството.

Непостоење на активен пазар: Сопственички инструменти

Банката ја мери/утврдува објективната вредност на сопственичките инструменти кои немаат тргувана цена на активен пазар и дериватите што се поврзани со нив и коишто мора да се намираат со испорака на вакви некотирани сопственички инструменти. Банката ја утврдува објективната вредност со примена на метод кој најдобро ја одразува објективната вредност на сопственичкиот инструмент. Доколку, за вложувања на Банката во сопственички инструменти на одредени специфични институции, за коишто нема активен пазар и чиешто поседување е утврдено со закон и/или е поврзано со можноста за користење на услугите коишто ги вршат овие институции, се смета дека нивната набавна вредност ја одразува нивната објективна вредност. Банката ги класифицира овие вложувања како финансиски средства кои се мерат по објективна вредност преку останата сеопфатна добивка.

1.1.6 Депризнавање

Банката депризнава финансиско средство или дел од финансиско средство, само кога ја губи контролата над договорните права кои го сочинуваат финансиското средство.

Ваквата контрола се губи:

- доколку ги оствари (употреби) правата на користите определени со договорот;
- доколку правата истечат и
- доколку се продадат.

Банката го депризнава финансиското средство, во целост или делумно, доколку не се очекува наплата на договорните побарувања во целост или делумно.

Во моментот на депризнавање на средства што се расположиви за продажба (кога е продадено или достасано итн.), кумулативните добивки или загуби кои претходно биле признаени во главнината се депризнаваат од капиталот и нето добивките или загубите се признаваат во билансот на успех како останати приходи од дејноста/останати расходи од

1. Класификација на финансиските средства и финансиските обврски (продолжува)**1.1 Финансиски средства (продолжува)****1.1.6 Депризнавање (продолжува)**

дејноста, освен при депризнавање на сопственички хартии од вредност, кога состојбата на ревалоризациски резерви Банката ќе ја прекнижи на соодветната сметка за задржана добивка/ акумулирани загуби.

За оние финансиски инструменти кои се чуваат до доспевање, добивката или загубата од депризнавање, се признава во нето добивката или загубата на Банката.

1.2 Оштетување/Исправка на вредноста на финансиски средства и посебна резерва за вонбилансна изложеност**1.2.1 Оштетување/Исправка на вредноста на финансиски средства и посебна резерва за вонбилансна изложеност**

Банката на месечна основа проценува и признава исправка на вредноста/оштетување за очекуваните кредитни загуби на финансиските средства кои се мерат по амортизирана набавна вредност и на должничките финансиски средства кои се мерат по објективна вредност преку останата сеопфатна добивка, како и за вонбилансна кредитна изложеност и за побарувања врз основа на договори за наем, побарувања од купувачи и останати побарувања коишто се дел од изложеноста на кредитен ризик.

При утврдување на очекуваните загуби, изложеноста на кредитен ризик се класифицира во една од следните три групи на кредитен ризик:

- Група 1, ги опфаќа сите финансиски средства при почетното признавање (освен оние кои се купени со експлицитни очекувани кредитни загуби), финансиски средства со низок кредитен ризик и финансиски средства кои немаат значително влошување на кредитната способност по почетното признавање.
Исправката на вредноста на финансиските средства од Групата 1 ја претставува загубата за целиот животен век на средството, кои би настанале како резултат на штетни настани кои би можеле да се појават во следните 12 месеци или пократок период, доколку животниот век на средството е пократок од 12 месеци (не очекуваните парични загуби во периодот од следните 12 месеци), односно е еднаква на очекуваните кредитни загуби во текот на целиот животен век на средството, пондерирани со веројатноста дека одреден штетен настан ќе се случи во текот на следните 12 месеци;
- Група 2, ги опфаќа финансиските средства кај кои настанало значително влошување на кредитната способност по почетното признавање, но сепак нема објективни докази за оштетување (трансферирани од Група 1). Исправката на вредност ги вклучува очекуваните кредитни загуби кои може да настанат како резултат на сите штетни настани во текот на целиот преостанат животен век на средството;
- Група 3, ги опфаќа финансиските средства за кои има објективни докази за оштетување како и финансиски средства кои се купени или издадени со експлицитни очекувани кредитни загуби. Исправката на вредноста на средствата е еднаква на вкупниот износ на очекувани кредитни загуби кои може да настанат како резултат на сите штетни настани во текот на целиот преостанат животен век на средството.

Износот на кредитна загуба е еднаков на разликата помеѓу:

- договорните парични текови на средството и
- очекуваните парични текови на средството, дисконтирани со примена на оригиналната ефективна каматна стапка (сегашна вредност на очекуваните парични текови).

Утврдувањето на износот на очекувани загуби се темели на следните основни принципи:

- мерење и признавање на очекуваните кредитни загуби за целиот животен век на финансиското средство и/или за вонбилансната кредитна изложеност;

- 1. Класификација на финансиските средства и финансиските обврски (продолжува)**
- 1.2 Оштетување/Исправка на вредноста на финансиски средства и посебна резерва за вонбилансна изложеност (продолжува)**
- 1.2.1 Оштетување/Исправка на вредноста на финансиски средства и посебна резерва за вонбилансна изложеност (продолжува)**
 - треба да ги рефлектира/претставува очекувањата за кредитната способност (кредитниот квалитет), влошувања и подобрувања, во текот на целиот животен век на средството;
 - да реагира на информациите за промените на кредитниот квалитет на финансиското средство и/или за вонбилансната кредитна изложеност, така да во случај на информација за очекувано позначајно влошување на кредитниот квалитет, да настане трансфер од Групата 1 во Групата 2 или Групата 3.

Почетно, сите финансиски средства, освен оние средства кои ги исполнуваат условите за класификација во Групата 2 или во Групата 3, треба да се класификуваат во Групата 1. Во Групата 1 се класификуваат сите финансиски средства кои на датумот на известување имаат низок кредитен ризик, како и оние финансиски средства кои немаат значително зголемување на кредитниот ризик од почетното признавање. Доколку Банката забележи значително влошување на кредитната способност на средството после почетното признавање, Банката треба да ја прекласифицира изложеноста од Групата 1 во Групата 2, додека трансферот во Групата 3 настанува кога веќе има објективни докази дека настанало оштетување.

Финансиски средства со низок кредитен ризик се оние кои ги исполнуваат следните критериуми:

- имаат низок ризик од неисполнување;
- оценето е дека должникот, краткорочно, има капацитет за исполнување на обврските;
- очекувањата/согледувањата на Банката се дека долгорочно, негативните промени во економските и деловните услови би можеле, но не задолжително, да ја намалат способноста на должникот да ги исполнува своите обврски.

Во Групата 2 се класификуваат оние финансиски средства кои имаат значително влошување на кредитниот ризик по првичното признавање, но сеуште нема објективни докази за настанување на загуба/оштетување.

Во Групата 3 се класификуваат оние финансиски средства за кои има еден или повеќе објективни докази дека настанало оштетување. Објективни докази дека настанало оштетување се:

- значајни финансиски потешкотии на кредитокорисникот или издавачот на должнички финансиски инструмент;
- непочитување на договорот, како на пр. значително доцнење во плаќањата или неплаќање;
- доверителите на кредитокорисникот му имаат одобрено одредени олеснувања, поради неговата влошена финансиска состојба;
- постои можност дека над кредитокорисникот ќе започне постапка за стечај или друг вид на финансиска реорганизација;
- непостоење (исчезнување) на активен пазар за финансиското средство, поради финансиски потешкотии на издавачот и
- купување или издавање на финансиско средство, по значителен дисконт поради настанати кредитни загуби.

Оцената дали настанало значително влошување на кредитниот квалитет (значителен пораст на кредитниот ризик) по почетното признавање треба да се темели на оценка на ризикот од неисполнување, односно треба да се спореди ризикот од неисполнување на датумот на оценка (тековниот датум) и оценетиот ризик од неисполнување на средството на овој датум при првичното признавање. Оваа оценка треба да се темели врз промената/влошувањето на ризикот од неисполнување за целиот животен век на средството, а не на промената/зголемувањето на износот на очекуваните кредитни загуби. Доколку на датумот

- 1. Класификација на финансиските средства и финансиските обврски (продолжува)**
- 1.2 Оштетување/Исправка на вредноста на финансиски средства и посебна резерва за вонбилансна изложеност (продолжува)**
- 1.2.1 Оштетување/Исправка на вредноста на финансиски средства и посебна резерва за вонбилансна изложеност (продолжува)**

на преоценување средството има низок кредитен ризик, Банката може да смета дека не настанало значително влошување на кредитната способност на средството.

При оценката дали постои значителен пораст на кредитниот ризик, Банката ги зема во предвид сите разумни и поткрепувачки информации кои и се расположливи како: промени на надворешните услови (на пр. пазарните услови), промени во интерните услови во Банката и промени кај должникот. Информациите се темелат врз минато искуство, сегашните состојби и на предвидувањата за идните услови. Пример на тип на информации кои Банката ги следи со цел оценка дали настанал значителен пораст на кредитниот ризик се: тековни или очекувани промени во надворешниот кредитен рејтинг на финансискиот инструмент, анализи за кредитната способност на должникот, пораст на кредитниот ризик и сл. Доколку настане задоцнување во плаќањето на договорните обврски во период подолг од 31 ден, се смета дека настанал значителен пораст на кредитниот ризик на средството, и следствено, Банката го прекласификува средството од Групата 1 во Групата 2.

Се смета дека ризик од неисполнување настанува најдоцна во случај на доцнење подолг од 90 дена и тие финансиски средства Банката ги класификува во Групата 3.

Процената на износот на очекувани кредитни загуби се прави на износот на максималната договорна преостаната кредитна изложеност на средството (не повисок износ), за текот на преостанатиот договорен животен век на финансиското средство. По исклучок, само за кредитните производи кои вообичаено на било кој пресечен датум се состојат од искористен и неискористен дел (преземена обврска за кредитирање, на пр.: кредитни картички, одобрени пречекорувања и сл.), процената на очекуваните кредитни загуби се прави за проценетиот животен век на кредитниот производ на Банката.

При утврдување на сегашната вредност на очекуваните идни парични текови, за потребите на дисконтирањето се употребува ефективна каматна стапка изразена на годишна основа.

За дисконтирање на очекуваните идни парични текови од побарувања со променлива каматна стапка, Банката ја применува ефективната каматна стапка, согласно со договорот, што е важечка на денот на утврдувањето на сегашната вредност на очекуваните парични текови. Во овие случаи, ефективната каматна стапка се пресметува за целиот период на важност на договорот (не само преостанатиот период до достасување), со примена на каматната стапка, што е важечка на денот на утврдувањето на сегашната вредност на очекуваните парични текови.

Доколку поради финансиски потешкотии на клиентот, Банката одобри измена на условите на кредитирање, во поглед на висината на каматата и периодите на отплата на обврските на клиентот, за дисконтирање на очекуваните идни парични текови се употребува ефективната каматна стапка, што била важечка пред измените на условите на кредитирање.

Во моментот на трансфер од Групата 1 во Групата 2 или 3, во Билансот на успех се признава целиот износ на очекувани кредитни загуби за целиот преостанат животен век на средството. Враќање од Групата 2 или 3 во Групата 1 е можно само за оние средства кои почетно биле класифицирани во Групата 1, но само доколку повеќе не постојат условите за нивна класификација во Групата 2 или 3, односно доколку значително се подобри нивната кредитна способност (кредитен квалитет) и на датумот на преоцена имаат низок кредитен ризик.

При оценка на кредитниот ризик/кредитниот квалитет на одредено средство не се зема во предвид вредноста на обезбедувањето дадено за тоа финансиско средство. Вредноста на обезбедувањето, намалена за трошоците поврзани со преземањето и продажбата на обезбедувањето, се зема во предвид само при пресметката на потребниот износ на исправка на вредноста/посебна резерва.

За вложувањата во сопственички инструменти исправка на вредноста не се пресметува.

- 1. Класификација на финансиските средства и финансиските обврски (продолжува)**
- 1.2 Оштетување/Исправка на вредноста на финансиски средства и посебна резерва за вонбилансна изложеност (продолжува)**
- 1.2.1 Оштетување/Исправка на вредноста на финансиски средства и посебна резерва за вонбилансна изложеност (продолжува)**

Банката ги утврдува очекуваните кредитни загуби на поединечна основа.

При оценка на поединечна основа треба да се земе во предвид и ризикот што го носи средството од аспект на групата на слични финансиски средства, односно оние со слични кредитни карактеристики кои ја покажуваат кредитната способност на должникот за отплата на достасаните износи, како на пример: типот на инструментот, кредитните рејтинзи, видот на обезбедувањето, датумот на настанување на средството, преостанатиот период на достасување, дејноста, географската локација на должникот и слично. Очекуваните кредитни загуби коишто произлегуваат од група на слични финансиски средства се проценуваат врз основа на минато искуство на Банката за загуби за средства со кредитни карактеристики што се слични на оние во групата, сегашните услови и проценките за идните настани и состојби во економијата.

Доколку исправката на вредноста е утврдена на поединечна основа, сметководствената вредност на средството треба да биде намалена до неговиот проценет очекуван надоместлив износ, преку користење сметка за исправка на вредноста во рамки на соодветното средство. Износот на загубата е вклучен во Билансот на успех во позицијата Исправка на вредноста на финансиските средства и посебна резерва за вонбилансната изложеност, на нето-основа.

Доколку на последователен датум на процена Банката утврди понизок износ на исправка на вредноста, разликата до претходно признаениот износ на исправка на вредноста (загуба поради оштетување) се ослободува/анулира преку коригирање на сметката за исправката на вредноста во рамки на соодветното средство.

Ослободувањето на исправката на вредноста не треба да доведе до сметководствена вредност на финансиското средство која го надминува износот, кој инаку би ја претставувал амортизираната набавна вредност на средството, доколку не било признаено оштетување. Износот на ослободувањето е вклучен во Билансот на успех во позицијата Исправка на вредноста на финансиските средства и посебна резерва за вонбилансната изложеност, на нето-основа.

Оштетување/Исправка кај должнички финансиски средства расположливи за продажба

За должничките финансиски средства расположливи за продажба за износот на утврдената исправка на вредноста, кумулативната загуба (разликата помеѓу почетната набавна вредност и тековната објективна вредност на средството), којашто била признаена директно во ревалоризациските резерви, треба да се отстрани од ревалоризациските резерви и да се признае во Билансот на успех во позицијата Исправка на вредноста на финансиските средства и посебна резерва за вонбилансната изложеност, на нето-основа, и покрај тоа што финансиското средство не се депризнава.

Доколку, во последователниот период, објективната вредност на должничкиот инструмент класифициран како расположлив за продажба, се зголеми и зголемувањето може објективно да се поврзе со некој настан кој се случил откако исправката на вредноста (загубата поради оштетување) била признаена во Билансот на успех, исправката на вредноста се ослободува/анулира. Притоа, износот на ослободување ќе биде вклучен во Билансот на успех во позицијата Исправка на вредноста на финансиските средства и посебна резерва за вонбилансната изложеност, на нето-основа. Останатиот износ, до новата објективна вредност (ако има), претставува зголемување на објективната вредност на средството и се признава во ревалоризациските резерви.

- 1. Класификација на финансиските средства и финансиските обврски (продолжува)**
- 1.2 Оштетување/Исправка на вредноста на финансиски средства и посебна резерва за вонбилансна изложеност (продолжува)**
- 1.2.1 Оштетување/Исправка на вредноста на финансиски средства и посебна резерва за вонбилансна изложеност (продолжува)**

Во финансиските извештаи на Банката, состојбата на сметките за исправка на вредноста во рамки на сметките за вложувања во должнички хартии од вредност расположливи за продажба Банката ги прикажува во рамки на позицијата Ревалоризациска резерва за средства расположливи за продажба, а не како дел од Активата.

1.2.2 Продолжување на рокот на достасување

Продолжувањето на рокот на достасување значи продолжување на рокот на измирување, при што продолжувањето не е последица на влошената финансиска состојба на клиентот, туку на промени во финансиските услуги кои ги нуди Банката и/или промени во работењето на клиентот и/или Банката.

При секое продолжување на рокот на достасување, Банката е должна да изврши анализа на причините поради кои се врши продолжувањето.

1.2.3 Реструктурирање на побарување

Под реструктурирање на кредитна изложеност се подразбира менување на договорните услови на кредитната изложеност или одобрување на нова кредитна изложеност за затварање на постоечка кредитна изложеност на клиент којшто има влошена финансиска состојба или има сигнали за вложување на неговата финансиска состојба, поради што не може или не би можел да ги почитува договорните услови.

Реструктурирање на кредитната изложеност вклучува најмалку:

- продолжување на рокот на достасување;
- промена на висината и на динамиката на отплата на кредитната изложеност, вклучително и одобрување нов или продолжување на постоечкиот грејс-период;
- намалување на каматната стапка;
- консолидација на повеќе побарувања во една кредитна изложеност со менување на договорните услови, вклучително и капитализација на каматата;
- претворање на дел од кредитната изложеност во капитално вложување кај клиентот;
- отпис на кредитната изложеност врз основа на главница и/или достасана камата или провизија;
- намалување на кредитната изложеност преку обезбедувањето;
- одобрување нова кредитна изложеност на денот или во рок од 31 ден до денот на достасување на постоечката кредитна изложеност, со која се врши затворање на побарувањата врз основа на постоечката кредитна изложеност, во целост или делумно, чишто договорни услови клиентот не може да ги исполнува или не би можел да ги исполнува доколку не биле извршени промените на договорните услови.

Реструктурираната кредитна изложеност има третман на нефункционална реструктурирана кредитна изложеност доколку се исполнети најмалку следниве услови:

- на датумот на реструктурирање, кредитната изложеност имала третман на нефункционална кредитна изложеност или би станала нефункционална кредитна изложеност доколку не било извршено реструктурирањето;
- износот на отписот на кредитната изложеност при реструктурирањето е поголем од износот на извршената исправка на вредноста/посебна резерва.

- 1. Класификација на финансиските средства и финансиските обврски (продолжува)**
- 1.2 Оштетување/Исправка на вредноста на финансиски средства и посебна резерва за вонбилансна изложеност (продолжува)**
- 1.2.3 Реструктурирање на побарување (продолжува)**

Кредитната изложеност може да се исклучи од категоријата на реструктурирани кредитни изложености доколку се исполнети следниве услови:

- поминати се најмалку две години од датумот на реструктурирањето, или од датумот кога биле исполнети условите за исклучување на кредитната изложеност од категоријата на реструктурирана нефункционална кредитна изложеност, односно е поминат пробниот период, и
- по завршувањето на пробниот период, сите кредитни изложености на клиентот се класифицирани во категоријата на ризик „А“.

Под пробен период се подразбира период од две години од датумот на реструктурирањето или од датумот кога биле исполнети условите за исклучување на кредитната изложеност од категоријата на реструктурирана нефункционална кредитна изложеност.

Реструктурираната нефункционална кредитна изложеност може да се исклучи од категоријата на реструктурирани нефункционални кредитни изложености доколку се исполнети следниве услови:

- помината е најмалку една година од денот кога кредитната изложеност добила третман на реструктурирана нефункционална кредитна изложеност;
- врз основа на кредитната изложеност, клиентот нема обврски коишто се достасани подолго од 31 ден;
- платен е износ којшто е еднаков на оној кој бил достасан и/или отпишан при реструктурирањето, и
- настанати се промени во кредитната способност на клиентот коишто упатуваат на тоа дека клиентот ќе може да ги почитува договорните услови.

Доколку за време на пробниот период се изврши ново реструктурирање на кредитната изложеност или доколку клиентот доцни повеќе од 60 дена врз основа на реструктурираната кредитна изложеност, таа кредитна изложеност добива третман на реструктурирана нефункционална кредитна изложеност.

Нето-ефектот од реструктурирањето на кредитната изложеност не смее да доведе до зголемување на финансискиот резултат на Банката, освен во случај на намалување на кредитната изложеност како резултат на наплата. Во период од шест месеци по извршеното реструктурирање, Банката не смее да евидентира приход врз основа на ослободување исправка на вредноста/посебна резерва, којшто не е резултат на наплата на кредитната изложеност.

По исклучок, Банката може да одреди подобра категорија на ризик и/или да пресмета понизок износ на исправка на вредноста/посебната резерва, само доколку за кредитната изложеност настаната како резултат на реструктурирањето е обезбеден првокласен инструмент за обезбедување.

Реструктурирањата Банката ги спроведува во согласност со Одлуката за методологијата за управување со кредитниот ризик (Службен весник бр. 149/18) и измените кон истата кои беа донесени за надминување на ефектите од КОВИД-19.

1. Класификација на финансиските средства и финансиските обврски (продолжува)
1.2 Оштетување/Исправка на вредноста на финансиски средства и посебна резерва за вонбилансна изложеност (продолжува)

1.2.4 Отпис на побарувања

Отпис на кредитната изложеност се врши најмалку во следниве случаи:

- Банката нема право на идни парични текови, односно се истечени правата за наплата на кредитната изложеност, независно од основата поради која се изгубени или се истечени правата, а што особено вклучуваат: правосилна судска одлука за неоснованост на побарувањето на Банката, правосилна судска одлука за немање право на побарувањето, правосилно судско решение за заклучена стечајна постапка, правосилно судско решение за одобрен план за реорганизација на должник во стечај;
- Банката нема разумни очекувања за наплата на кредитната изложеност, во целост или делумно;
- Банката донела одлука за отпуштање на долгот согласно со закон со која се откажува од понатамошна наплата на побарувањето;
- станува збор за поединечно незначајна кредитна изложеност;
- поминати се дванаесет месеци од датумот кога Банката била должна да врши исправка на вредноста, односно да издвојува посебна резерва од 100%.

Банката може да врши делумен или целосен отпис на побарувањата при што отпишаното побарување се пренесува на посебна вонбилансна сметка (со исклучок на мали износи на поединечно незначајни побарувања) и за него Банката води посебна евиденција во период од најмалку десет години.

1.3 Парични средства и парични еквиваленти

Паричните средства на Банката ги сочинуваат:

- паричните средства во благајната (денарска и девизна);
- средствата на сметката на Банката кај НБРСМ;
- неограничени депозити во НБРСМ, вклучувајќи ја и задолжителната резерва и
- депозити по видување (вклучувајќи ги и трансакциските сметки).

Паричните еквиваленти на Банката ги сочинуваат:

- орочени депозити со договорен рок на достасаност до три месеци или помалку од датумот на стекнување;
- ограничени депозити со рок на достасаност до три месеци или помалку од датумот на стекнување;
- благајнички и државни записи со кои може да се тргува на секундарен пазар со рок на достасаност до три месеци или помалку од датумот на стекнување и
- останати високо ликвидни финансиски средства со рок на достасаност до три месеци или помалку од датумот на стекнување.

За целите на изготвување на извештајот за паричен тек, од паричните средства и парични еквиваленти се исклучува задолжителната резерва во девизи и ограничените депозити. Банката ги признава паричните средства во оној момент кога и се ставени на располагање за неограничена употреба, врз основа на доставените изводи за состојбата и прометот на тие средства.

Благајничките записи и слични хартии од вредност, Банката ги признава како средства на датумот на тргување.

Паричните средства и парични еквиваленти се мерат по амортизирана набавна вредност, која вообичаено е еднаква со нивната номинална вредност, освен благајничките записи кои се мерат по објективна вредност преку останата сеопфатна добивка.

1. Класификација на финансиските средства и финансиските обврски (продолжува)**1.4 Кредити и побарувања**

Кредитите и побарувањата ги вклучуваат сите побарувања кои произлегуваат од трансакциите со клиенти и банки, како оние кои потекнуваат од Банката, така и оние кои се купени на секундарен пазар. Кредитите и побарувањата се недериватни финансиски средства кои го исполнуваат условот на СППИ.

Кредитите на финансиски друштва дадени по договор за повторно купување/договор за реоткуп ("обратно репо") се прикажуваат одделно како одобрени кредити за кои, како обезбедување, се заложени хартии од вредност. Заложените хартии од вредност се евидентираат на вонбилансни сметки.

Кредитите на и побарувањата од други комитенти вклучуваат кредити на и побарувања од различни комитенти, нето-вложувања во финансиски лизинг и останати побарувања.

Кредити на и побарувања од банки вклучуваат кредити на банки, орочени депозити во банки со оригинален рок на достасување подолг од 3 месеци, репо договори и останати побарувања. Кредитите на банки се дефинирани како трансакции за кои важи склучениот договор за кредит.

Банката ги признава кредитите и побарувањата како средства во Билансот на состојба на датумот кога станува странка на договорните одредби на инструментот, односно кога се испорачува средството.

Кредитите и побарувањата почетно се евидентираат по набавната (објективната) вредност. Трансакциските трошоци коишто се директно поврзани со стекнување или издавање, се вклучуваат во почетното мерење на побарувањата по основ на кредити.

После почетното признавање, побарувањата по кредити се мерат според амортизирана набавна вредност користејќи го методот на ефективна каматна стапка.

1.5 Финансиски средства евидентирани по објективна вредност преку Билансот на успех

Финансиските средства по објективна вредност преку Билансот на успех почетно се признаваат по објективна вредност. Трансакциските трошоци на овие средства не се вклучуваат во износот по кој првично се мери инструментот. Тие се евидентираат веднаш во Билансот на успех во позицијата Нето-приходи/расходи од провизии и надомести.

По почетното признавање, финансиските средства по објективна вредност преку Билансот на успех се мерат по објективна вредност (објективната вредност ја претставува куповната цена за средствата и продажната цена за обврските) без намалување за трансакциските трошоци кои можат да настанат при продажба или отуѓување.

Добивките или загубите од промените во објективната вредност се вклучуваат во Билансот на успех во периодот во кој настануваат и тоа: за средствата за тргување – во позицијата Нето-приходи од тргување; за финансиските средства по објективна вредност преку Билансот на успех определени како такви при почетното признавање – во позицијата Нето приходи од други финансиски инструменти евидентирани по објективна вредност.

Дериватите се признаваат на датумот на тргување.

Дериватите се депризнаваат од Билансот на состојба во случај на реализација, истекување или други причини за депризнавање.

1. Класификација на финансиските средства и финансиските обврски (продолжува)
1.5 Финансиски средства евидентирани по објективна вредност преку Билансот на успех (продолжува)

1.5.1 Финансиски средства за тргување

Финансиските средства класифицирани за тргување се оние средства кои Банката ги стекнува или настанале главно со намера да се продадат или откупат во краток период и за кои постои доказ на близок веројатен модел на краткорочна добивка.

Во оваа категорија, Банката ги класифицира и оние финансиски средства кои не го исполнуваат условот на СППИ поради што не може да се класифицираат ниту во категоријата на финансиски средства кои се мерат по амортизирана набавна вредност, ниту во категоријата на финансиски средства по објективна вредност преку останата сеопфатна добивка.

Финансиско средство се класифицира за тргување доколку е:

- стекнато или настанато за целите на купопродажба во блиска иднина;
- дел од портфолио од идентификувани финансиски инструменти со кои збирно/групно се управува и за коишто постои доказ за скорешен, фактички/реален модел на тргување и остварување на краткорочни профити или
- дериват кој не се чува за целите на управувањето со ризици или за заштита од ризик.

Финансиските средства и дериватите чувани за тргување во Билансот на состојба се прикажуваат како Средства за тргување.

1.5.2 Финансиски средства по објективна вредност преку Билансот на успех определени како такви при почетното признавање

При почетното признавање, секое финансиско средство може да биде определено како финансиско средство по објективна вредност преку Билансот на успех, освен некотираните сопственички инструменти и оние финансиски инструменти кои немаат котирана пазарна цена и чијашто објективна вредност не може реално да се измери.

Во оваа категорија може да се класифицираат вложувања во хартии од вредност и кредити и побарувања, доколку ги исполнуваат следниве услови:

- се елиминираат или значително се намалуваат сметководствените неусогласености кои би произлегле при мерењето и признавањето на средствата или поврзаните приходи и расходи на различни основи или
- група на финансиски средства се управуваат и нивното остварување се мери според објективната вредност, во согласност со документираните стратегии за вложувања или управување со ризиците, како и бидејќи следењето и известувањето до раководниот кадар на Банката за таа група се врши по објективна вредност.

1.5.3 Дериватни средства чувани за управување со ризик

Банката презема активности за заштита од ризик со цел намалување на изложеноста кон различни финансиски ризици, преку финансиски инструменти кои се класифицираат како деривати за заштита од ризик.

Банката поседува инструменти чија цена, директно или индиректно зависи од промената на девизните курсеви.

1.6 Должнички финансиски средства расположливи за продажба

Должнички финансиски средства расположливи за продажба се оние средства кои Банката ги држи со цел наплата на договорните парични текови и / или за продажба и кои согласно договорните услови на средството го исполнуваат условот на СППИ (Банката очекува парични текови на одредени датуми „единствено врз основа на отплата на главница и камата“).

Финансиските средства расположливи за продажба, Банката ги признава во Билансот на состојба на датумот на тргување.

1. Класификација на финансиските средства и финансиските обврски (продолжува)
1.6 Должнички финансиски средства расположливи за продажба (продолжува)

Банката почетно ги признава финансиските средства расположливи за продажба по нивната набавна вредност, којашто е еднаква на објективната вредност зголемена за трансакциските трошоци кои се директно поврзани со набавката на средството. Вообичаено цената на трансакцијата се третира како објективна вредност на финансиското средство.

По почетното признавање, Банката ги мери финансиските средства по нивната објективна вредност без намалување за трансакциските трошоци кои можат да настанат при продажба или отуѓување.

Добивките или загубите коишто се јавуваат од промената во објективната вредност на должничките средства расположливи за продажба се еднакви на разликата помеѓу амортизираната набавна вредност и тековната објективна вредност на средството и директно се признаваат во капиталот и резервите, во позицијата Ревалоризациони резерви. Банката има евиденција и на амортизираната набавна вредност за должничките хартии од вредност класифицирани како расположливи за продажба (врз основа на која во одделни пресметковни периоди го разграничува и го евидентира приходот врз основа на камата) и на објективната вредност. При продажба на овие средства соодветно се раскнижува и акумулираната амортизација која се однесува на средството.

Во моментот на депривирање на должничките финансиски средства расположливи за продажба кумулативните добивки или загуби, претходно признаени во капиталот, се депривираат од капиталот и се признаваат во Билансот на успех. Приходите од каматата која е пресметана со примена на методот на ефективна каматна стапка и добивките и загубите од девизните промени кај средствата класифицирани како расположливи за продажба, како и загубите поради оштетување/исправка на средствата, се признати во Билансот на успех за тековната година.

За утврдување на објективната вредност на финансиските средства кои котираат на активен пазар се користи тековната куповна цена.

Состојбата на сметките за исправка на вредноста за вложувања во должнички хартии од вредност расположливи за продажба, доколку има, Банката ги прикажува во капиталот и резервите во рамки на позицијата Ревалоризациска резерва за средства расположливи за продажба, а не како дел од активата.

Банката ги депривира должничките финансиски средства расположливи за продажба кога се истечени правата од договорот за добивање на паричните текови од финансиските средства или кога Банката ги има пренесено правата на паричните текови од средството со трансакција во која сите ризици и награди од сопственоста на финансиското средство се пренесени на друг.

1.7 Вложувања во сопственички инструменти расположливи за продажба

Банката има вложувања во сопственички хартии од вредност кои овозможуваат помалку од 20% од капиталот на друштвото каде е вложено. Кај овие вложувања не постои значајно влијание, не може да се контролира или значајно да се влијае врз одлуките донесени од страна на раководството на претпријатието каде е вложено.

Банката, сопственичките хартии од вредност ги признава како средства расположливи за продажба во Билансот на состојба на датумот на тргување.

Сопственичките финансиски средства се класифицираат и мерат по објективна вредност (немаат договорни парични текови врз основа на главница и камата, односно не подлежат на условот на СППИ). Оваа одлука во Банката се носи за поединечен инструмент, само при почетното признавање на инструментот и потоа не е дозволена прекласификација.

Сопственичките инструменти со кои не тргува, Банката има одбрано да ги класифицира како финансиски средства кои се мерат по објективна вредност преку останата сеопфатна добивка. Промените во објективната вредност (реализирани и нереализирани/пресметани) ги евидентира во Ревалоризациски резерви. При депривирање на сопственичките

1. Класификација на финансиските средства и финансиските обврски (продолжува)
1.7 Вложувања во сопственички инструменти расположливи за продажба (продолжува)

инструменти, износите признаени во Ревалоризациските резерви се прекласификуваат во друга категорија на капитал односно во Задржана добивка/Акумулирани загуби, но никогаш не може да се признаат во Билансот на успех.

За вложувањата во сопственички инструменти на одредени специфични институции, чиешто поседување е утврдено со закон и/или е поврзано со можноста за користење на услугите коишто ги вршат овие институции, доколку нема активен пазар се смета дека нивната набавна вредност ја одразува нивната објективна вредност.

За вложувањата во сопственички инструменти исправка на вредност не се пресметува.

Добивките и загубите од девизните промени кај сопственичките инструменти класифицирани како расположливи за продажба се признаваат во Останата сеопфатна добивка. Дивидендите кои произлегуваат од сопственичките вложувања класифицирани како расположливи за продажба се признаваат во Билансот на успех, кога ќе се утврди правото на субјектот да се прими плаќањето.

1.8 Финансиски средства кои се чуваат до достасување

Во категоријата финансиски средства кои се чуваат до достасување се вклучени должничките финансиски средства коишто Банката ги управува со цел наплата на договорните парични текови и кои согласно договорните услови на средството го исполнуваат условот на СППИ.

Банката ги признава како финансиски средства во Билансот на состојба на датумот на тргување.

Почетното признавање на финансиските средства кои се чуваат до достасување се врши според нивната набавна вредност, којашто е објективната вредност на дадениот надоместок за истите во која се вклучени и трошоците на трансакцијата кои се директно поврзани со набавката на средството.

Вложувањата кои се чуваат до достасување, последователно се мерат според амортизираната набавна вредност со користење на методот на ефективна каматна стапка.

Добивките и загубите коишто произлегуваат кога средството е депризнаено или оштетено и преку процесот на амортизација, се признаваат во Билансот на успех.

1.9 Нематеријални средства

Почетно нематеријалните средства кои се стекнати од Банката, се искажани според набавната вредност, а последователно се мерат по набавна вредност намалена за акумулирана амортизација и за акумулирани загуби поради оштетување, доколку има. Последователните издатоци се капитализираат само кога е веројатно дека идните економски користи поврзани со средството ќе бидат прилив во Банката и истите можат веродостојно да се измерат. Сите други издатоци се признаваат во Билансот на успех во моментот на настанување.

Амортизацијата се признава во Билансот на успех со отпишување на набавната вредност на средствата во текот на нивниот корисен век на употреба. Нематеријалните средства се амортизираат од датумот кога се расположливи за употреба со примена на праволиниски метод.

1. Класификација на финансиските средства и финансиските обврски (продолжува)
1.9 Нематеријални средства (продолжува)

Корисниот век на употреба е следниот:

	2021	2020
софтвер	4-10 години	4-10 години
патенти и лиценци	3-10 години	3-10 години
останато	5 години	5 години

Корисниот век на употреба и методот на амортизација се проверува еднаш годишно, на крајот на финансиската година.

1.10 Недвижности и опрема

Недвижностите се состојат од земјиште и градежни објекти. Сите недвижности и опрема се искажуваат според набавна вредност намалена за амортизација и за акумулирани загуби поради оштетување, доколку има.

Набавната вредност ги вклучува трошоците што се директно поврзани со стекнувањето на средството.

Последователните издатоци се вклучени во набавната вредност на средствата или се искажани како посебно средство, само кога е веројатно дека идните економски користи поврзани со средството ќе бидат прилив во Банката и истите можат веродостојно да се измерат. Сите други поправки и одржувања на недвижностите и опремата се признаваат во Билансот на успех во периодот кога тие настанале.

Амортизацијата на недвижностите и опремата се пресметува со примена на методот на праволиниска основа за да се распредели нивната набавна вредност до остатокот на вредноста во текот на нивниот корисен век на употреба. Недвижностите и опремата се амортизираат од датумот кога се расположливи за употреба.

Земјиштето и уметничките дела не се амортизираат.

Корисниот век на употреба на средствата е следниот:

	2021	2020
згради	40 години	40 години
мебел и опрема	4-10 години	4-10 години

На секој датум на Билансот на состојба, Банката ја разгледува преостаната вредност на средствата и корисниот век на употреба на средствата и се прилагодуваат, ако е потребно.

Средствата кои се предмет на амортизација се ревидираат за оштетување кога настаните и промените покажуваат дека сметководствената вредност не може да се надомести. Ако сметководствената вредност на средството е поголема од пресметаниот надоместлив износ, тогаш сметководствената вредност на средството се сведува до надоместливиот износ. Надоместливиот износ претставува повисокиот износ од нето продажната цена на средството и неговата употребна вредност.

Добивките и загубите од отуѓување се утврдуваат како разлика помеѓу нето приливите од отуѓувањето и сметководствената вредност.

Во случај на пренамена на преземено средство врз основа на ненаплатени побарувања во основно средство коешто и служи на Банката во работењето, вредноста по која ќе се евидентира основното средство е пониската од последната важечка проценка извршена од страна на овластен проценител за преземеното средство коешто се пренаменува во основно средство и почетната сметководствена вредност на средството на датумот на преземање.

1. Класификација на финансиските средства и финансиските обврски (продолжува)**1.11 Наеми**

Оперативен наем е наем кој што не е финансиски наем, односно кога не се пренесуваат сите ризици и награди својствени за сопственоста.

Вкупните плаќања од оперативните наеми на Банката како наемател во периодот на времетраење на наемот се искажани во Билансот на успех како расходи за наеми според праволиниска основа во периодот на наемот. Вкупните примања од оперативните наеми на Банката како наемодавател во периодот на времетраење на наемот се искажани во Билансот на успех како приходи од наеми според праволиниска основа во периодот на наемот.

Доколку кај Банката како наемател/наемодавател постојат однапред платени/примени средства за идни периоди тогаш тие се искажуваат како активни/пасивни временски разграничувања и се евидентираат како трошоци/приходи во периодот за кој се однесуваат.

Кога оперативниот наем е прекинат пред да истече периодот на наем, секоја исплата која треба да му се исплати на наемодавачот како казна, се препознава како трошок во периодот во кој раскинувањето настанало.

1.12 Преземени средства врз основа на ненаплатени побарувања

Во категоријата преземени средства врз основа на ненаплатени побарувања влегуваат земјиште, згради, опрема и други вредности кои се добиени во замена за наплата на ненаплатени побарувања.

Преземените средства се признаваат во моментот на стекнување на правна основа за запишување на сопственоста, односно кога се исполнети следниве критериуми: кредитот или друго побарување (билансно и вонбилансно) законски се смета дека е подмилено во моментот на преземањето на средството ставено како обезбедување за тој кредит или за друго побарување, со што критериумите за депривирање на кредитот/побарувањето се исполнети; сите права и ризици кои произлегуваат од преземеното средство се пренесени на Банката; преземеното средство ќе создаде идни економски користи кои ќе претставуваат прилив за Банката и може веродостојно да се измери неговата набавна вредност.

Преземените средства врз основа на ненаплатени побарувања првично се признаваат по почетна сметководствена вредност, односно по пониската вредност од: набавната вредност (сметководствената вредност) на кредитот или побарувањето пред исправката на вредност на денот на преземањето на средството, односно вредноста наведена во актот донесен од страна на надлежен орган од кој произлегува правната основа за стекнување на сопственост и проценетата (објективната) вредност намалена за очекуваните трошоци за продажба (нотарски трошоци, даноци и сл.) кои ќе паднат на терет на Банката.

На датумот на преземање, Банката е должна да обезбеди процена на пазарната вредност на преземеното средство којашто е важечка на датумот на преземање на средството и во Билансот на состојба да прикаже оштетување од најмалку 20% од почетната сметководствена вредност на преземеното средство. Доколку износот на затворената исправка на вредноста/посебна резерва е поголем од оштетувањето кое е искнижено на датумот на преземањето, Банката оваа разлика ја признава како ревалоризациона резерва, која претставува дел од дополнителниот капитал на Банката.

Доколку соодветното побарување намирено со преземање на хартии од вредност и удели било претходно оштетено, исправката на вредност (загубата поради оштетување) треба да се ослободи низ Билансот на успех.

Делот од побарувањето којшто не е наплатен со преземање на средство, Банката може да го отпише.

Преземените средства врз основа на ненаплатени побарувања (со исклучок на преземените хартии од вредност и удели) последователно се мерат по пониската вредност од сметководствената вредност и проценетата вредност намалена за трошоците за продажба.

1. Класификација на финансиските средства и финансиските обврски (продолжува)
1.12 Преземени средства врз основа на ненаплатени побарувања (продолжува)

Најмалку еднаш во период од дванаесет месеци, Банката е должна да обезбеди проценка на вредноста на преземените средства врз основа на ненаплатени побарувања и во Билансот на успех да прикаже загуба за оштетување на средствата еднаква најмалку на поголемиот износ од:

- 1) негативната разлика помеѓу проценетата вредност и нето вредноста на преземеното средство и
- 2) 20% од нето вредноста на преземеното средство.

Во периодот помеѓу две процени на пазарната вредност на преземеното средство, Банката ќе признае во Билансот на успех дополнителен износ на загуба за оштетување еднаков на негативната разлика помеѓу нето вредноста и износот на објавената намалена продажна цена на преземеното средство.

Преземените хартии од вредност и удели, последователно се мерат според пониската вредност од сметководствената вредност и објективната вредност, намалена за трошоците за продажба.

Најмалку еднаш во период од дванаесет месеци, Банката е должна да ја преоцени вредноста на преземените хартии од вредност и удели и доколку оваа вредност е помала од сметководствената вредност намалена за загубите за оштетување признаени во минатите периоди, Банката е должна да прикаже загуба за оштетување/исправка на вредноста во висина на разликата помеѓу двете вредности.

Банката при вреднувањето постапува согласно "Одлуката за сметководствениот и регулаторниот третман на средствата преземени врз основа на ненаплатени побарувања" и за оние средства кои нема да ги продаде во предвидените рокови согласно оваа одлука (во рок од 5 години), нето вредноста на средствата ја сведува на нула.

Преземените средства врз основа на ненаплатени побарувања и износот на оштетување се депризнаваат при продажба, кога трајно ќе се повлечат од употреба или во случај на пренамена во основни средства. Реализираниот вишок над сметководствената вредност при продажбата се признава како приход во Билансот на успех во позицијата Останати приходи од дејноста, а реализираната помала вредност од сметководствената вредност при продажба се признава како расход во Билансот на успех во позицијата Останати расходи од дејноста.

При продажба Банката ќе ја депризнае и ревалоризациската резерва за преземеното средство, преку ослободување на Исправка на вредност на останатите нефинансиски средства во Билансот на успех. Банката може да ја депризнае ревалоризациската резерва и во случај кога средството не е продадено, преку исклучување на ревалоризациската резерва од дополнителниот капитал на Банката само за износот на добивката по оданочување по Одлука на Собранието на Банката за прераспоредување во резервите или во задржаната нераспределена добивка.

1.13 Нетековни средства кои се чуваат за продажба и група за отуѓување

Банката ги класифицира во оваа категорија сите нетековни средства кои се чувани за да бидат отуѓени (со продажба или поинаку), односно кога нивната сметководствена вредност се надоместува преку продажба, а не преку континуирана употреба за сопствени или административни цели.

Средствата се признаваат како средства чувани за продажба и група за отуѓување и средства класифицирани како такви кои се чуваат за распределба на сопствениците во моментот кога ќе стане расположливо за моментална продажба, односно се очекува продажбата да се оствари во период од една година од датумот на класификацијата и кога неговата продажба мора да биде високо веројатна.

1. Класификација на финансиските средства и финансиските обврски (продолжува)
1.13 Нетековни средства кои се чуваат за продажба и група на отуѓување (продолжува)

Нетековното средство класифицирано како чувано за продажба, односно класифицирано како такво кое се чува за распределба на сопствениците, првобитно се мери според пониската вредност од неговата сметководствена вредност и објективната вредност намалена за очекуваните трошоци за продажба, кои ќе паднат на товар на Банката.

Банката признава загуба поради оштетување во Билансот на успех за секое почетно или последователно намалување на вредноста на средството до објективната вредност намалена за трошоците за продажба.

1.14 Останати средства

Оваа група на средства ја сочинуваат: залихи на материјали и ситен инвентар, побарувања од купувачи, однапред платени трошоци, побарувања од вработените, побарувања за дадени аванси, средства за други намени, побарувања по работи во име и за сметка на други, побарувања по основ на провизии и надомести, побарувања од картично работење без лимит и други побарувања кои не се прикажани во некоја друга позиција од активата на Билансот на состојба.

Краткорочните побарувања без наведена каматна стапка вообичаено се мерат според првобитниот фактурен износ, освен доколку ефектот на импутирање на каматата би бил значаен.

Средства кои се стекнати без купување, треба да се признаат според нивната објективна вредност, освен доколку трансакцијата е без комерцијална основа или објективната вредност на средството (добиеено или дадено) не може веродостојно да се измери. Во тој случај, средствата се признаваат според нивната набавна вредност.

Последователно, средството се мери според пониската вредност од неговата сметководствена вредност и нето-вредноста на реализацијата. Нето вредноста на реализацијата е еднаква на проценетата продажна цена намалена за проценетите трошоци за завршување, поправки и проценетите трошоци неопходни да се оствари продажбата.

Ситниот инвентар се средства со век на употреба помал од 1 година и чиј поединечен трошок на набавка е помал од 500 евра. Тие се ставки со мали вредности и ставки кои не се поврзани со определена ставка на недвижностите, постројките и опремата.

Залихите на материјали и ситниот инвентар се вреднуваат по набавна вредност. Ситниот инвентар се отпишува целосно и еднократно при ставање во употреба, доколку не е наведено поинаку со Одлука.

Однапред платените трошоци за идни периоди се искажуваат како активни временски разграничувања, а се пресметуваат како трошоци на периодот за кој се однесуваат врз основа на соодветен сметководствен документ. Такви трошоци се: платени премии за осигурување, платени закупнини, претплати за списанија и службени гласила и слично.

Приходите кои се однесуваат на тековниот пресметковен период кои достасуваат за наплата во иден период, се искажуваат како активни временски разграничувања. Такви приходи се недостасани пресметани приходи, освен недостасани приходи од камата.

1.15 Резервирања

Резервирање се признава во Билансот на состојба кога Банката како резултат на минат настан има сегашна законска или изведена обврска која може веродостојно да се измери и е веројатно дека ќе има одлив од Банката за подмирување на обврската. Резервирањата се утврдуваат со дисконтирање на очекуваните идни парични текови користејќи дисконтна стапка пред оданочување која ги одразува тековните пазарни проценки на временската вредност на парите и по потреба ризиците специфични за обврската.

1. Класификација на финансиските средства и финансиските обврски (продолжува)**1.15 Резервирања (продолжува)**

Банката признава резервирања за судски постапки кога постои ризик од загуба заради настанување на трошоци во врска со исполнувањето на обврските коишто Банката по основ на (за неа) негативна судска одлука мора да ги исполни.

Резервирањата за судски постапки се користат за покривање на трошоците за судските постапки за коишто биле издвоени.

Резервирањата за судски постапки (правен ризик) се укинуваат по правосилно завршена судска постапка која се водела против Банката.

Доколку Банката има неповолен договор треба да прикаже резервирања за неповолен договор во износ на сегашната вредност на обврската по договорот. Неповолен договор е оној во кој неизбежните трошоци за исполнување на обврските од договорот ги надминуваат економските користи, коишто се очекуваат од него.

1.16 Резервирања за пензии и други користи за вработените**1.16.1 Планови за дефинирани придонеси**

Банката плаќа придонеси во пензиските фондови во согласност со барањата на законската регулатива. Придонесите кои се утврдуваат врз основа на платите на вработените се уплатуваат во пензиските фондови, кои што се одговорни за исплата на пензиите. Банката нема дополнителна обврска за плаќање по основ на овие планови. Обврските за уплата на придонеси во плановите за дефинирани придонеси се признаваат како расход во Билансот на успех кога се пресметуваат.

1.16.2 Краткорочни користи за вработените

Краткорочните користи за вработените се мерат на недисконтирана основа и се признаваат кога соодветната услуга ќе се добие.

Банката признава обврска за износ кој што се очекува да биде исплатен како бонус или како удел во добивката и доколу Банката има сегашна правна или изведена обврска да врши такви исплати како резултат на услуги дадени во минатиот период и доколку обврската може да се процени веродостојно.

1.16.3 Други долгорочни користи за вработените

Нето обврската на Банката во однос на долгорочните користи, освен спрема пензиските планови е износот на идни користи кои вработените ги заработиле како возврат за нивната услуга во тековниот и минатиот период при што тие користи се дисконтираат за да се утврди нивната нето сегашна вредност со што дисконтираниот износ се прикажува како расход од камата. Други долгорочни користи за вработени вклучуваат трошоци за периодот за јубилејни награди и отпремнини при одење во пензија. Актуарските добивки или загуби кои настануваат како резултат на промена на актуарските претпоставки (демографски, финансиски и искуствени) за отпремнини, се признаваат како ревалоризациски резерви во Останата сеопфатната добивка, додека пак за јубилејните награди се признаваат како добивка или загуба во Билансот на успех, во периодот во кој настанале.

1.17 Тековни даночни средства /обврски

Тековни даночни средства/обврски се побарувањата или обврските за данок од добивка утврдени со даночниот биланс на Банката за тековниот финансиски период.

Согласно Законот за данок од добивка, Банката пресметува данок на добивка на бруто добивката утврдена како разлика помеѓу вкупните приходи и вкупните расходи утврдени согласно прописите за сметководство и сметководствените стандарди зголемена за непризнаените расходи и помалку искажани приходи за даночни цели и намалена за износот на извршените вложувања од добивката од претходната година и дивидендите остварени со

1. Класификација на финансиските средства и финансиските обврски (продолжува)**1.17 Тековни даночни средства /обврски (продолжува)**

учество во капитал на друг обврзник под услов да се оданочени. Пресметаниот данок на добивка се намалува за износот на донирани средства на спортски субјекти, но најмногу до 50% од пресметаниот данок.

Тековните даночни средства/обврски се признаваат кога платениот износ на даноци за тековниот и претходните периоди е поголем/помал од износот кој што се должи за периодот кога обврската не е подмирена.

1.18 Финансиски обврски

Финансиски обврски се обврски кои се:

- договорна обврска за предавање на парични средства или друго финансиско средство, или за размена на финансиски инструменти со друга страна или
- договор којшто може или ќе биде подмирен со сопственичките инструменти на Банката и е недериват за кој Банката е или може да биде, обврзана да достави променлив број сопственички инструменти или е дериват којшто ќе биде, или може да биде, подмирен на друг начин, освен со размена на фиксен износ на парични средства или друго финансиско средство за одреден број сопственички инструменти на Банката.

При почетното признавање, финансиските обврски Банката треба да ги класифицира во една од следните категории:

- финансиски обврски кои се мерат по објективна вредност преку Билансот на успех или
- финансиски обврски кои се мерат по амортизирана набавна вредност.

Банката, финансиските обврски ги мери по амортизирана набавна вредност.

1.18.1 Депозити, обврски по кредити, субординирани обврски и издадени хартии од вредност

Депозитите, обврските по кредити, субординираните обврски и издадените хартии од вредност претставуваат главен извор за финансирање на активностите на Банката.

Банката ги класифицира капиталните инструменти како финансиски обврски или како инструменти на капиталот во согласност со суштината на договорните услови на инструментот.

Банката почетно ги признава депозитите, обврските по кредити, субординираните обврски и издадените хартии од вредност на датумот кога настанале.

Депозитите, обврските по кредити, субординираните обврски и издадените хартии од вредност почетно се мерат според нивната набавна вредност која е еднаква со нивната објективна вредност зголемена за трансакциските трошоци, а последователно се мерат по амортизирана набавна вредност користејќи го методот на ефективна каматна стапка.

Амортизираната набавна вредност на финансиската обврска е износот според кој финансиската обврска е мерена при почетното признавање, намалена за отплатите на главницата, намалена или зголемена за акумулираната амортизација на секоја разлика помеѓу почетниот износ и износот во моментот на достасување.

Банката ја депривира финансиската обврска (или дел од финансиската обврска) само доколку обврската згасне, односно кога обврската определена во договорот е подмирена, откажана или истечена.

1. Класификација на финансиските средства и финансиските обврски (продолжува)**1.19 Останати обврски**

Во групата останати обврски спаѓаат: денарски и девизни обврски за провизии, обврски за бруто плати и други обврски кон вработените, обврски за дивиденди, обврски кон добавувачи, обврски по дадени инструменти за плаќање, обврски по работи во име и за сметка на други, примени аванси, пресметани недостасани обврски, одложени приходи и други обврски кои не се прикажани во некоја друга позиција од пасивата на Билансот на состојба.

Останатите обврски се евидентираат по номинална вредност врз основа на соодветен сметководствен документ (фактура, договор, пресметка) согласно прописите и одлуките на Банката.

Приливи на средства кои не се признаваат како приходи во тековниот период, се одложуваат за иден период, и се евидентираат како пасивни временски разграничувања. Кога приходите ќе се заработат тогаш пасивните временски разграничувања се затвараат, а се евидентираат приходи.

Трошоците за кои со сигурност може да се утврди дека се однесуваат за тековниот пресметковен период, а претставуваат обврска во иден период, се евидентираат на пасивни временски разграничувања.

1.20 Комисиони активности

Банката обезбедува услуги за управување со средства на своите клиенти. Средствата кои се чуваат за комисиони активности не се известени во финансиските извештаи на Банката, бидејќи тие не претставуваат средства на Банката. Приходите и расходите по провизии и надоместоци поврзани со комисиони активности обично се признаваат во Билансот на успех кога услугата е обезбедена.

1.21 Вонбилансна евиденција

Банката води вонбилансна евиденција за извршени трансакции кои во моментот не ги исполнуваат критериумите за признавање како средство или обврска, а кои можат да создадат идни приливи и одливи на средства и кои претставуваат извор на информации за работењето, за утврдувањето на ризикот од работењето и евентуалните идни обврски.

Оваа евиденција ги опфаќа следниве ставки: издадени непокриени платежни и чинидбени гаранции, отворени непокриени акредитиви, авали, акцепти, преземени неотповикливи обврски за кредити, неискористен дел на одобрени рамковни кредити, неискористени лимити на кредитни картички, неискористени пречекорувања по тековни сметки, и други облици на гаранција врз чија основа можат да настанат обврски за плаќање и побарувања од страна на Банката како и друга книговодствена евиденција која за неа не претставува посебен ризик (евиденција на отпишани побарувања, покриени акредитиви, покриени гаранции и сл.).

Банката води вонбилансна евиденција и на потенцијалните средства и обврски за деривати чувани за управување со ризик односно договори зависни од промена на курсот.

Вонбилансната евиденција се евидентира на денот на случување на настанот.

1.21.1 Договори за финансиски гаранции

Договорите за финансиски гаранции се договори кои од издавачот бараат да изврши посебни плаќања со цел да му ја надомести на корисникот на гаранцијата загубата на која е изложен од причина што должникот не ја подмирил платежната обврска навреме. Ваквите финансиски гаранции се даваат на банки, финансиски институции и други институции, а во корист на комитенти со цел да се обезбеди кредит, дозволено пречекорување, гарантирање на увоз и други банкарски инструменти.

1. Класификација на финансиските средства и финансиските обврски (продолжува)**1.21 Вонбилансна евиденција (продолжува)**

Финансиските гаранции почетно се признаваат според објективната вредност на датумот кога гаранцијата е издадена, што всушност се потврдува преку примените провизии. По почетното признавање, обврските на Банката се мерат според почетната вредност намалена за амортизација која се пресметува за да во Билансот на успех се признае приходот од провизија која се добива праволиниски за периодот на важност на гаранцијата.

1.22 Капитал

Капиталот на Банката го сочинуваат:

- основната главнина која е еднаква на номиналната вредност на сите акции (запишан и уплатен капитал);
- зголемување на капиталот по основ на остварена разлика помеѓу номиналната вредност на акциите и цената по која се продадени (премии на акции);
- зголемување на капиталот по основ на распоредена ревалоризациона резерва, (прокнижен распоред од ревалоризациона резерва од поранешни години) и
- задржана добивка / акумулирани загуби од претходни години.

Акционерскиот капитал на Банката се состои од обични акции. Обичните акции имаат номинална вредност од 1.000 денари по акција. Сите издадени акции се платени во целост.

1.23 Резерви

Резервите на Банката се состојат од законска и статутарна резерва, ревалоризациска резерва и останати резерви.

Законската и статутарна резерва на Банката се искажува по номинална вредност со издвојување од нето добивката и тоа посебно за законските резерви, посебно за статутарните резерви и за останати резерви.

Резервниот фонд на Банката се формира при распределба на нето добивката во висина на утврдениот процент (5%) согласно Статутот на Банката и Законот за трговски друштва.

Банката има обврска да издвојува во резервниот фонд дел од добивката се додека фондот не достигне износ од една десетина од основната главнина. Се додека не го достигне тој износ, резервниот фонд може да се користи исклучиво за покривање на загуби.

Во ревалоризациската резерва се евидентираат добивките и загубите од промените во објективната вредност на средствата расположливи за продажба, која резултира во зголемување или намалување на главнината (освен добивките и загубите од курсните разлики за должничките хартии од вредност, кои се признаваат во Билансот на успех).

Кога намалувањето на вредноста на финансиското средство расположливо за продажба се признава директно во ревалоризациската резерва и кога постои објективен доказ дека средството е оштетено, кумулативната загуба треба да се отстрани од капиталот и да се признае во Билансот на успех.

При депризнавање на должничките финансиски средства расположливи за продажба (продажба, наплата и други начини на отуѓување на средства), кумулативните добивки/загуби од промените во објективната вредност се депризнаваат од ревалоризациските резерви и се прикажуваат во Билансот на успех.

При депризнавање на сопственички финансиски средства расположливи за продажба, кумулативните добивки/загуби од промените во објективната вредност се депризнаваат од ревалоризациските резерви и се прикажуваат во Задржана добивка/(Акумулирани загуби).

1. Класификација на финансиските средства и финансиските обврски (продолжува)**1.23 Резерви (продолжува)**

Ревалоризациска резерва се евидентира и во случај на преземање на средства врз основа на ненаплатени побарувања, односно при затварање на износот на исправката на вредност/посебна резерва којшто Банката ги искнижила од Билансот на состојба како резултат на затварањето на ненаплатеното побарување, при што разликата од затворената исправка на вредност/посебна резерва и најмалку 20% од почетната сметководствена вредност на средствата се евидентира како ревалоризациска резерва.

Депризнавањето на ревалоризациската резерва се врши при продажба на преземеното средство, кога трајно ќе се повлече од употреба, при пренамена на преземеното средство во основни средства или исклучување на ревалоризациската резерва од дополнителниот капитал на Банката само за износот на добивката по оданочување по Одлука на Собранието на Банката за прераспоредување во резервите или во задржаната нераспоредена добивка.

Банката признава ревалоризациски резерви и при мерење на сегашната вредност на обврските за дефинирани користи во согласност со МСС 19.

Во ревалоризациски резерви се прикажуваат промените во актуарските претпоставки за отпремнини како разлика од претходната актуарска пресметка и новата актуарска пресметка која го вклучува ефектот на настаните кои навистина се случиле во периодот. Вакви искусствени промени кои се евидентираат во ревалоризациони резерви се: промени во финансиските претпоставки (дисконтна стапка, очекувана стапка на поврат, нивоа на идни плати и користи), промена во демографски показатели, промена во искусствени претпоставки и друго.

1.24 Задржана добивка / Акумулирани загуби

Добивката или загубата во тековната година се утврдува согласно законските прописи. Остварената нето добивка од тековната година се пренесува и распоредува наредната година согласно одлуката на Собранието на акционерите на Банката.

Дел од задржаната добивка на Банката претставува реинвестирана добивка која подразбира добивка остварена со годишната сметка од претходната година, која по пат на распределба е издвоена за инвестиции и во наредната година е вложена во материјални и нематеријални средства. Добивката која се издвојува за инвестиции во материјални и нематеријални средства со Одлука на Собранието на акционери е ограничена за распределба во форма на дивиденди на акционерите на Банката.

Исто така, при депризнавање на сопственичките хартии од вредност износите прикажани како ревалоризациски резерви се пренесуваат во Задржана добивка/(Акумулирани загуби).

1.25 Заработка по акција

Банката ја прикажува заработката по акција во основната структура на Билансот на успех, ако обичните акции се предмет на јавно тргување на пазарот или ако е во процес на издавање на обични акции на јавните пазари.

Банката прикажува основна и разводната заработка по акција. Основната заработка по акција претставува дел од добивката или загубата кој им припаѓа на акционерите – сопственици на обични акции за ефектите на сите обични акции во оптек во текот на периодот.

Основната заработка по акција се пресметува кога нето добивката или загубата која им припаѓа на имателите на обични акции се дели со пондерираниот просечен број на обични акции во оптек во текот на периодот. Пондерираниот просечен број на акции во оптек во текот на периодот, се добива кога бројот на акции во оптек на почетокот на периодот се корегира за бројот на акции кои се издадени или откупени во тек на периодот, помножени со временскиот пондер (бројот на денови во текот на кој конкретните акции се во оптек – во однос на вкупниот број на денови во годината).

1. Класификација на финансиските средства и финансиските обврски (продолжува)**1.25 Заработка по акција (продолжува)**

Разводнетата заработка по акција во Банката е идентична со основната заработка по акција, поради непостоење на издадени потенцијални обични акции за чиј ефект се врши корекција на нето добивката која им припаѓа на имателите на обични акции.

1.26 Приходи и расходи од камата

Приходите и расходите по основ на камата за сите каматоносни финансиски инструменти, освен за оние што се класифицирани за тргување, се признати како „Приходи од камата“ и „Расходи од камата“ во Билансот на успех, користејќи го методот на ефективна каматна стапка. Методот на ефективна каматна стапка е метод на мерење на финансиските средства и обврски според амортизирана набавна вредност и алокација на приходите и расходите од камата во периодот на очекуваното достасување на финансиските инструменти.

Во „Приходи/расходи од камата“ се вклучени и расходите од камата утврдени со актуарска пресметка поради промена на сегашната вредност на користите за вработени заради приближување до датумот за исплата, исправката на вредноста и ослободувањето на исправката на вредноста на сомнителните и спорни побарувања по основ на камати, како и нивната наплата.

1.27 Приходи од провизии и надомести

Приходите од провизии и надомести воглавно се состојат од финансиски услуги што ги извршува Банката вклучувајќи издавање на гаранции, отварање на акредитиви, платен промет во земјата и странство, провизии од трансакции со трговци, порамнување со картички, провизии од комисиони и доверителски активности, брокерски провизии кои претставуваат провизии од тргување со хартии од вредност, провизии за управување со средства, провизии по кредитирање, провизии од посредување при осигурување, провизии од транспорт на готовина, како и провизии по други услуги. Провизиите и надоместите генерално се признаваат на пресметковна основа, кога услугата ќе се изврши.

1.28 Приходи од дивиденди

Приходите од дивиденди се признаваат во Билансот на успех кога ќе биде утврдено правото на Банката да ја прими уплатата и кога приливот на економски користи е веројатен.

1.29 Нето приходи од тргување

Нето приходи од тргување претставуваат реализирани и нереализирани промени во објективната вредност при последователно мерење, добивка или загуба при отуѓување, дивиденди, приходи и расходи од камати на средствата и обврските за тргување, како и промените во објективната вредност на дериватите за тргување.

Нето приходите од тргување се мерат според промената на објективната вредност на финансиските средства и обврски за тргување која претставува разлика помеѓу сметководствената вредност и објективната вредност, на датумот на Билансот на состојба.

1.30 Нето приходи од други финансиски инструменти евидентирани по објективна вредност

Нето приходи од други финансиски инструменти евидентирани по објективна вредност, претставуваат реализирани и нереализирани промени во објективната вредност при последователно мерење, реализирана добивка или загуба при отуѓување и дивиденди на:

- дериватни средства чувани за управување со ризик;
- дериватни обврски чувани за управување со ризик;
- финансиски средства определени по објективна вредност преку Билансот на успех при почетното признавање и

1. Класификација на финансиските средства и финансиските обврски (продолжува)
1.30 Нето приходи од други финансиски инструменти евидентирани по објективна вредност (продолжува)

- финансиски обврски определени по објективна вредност преку Билансот на успех при почетното признавање.

Промената на објективната вредност претставува разлика помеѓу сметководствената вредност (набавната вредност на средството или обврската стекнати во периодот на известување или нивната последна објективна вредност) и објективната вредност на датумот на Билансот на состојба, или продажната цена на датумот на продажба.

Приходите/расходите од камати на финансиските средства/обврски определени по објективна вредност преку Билансот на успех при почетното признавање и дериватите чувани за управување со ризик, се признаваат во Приходи/расходи од камати.

1.31 Нето приходи и расходи од курсни разлики

Нето приходите и расходите од курсни разлики вклучуваат реализирани и нереализирани курсни разлики кои произлегуваат од:

- порамнување на трансакции во странска валута на монетарни и немонетарни ставки во текот на целата финансиска година и
- курсирање на монетарни ставки деноминирани во странска валута на датумот на Билансот на состојба.

1.32 Останати приходи од дејноста

Во оваа група на приходи спаѓаат:

- нето приход од вложувања во подружници и придружени друштва;
- добивка од продажба на должнички финансиски средства расположливи за продажба;
- приход од дивиденди од сопственички финансиски средства расположливи за продажба;
- добивка од отуѓување на недвижности и опрема и на нематеријални средства која претставува разлика помеѓу приливите од продажбата и нивната нето сметководствена вредност на денот на отуѓувањето;
- добивка од продажба на преземени средства врз основа на ненаплатени побарувања;
- приходи од наплатени претходно отпишани кредити и побарувања;
- приходи од наеми од оперативен лизинг;
- нето ослободувања на резервирањата по поединечен вид на резервирање (за потенцијалните обврски на судски спорови и други резервирања) и
- други приходи.

Приходот се признава и се мери согласно соодветниот стандард за одредено средство, според чија основа е остварен.

1.33 Загуби поради оштетување/Исправка на вредноста на финансиските средства и посебна резерва за вонбилансна изложеност

Банката на редовна основа ја проценува и ја признава исправката на вредноста и посебната резерва за очекуваните кредитни загуби на финансиските средства кои се мерат по амортизирана набавна вредност и на финансиските средства кои се мерат по објективна вредност преку останата сеопфатна добивка, како и на вонбилансната изложеност на кредитен ризик.

Загубата поради оштетување претставува разлика помеѓу сметководствената вредност на средството и сегашната вредност на проценетите идни парични текови дисконтирани со првобитната ефективна каматна стапка на финансиските средства:

- кредити на и побарувања од банки и од други комитенти;
- финансиски средства кои се чуваат до достасување;

1. Класификација на финансиските средства и финансиските обврски (продолжува)**1.33 Загуби поради оштетување/Исправка на вредноста на финансиските средства и посебна резерва за вонбилансна изложеност (продолжува)**

- финансиски средства расположливи за продажба и
- вонбилансни изложености.

Кога причините за исправката на вредноста (загубата поради оштетување) ќе исчезнат, треба да се анулира претходно признаената исправка на вредност/посебна резерва преку Билансот на успех во позиција „Исправка на вредноста (загуби поради оштетување) на финансиските средства и посебна резерва за вонбилансна кредитна изложеност, на нето основа“.

Последователни ослободувања на исправката на вредност се признава само за финансиски средства што се евидентирани по амортизирана набавна вредност и за должничките инструменти расположливи за продажба.

Банката исправката на вредност (загуби поради оштетување) и посебна резерва ја мери и признава на поединечна основа.

1.34 Загуби поради оштетување на нефинансиски средства

Загуба поради оштетување на нефинансиски средства претставува разлика помеѓу сметководствената вредност и надоместливиот износ на:

- недвижности и опрема;
- нематеријални средства;
- преземени средства врз основа на ненаплатени побарувања;
- нетековни средства кои се чуваат за продажба и група на отуѓување и
- останати нефинансиски средства.

Банката проценува, на секој датум на Билансот на состојба, дали постои некој објективен доказ дека нефинансиското средство или група на нефинансиски средства се оштетени.

Загуба поради оштетување се признава во моментот кога постои доказ дека сметководствената вредност е поголема од проценетиот надоместлив износ на нефинансиските средства и се признава во Билансот на успех како загуба поради оштетување на нефинансиските средства.

Кога причините за загубата поради оштетување ќе исчезнат, треба да се анулира претходно признаената загуба преку Билансот на успех на позиција Загуби поради оштетување на нефинансиските средства, на нето основа, но најмногу до износот на претходно признаените загуби поради оштетување.

Последователни ослободувања на загубата поради оштетување не се признава за преземени средства врз основа на ненаплатени побарувања. Ослободување на загуба поради оштетување се признава само при продажба на преземени средства или нивна пренамена во основни средства во функција на работењето на Банката како ослободување на исправка на вредноста на останати нефинансиски средства.

1.35 Трошоци за вработени

Трошоците за вработени се состојат од:

- краткорочни користи за вработените (плати, задолжителни придонеси за социјално и здравствено осигурување, персонален данок, краткорочни платени отсуства, бонуси и др.);
- долгорочни користи за вработените (јубилејни награди, користи при пензионирање и др.) и
- користи по престанокот на вработувањето (придонеси кон планови за дефинирани придонеси - уплати на придонеси во посебен фонд).

1. Класификација на финансиските средства и финансиските обврски (продолжува)**1.35 Трошоци за вработени (продолжува)**

Краткорочните користи се признаваат во моментот на настанување кога соодветната услуга ќе се добие. Краткорочните користи се мерат по недисконтиран износ кој се очекува да биде платен врз основа на работен однос и се признаваат во Билансот на успех како расход.

Долгорочните користи се мерат според сегашната вредност на обврската за дефинираните користи на датумот на Билансот на состојба, намален за објективната вредност на средствата на планот на датумот на Билансот на состојба од кои обврските треба да се подмират директно. Секоја актуарска добивка или загуба се признава во Билансот на успех во периодот во кој настанала со исклучок на ефектите од разликите помеѓу претходните актуарски претпоставки и она што реално настанало и ефектите од промена во демографските и финансиските претпоставки, дисконтниот фактор и сл. во делот на отпремнините, кои се прикажуваат во останатата сеопфатна добивка.

1.36 Амортизација на нематеријални средства

Амортизацијата на нематеријалните средства се распределува врз систематска основа за време на најдобрата проценка на корисниот век на употребата на средството. Банката проценува дали корисниот век на употреба на нематеријалното средство е конечен или бесконечен и доколку е конечен, должината на употреба го претставува неговиот корисен век на употреба.

Пресметката на амортизација започнува кога средството станува расположливо за употреба и престанува кога средството е класифицирано како чувано за продажба или се депризнава. Амортизацијата продолжува да се пресметува за нематеријалните средства кои се ставени надвор од употреба. Банката ги амортизира сите нематеријални средства поодделно, групирајќи ги во амортизациски групи оние средства кои имаат ист корисен век на употреба и ист метод на амортизација.

Стапките на амортизација се одредени така да вредноста на нематеријалните средства се распоредува во трошоци во проценетиот период на нивната корисност.

Амортизацијата се пресметува според праволиниски метод и трошокот за амортизацијата за секој период се признава како расход во Билансот на успех во позицијата Амортизација.

Периодот за пресметка на амортизација (остатокот на вредноста и корисниот век на употреба на средството) и методот за амортизација се проверува на крајот од секоја финансиска година и доколку се утврди промена истата треба да се евидентира како промена на сметководствена проценка, перспективно во тековниот и во идните периоди.

1.37 Амортизација на материјални средства

Амортизацијата на материјалните средства се распределува врз систематска основа за време на најдобрата проценка на корисниот век на употреба. Пресметката на амортизација започнува кога средството станува расположливо за употреба и престанува кога средството е класифицирано како чувано за продажба или се депризнава. Амортизацијата продолжува да се пресметува за материјалните средства кои се ставени надвор од употреба. Банката ги амортизира сите материјални средства поодделно, групирајќи ги во амортизациски групи оние средства кои имаат ист корисен век на употреба и ист метод на амортизација.

Земјиштето има неограничен век на употреба и не се амортизира. Уметничките дела не се амортизираат.

Стапките на амортизација се одредени така што вредноста на материјалните средства се распоредува како трошок во проценетиот период на нивната корисност.

Амортизацијата се пресметува според праволиниски метод и трошокот за амортизацијата за секој период се признава како расход во Билансот на успех во позицијата Амортизација.

1. Класификација на финансиските средства и финансиските обврски (продолжува)
1.37 Амортизација на материјални средства (продолжува)

Периодот за пресметка на амортизација (остатокот на вредноста и корисниот век на употреба) и методот на амортизација се проверува на крајот од секоја финансиска година и доколку се утврди промена истата треба да се евидентира како промена на сметководствена проценка, перспективно во тековниот и во идните периоди.

1.38 Останати расходи од дејноста

Во групата на останати расходи од дејноста спаѓаат: административни трошоци, трошоци за осигурување на депозити, осигурување на имот и вработени, материјали и услуги, трошоци за кирии, загуба од продажба на должнички финансиски средства расположливи за продажба, загуба од отуѓувањето на недвижности и опрема, загуба од отуѓување на нематеријални средства, загуби од продажба на преземени средства врз основа на ненаплатени побарувања, расходи за резервирања на нето основа и останати трошоци кои не можат да се категоризираат во специфична позиција.

Останатите расходи од дејноста се признаваат и се мерат согласно соодветниот стандард за одредено средство/обврска, врз чија основа е реализиран расходот.

Останати расходи од дејноста се признаваат и евидентираат врз основа на стварно настанати трошоци искажани по веродостојни сметководствени документи (фактури, договори, пресметки). Исто така на оваа позиција се прикажуваат и предвидени трошоци врз основа на пресметки и предвидувања за трошоци кои се настанати во извештајниот период, а за кои не се пристигнати релевантни документи за евиденција.

1.39 Нетирање на финансиски средства и обврски

Финансиските средства и обврски се нетираат и нето износот се прикажува во Билансот на состојба само кога Банката има законско право да ги нетира признаените износи и има намера да се порамни трансакцијата на нето основа или да се реализира средството и истовремено да се подмири обврската.

1.40 Настани по датумот на Билансот на состојба

Оние настани по датумот на Билансот на состојба кои даваат дополнителни информации за финансиската состојба на Банката на датумот на билансирањето (корективни настани) се рефлексирани во финансиските извештаи. Оние последователни настани кои немаат карактер на корективни настани се објавуваат во соодветна белешка доколку истите се материјално значајни.

г) Употреба на оценки и проценки**1.41 Опис на варијабилноста/несигурноста на сметководствените оценки**

Финансиските извештаи и финансискиот резултат на Банката зависи од сметководствените политики, претпоставки, оценки и расудување на раководството кои се применуваат при изготвувањето на финансиските извештаи. Банката прави проценки и претпоставки кои влијаат на известувањата за износите во активата и пасивата и во текот на следната финансиска година. Проценките и расудувањата постојано се оценуваат на континуирана основа и се базираат на претходно искуство и други фактори, вклучувајќи очекувани настани кои се сметаат за веројатни во дадените услови.

1.42 Опис на значајните проценки при примената на сметководствените политики**1.42.1 Загуби поради оштетување на кредити и побарувања**

Банката го разгледува портфолиото на кредити и побарувања за да го процени оштетувањето на месечна основа. При одредувањето дали една загуба од оштетување

1. Класификација на финансиските средства и финансиските обврски (продолжува)
1.42 Опис на значајните проценки при примената на сметководствените политики (продолжува)

треба да се искаже во Билансот на успех, Банката расудува во однос на тоа дали постојат забележливи податоци кои навестуваат дека има мерливо намалување на проценетиот иден паричен тек од некое портфолио на кредити пред намалувањето да може да биде идентификувано со поединечен кредит во тоа портфолио. Овој доказ може да вклучува забележливи податоци кои навестуваат дека постои неповолна промена во наплатата на побарувањата на Банката, или во државните или локалните економски услови кои се однесуваат на неизвршувањата на обврските за активата во Банката.

Раководството користи проценки кои се базираат на искуство, на историски евидентирани загуби на активата изложена на кредитниот ризик и на објективни докази на оштетувања слични на оние во портфолиото кога се проектира идниот готовински тек. Методологијата и претпоставките кои се употребуваат за проценка на износот и времето на идните готовински текови се разгледуваат за ревидирање на редовна основа со цел да се намали било какво несогласување помеѓу проценетите загуби и стварно настанатите загуби.

Во текот на 2020 година, Банката одобри мораториум на обврските на клиентите правни и физички лица. Мораториумот за физички лица беше одобрен на портфолио основа, додека за правните лица се користеа портфолио пристап и пристап на поединечна експертска анализа.

Првиот мораториум заврши на 30.09.2020 година, а на клиентите кои ги исполнија дефинираните услови им беше одобрен втор мораториум со важност од 01.10.2020 до 31.03.2021 година. На неколку клиенти правни лица, врз основа на поединечна оценка им беше одобрен мораториум со важност до 31.10.2021 година.

Во текот на мораториумот, во согласност со уредбите од НБРСМ деновите на доцнење беа замрзнати, но со излез од мораториум истите продолжија да се бројат и во пресметаниот износ на исправка на вредност и посебна резерва соодветно е ефектуирано и зголеменото доцнење како и преминот на нефункционални конта.

1.42.2 Исправка на вредноста на преземени средства

Процесот на пресметка на исправката на вредност (загубата поради оштетување) бара да се направат важни и комплексни претпоставки во однос на планираниот продажен период на преземените средства, нивните проценети нето продажни вредности и соодветната стапка на попуст, со цел да се намали сметководствената вредност до ниво на нето сегашната вредност на очекуваниот паричен тек од продажбата на преземените средства.

Раководството на Банката очекува дека преземените средства ќе бидат продадени во разумна временска рамка, без загуби. Во спротивно, ќе бидат направени прилагодувања доколку пазарната активност посочи дека таквите прилагодувања се соодветни.

1.42.3 Актуарска пресметка

Сегашната вредност на долгорочните користи за пензиски планови зависи од повеќе фактори кои се определуваат на основа на актуарска пресметка со користење на претпоставки.

Главни актуарски претпоставки вклучени во пресметката на користите за вработени се следните:

- дисконтен фактор од 2,2% (2020: 3%);
- број на вработени подобни за искористување на правото на бенефиции и
- идните зголемувања на платите земајќи го во предвид општиот индекс на инфлација на платите, унапредувањата како и зголемувањата на платите врз основа на минат труд.

Банката користи услуги од независен квалификуван актуар при вреднувањето на сегашната вредност на долгорочните користи за пензиски планови.

1. Класификација на финансиските средства и финансиските обврски (продолжува)
д) Промена на сметководствените политики, сметководствените оценки и корекција на грешки

Грешки се пропусти и грешки од претходен период како резултат на злоупотреба или пропуст во користењето на информациите како што се математички грешки, превиди или погрешни толкувања на факти и измами и се корегираат ретроактивно во финансиските извештаи.

Промена на сметководствени оценки е корекција на сметководствената вредност на средството или обврската како резултат на проценка на тековниот статус на средството или обврската или на очекуваните идни користи и обврски од средството или обврската. Ова е резултат на нови информации или нови ситуации и согласно со тоа не е корекција на грешка. Ефектите од промена на сметководствената оценка треба перспективно да се признаваат во Билансот на успех. Секоја промена на корисниот век на употреба, остатокот на вредноста или на методот на амортизација на ставка на недвижности и опрема или на нематеријални средства се смета за промена на сметководствената оценка.

Промена на сметководствените политики се промени кои се барани согласно Методологијата на НБРСМ или ако промената доведе до веродостојно и пореално прикажување на настани или трансакции во финансиските извештаи.

ѓ) Усогласеност со законска регулатива

Банката во 2021 година, во услови на пандемија на светско ниво поврзана со коронавирусот COVID-19, своето работење го темелеше на почитување на постојната регулатива, со редовна контрола на усогласеноста со прописите и континуирано усогласување на работењето на Банката со новите законски и подзаконски прописи.

Службата за усогласување со прописите и информативна сигурност врши идентификација и следење на ризиците од неусогласеноста на работењето на Банката со прописите, го известува Надзорниот и Управниот одбор за утврдени неусогласености како и за преземени мерки за нивно надминување, врши оценка на усогласеноста на новите производи и системи во Банката, врши обука за сите вработени и го оценува потенцијалното влијание од промените во прописите врз работењето на Банката.

Во таа насока, во 2021 година Службата вршеше усогласување на работењето на Банката со новите законски и подзаконски прописи, односно изготвуваше анализи на новите или измени на постоечките законски прописи кои се од значење за работењето на Банката и анализа на Одлуките донесени од страна на НБРСМ. Соодветно на изготвените анализи од измените, беа давани насоки и препораки за усогласување на Банката во поделни сегменти и истото беше соодветно контролирано и координирано.

Согласно одлуките донесени од страна на НБРСМ, Службата за усогласување со прописите и информативна сигурност, изготвуваше и учествуваше во ревидирањето на соодветните интерни акти кои како задолжителна обврска се утврдени со подзаконската регулатива на НБРСМ, кои по усвојувањето од страна на Управниот, односно Надзорниот одбор на Банката, се применуваат од сите вработени во Банката. Преку работата на Службата и нејзините активности, Банката придонесува кон подобрување на комуникацијата помеѓу секторите и зголемувањето на свесноста на вработените во Банката за почитување на работната етика, интегритетот и следење и имплементирање на новините во правната регулатива во секојдневното професионално делување.

Банката има воспоставено внатрешни контролни системи и механизми за идентификување, следење и управување со ризиците, одржува адекватно ниво на ликвидност, има воспоставено систем на корпоративно управување, што овозможува навремено идентификување, следење и контрола на ризиците на кои е изложена.

На 31.12.2021 година, Банката е во согласност со лимитите на изложеност, солвентноста и адекватноста на капиталот и сопствените средства, вложувањата на Банката, ликвидноста на Банката и отворената девизна позиција определени со законските и подзаконските акти пропишани од НБРСМ, односно Банката е усогласена од материјален аспект, со регулативата, пропишана од страна на НБРСМ.

1. Класификација на финансиските средства и финансиските обврски (продолжува)**е) Обелоденување за управување со ризици**

Квантитативните информации за секој ризик одделно се дадени во белешките 2.1, 2.2, 2.3.1, 2.3.2, 2.3.3 и 3. Квалитативните информации за поодделни видови на ризици следат во продолжение (Точка 2).

2. Обелоденувања за управување со ризиците

Активностите на Банката се изложени на разни финансиски ризици и тие активности вклучуваат анализа, проценка, прифаќање и управување со одреден степен на ризик или комбинација на ризици. Преземањето на ризикот е основа на финансискиот бизнис и оперативните ризици се неизбежна последица на работењето. Затоа, целта на Банката е да постигне одреден баланс помеѓу ризикот и повратот на средствата и да ги минимизира потенцијалните негативни ефекти од финансиското работење на Банката.

Политиките за управување со ризици на Банката се проектирани за да ги идентификуваат и анализираат ризиците, да определат одредени лимити и контроли, да вршат мониторинг на ризиците и да ги почитуваат лимитите преку веродостојни и современи информациски системи. Банката редовно ја ревидира политиката и системите на управување со ризици, во согласност со промените на пазарот, производите и појавата на најдобри решенија.

Управувањето со ризици се спроведува од страна на Секторот за евалуација и контрола во Банката, применувајќи ги политиките кои се одобрени од страна на Надзорниот Одбор. Надзорниот одбор обезбедува, во пишана форма, принципи за севкупните управувања со ризиците и политики кои ги покриваат специфичните области како што се кредитниот ризик, валутниот ризик, ризикот од каматни стапки и ризикот на ликвидност. Понатаму, Секторот за внатрешна ревизија е одговорен за независно надгледување на управувањето со ризици и начинот на контрола.

Најважните видови на ризик на кои Банката е изложена се кредитен ризик, ризик на ликвидност, пазарен ризик и други оперативни ризици. Пазарниот ризик ги опфаќа валутниот ризик, ризик од каматни стапки и други пазарни ризици.

2.1 Кредитен ризик

Банката е изложена на кредитен ризик, кога клиентот ќе предизвика финансиска загуба од неисполнување на својата обврска кон Банката. Кредитниот ризик е најзначајниот ризик во работењето на Банката, и затоа раководството внимателно ја разгледува изложеноста на кредитниот ризик. Изложеноста на кредитниот ризик примарно настанува кај кредитните активности, односно кредитите и побарувањата, и инвестиционите активности во должничките инструменти и други хартии од вредност во активата на Банката. Кредитен ризик постои и кај вонбилансните финансиски инструменти. Управувањето и контролата на кредитниот ризик е централизирано во Службата за управување со ризици во рамките на Секторот за ризици, евалуација и контрола кој е одговорен пред Управниот Одбор.

2.1.1 Мерење на кредитен ризик

Банката во 2021 година изврши класификација и утврди исправка на вредност и посебна резерва на поединечна основа за сите кредитни изложености.

2.1.1.1 Кредити и побарувања

Мерењето на кредитниот ризик поврзан со кредити и побарувања дадени на клиенти и банки, се спроведува преку:

- класификација на кредитната изложеност врз основа на:
 - кредитната способност на клиентот / финансискиот проект и
 - уредноста во намирување на обврските;
- утврдување на исправка на вредност и посебна резерва.

2. Обелоденувања за управување со ризиците (продолжува)**2.1 Кредитен ризик (продолжува)****2.1.1 Мерење на кредитен ризик (продолжува)**

Системот за класификација е развиен интерно и ја комбинира финансиската анализа со оценките на кредитниот референт и потврдување каде што е возможно со споредување на дополнителни екстерни податоци. Клиентите на Банката се класификуваат во пет ризични категории. Методологијата за класификација на кредитната изложеност редовно се ревидира и надградува, доколку е тоа потребно.

Систем за класификација на Банката

Категории на Банката

А

Б

В

Г

Д

Измените во условите за класификација на кредитната изложеност во соодветна категорија на ризик, согласно Одлуката за методологијата за управување со кредитен ризик се однесуваат пред се на: 1) дозволени исклучоци за доцнење најмногу два пати во последните шест месеци, 2) критериуми за класификација на реструктурираните побарувања согласно фазата во која се наоѓаат, како и 3) дефинирање на нови услови за целосно резервирање на побарувањата (побарувањата кои имаат признат колатерал, а доцнат над 3 години треба да бидат целосно резервирани, како и побарувањата кои доцнат над 2 години, а немаат признат колатерал).

Критериумот за класификација на финансиските средства или преземените обврски во ризичните категории А, Б, В, Г и Д е како што следи:

Во категорија на ризик „А“ се класифицира:

- побарувања од Европската Централна Банка, како и од централните влади и централните банки на земјите чишто побарувања согласно со методологијата за утврдување на адекватноста на капиталот имаат пондер на ризичност од 0%;
- делот од кредитната изложеност којшто е обезбеден со првокласни инструменти за обезбедување, доколку инструментот се активира во рок од 60 дена од рокот на достасувањето на таа изложеност;
- финансиската состојба и паричните текови на клиентот овозможуваат негово непречено работење и можност за намирување на тековните и идните обврски кон Банката;
- кредитната изложеност чишто обврски се извршуваат со задоцнување до 31 ден, или со исклучок до 60 дена, доколку доцнењето е најмногу двапати во интервалот од 32 до 60 дена во претходниот период од шест месеци;
- кредитната изложеност којашто се наоѓа во последната година од пробниот период.

Во категорија на ризик „Б“ се класифицира:

- кредитната изложеност кон клиент/проект за кој заради финансиски слабости се очекуваат потешкотии во намирувањето на неговите обврски;

2. Обелоденувања за управување со ризиците (продолжува)

2.1 Кредитен ризик (продолжува)

2.1.1 Мерење на кредитен ризик (продолжува)

- кредитната изложеност чишто обврски се извршуваат со задоцнување до 60 дена, или со исклучок до 90 дена, доколку доцнењето е најмногу двапати во интервалот од 61 до 90 дена во претходниот период од шест месеци;
- кредитната изложеност којашто има третман на реструктурирана кредитна изложеност;
- кредитната изложеност којашто најмалку една година нема третман на реструктурирана нефункционална кредитна изложеност.

Во категорија на ризик „В“ се класифицира:

- кредитната изложеност кон клиент/проект чишто парични приливи се несоодветни за редовно намирување на обврските;
- кредитната изложеност кон клиент/проект со несоодветна рочна структура на изворите на финансирање и неговите приливи;
- кредитната изложеност кон клиент/проект чијашто задолженост е висока во споредба со капиталот и/или, клиент кој има значителен долг кон доверителите;
- кредитната изложеност кон клиент/проект за кој Банката не располага со потребните и ажурирани информации за оцена на кредитната способност на клиентот, односно квалитетот на проектот;
- кредитната изложеност којашто има третман на реструктурирана кредитна изложеност и исполнет е најмалку уште еден критериум од оваа категорија на ризик;
- кредитната изложеност чишто обврски се извршуваат со задоцнување до 120 дена, или со исклучок до 180 дена, доколку доцнењето е најмногу двапати во интервалот од 121 до 180 дена во претходниот период од шест месеци;
- кредитната изложеност кон клиентот нефинансиско лице кое има побарувања врз основа на финансиски кредит од лице со кредитен рејтинг еднаков или понизок од ЦЦЦ+ (согласно со рејтингот на „Стандард и Пурс“ или „Фич“) или Цаа1 (согласно со рејтингот на „Мудис“);
- кредитната изложеност кон клиентот нефинансиско лице кое има побарувања врз основа на финансиски кредит од лице со кредитен рејтинг повисок од рејтингот од алинејата 7 од оваа категорија, но со седиште во земја чијшто кредитен рејтинг е еднаков или понизок од ЦЦЦ+ (согласно со рејтингот на „Стандард и Пурс“ или „Фич“) или Цаа1 (согласно со рејтингот на „Мудис“);
- кредитната изложеност кон клиентот нефинансиско лице кое има побарувања врз основа на финансиски кредит од лице за кое не е утврден кредитен рејтинг, но е со седиште во земја чијшто кредитен рејтинг е еднаков или понизок од Б- (согласно со рејтингот на „Стандард и Пурс“ или „Фич“) или Б3 (согласно со рејтингот на „Мудис“) или е со седиште во земја за која не е утврден кредитен рејтинг.

Банката може да не ја класифицира кредитната изложеност кон клиентот од алинеи 6 и 7 во категоријата на ризик „В“, доколку:

- изложеноста е врз основа на царинска гаранција или гаранција за учество на тендер;
- финансискиот кредит е помал од 31.000.000 денари (доколку финансискиот кредит е даден во странска валута, се зема предвид денарската противвредност на дадениот кредит) или
- финансискиот кредит е еднаков или поголем на/од 31.000.000 денари, а изложеноста на Банката е поголема од износот на финансискиот кредит и Банката извршила исправка на вредноста, односно издвоила посебна резерва, најмалку во износот над 20% од износот на финансискиот кредит, при што кредитната изложеност или клиентот ги исполнува условите за класификација во друга категорија на ризик.

Во категорија на ризик „Г“ се класифицира:

- кредитната изложеност кон клиент којшто е неликвиден;

2. Обелоденувања за управување со ризиците (продолжува)**2.1 Кредитен ризик (продолжува)****2.1.1 Мерење на кредитен ризик (продолжува)**

- реструктурирана нефункционална кредитна изложеност за која клиентот доцни повеќе од 60 дена или за која е одобрено ново реструктурирање;
- кредитната изложеност чишто обврски се извршуваат со задоцнување до 240 дена, или со исклучок до 300 дена, доколку доцнењето е најмногу двапати во интервалот од 241 до 300 дена во претходниот период од шест месеци;
- кредитната изложеност кон клиент (вклучувајќи ги и владите и централните банки) со кредитен рејтинг еднаков или понизок од ЦЦЦ+ (согласно со рејтингот на „Стандард и Пурс“ или „Фич“) или Цаа1 (согласно со рејтингот на „Мудис“);
- кредитната изложеност кон клиент со кредитен рејтинг повисок од рејтингот од алинејата 4 од оваа категорија, но е со седиште во земја чишто кредитен рејтинг е еднаков или понизок од ЦЦЦ+ (согласно со рејтингот на „Стандард и Пурс“ или „Фич“) или Цаа1 (согласно со рејтингот на „Мудис“);
- кредитната изложеност кон клиент кој нема кредитен рејтинг, но е со седиште во земја чишто кредитен рејтинг е еднаков или понизок од Б- (согласно со рејтингот на „Стандард и Пурс“ или „Фич“) или Б3 (согласно со рејтингот на „Мудис“) или е со седиште во земја за која не е утврден кредитен рејтинг.

Банката може да не ја класифицира изложеноста од алинеи 4, 5 и 6 од категоријата на ризик „Г“, доколку станува збор за вонбилансно побарување врз основа на царинска гаранција или гаранција за учество на тендер или доколку станува збор за изложеност кон друга банка, врз основа на тековни сметки во странска валута во странство.

Во категорија на ризик „Д“ се класифицира:

- кредитната изложеност чишто обврски се извршуваат со задоцнување над 241 ден, односно над 600 дена за кредитната изложеност за која има признат колатерал;
- кредитната изложеност кон клиент над кој е воведена стечајна постапка, освен во случај кога за клиентот е усвоен план за реорганизација согласно со закон;
- кредитната изложеност кон клиент кој го оспорува постоењето на кредитната изложеност (во судска или вонсудска постапка).

2.1.1.2 Должнички и останати хартии од вредност

За должничките и останатите хартии од вредност, во делот за управување со изложеноста кон кредитен ризик се употребуваат класификации во зависност од издавачот: НБРСМ, Република Северна Македонија, Кралство Шпанија и Република Ирска. Вложувањата во таквите хартии од вредност претставуваат начин да се зголеми кредитниот квалитет и во исто време да се одржуваат достапни извори на средства за пресретнување на барањата за финансирање.

Вложувања се дозволени само во ликвидни хартии кои имаат висок кредитен рејтинг. Со високиот кредитен рејтинг, раководството на Банката не очекува договорната страна да не ги исполнува своите обврски. Максималната изложеност кон кредитниот ризик е претставена со сметководствената вредност на секое финансиско средство во Билансот на состојба.

2.1.2 Политика на контрола на лимити и политика на ублажување на ризикот

Банката управува, ги ограничува и контролира концентрациите на кредитни ризици, каде и да се забележани, особено кај поединечните клиенти и групи, како и кај индустриските и географските ризици.

Банката ги структурира нивоата на кредитен ризик кои таа ги презема со поставување на ограничувања на износот на прифатен ризик во однос на еден кредитобарател, или група на кредитобаратели и во однос на географска и индустриска сегментација. Таквите ризици се следат постојано и подлежат на ревизии на годишно или почесто ниво, кога тоа се смета за

2. Обелоденувања за управување со ризиците (продолжува)**2.1 Кредитен ризик (продолжува)****2.1.2 Политика на контрола на лимити и политика на ублажување на ризикот (продолжува)**

потребно. Нивоата на ограничувања на кредитен ризик по производ и индустриски сектор се одобруваат од страна на Надзорен Одбор.

Изложеноста на кредитниот ризик, исто така, се управува преку редовни анализи на способноста на кредитобарателите и потенцијалните кредитобаратели, да ги исполнат обврските за плаќање на камата и главница и со менување на овие лимити при одобрување на кредити каде тоа е соодветно.

Неколку други специфични мерки за контрола и ублажување на кредитниот ризик се прикажани подолу.

2.1.2.1 Обезбедување

Банката применува голем број на политики и искуства за намалување на кредитниот ризик. Највообичаениот начин е земање гаранција за одобрените средства, што е и често применувано. Банката имплементира насоки за прифатливоста на специфичните класи на обезбедување или ограничување на кредитниот ризик.

Главни типови на обезбедување за кредити и побарувања се:

- парични депозити;
- хипотека на станбен имот;
- хипотека на деловни простории;
- банкарски и корпоративни гаранции;
- финансиски инструменти (должнички и сопственички хартии од вредност) и
- друго прифатливо обезбедување кое Банката го дефинирала во интерните акти.

Кредитите одобрени на претпријатија и население вообичаено се обезбедени, пречекорувањата на сметки и кредитни картички издадени на население се обезбедени со меници во полн износ. Со цел да се минимизира загубата од кредити, Банката ќе побара дополнително обезбедување од клиентите веднаш штом ќе се забележат индикатори за загуби поради оштетување за релевантните поединечни кредити и побарувања.

За целите на финансиските извештаи (белешка 22.2Б), кредитите и побарувањата од други комитенти кои се обезбедени со меници, се прикажуваат како необезбедени. Генерално, Банката не бара обезбедување по основ на кредити и пласмани во банки.

Должничките хартии од вредност, благајничките записи и други записи во кои Банката вложува обично не се обезбедени.

2.1.2.2 Кредитни обврски

Примарната цел на овие инструменти е да осигураат дека средствата се расположливи по барање на клиентите. Гаранциите и акредитивите го имаат истиот кредитен ризик како кредитите и се осигурани со исто обезбедување како кредитите.

2.1.3 Политики на оштетување и резерви

Интерните системи на рангирање кои се опишани во белешка 2.1.1 го прикажуваат квалитетот на кредитната изложеност од одобрувањето, па се до нејзината целосна отплата. Исправката на вредност и посебната резерва се признаваат во финансиските извештаи и ја претставуваат загубата која Банката ја очекува врз основа на објективни докази на оштетување.

2. Обелоденувања за управување со ризиците (продолжува)**2.1 Кредитен ризик (продолжува)****2.1.3 Политики на оштетување и резерви (продолжува)**

Интерните рангирања му помагаат на раководството да одреди дали објективните докази за оштетувања постојат, а кои се засновани на следните критериуми поставени од страна на Банката:

- неисполнување на договорно плаќање на главнина или камата;
- потешкотии во паричниот тек на кредитокорисникот (пр. коефициент на акционерски капитал, процент на нето приход од продажби);
- прекршување на договорот и условите на кредитот;
- започнување на постапка за стечај;
- намалување на конкурентната положба на кредитокорисникот и
- намалување на вредноста на обезбедувањето.

Проценката обично го вклучува применото обезбедување (вклучувајќи ја повторната потврда за нејзината способност да стапи на сила) и однапред примените средства за таа поединечна сметка.

Резервациите за загуби поради оштетување на кредитите и на останатите активни билансни и вонбилансни позиции се врши во согласност со регулативата пропишана од страна на НБРСМ.

Процентите кои се применуваат поодделно за секоја ризична категорија во 2021 и 2020 година се движат во следниве рамки:

<u>Ризична категорија</u>	<u>Интервал за резервации</u>
А	од 0,01% до 5%
Б	над 5% до 20%
В	над 20% до 45%
Г	над 45% до 70%
Д	над 70% до 100%

2.1.4 Максимална изложеност на кредитен ризик

Максималната изложеност на кредитен ризик пред давање обезбедување или други кредитни подобрувања (белешка 2.1 А) претставува сценарио за најлошиот можен случај за изложеност на кредитен ризик на Банката на 31.12.2021 и 31.12.2020 година, без да се земе во предвид било кое примено обезбедување или други кредитни подобрувања кои се додадени. За средствата во Билансот на состојба, изложеноста се базира на нето сметководствена вредност како што е искажано во Билансот на состојба.

За целите на финансиските извештаи (белешка 2.1), Банката ги поврза групите на кредитен ризик (Група 1, 2, 3) од Методологијата за евидентирање и вреднување на сметководствените ставки и за подготовка на финансиските извештаи и категориите на ризик од Одлуката за методологијата за управување со кредитниот ризик, и извести на следниот начин:

- во рамки на Група 1, изложеностите на кредитен ризик класифицирани во категорија на ризик „А“;
- во рамки на Група 2, изложеностите на кредитен ризик класифицирани во категориите на ризик „Б“ и „В“, коишто немаат статус на нефункционална кредитна изложеност;
- во рамки на Група 3, изложеностите на кредитен ризик коишто имаат статус на нефункционална кредитна изложеност.

2. Обелоденувања за управување со ризиците (продолжува)**2.1 Кредитен ризик (продолжува)****2.1.5 Објективна вредност на средствата земени за заштита на кредитниот ризик**

Објективна вредност на обезбедувањето која е прикажана во белешка 2.1.Б е утврдена од страна на овластени проценители и претставува вредност која е реална за законските сопственици на средствата.

2.1.6 Должнички инструменти, благајнички записи и други записи

Анализа на должнички инструменти, државни записи и обврзници издадени од држави според вид на вложување е прикажано во белешките 18 и 23. Издавачи на хартиите од вредност се Република Северна Македонија, НБРСМ, Кралство Шпанија и Република Ирска. Според "Стандард и пурс" (Standard & Poor's Ratings Services), Република Северна Македонија е рангирана со ББ - за долгорочен и Б за краткорочен рејтинг со стабилен изглед. Според "Фич" (Fitch Rating Agency) е рангирана во ББ+ за долгорочен рејтинг за домашна и странска валута со негативен изглед и Б за краткорочен рејтинг за домашна и странска валута.

2.2 Ризик на ликвидност

Ризикот од ликвидност е ризикот кога Банката не е во можност да ги исполни своите обврски на плаќање соодветно кога тие ќе достасаат и да ги замени средствата кога ќе бидат повлечени. Последица од ова може да биде неисполнување на обврската да се исплатат депонентите и да се исполнат обврските по основ на кредитите.

2.2.1 Рочност на финансиски средства и обврски

Белешката 2.2 ги претставува тековите на паричните приливи и одливи на финансиските средства и обврски на Банката според преостанатата договорна достасаност на датумот на Билансот на состојба. Износите кои се прикажани во белешката се договорните недисконтирани парични текови.

Средствата со кои можат да се исполнат сите обврски се паричните средства, средствата во НБРСМ, хартии од вредност, средства обезбедени по пат на наплата на пласмани и кредити кон банки и кредити и побарувања кон комитенти.

Во текот на 2021 година, стапи на сила новата Одлука за методологијата за управување со ликвидносниот ризик (Службен весник на РСМ бр. 146/20) со примена од 01.01.2021 година, а со која се пропишува методологијата за управување со ликвидносниот ризик со која се определуваат опфатот и елементите на управувањето со ликвидносниот ризик.

Согласно законската и интерната регулатива, Банката, на месечна основа ги изготвува следните извештаи за управување со ликвидносниот ризик:

- извештаи за рочната структура на активата и пасивата на збирно ниво и според секоја значајна валута;
- извештај за следење на концентрацијата на изворите на средства според најголемите депоненти;
- извештај за следење на концентрацијата на изворите на средства според инструменти, односно производи;
- извештај за цената на изворите на средства и нивната рочност;
- извештај за можноста за обновување на изворите на средства;
- извештај за утврдување расположливи неоптоварени средства;
- извештаи за стапката на покриеност со ликвидност на збирно ниво и според секоја значајна валута и
- извештај за интерните ликвидносни показатели.

Горенаведените извештаи се доставуваат до НБРСМ во рок од 15 дена за месецот за кој се известува.

2. Обелоденувања за управување со ризиците (продолжува)

2.2 Ризик на ликвидност (продолжува)

2.2.1 Рочност на финансиски средства и обврски (продолжува)

Покрај истите од оваа одлука, Банката е должна најмалку еднаш годишно да ја извести НБРСМ за:

- износот и основот на дополнителниот паричен одлив од оваа одлука;
- секое намалување на кредитната способност на Банката коешто е значајно од аспект на секој склучен договор од оваа одлука;
- производите и услугите од точката 49 став 3 од одлуката за кои утврдила дека веројатноста и износот на паричниот одлив се значајни за работењето на Банката.

Банката во текот на 2021 година, редовно ја утврдуваше Стапката на покриеност со ликвидност (СПВ), која се движеше во рамките на законски утврдениот лимит, односно над истиот.

На месечна основа, Банката применува конзервативен стрес тест на ликвидносен ризик во повеќе нивоа на сценарија и интензитети, со основна претпоставка за одлив на повисок процент на депозитите на комитенти, обврските по кредити и плаќања по основ на вонбилансни инструменти и лимити. Резултатите од спроведените стрес тест сценарија укажуваат на поседување на високоликвидна позиција на Банката и способност за регулирање на достасаните обврски во секој момент.

Заклучно со 31.12.2021 година Банката реализира ликвидносен вишок при комбинирано стресно сценарио, за период од 3 месеци.

Дополнително, Банката поседува високо ниво на стабилност на депозитите на комитенти по видување (во Извештајот 2.2 прикажани во рочен блок до 1 месец).

Банката, исто така, може да се справи со неочекуваните нето одливи на парични средства, со продавање на хартии од вредност и изнаоѓање на дополнителни финансиски извори.

2.3 Пазарен ризик

Пазарниот ризик претставува ризик од промена на пазарните цени, како што се промена на каматните стапки, цена на капиталот, промена на девизните курсеви и кредитната маргина (со исклучок на промените во односите помеѓу должникот и доверителот) кој ќе влијае врз приходите на Банката или врз вредноста на финансиските инструменти. Целта на управувањето со пазарниот ризик е да се контролира кредитната изложеност во прифатливи рамки, заради оптимизирање на повратот од ризик.

2.3.1 Анализа на чувствителноста на промените на пазарниот ризик на средствата и обврските

Во тековното работење, средствата и обврските на Банката се изложени на промена на вредноста како резултат на пазарните движења на следните ризични фактори: девизен курс, каматни стапки, цени на хартии од вредност, влошување на кредитното портфолио на Банката. Согласно историските и искусствените податоци, Банката подготвува екстремни стрес – тест сценарија кои укажуваат на ефектите од промена на истите врз адекватноста на капиталот, сопствените средства, средствата и обврските и добивката/загубата на Банката. Претпоставките и резултатите од тековните ефекти од стрес – сценаријата се прикажани во белешка 2.3.1 А.

Согласно Одлуката за методологија за утврдување на адекватноста на капиталот, Банката го исполнува законски пропишаниот лимит за портфолиото за тргување, при што нема обврска за издвојување на капитал за управување со пазарен ризик и следствено не го пополнува извештајот 2.3.1 Б.

2. Обелоденувања за управување со ризиците (продолжува)**2.3 Пазарен ризик (продолжува)****2.3.2 Каматен ризик**

Банката е изложена на ризик од промена на каматните стапки поради тоа што каматно-чувствителните средства (вклучувајќи ги и инвестициите) и каматно-чувствителните обврски доспеваат или нивната каматна стапка се менува во различен период или во различни износи. Во случај на средства и обврски со променливи каматни стапки, Банката е изложена и на основен ризик, кој претставува разлика во карактеристиките на повторно определување на каматната стапка на различните индекси на променлива стапка, како што се каматна стапка на благајнички записи од Централната банка, Национална референтна каматна стапка, ЕУРИБОР, ЛИБОР и различни видови на камати.

Активностите за управување со ризик се насочени кон оптимизирање на нето каматниот приход, земајќи ги предвид пазарните каматни стапки кои се во согласност со деловните стратегии на Банката.

Активностите за управување со ризикот од средствата и обврските се спроведуваат во контекст на чувствителноста на Банката на промените на каматните стапки. Генерално, Банката е чувствителна на средства поради поголемиот износ на каматно-чувствителните средства во однос на каматно-чувствителните обврски. Изложеноста на каматниот ризик главно произлегува од позициите во банкарската книга; особено во услови на ниски каматни стапки, каде што Банката забележа зголемен обем на кредити со фиксна и променлива каматна стапка (притоа намалувајќи ги кредитите со прилагодливи каматни стапки, поради спроведувањето на препораката на НБРСМ за исклучување на прилагодливите каматни стапки во новите договори за кредити и депозити) и долгорочни хартии од вредност, на страната на активата и трансформација на депозитите од орочени во депозити по видување, на страната на пасивата. Во услови на намалување на каматните стапки, се намалуваат каматните маргини, бидејќи каматните стапки на обврските се намалуваат со помал процент во споредба со каматните стапки на средствата. Сепак, вистинскиот ефект зависи од различни фактори, вклучувајќи ја стабилноста на економијата, околината и нивото на инфлацијата.

Белешките 2.3.2 А и 2.3.2 Б ја прикажуваат изложеноста на Банката на ризици од каматни стапки категоризирани според преостанатиот период на следна промена на каматната стапка.

2.3.3 Валутен ризик

Банката е изложена на валутен ризик преку трансакциите во странска валута. Нето изложеноста на Банката се одржува на задоволително ниво преку купување и продажба на девизи заради надоместување на краткорочни отстапувања. Изложеноста на Банката на валутен ризик е прикажана во белешката 2.3.3.

На годишна основа, Банката спроведува стрес тестирање на изложеноста на валутен ризик со примена на претпоставката за ефектот од депрецијација и апрецијација на девизниот курс за 20% и комбинирани сценарија. Резултатите од стрес-тестирањето на годишно ниво се прикажани во белешката 2.3.1 А и истите укажуваат дека и со примена на дадените претпоставки стапката на адекватност на капиталот е на очекуваното ниво.

2.3.4 Оперативен ризик

Оперативен ризик е ризик од загуба поради несоодветни или слаби интерни процеси, несоодветни лица и несоодветни или слаби системи во Банката, надворешни настани и правниот ризик.

Банката има воспоставено Политика за управување со оперативен ризик која е усвоена од страна на Надзорниот одбор на Банката. Истата редовно се ревидира од страна на Надзорниот одбор, а согласно со Одлуката за управување со ризици донесена од страна на

2. Обелоденувања за управување со ризиците (продолжува)**2.3 Пазарен ризик (продолжува)****2.3.4 Оперативен ризик (продолжува)**

НБРСМ. Политиката најмалку еднаш годишно е предмет на оценување на нејзината соодветност од страна на Надзорниот одбор.

Во рамките на Политиката, Банката ги дефинира оперативните ризици како ризици коишто настануваат заради недостатоци или грешки при делувањето на внатрешните процеси, системи и луѓе или заради надворешни настани. Определбата го вклучува и правниот ризик, а не го вклучува стратегискиот ризик и ризикот од губење на доброто име (репутацискиот ризик). Меѓутоа поради значењето што го има репутацискиот ризик, истиот се зема во предвид при управувањето со оперативните ризици.

Целта во управувањето со оперативните ризици е да се ограничи обемот на потенцијалните загуби и веројатноста за нивна реализација на ниво кое е прифатливо за Банката гледано од финансиски аспект, како и од аспект на угледот на Банката. Банката ги прифаќа оние оперативни ризици кои доколку се реализираат нема да имаат значаен ефект врз финансискиот резултат, односно нема да го загрозат понатамошното работење на Банката. За постигнување на таа цел, Политиката и актите кои произлегуваат од неа воспоставуваат конзистентен пристап во управувањето со оперативните ризици.

Банката, пресметува капитално барање за покривање на оперативните ризици користејќи го стандардизираниот пристап според локалната регулатива.

3. Адекватност на капиталот

Целите на Банката кога управува со капиталот, кој е поширок концепт од прикажаниот „Акционерскиот капитал“ во самиот Биланс на состојба се:

- да се придржува до капиталните барања поставени од регулаторот;
- да ја заштити способноста на Банката за одржување на континуитетот во работењето за да може да продолжи да дава поврат на акционерите и заинтересираните страни и
- да одржи силна капитална основа за да го поддржи развојот на својот бизнис.

Адекватноста на капиталот и сопствените средства се следат на месечна основа од раководството на Банката, применувајќи техники кои се базирани на насоките добиени од НБРСМ за целите на супервизија. Извештаите за адекватноста на капиталот се доставуваат до НБРСМ на квартална основа или почесто на барање од НБРСМ.

НБРСМ пропишува секоја банка или банкарска група да: (а) држи минимално ниво на пропишан капитал од 310.000.000 денари, (б) да ги исполнува пропишаните капитални бафери и в) показателот за вкупен пропишан капитал во однос на ризично пондерираната актива да е на или над нивото на усогласениот минимум од 8%.

Согласно законската регулатива, Банката ги почитува следниве стапки:

- редовниот основен капитал не смее да биде понизок од 4,5% од активата пондерирана според ризиците;
- основниот капитал не смее да биде понизок од 6% од активата пондерирана според ризиците;
- стапката на адекватност на капиталот не смее да биде пониска од 8% од активата пондерирана според ризиците и
- заштитни слоеви на капиталот и тоа: заштитен слој за зачувување на капиталот (2,5%), противцикличен заштитен слој на капиталот (до 2,5%), заштитен слој на капиталот за системски значајни банки (од 1% - 3,5%) и системски заштитен слој на капиталот (од 1% - 3%).

3. Адекватност на капиталот (продолжува)

Врз основа на супервизорска оцена на профилот на ризик на Банката, НБРСМ утврди капитален додаток од 3,25 процентни поени (претходно 3 процентни поени) над минималното законски утврденото ниво на адекватност на капиталот, така што Банката во 2022 година е должна да ја одржува стапката на адекватност на капиталот на ниво повисоко од 11,25% во текот на 2022 година, не вклучувајќи ги заштитните слоеви на капиталот.

Дополнително, во текот на 2021 година, Банката е должна да ги одржува заштитните слоеви капитал и тоа:

- заштитен слој за зачувување на капиталот, со стапка од 2,5% од активата пондерирана според ризиците;
- заштитен слој за системски значајна банка, со стапка од 2,0% (претходно 1,5%) од активата пондерирана според ризиците (Банката треба да ја постигне и одржува оваа стапка на заштитен слој на капиталот најдоцна до 31.03.2022);
- системски заштитен слој во моментов не е применлив за Банката и
- противцикличен заштитен слој на капиталот од 0%.

Банката треба да постигне и одржува стапка на адекватност од 15,75% најдоцна до 31.03.2022.

Сопствените средства на Банката се состојат од:

- основен капитал кој се состои од Редовен основен капитал (капитални инструменти, премија од продажба на капиталните инструменти, задолжителна општа резерва, задржана нераспоредена добивка којашто не е оптоварена со какви било идни обврски, тековна добивка или добивка на крајот на годината и збир на сеопфатна добивка или загуба согласно насоките од НБРСМ) и Додатен основен капитал (капитални инструменти и премија од продажба на капиталните инструменти, корегирани за одбитни ставки/корекции согласно насоките од НБРСМ) и
- дополнителниот капитал се состои од капитални инструменти и субординирани кредити и премија од продажба на капиталните инструменти, корегирани за одбитни ставки/корекции согласно насоките од НБРСМ.

Активата пондерирана според кредитен ризик претставува збир на пондерираната вредност на сите билансни и вонбилансни побарувања. Билансните и вонбилансните побарувања се распоредени во соодветни категории на изложеност и на истите им се доделува соодветен пондер на ризичност во зависност од степенот на кредитен квалитет на должникот или побарувањето, а притоа земајќи го предвид влијанието на инструментите за кредитна заштита.

Активата пондерирана според валутниот ризик претставува збир од апсолутниот износ на нето-позицијата во злато и агрегатната девизна позиција на Банката. Агрегатната девизна позиција на Банката ги вклучува девизните активни и пасивни позиции. Нето спот-позициите и нето форвард-позициите, кои што се класифицирани во категориите на ризик „В“, „Г“ и „Д“ се прикажуваат на нето-основа, односно се намалуваат за соодветниот износ на исправката на вредноста/посебната резерва.

За утврдување на капиталот потребен за покривање на оперативниот ризик, Банката го користи стандардизираниот пристап кој подразбира распоредување на резултатите од остварените финансиски активности според утврдени принципи во осум деловни линии.

За двете презентирани години, Банката ги исполни сите пропишани капитални барања, капиталниот додаток и пропишаните заштитни слоеви капитал кои ги покрива со редовниот основен капитал на Банката и тоа за 2021: 17,19% (2020: 15,72%).

4. Известување според сегменти

За цели на известувањето, Банката ги обелоденува податоците според оперативни сегменти еднакви на деловните линии кои се утврдени со “Одлуката за методологијата за утврдување на адекватноста на капиталот” и примената на стандардизираниот пристап.

4.1 Оперативните сегменти

Банката одделно ги обелоденува информациите за секој значаен оперативен сегмент. Еден сегмент се смета за значаен доколку е исполнет кој било од квантитативните прагови:

- приходот на сегментот учествува со 10% или повеќе во вкупните приходи на Банката;
- апсолутниот износ на добивката или загубата на сегментот претставува 10% или повеќе од повисокиот апсолутен износ помеѓу вкупната добивка на сите оперативни сегменти кои прикажале добивка или вкупната загуба на сите оперативни сегменти кои прикажале загуба и
- средствата на сегментот учествуваат со 10% или повеќе во вкупните средства на Банката.

Оперативните сегменти според кои Банката известува се:

- банкарство на мало (физички лица и мали друштва);
- комерцијално банкарство (средни и големи трговци согласно Законот за трговски друштва);
- платен промет и порамнување;
- сите останати незначајни сегменти (услуги поврзани со финансирање трговци коишто согласно Законот за трговски друштва се сметаат за средни и големи трговци, тргување и продажба, услуги како агент, управување со средства, брокерски услуги на мало (физички лица и мали друштва));
- нераспоредени финансиски активности.

За целите на известувањето според сегменти, Банката:

- ги дели ставките од Билансот на успех по одделни оперативни сегменти и ги идентификува приходите/расходите по одделни оперативни сегменти;
- ги идентификува средствата и обврските по одделни оперативни сегменти.

Квантитативните информации за известување по оперативни сегменти се прикажани во белешка 4А.

4.2 Концентрација на вкупни приходи и расходи по значајни коминтенти

Банката ги прикажува значајните клиенти и лицата поврзани со нив според сегментите и тоа вкупниот износ на приход и расход за периодот по било која основа. Значаен клиент е физичко или правно лице, како и лица поврзани со него, доколку Банката остварува 10% или повеќе од своите вкупни деловни приходи или деловни расходи.

На 31.12.2021 и 31.12.2020 година не утврдила значајни клиенти.

4.3 Географски подрачја според кои Банката известува се:

- Република Северна Македонија;
- земји-членки на Европската унија;
- други европски земји, надвор од Европската унија;
- земји надвор од Европа, членки на Организацијата за економска соработка и развој (ОЕЦД);
- други земји кои Банката ги идентификува како поединечно значајни географски сегменти;
- сите останати незначајни географски сегменти;
- неалоцирано.

5. Објективна вредност на финансиските средства и обврски

5.1 Објективна вредност на финансиски средства и обврски кои не се мерат според објективна вредност

5.1.1 Парични средства и парични еквиваленти

Сметководствената вредност на парични средства и парични еквиваленти е еднаква на нивната објективна вредност со оглед дека вклучуваат готовина и ностро сметки кои претставуваат нерестриктивни побарувања, како и побарувања по депозити и пласмани во НБРСМ и достасуваат во краток рок.

5.1.2 Пласмани и дадени кредити на други банки и вложувања во хартии од вредност

Пласманите во и кредити на други банки ги вклучуваат меѓубанкарските пласмани. Објективната вредност на пласманите и депозитите орочени преку ноќ е иста со нивната сметководствена вредност поради краткиот рок на достасување.

Проценетата објективна вредност на депозитите и вложувањата во хартии од вредност со фиксна камата е базирана на дисконтираниот паричен тек, користејќи ја преовладувачката каматна стапка на пазарот на пари за долгови со сличен кредитен ризик и преостаната достасаност.

5.1.3 Кредити и побарувања на комитенти

Кредитите и побарувањата на комитентите се прикажани по амортизирана вредност намалени за исправката на вредноста. Проценетата објективна вредност на кредитите и побарувањата претставува дисконтирана сума на идните приливи на парични средства кои се очекуваат да бидат примени. Со цел да се утврди објективната вредност, очекуваните приливи се дисконтираат користејќи ги каматните стапки кои преовладуваат на пазарот на датумот на изготвување на Билансот на состојба.

5.1.4 Останати побарувања

Со оглед на краткиот рок на достасување, сметководствената вредност на останатите побарувања е еднаква на нивната објективна вредност.

5.1.5 Депозити на останати банки и комитенти, други депозити, кредити и субординирани обврски

Проценетата објективна вредност на депозити по видување, вклучувајќи ги и некаматносни депозити претставува износ кој треба да се исплати по видување.

Проценетата објективна вредност на депозити кои носат фиксна камата и кредити и субординирани обврски кои не котираат на активен пазар се утврдува врз основа на дисконтираните текови на парични средства, користејќи пазарни каматни стапки за новите долгови со слична преостаната достасаност.

5.1.6 Останати обврски

Со оглед на краткиот рок на достасување, сметководствената вредност на останатите обврски е еднаква на нивната објективна вредност. Белешката 5.A ги прикажува сумарно сметководствената и објективната вредност на финансиските средства и обврски од Билансот на состојба.

5. Објективна вредност на финансиските средства и обврски (продолжува)**5.2 Нивоа на објективна вредност на финансиските средства и обврски, мерени по објективна вредност**

Банката ги класификува финансиските средства и обврски согласно хиерархијата за техники на вреднување и информациите дали потребните инпути за вреднување се јавно достапни или не. Врз основа на тоа постојат три нивоа на хиерархија на објективна вредност и тоа:

- Ниво 1 - објективната вредност е утврдена со директна примена/повикување на котирана пазарна цена на финансиските инструменти на активен пазар. Во Ниво 1 влегуваат еврообврзници издадени од Република Северна Македонија – Министерство за финансии и сопственички хартии од вредност кои се тргуваат на Македонска берза на хартии од вредност за кои има податоци за котирана куповна цена, државни обврзници издадени од Кралство Шпанија и државни записи издадени од Република Ирска;
 - Ниво 2 - објективната вредност е утврдена со примена на техники за вреднување коишто содржат влезни информации (инпути) од активни пазари (влезните информации може директно или индиректно да се потврдат и да се следат на активните пазари, како на пр.: котираните цени на активен пазар за слични финансиски инструменти или сите значајни влезни информации во моделот за одредување на објективната вредност може да се потврдат и да се следат на активниот пазар). Во Ниво 2 влегуваат дериватни средства и обврски чувани за управување со ризик (Fx forward и Fx swap) и сопственичките хартии од вредност издадени од VISA Inc USA;
- Ниво 3 – објективната вредност е утврдена со примена на техники за вреднување коишто содржат влезни информации (инпути) коишто не можат директно или индиректно да се потврдат и да се следат на активни пазари, односно врз основа на техники за вреднување во кои најголемо учество имаат информациите за ризиците на финансиските инструменти. Во Ниво 3 влегуваат сопственичките хартии од вредност издадени од SWIFT SCRL Belgium.

Во белешката 5.Б.1 се прикажани квантитативните информации за класификација на финансиските средства и обврски според нивоа на објективна вредност. Банката нема Финансиски обврски мерени по објективна вредност.

ж) Настани по датумот на Билансот на состојба

Настани по датумот на Билансот на состојба се промена на членовите на Управниот одбор на Банката и тоа:

- од 01.01.2022 година, г-дин Бранко Грегановиќ е именуван за Претседател на Управниот одбор;
- од 01.01.2022 година, г-дин Антонио Аргир не е Претседател на Управниот одбор;
- од 02.01.2022 година, г-дин Игор Давчевски е преименуван за член на Управен одбор согласно решение за претходна согласност од НБРСМ издадено на ден 05.11.2021 година;
- од 03.01.2022 година, г-дин Петер Зелен е преименуван за член на Управен одбор согласно решение за претходна согласност од НБРСМ издадено на ден 23.11.2021 година.

Во февруари 2022 година, по воениот конфликт меѓу Русија и Украина, одредени земји објавија нови пакети санкции против јавниот долг на Руската Федерација и голем број руски банки, како и лични санкции против одреден број поединци. Поради растечките геополитички тензии, од февруари 2022 година, забележано е значително зголемување на нестабилноста на пазарите на хартии од вредност и валутните пазари, како и значителна депрецијација на рублјата во однос на американскиот долар и еврото. Се очекува овие настани да влијаат на активностите на руските и украинските претпријатија во различни сектори на економијата. Банката нема директни изложености кон поврзани страни и/или клучни клиенти или добавувачи од тие земји. Банката ги смета овие настани како некорективни настани по периодот на известување, чиј квантитативен ефект не може да се процени во моментот со доволен степен на доверба. Во моментот, раководството на Банката го анализира можното

ж) Настани по датумот на Билансот на состојба (продолжува)

влијание на промената на микро и макроекономските услови врз финансиската состојба и резултатите од работењето на Банката.

По 31.12.2021 година - датумот на известувањето, до денот на одобрувањето на овие финансиски извештаи, нема настани кои би предизвикале корекција на финансиските извештаи, ниту пак дополнителни настани освен погоре обелоденетите а кои се материјално значајни за објавување во овие финансиски извештаи.

з) Белешки кон финансиските извештаи**Дополнителни обелоденувања поврзани со белешките кон финансиските извештаи*****Извештај за промените во капиталот и резервите и Белешка 3. Адекватност на капиталот***

Со цел исполнување на бараната стапка на капитална адекватност на локално ниво (15,75%) и на ниво на НЛБ Група (16,25% со вклучен додаток од 50 базични поени како интерен менаџмент додаток), Надзорниот одбор на Банката одлучи, а по претходно добиена согласност од страна на НБРСМ, дел од добивката по оданочување остварена во периодот 01.01.2021 до 31.12.2021 година, во износ од 666.424 илјади денари, да се вклучи во пресметката на редовен основен капитал со датум 31.12.2021 година. Износот кој е вклучен во пресметката на редовниот основен капитал е ограничен за распределба (исплата) на акционерите во иднина и истиот треба да се потврди на годишно Собрание на акционери на Банката.

Белешка 17. Данок на добивка

Согласно даночната регулатива, даноците и даночните обврски застаруваат по истек на период од 5 години, со исклучок на даночна измама чиј рок е 10 години. Како резултат на тоа, обврските за даноци на Банката за периодот од 2017 до 2021 година не може да се сметаат за конечни. Било какви дополнителните даноци и пенали доколку такви постојат, кои може да произлезат во случај на даночна контрола, неможат во оваа фаза да бидат утврдени со разумна точност.

Стапката на данокот на добивка во 2021 и 2020 година изнесува 10%.

Белешка 18. Парични средства и парични еквиваленти

Благајничките записи се хартии од вредност кои согласно Методологијата за евидентирање и вреднување на сметководствените ставки и за подготовка на финансиските извештаи се вклучени во белешката Парични средства и парични еквиваленти.

Благајничките записи кои ги поседува Банката на 31.12.2021 се должнички хартии од вредност издадени од НБРСМ со рок на достасување од 36 дена и фиксна каматна стапка. Номинирани се во денари. Примарен пазар за балајничките записи се аукциите на балајнички записи кои ги организира НБРСМ. На секундарен пазар, истите може да се тргуваат на пазар преку шалтер. На аукциите за балајнички записи може да учествуваат само банки и истите тргуваат со нив на пазарот преку шалтер.

Ефективната каматна стапка на овие хартии од вредност се движела од 1,25% до 1,50% (2020: 1,5% до 2,00%) на годишно ниво.

Во белешката Парични средства и парични еквиваленти на позицијата Побарувања врз основа на камати се вклучени обврски врз основа на камати за орочени депозити на Банката до 3 месеци во странски банки, поради негативна каматна стапка во износ од 289 илјади денари (2020: 253 илјади денари). Вкупниот расход на Банката за негативна каматна стапка за тековни сметки, орочени депозити до 3 месеци и задолжителна резерва изнесува 26.163 илјади денари (2020: 22.633 илјади денари).

з) Белешки кон финансиските извештаи (продолжува)**Белешка 23. Вложувања во хартии од вредност**

Белешката Вложувања во хартии од вредност се состои од вложувања во финансиски средства расположливи за продажба и финансиски средства кои се чуваат до достасување. Истите се состојат од државни записи во денари со рок на достасување над 90 дена, обврзници издадени од државата (континуирани државни обврзници во денари и со валутна клаузула и еврообврзници), државни обврзници издадени од Кралство Шпанија, државни записи издадени од Република Ирска и сопственички инструменти.

Обврзници

Континуираните државни обврзници се класифицирани како чувани до достасување во износ од 11.612.237 илјади денари (2020: 11.297.679 илјади денари).

Континуираните државни обврзници кои ги поседува Банката на 31.12.2021 се со рок на достасување од 2, 3, 5, 10 и 15 години и се номинирани во денари и денари со валутна клаузула во евра. Вкупниот износ на континуираните државни обврзници вклучува камата од 96.695 илјади денари (2020: 106.955 илјади денари). Ефективната каматна стапка е од 0,80% до 3,50% на годишно ниво. Во текот на 2022 година ќе достасаат континуирани државни обврзници во номинален износ од 1.492.050 илјади денари.

Еврообврзници класифицирани како чувани до достасување се во износ од 683.895 илјади денари (2020: нула). Еврообврзниците кои ги поседува Банката на 31.12.2021 се со рок на достасување од 6 години и се деноминирани во евра. Вкупниот износ на еврообврзниците вклучува камата од 13.154 илјади денари (2020: нула). Ефективната каматна стапка е од 2,03% до 2,05% на годишно ниво.

Еврообврзниците класифицирани како расположливи за продажба се во износ од 4.121.154 илјади денари (2020: 3.639.456 илјади денари).

Еврообврзниците кои ги поседува Банката на 31.12.2021 се со рок на достасување од 6 и 7 години и се деноминирани во евра. Вкупниот износ на еврообврзниците вклучува камата од 91.147 илјади денари (2020: 76.308 илјади денари). Ефективната каматна стапка е од 1,18% до 3,13% на годишно ниво.

Државните обврзници издадени од Кралство Шпанија се класифицирани како расположливи за продажба и се во износ од 615.952 илјади денари. Целиот износ ќе достаса во 2022 година. Вкупниот износ вклучува камата од 16.544 илјади денари. Ефективната каматна стапка е од -0,66% до -0,68% на годишно ниво.

Државни записи

Државните записи класифицирани како чувани до достасување се во износ од 597.247 илјади денари (2020: 1.397.415 илјади денари).

Државните записи кои се вклучени во белешката 23 - Вложувања во хартии од вредност, се со рок на достасување над 90 дена и целиот износ на државни записи ќе достаса во 2022 година. Државните записи се номинирани во денари. Ефективната каматна стапка е од 0,50% до 0,70% на годишно ниво.

Државните записи издадени од Република Ирска се класифицирани како расположливи за продажба и се во износ од 585.984 илјади денари. Целиот износ ќе достаса во 2022 година. Ефективната каматна стапка е -0,73% на годишно ниво.

Сопственички инструменти

Сопственичките инструменти се издадени од финансиски друштва во износ од 125.035 илјади денари (2020: 32.923 илјади денари).

Во 2021 година Банката ги вреднува сопственичките хартии од вредност според објективна вредност. Вкупното евидентирано зголемување на објективната вредност е во износ од 90.280 илјади денари (2020: -1.833 илјади денари).

з) Белешки кон финансиските извештаи (продолжува)**Белешка 23. Вложувања во хартии од вредност (продолжува)**

Хартиите од вредност се вреднуваат по последна куповна цена на секој ден на тргување на Македонската берза за хартии од вредност.

Во 2021 година, Банката има трансфер на сопственички инструменти од Ниво 3 во Ниво 1 (сопственички хартии од вредност од КИБС АД Скопје) за кои е направено вреднување по фер вредност врз основ на куповна цена тргувана на Македонска Берза за Хартии од Вредност.

Белешка 27. Преземени средства врз основа на ненаплатени побарувања

Банката, преземените средства врз основа на ненаплатени побарувања ги води согласно регулативата на НБРСМ, при што при преземањето, средствата се водат по почетна сметководствена вредност, што е помалиот износ од проценетата вредност важечка на датумот на преземање и набавната вредност на преземените средства.

Сметководствената вредност на преземените средства на 31.12.2021 година изнесува 110.086 илјади денари (2020: 139.195 илјади денари), а објективната вредност на 31.12.2021 година изнесува 253.329 илјади денари (2020: 268.088 илјади денари).

За средствата преземени по 11.04.2013 година, на датумот на преземање на средствата, Банката во Билансот на состојба прикажува оштетување над 20% од почетната сметководствена вредност. Доколку износот на затворената исправка на вредноста/посебна резерва е поголем од оштетувањето од 20% од почетната сметководствена вредност, Банката ја признава оваа разлика како ревалоризациска резерва на датумот на преземање на средството. Во тековната 2021 година Банката евидентираше ревалоризациска резерва во износ од 183 илјади денари (2020: нула), додека пак евидентирано е ослободување на ревалоризациони резерви од продажба на преземени средства во износ од 187 илјади денари (2020: 3.365 илјади денари).

Банката нема ограничувања при продажба на средствата преземени врз основа на ненаплатени побарувања.

Белешка 29. Недвижности и опрема

На 31 декември 2021 година, Банката врз основа на индикации за исправка на вредност на дел од недвижниот имот (деловни простории), изврши проценка на имотот од страна на внатрешен проценител.

Проценката е работена по метод на приход – метод на дисконтирани парични текови, користејќи дисконтна стапка од 9,12%. Проценетата објективна вредност на недвижниот имот е во директна зависност од очекуваниот годишен нето приход од средствата од издавање на недвижниот имот под наем, соодветно дисконтиран за релевантниот временски период.

Оштетувањето на дел од недвижниот имот кој се евидентира на 31.12.2021 година изнесува 17.367 илјади денари (2020: нула).

Белешка 34.1. Депозити на банки

Во белешката Депозити на банки на позицијата Обврски врз основа на камата за депозити се вклучени побарувања врз основа на камати за тековни сметки на банки, поради негативна каматна стапка за истите во износ од 1 илјади денари (2020: 4 илјади денари). Овие побарувања за камата влегуваат во кредитното портфолио на Банката. Вкупниот приход на Банката од негативна каматна од тековни сметки на банки изнесува 18 илјади денари (2020: 24 илјади денари).

з) Белешки кон финансиските извештаи (продолжува)

Белешка 36. Обврски по кредити

Домашни извори на средства

Во текот на 2021 година, Банката повлече 6 транши од кредитната линија од Земјоделски Кредитен Дисконтен Фонд одобрени преку Министерство за Финансии во вкупен износ од 47 илјади евра, наменети за понатамошно финансирање на проекти од областа на земјоделието.

Во август 2021 година, Банката склучи Рамковен договор за учество во програмата за кредитирање на мали и средни претпријатија и средно пазарно капитализирани претпријатија од кредитната линија на ЕИБ 6 во износ од 100.000 илјади евра, со Развојна Банка на Република Северна Македонија (РБСМ).

Во 2021 година, повлечени се средства од РБСМ – две транши од кредитната линија на ЕИБ 6 во вкупен износ од 14.4 милиони евра, наменети за финансирање на обртни средства и инвестициони проекти.

Кредитната линија од ЕИБ како и кредитната линија МСП ПИА ТОС преку РБСМ се обезбедени со меници во форма на Нотарски Акт и со обврска за востановување на залог на побарувања. Банката има востановено залог во форма на нотарски акт во корист на РБСМ на побарувањата по договорите за подкредит склучени со крајните корисници одобрени од кредитните линии на ЕИБ администрирани преку РБСМ и кредитната линија МСП ПИА ТОС. Со состојба на 31.12.2021 година, износот на обврски по кредити за кои што Банката има воспоставено залог на побарувања во корист на РБСМ по основ на кредитните линии изнесува 16.455 илјади евра.

Кредитите доделени од страна на Македонската Развојна Фондација за Претпријатија (МРФП) се обезбедени со меници со менични изјави од Банката и договор за отстапување на побарувањата кои произлегуваат од договорите за подкредит со крајните корисници.

Кредитите доделени од страна на Министерство за финансии се обезбедени со меници од Банката.

Странски извори на средства

Во декември 2021 година, Банката склучи Договори со Европска Банка за Обнова и Развој (ЕБОР) за:

- долгорочен кредит на износ од 5 милиони евра, наменет за поддршка на конкурентност на мали и средни претпријатија (Regional Small & Medium-sized Enterprises Competitiveness Support Programme).

Во текот на 2021 година, Банката повлече транши од кредитната линија на European Bank for Reconstruction and Development (EBRD) Western Balkans Green Economy Financing Facility – WB GEFF – Residential од 16.09.2020 година (транша А и Б) во вкупен износ од 2.2 милиони евра наменети за понатамошно финансирање на енергетски ефикасни проекти во резиденцијалниот сектор односно за приватни лица или групи на приватни лица, здруженија за домување и друштва за управување (со станбени објекти), даватели на услуги (вклучувајќи и ESCO), продавачи и производители. За оваа кредитна линија Банката нема дадено обезбедување.

Во текот на 2021 година, Банката повлече транши од кредитната линија на European Bank for Reconstruction and Development (EBRD) Regional Small & Medium-sized Enterprises Competitiveness Support Programme од 16.09.2020 година (транша А и Б) во вкупен износ од околу 3.8 милиони евра наменети за понатамошно финансирање на инвестиции на правни лица во индустриски објекти, опрема, софтвер, унапредување на менаџмент системите на претпријатието или општа надградба која е креирана за унапредување на една или повеќе Директиви на ЕУ во областа на заштитата на животната средина, безбедноста на

з) Белешки кон финансиските извештаи (продолжува)**Белешка 36. Обврски по кредити (продолжува)**

вработените и квалитетот и безбедноста на производите, како и инвестиции во технологии со високи перформанси. За оваа кредитна линија Банката нема дадено обезбедување.

На ден 31.12.2021 година, Банката е усогласена со финансиските ковенанти предвидени во договорите.

Белешка 37. Субординирани обврски

На 12.06.2015 година, Банката склучи Договор за субординиран заем со НЛБ д.д. Љубљана на износ од 11.000 илјади евра. Субординираниот заем од НЛБ д.д. Љубљана беше одобрен со каматна стапка од 6 месечен EURIBOR + 7,5% годишно и рок на отплата од 10 години (до 2025 година). Со анекс на договор од 26.12.2016 година каматната стапка е утврдена на 6 месечен EURIBOR + 6,25% годишно со Zero Floor клаузула.

На 20.12.2018 година, Банката склучи Договор за Субординиран заем со НЛБ д.д. Љубљана на износ од 9.000 илјади евра, со каматна стапка од 6 месечен EURIBOR + 5,25% годишно со Zero Floor клаузула и рок на отплата од 10 години (до 2028 година).

На 13.06.2019 година, Банката склучи Договор за Субординиран заем со НЛБ д.д. Љубљана на износ од 10.000 илјади евра со цел замена на субординираниот кредит од International Finance Corporation со каматна стапка од 6 месечен EURIBOR + 4,10% годишно со Zero Floor клаузула и рок на отплата од 10 години (до 2029 година).

На 22.12.2021 година, Банката склучи Договор за Субординиран заем со НЛБ д.д. Љубљана на износ од 15.000 илјади евра, со каматна стапка од 6 месечен EURIBOR + 4,48% годишно со Zero Floor клаузула и рок на отплата од 10 години (до 2031 година).

Белешка 38. Посебна резерва и резервирања**Судски спорови и Резервирања за потенцијалните обврски врз основа на судски спорови**

Судските спорови се честа појава во банкарскиот сектор, што се должи на природата на бизнисот. Банката е тужена во неколку судски спорови од своето редовно работење со вредност на постапките во износ од 637.184 илјади денари (2020: 666.361 илјади денари). Според мислењето на раководството, правниот оддел на Банката и надворешниот адвокат се очекува позитивен исход на овие судски процеси и крајниот исход од овие судски спорови нема материјално да влијае врз резултатите на Банката.

Во 2021 година, износот на резервирањата за потенцијалните обврски врз основа на судски спорови е зголемен во однос на 2020 година, поради една судска пресуда која предизвика дополнителни резервирањата за потенцијалните обврски за судски спорови во износ од 2.390 илјади денари (2020: нула). Износот на резервации е незначително намален за износ од 54 илјади денари, кој износ е платен по еден судски предмет кој заврши на штета на Банката. Заклучно со 31.12.2021 година, состојбата на резервации за судски спорови на Банката, за вкупно седум судски предмети е во износ од 64.034 илјади денари (2020: 61.698 илјади денари).

Белешка 40. Запишан капитал

Имателите на обични акции имаат право на дивиденда кога ќе биде објавена и имаат право на глас на Собранието на акционери на Банката за еквивалент од 1 обична акција. Сите акции се со право на сразмерно учество во поделбата на остатокот од стечајната, односно ликвидационата маса.

Со состојба на 31.12.2021 и 31.12.2020 година, Банката не поседува сопствени акции.

Во согласност со акционерската книга на Банката, на 31.12.2021 година, кај 816 обични акции односно 0,0955% од вкупниот акционерски капитал на Банката (2020: 816 обични акции односно 0,0955%) има ограничување на право на глас на правата засновани на закон и/или Одлука на надлежен орган.

з) Белешки кон финансиските извештаи (продолжува)

Белешка 42.1 Потенцијални обврски

Потенцијалните обврски на Банката се состојат од потенцијални обврски за кредити и неискористени кредитни лимити, потенцијални обврски за гаранции и потенцијални обврски

за акредитиви, неискористени лимити на кредитни картички, неискористени пречекорувања по тековни сметки и останати потенцијални обврски.

Потенцијални обврски за кредитирање

Потенцијални обврски за кредитирање	Правни лица		Штедилници и други финансиски друштва		Физички лица	
	2021	2020	2021	2020	2021	2020
краткорочни	3.201.565	3.607.692	-	-	1.877	35.569
долгорочни	3.269.796	2.617.208	57.222	30.489	654.703	546.337
Вкупно потенцијални обврски за кредитирање	6.471.361	6.224.900	57.222	30.489	656.580	581.906

Поделбата на потенцијалните обврски за кредитирање на правни лица според отповикливоста е:

- отповикливи 5.606.280 илјади денари (2020: 5.292.003 илјади денари)
- неотповикливи 865.081 илјади денари (2020: 932.897 илјади денари)

Каматните стапки на потенцијалните обврски за кредити на правни лица се движат од 0,8% до 9,9% (2020: 1,001% до 9,9%). Овие кредити се обезбедени со депозит 249.677 илјади денари (2020: 49.618 илјади денари), а останатите 6.221.684 илјади денари се обезбедени со хипотека, залог, меници, гаранции и сл.

Банката во Ноември 2019 година за прв пат зема учество во синдициран кредит даден на државата, односно централната влада и истиот беше неотповиклив во износ од 1.100.000 илјади денари со каматната стапка во висина од 0,70%. Кредитот беше подмирен во целост во Декември 2020 година.

Вкупните потенцијални обврски за кредити на штедилници и други финансиски друштва се отповикливи во износ од 57.222 илјади денари (2020: 30.489 илјади денари). Каматните стапки на потенцијалните обврски за кредити на штедилници и други финансиски друштва се движат од 2,38% до 3,05% (2020: 4,9% до 8,9%). Кредитите се обезбедени со недвижности, меници и меници како нотарски акт.

Вкупните потенцијални обврски за кредитирање на физички лица се отповикливи. Каматните стапки на потенцијалните обврски за кредити на физички лица се движат од 0% до 9,5% (2020: 0% до 10,25%). Од вкупните потенцијални обврски по кредити на физички лица со обезбедување рамка и хипотека или залог се 516.808 илјади денари (2020: 422.493 илјади денари), додека пак преостанатите се обезбедени со меница, административна забрана, депозит и залог.

Потенцијални обврски за издадени гаранции

Потенцијални обврски за издадени гаранции	2021	2020
краткорочни	1.032.432	644.108
долгорочни	7.191.565	6.644.330
Вкупно потенцијални обврски за издадени гаранции	8.223.997	7.288.438

з) **Белешки кон финансиските извештаи (продолжува)**
Белешка 42.1 Потенцијални обврски (продолжува)

Сите потенцијални обврски по гаранции се неотповикливи. Од нив, 213.511 илјади денари (2020: 265.546 илјади денари) се обезбедени со депозит.

Потенцијални обврски за акредитиви

Потенцијални обврски за акредитиви	2021	2020
краткорочни	1.356.318	594.849
долгорочни	250.544	310.523
Вкупно потенцијални обврски за акредитиви	1.606.862	905.372

Вкупните потенцијални обврски за акредитиви се неотповикливи. Потенцијалните обврски по акредитиви кои се обезбедени со депозит изнесуваат 2.317 илјади денари (2020: 18.091 илјади денари).

Потенцијалните обврски за лимити на трансакциска сметка се неотповикливи, во висина од 1.500.589 илјади денари (2020: 1.527.285 илјади денари) и се со каматна стапка од 9,25% (2020: 9,5%). Од вкупните потенцијални обврски за лимити на трансакциска сметка со обезбедување рамка и хипотека се 151 илјади денари (2020: 212 илјади денари), додека пак преостанатите потенцијални обврски се обезбедени со меница, административна забрана и депозит.

Потенцијалните обврски за лимити на кредитни картички (за правни и физички лица) изнесуваат 1.927.093 илјади денари (2020: 1.928.074 илјади денари) и се отповикливи. Каматните стапки на потенцијалните обврски за лимити на кредитни картички се движат од 5% до 11,25% (2020: 7% до 11,50%). Потенцијални обврски за лимити на кредитни картички (за правни и физички лица) кои се со обезбедување административна забрана и/или меница се 1.407.551 илјади денари (2020: 1.433.440 илјади денари), додека преостанатите се обезбедени со хипотека, депозит или рамка.

Белешка 44. Трансакции со поврзаните страни

Поврзаните страни ги вклучуваат НЛБ д.д. Љубљана како “Матично друштво”, Надзорен одбор, лица со посебни права и одговорности во Банката како “Раководен кадар на Банката” и нивните поврзани субјекти и членови на семејството и членките на НЛБ Групацијата како “Останати поврзани страни”. Банкарските трансакции се склучуваат со поврзани страни во нормалниот тек на работењето и се засноваат на условите на пазарот. Тие вклучуваат кредити, депозити и други трансакции.

Приходите и расходите за матичното друштво главно се состојат од трошоци за камати за субординиран заем, приходи и расходи за провизии за платен промет, добивки и загуби од курсни разлики и трошоци за комуникациски и консултантски услуги. Приходите и расходите за раководниот кадар главно се состојат од приходи од камати од кредити, трошоци по камати за депозити, приходи од провизии од платен промет и добивки и загуби од курсни разлики. Приходите и расходите за останатите поврзани страни главно се состојат од приходи од камати од кредити, трошоци по камати за депозити, приходи и трошоци за провизии за платен промет, добивки и загуби од курсни разлики и трошоци за консултантски услуги.

НЛБ БАНКА АД СКОПЈЕ

Финансиски извештаи за годината завршена на 31 декември 2021 година

(сите износи се искажани во илјади денари, доколку поинаку не е назначено)

1 Класификација на финансиските средства и финансиските обврски

А Класификација на финансиските средства и финансиските обврски

	по објективна вредност преку биланс на успех		по објективна вредност преку останата сеопфатна добивка		по амортизирана набавна вредност	Вкупно
	за тргување	по објективна вредност при почетното признавање	должнички инструменти	сопственички инструменти		
2021 (тековна година)						
Финансиски средства						
Парични средства и парични еквиваленти	0	0	1.725.827	0	17.978.913	19.704.740
Средства за тргување	0	0	0	0	0	0
Финансиски средства по објективна вредност преку билансот на успех, определени како такви при почетното признавање	0	0	0	0	0	0
Дериватни средства чувани за управување со ризик	0	804	0	0	0	804
Кредити на и побарувања од банки	0	0	0	0	678	678
Кредити на и побарувања од други комитенти	0	0	0	0	65.593.290	65.593.290
Вложувања во хартии од вредност	0	0	5.323.090	125.035	12.893.379	18.341.504
Останати побарувања	0	0	0	0	1.638.367	1.638.367
Вкупно финансиски средства	0	804	7.048.917	125.035	98.104.627	105.279.383
Финансиски обврски						
Обврски за тргување	0	0			0	0
Финансиски обврски по објективна вредност преку билансот на успех, определени како такви при почетното признавање	0	0			0	0
Дериватни обврски чувани за управување со ризик	0	0			0	0
Депозити на банки	0	0			357.762	357.762
Депозити на други комитенти	0	0			86.231.406	86.231.406
Издадени должнички хартии од вредност	0	0			0	0
Обврски по кредити	0	0			1.518.936	1.518.936
Субординирани обврски и хибридни инструменти	0	0			2.768.342	2.768.342
Останати обврски	0	0			2.386.098	2.386.098
Вкупно финансиски обврски	0	0	0	0	93.262.544	93.262.544

	по објективна вредност преку биланс на успех		по објективна вредност преку останата сеопфатна добивка		по амортизирана набавна вредност	Вкупно
	за тргување	по објективна вредност при почетното признавање	должнички инструменти	сопственички инструменти		
2020 (претходна година)						
Финансиски средства						
Парични средства и парични еквиваленти	0	0	1.692.983	0	15.890.547	17.583.530
Средства за тргување	0	0	0	0	0	0
Финансиски средства по објективна вредност преку билансот на успех, определени како такви при почетното признавање	0	0	0	0	0	0
Дериватни средства чувани за управување со ризик	0	460	0	0	0	460
Кредити на и побарувања од банки	0	0	0	0	502.403	502.403
Кредити на и побарувања од други комитенти	0	0	0	0	57.977.711	57.977.711
Вложувања во хартии од вредност	0	0	3.639.456	32.923	12.695.094	16.367.473
Останати побарувања	0	0	0	0	1.633.256	1.633.256
Вкупно финансиски средства	0	460	5.332.439	32.923	88.699.011	94.064.833
Финансиски обврски						
Обврски за тргување	0	0			0	0
Финансиски обврски по објективна вредност преку билансот на успех, определени како такви при почетното признавање	0	0			0	0
Дериватни обврски чувани за управување со ризик	0	0			0	0
Депозити на банки	0	0			345.173	345.173
Депозити на други комитенти	0	0			79.434.666	79.434.666
Издадени должнички хартии од вредност	0	0			0	0
Обврски по кредити	0	0			422.377	422.377
Субординирани обврски и хибридни инструменти	0	0			1.848.018	1.848.018
Останати обврски	0	0			827.163	827.163
Вкупно финансиски обврски	0	0	0	0	82.877.397	82.877.397

НЛБ БАНКА АД СКОПЈЕ

Финансиски извештаи за годината завршена на 31 декември 2021 година

(сите износи се искажани во илјади денари, доколку поинаку не е назначено)

2.1 Кредитен ризик

A Анализа на вкупната изложеност на кредитен ризик

	Кредити на и побарувања од банки		Кредити на и побарувања од други комитенти		Вложувања во финансиски средства расположливи за продажба		Вложувања во финансиски средства кои се чуваат до доставување		Парични средства и парични еквиваленти		Побарувања за провизии и надомести		Останати побарувања		Вонбилансни изложености		Вкупно	
	тековна година	претходна година	тековна година	претходна година	тековна година	претходна година	тековна година	претходна година	тековна година	претходна година	тековна година	претходна година	тековна година	претходна година	тековна година	претходна година	тековна година	претходна година
	2021	2020	2021	2020	2021	2020	2021	2020	2021	2020	2021	2020	2021	2020	2021	2020	2021	2020
во илјади денари																		
Изложеност на кредитен ризик, класификувана во Групата 1																		
Сметководствена вредност, пред исправка на вредноста/посебна резерва	469	502.693	49.727.114	43.837.828	5.323.090	3.639.456	12.893.379	12.695.094	11.429.435	10.242.444	35.469	40.580	224.893	283.632	12.745.035	11.837.846	92.378.894	83.079.573
(Исправка на вредноста и посебна резерва)	(14)	(507)	(825.620)	(745.435)	(120)	0	0	0	(14.396)	(12.072)	(917)	(1.070)	(6.180)	(7.611)	(84.508)	(82.532)	(931.755)	(849.227)
Сметководствена вредност, намалена за исправката на вредноста и посебната резерва	455	502.186	48.901.494	43.092.393	5.322.970	3.639.456	12.893.379	12.695.094	11.415.039	10.230.372	34.552	39.511	218.713	276.020	12.660.527	11.755.314	91.447.129	82.230.346
Изложеност на кредитен ризик, класификувана во Групата 2																		
Сметководствена вредност, пред исправка на вредноста/посебна резерва	3	0	17.784.214	16.413.718	0	0	0	0	268	266	32.069	31.614	3.826	1.863	1.120.187	456.722	18.940.567	16.904.183
(Исправка на вредноста и посебна резерва)	(1)	0	(2.172.971)	(2.272.100)	0	0	0	0	(14)	(13)	(3.992)	(5.237)	(690)	(235)	(70.657)	(39.842)	(2.248.325)	(2.317.427)
Сметководствена вредност, намалена за исправката на вредноста и посебната резерва	2	0	15.611.243	14.141.618	0	0	0	0	254	253	28.077	26.378	3.136	1.628	1.049.530	416.880	16.692.242	14.586.756
Изложеност на кредитен ризик, класификувана во Групата 3																		
Сметководствена вредност, пред исправка на вредноста/посебна резерва	315	315	3.269.340	2.601.827	0	0	0	0	0	0	19.061	17.704	22.859	26.072	42.571	3.861	3.354.146	2.649.779
(Исправка на вредноста и посебна резерва)	(95)	(94)	(2.209.909)	(1.895.284)	0	0	0	0	0	0	(16.400)	(15.095)	(14.690)	(18.195)	(13.744)	(1.158)	(2.754.838)	(1.929.826)
Сметководствена вредност, намалена за исправката на вредноста и посебната резерва	220	221	1.059.431	706.543	0	0	0	0	0	0	2.661	2.609	8.169	7.877	28.827	2.703	1.099.308	719.953
Вкупна сметководствена вредност на побарувања со кредитен ризик пред исправката на вредноста и посебната резерва	787	503.008	70.780.668	62.853.373	5.323.090	3.639.456	12.893.379	12.695.094	11.429.703	10.242.709	86.599	89.898	251.578	311.567	13.907.793	12.298.429	114.673.597	102.633.534
(Вкупна исправка на вредноста и посебна резерва)	(110)	(601)	(5.208.500)	(4.912.819)	(120)	0	0	0	(14.410)	(12.085)	(21.309)	(21.401)	(21.560)	(26.042)	(168.909)	(123.532)	(5.434.918)	(5.096.479)
Вкупна сметководствена вредност на побарувања со кредитен ризик намалена за исправката на вредноста и посебната резерва	677	502.407	65.572.168	57.940.554	5.322.970	3.639.456	12.893.379	12.695.094	11.415.293	10.230.624	65.290	68.498	230.018	285.525	13.738.884	12.174.897	109.238.679	97.537.055

НЛБ БАНКА АД СКОПЈЕ

Финансиски извештаи за годината завршена на 31 декември 2021 година

(сите износи се искажани во илјади денари, доколку поинаку не е назначено)

2.1 Кредитен ризик

Б Вредност на обезбедувањето (објективна вредност) земено за заштита на кредитниот ризик

	Кредити на и побарувања од банки		Кредити на и побарувања од други комитенти		Вложувања во финансиски средства расположливи за продажба		Вложувања во финансиски средства кои се чуваат до достасување		Парични средства и парични еквиваленти		Останати побарувања		Вонбилансни изложености		Вкупно	
	тековна година 2021	претходна година 2020	тековна година 2021	претходна година 2020	тековна година 2021	претходна година 2020	тековна година 2021	претходна година 2020	тековна година 2021	претходна година 2020	тековна година 2021	претходна година 2020	тековна година 2021	претходна година 2020	тековна година 2021	претходна година 2020
во илјади денари																
Вредност на обезбедувањето на кредитната изложеност																
Првокласни инструменти за обезбедување																
парични депозити (во депо и/или ограничени на сметки во банката)	0	0	1.420.870	1.427.611	0	0	0	0	0	0	54.024	22.424	128.843	97.487	1.603.737	1.547.522
државни хартии од вредност	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
државни безусловни гаранции	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
банкарски гаранции	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Гаранции од друштва за осигурување и полиси за осигурување	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Корпоративни гаранции (освен банкарски и од друштва за осигурување)	0	0	138.225	141.134	0	0	0	0	0	0	3.517	762	631.677	616.940	773.419	758.836
Гаранции од физички лица	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Залог на недвижен имот																
имот за сопствена употреба (станови, куќи)	0	0	26.446.951	24.242.383	0	0	0	0	0	0	80.578	46.702	521.169	542.781	27.048.698	24.831.866
имот за вршење дејност	0	0	21.449.813	20.429.408	0	0	0	0	0	0	298.842	70.591	4.268.761	4.748.678	26.017.416	25.248.677
Залог на подвижен имот	0	0	4.464.670	4.165.639	0	0	0	0	0	0	66.905	53.402	756.454	1.082.176	5.288.029	5.301.217
Останати видови на обезбедување	0	0	9.942.180	11.761.941	0	0	0	0	0	0	27.948	4.093	875.047	947.323	10.845.175	12.713.357
Вкупна вредност на обезбедувањето на кредитната изложеност	0	0	63.862.709	62.168.116	0	0	0	0	0	0	531.814	197.974	7.181.951	8.035.385	71.576.474	70.401.475

НЛБ БАНКА АД СКОПЈЕ

Финансиски извештаи за годината завршена на 31 декември 2021 година

(сите износи се искажани во илјади денари, доколку поинаку не е назначено)

2.1 Кредитен ризик

В Концентрација на кредитниот ризик по сектори и дејности

во илјади денари	Кредити на и побарувања од банки		Кредити на и побарувања од други комитенти		Вложувања во финансиски средства расположливи за продажба		Вложувања во финансиски средства кои се чуваат до достасување		Парични средства и парични еквиваленти		Побарувања за провизии и надомести		Останати побарувања		Вонбилансни изложености		Вкупно	
	тековна година 2021	претходна година 2020	тековна година 2021	претходна година 2020	тековна година 2021	претходна година 2020	тековна година 2021	претходна година 2020	тековна година 2021	претходна година 2020	тековна година 2021	претходна година 2020	тековна година 2021	претходна година 2020	тековна година 2021	претходна година 2020	тековна година 2021	претходна година 2020
	тековна година 2021	претходна година 2020	тековна година 2021	претходна година 2020	тековна година 2021	претходна година 2020	тековна година 2021	претходна година 2020	тековна година 2021	претходна година 2020	тековна година 2021	претходна година 2020	тековна година 2021	претходна година 2020	тековна година 2021	претходна година 2020	тековна година 2021	претходна година 2020
Нерезиденти	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Земјоделство, шумарство и рибарство	0	0	722.917	728.891	0	0	0	0	0	0	693	708	2	98	6.664	7.628	730.276	737.325
Рударство и вадење на камен	0	0	152.829	99.390	0	0	0	0	0	0	87	81	0	0	3.305	1.658	156.221	101.129
Прехрамбена индустрија	0	0	1.758.371	1.383.489	0	0	0	0	0	0	1.069	1.093	18	8	449.021	517.433	2.208.479	1.902.023
Текстилна индустрија и производство на облека и обуки	0	0	181.927	189.425	0	0	0	0	0	0	421	412	0	389	37.773	28.743	220.121	218.969
Хемиска индустрија, производство на градежни материјали, производство и преработка на горива, фармацевтска индустрија	0	0	969.287	1.086.843	0	0	0	0	0	0	370	340	0	1	198.862	10.663	1.168.519	1.097.847
Производство на метали, машини, алати и опрема	0	0	1.841.428	2.208.589	0	0	0	0	0	0	858	871	206	1	349.400	528.197	2.191.892	2.737.658
Останата преработувачка индустрија	0	0	877.654	727.048	0	0	0	0	0	0	981	921	279	300	674.328	678.390	1.553.242	1.406.659
Снабдување со електрична енергија, гас, пареа и климатизација	0	0	664.664	456.753	0	0	0	0	0	0	288	269	139	206	239.334	64.278	904.425	521.506
Снабдување со вода, отстранување на отпадни води, управување со отпад и дејности за санација на околината	0	0	190.523	190.647	0	0	0	0	0	0	166	303	83	35	1.111	2.620	191.883	193.605
Градежништво	0	0	3.332.362	2.215.298	0	0	0	0	0	0	2.377	2.117	84	92	1.530.129	1.036.804	4.864.952	3.254.311
Трговија на големо и трговија на мало: поправка на моторни возила и мотоцикли	0	0	7.842.439	7.130.875	0	0	0	0	0	0	10.968	9.779	1.902	1.338	4.756.619	3.994.020	12.611.928	11.136.012
Транспорт и складирање	0	0	775.810	677.943	0	0	0	0	0	0	2.772	2.607	159	58	1.310.700	1.200.627	2.089.441	1.881.235
Објекти за сместување и сервисни дејности со храна	0	0	394.383	580.476	0	0	0	0	0	0	2.290	1.595	139	203	16.197	50.228	413.009	632.502
Информации и комуникации	0	0	351.243	318.167	0	0	0	0	0	0	1.833	1.590	488	265	36.916	27.818	390.480	347.840
Финансиски дејности и дејности на осигурување	679	502.407	102.082	108.058	0	0	0	0	11.415.293	10.230.624	18.006	21.907	219.464	277.378	23.034	23.059	11.778.558	11.163.433
Дејности во врска со недвижен имот	0	0	1.926.155	968.976	0	0	0	0	0	0	792	611	863	0	55.439	14.844	1.983.249	984.431
Стручни, научни и технички дејности	0	0	442.925	559.366	0	0	0	0	0	0	3.349	2.729	88	408	282.803	239.018	729.165	801.521
Административни и помошни услужни дејности	0	0	662.703	245.083	0	0	0	0	0	0	1.203	1.133	36	249	74.151	48.299	738.093	294.764
Јавна управа и одбрана, задолжително социјално осигурување	0	0	308	58.856	5.322.970	3.639.456	12.893.379	12.695.094	0	0	47	27	86	132	5.432	5.543	18.222.222	16.399.108
Образование	0	0	42.832	48.016	0	0	0	0	0	0	288	255	0	0	726	894	43.846	49.165
Дејности на здравствена и социјална заштита	0	0	172.671	332.539	0	0	0	0	0	0	1.041	923	9	14	3.890	4.077	177.611	337.553
Уметност, забава и рекреација	0	0	174.049	204.526	0	0	0	0	0	0	917	849	17	9	418.518	412.092	593.501	617.476
Други услужни дејности	0	0	24.175	25.357	0	0	0	0	0	0	1.773	1.533	16	15	4.964	4.752	30.928	31.657
Дејности на домаќинствата како работодавачи, дејности на домаќинствата кои произведуваат разновидна стока и вршат различни услуги за сопствени потреби	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Дејности на екстериторијални организации и тела	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	1	0
Физички лица	0	0	41.957.684	37.382.750	0	0	0	0	0	0	12.698	15.842	5.938	4.328	3.259.568	3.273.213	45.235.888	40.676.133
Трговци поединци и физички лица кои не се сметаат за трговци	0	0	10.744	13.192	0	0	0	0	0	0	2	2	0	0	0	0	10.746	13.194
Вкупно	679	502.407	65.572.165	57.940.553	5.322.970	3.639.456	12.893.379	12.695.094	11.415.293	10.230.624	65.290	68.497	230.016	285.527	13.738.884	12.174.898	109.238.676	97.537.056

НЛБ БАНКА АД СКОПЈЕ

Финансиски извештаи за годината завршена на 31 декември 2021 година

(сите износи се исказани во илјади денари, доколку поинаку не е назначено)

2.1 Кредитен ризик

Г Концентрација на кредитниот ризик по географска локација

Географска локација	Кредити на и побарувања од банки		Кредити на и побарувања од други комитенти		Вложувања во финансиски средства расположливи за продажба		Вложувања во финансиски средства кои се чуваат до достасување		Парични средства и парични еквиваленти		Побарувања за провизии и надомести		Останати побарувања		Вонбилансни изложености		Вкупно	
	тековна година 2021	претходна година 2020	тековна година 2021	претходна година 2020	тековна година 2021	претходна година 2020	тековна година 2021	претходна година 2020	тековна година 2021	претходна година 2020	тековна година 2021	претходна година 2020	тековна година 2021	претходна година 2020	тековна година 2021	претходна година 2020	тековна година 2021	претходна година 2020
	во илјади денари																	
Република Македонија	679	351	65.564.535	57.932.694	4.121.154	3.639.456	12.893.379	12.695.094	5.830.599	5.301.561	65.223	68.406	207.937	247.479	12.987.361	11.731.878	101.670.867	91.616.919
Земји-членки на Европската унија	0	502.056	7.633	7.856	1.201.815	0	0	0	3.211.107	2.898.782	46	58	41	83	10.241	5.140	4.430.883	3.413.975
Европа (останато)	0	0	0	3	0	0	0	0	1.891.287	1.565.155	17	9	2.092	129	741.283	437.879	2.634.679	2.003.175
Земји-членки на ОЕЦД (без европските земји-членки на ОЕЦД)	0	0	0	0	0	0	0	0	482.299	465.126	0	21	19.947	37.826	0	0	502.246	502.973
Останато	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	3	4	0	9	0	0	3	13
(наведете ја поединечно изложеноста која претставува повеќе од 10% од вкупната кредитна изложеност)																		
Вкупно	679	502.407	65.572.168	57.940.553	5.322.969	3.639.456	12.893.379	12.695.094	11.415.292	10.230.624	65.289	68.498	230.017	285.526	13.738.885	12.174.897	109.238.678	97.537.055

Д Анализа на кредитниот ризик на средствата кои се мерат по објективна вредност преку билансот на успех

Сметководствена вредност на финансиските средства кои се мерат по објективна вредност		Средства за тргување		Финансиски средства по објективна вредност преку Билансот на успех определни како такви при почетното признавање								Вкупно		
		Должнички хартии од вредност за тргување		Сопственички хартии од вредност за тргување		Должнички хартии од вредност		Сопственички хартии од вредност		Кредити на и побарувања од банки				Кредити на и побарувања од други комитенти
		тековна година 2021	претходна година 2020	тековна година 2021	претходна година 2020	тековна година 2021	претходна година 2020	тековна година 2021	претходна година 2020	тековна година 2021	претходна година 2020	тековна година 2021	претходна година 2020	тековна година 2021
во илјади денари														
категорија на ризик													0	0
категорија на ризик													0	0
категорија на ризик													0	0
категорија на ризик													0	0
категорија на ризик													0	0
категорија на ризик													0	0
категорија на ризик													0	0
категорија на ризик													0	0
категорија на ризик													0	0
категорија на ризик													0	0
категорија на ризик													0	0
Вкупна сметководствена вредност		0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0

НЛБ БАНКА АД СКОПЈЕ

Финансиски извештаи за годината завршена на 31 декември 2021 година

(сите износи се искажани во илјади денари, доколку поинаку не е назначено)

2.2 Ризик на ликвидност

Анализа според достасаноста на финансиските средства и обврски (преостаната рочност)

во илјади денари	до 1 месец	од 1 до 3 месеци	од 3 до 12 месеци	од 1 до 2 години	од 2 до 5 години	над 5 години	Вкупно
2021 (тековна година)							
Финансиски средства							
Парични средства и парични еквиваленти	15.008.886	910.935	0	3.799.329	0	0	19.719.150
Средства за тргување	0	0	0	0	0	0	0
Финансиски средства по објективна вредност преку билансот на успех, определени како такви при почетното признавање	0	0	0	0	0	0	0
Дериватни средства чувани за управување со ризик	804	0	0	0	0	0	804
Кредити на и побарувања од банки	471	0	316	0	0	0	787
Кредити на и побарувања од други комитенти	1.492.216	2.669.625	18.281.587	9.860.123	16.788.419	21.453.103	70.545.073
Вложувања во хартии од вредност	645.521	643.533	2.203.213	5.047.642	8.122.690	1.678.905	18.341.504
Вложувања во придружени друштва	0	0	0	0	0	0	0
Побарувања за данок на добивка (тековен)	0	0	0	0	0	0	0
Останати побарувања	1.561.092	54.519	63.919	528	1.175	3	1.681.236
Заложени средства	0	0	0	0	0	0	0
Одложени даночни средства	0	0	0	0	0	0	0
Вкупно финансиски средства	18.708.990	4.278.612	20.549.035	18.707.622	24.912.284	23.132.011	110.288.554
Финансиски обврски							
Обврски за тргување	0	0	0	0	0	0	0
Финансиски обврски по објективна вредност преку билансот на успех, определени како такви при почетното признавање	0	0	0	0	0	0	0
Дериватни обврски чувани за управување со ризик	0	0	0	0	0	0	0
Депозити на банки	357.762	0	0	0	0	0	357.762
Депозити на други комитенти	67.247.889	2.377.154	9.195.496	4.156.052	3.254.815	0	86.231.406
Издадени должнички хартии од вредност	0	0	0	0	0	0	0
Обврски по кредити	44.950	31.675	208.907	317.701	571.111	348.408	1.522.752
Субординирани обврски	0	0	1.721	0	677.897	2.095.318	2.774.936
Обврски за данок на добивка (тековен)	0	78.730	0	0	0	0	78.730
Одложени даночни обврски	0	0	0	0	0	0	0
Останати обврски	2.156.083	53.227	160.599	407	2.449	13.333	2.386.098
Вкупно финансиски обврски	69.806.684	2.540.786	9.566.723	4.474.160	4.506.272	2.457.059	93.351.684
Вонбилансни стапки							
Вонбилансна актива	1.915.485	0	0	0	0	0	1.915.485
Вонбилансна пасива	1.914.501	1.041	62.264	1.217	1.673	173	1.980.869
Рочна неусогласеност	(51.096.710)	1.736.785	10.920.048	14.232.245	20.404.339	20.674.779	16.871.486

во илјади денари	до 1 месец	од 1 до 3 месеци	од 3 до 12 месеци	од 1 до 2 години	од 2 до 5 години	над 5 години	Вкупно
2020 (претходна година)							
Финансиски средства							
Парични средства и парични еквиваленти	13.511.777	729.420	0	3.354.418	0	0	17.595.615
Средства за тргување	0	0	0	0	0	0	0
Финансиски средства по објективна вредност преку билансот на успех, определени како такви при почетното признавање	0	0	0	0	0	0	0
Дериватни средства чувани за управување со ризик	263	197	0	0	0	0	460
Кредити на и побарувања од банки	134	502.558	315	0	0	0	503.007
Кредити на и побарувања од други комитенти	1.705.195	2.582.847	16.812.045	9.217.493	14.718.186	17.542.586	62.578.352
Вложувања во хартии од вредност	495.811	1.217.435	2.416.574	1.492.194	8.678.201	2.067.258	16.367.473
Вложувања во придружени друштва	0	0	0	0	0	0	0
Побарувања за данок на добивка (тековен)	0	30.924	0	0	0	0	30.924
Останати побарувања	1.567.592	45.300	66.985	161	661	0	1.680.699
Заложени средства	0	0	0	0	0	0	0
Одложени даночни средства	0	0	0	0	0	0	0
Вкупно финансиски средства	17.280.772	5.108.681	19.295.919	14.064.266	23.397.048	19.609.844	98.756.530
Финансиски обврски							
Обврски за тргување	0	0	0	0	0	0	0
Финансиски обврски по објективна вредност преку билансот на успех, определени како такви при почетното признавање	0	0	0	0	0	0	0
Дериватни обврски чувани за управување со ризик	0	0	0	0	0	0	0
Депозити на банки	345.177	0	0	0	0	0	345.177
Депозити на други комитенти	57.775.854	3.159.286	9.937.311	5.051.769	3.510.446	0	79.434.666
Издадени должнички хартии од вредност	0	0	0	0	0	0	0
Обврски по кредити	30.911	10.014	117.282	112.017	144.274	12.804	427.302
Субординирани обврски	0	0	1.374	0	678.634	1.172.186	1.852.194
Обврски за данок на добивка (тековен)	0	0	0	0	0	0	0
Одложени даночни обврски	0	0	0	0	0	0	0
Останати обврски	609.563	45.011	167.508	7	147	4.927	827.163
Вкупно финансиски обврски	58.761.505	3.214.311	10.223.475	5.163.793	4.333.501	1.189.917	82.886.502
Вонбилансни стапки							
Вонбилансна актива	695.785	6.349	0	0	0	0	702.134
Вонбилансна пасива	696.803	7.816	9.467	20.368	3.621	0	738.075
Рочна неусогласеност	(41.481.751)	1.892.903	9.062.977	8.880.105	19.059.926	18.419.927	15.834.087

НЛБ БАНКА АД СКОПЈЕ

Финансиски извештаи за годината завршена на 31 декември 2021 година

(сите износи се искажани во илјади денари, доколку поинаку не е назначено)

2.3 Пазарен ризик

2.3.1. Анализа на чувствителноста на средствата и обврските на промени на пазарниот ризик

А. Анализа на чувствителноста на промените на пазарниот ризик на средствата и обврските

	Добивка/ Загуба	Сопствени средства	Актива пондерирана според ризици	Стапка на адекватност на капиталот
	во илјади денари	во илјади денари	во илјади денари	во %
2021 (тековна година)				
Износ пред анализи на чувствителност/стрес-тестови (состојба на 31.12.2021)	2.219.107	14.987.229	83.342.097	17,98%
Ефекти од примена на сценарија:				
Ризик од промена на девизен курс				
- Денарот депрецира за 20% во однос на сите други валути	2.371.816	14.626.355	88.856.108	16,46%
- Денарот апрецира за 20% во однос на сите други валути	2.066.398	15.348.103	77.828.085	19,72%
Ризик од промена на каматните стапка*				
- Ефект од паралелен шок нагоре (паралелно зголемување на каматните стапки за 200 бп / 400 бп за МКД валута)	1.720.699	14.488.821	83.342.097	17,38%
Ризик од промена на пазарната цена кај вложувањата во сопственички хартии од вредност				
- Намалување од 50% на пазарната цена на сопственичките хартии од вредност	2.156.589	14.924.711	83.279.579	17,92%
Комбинирани сценарија:				
- Ефект од примена на депрецијација на денарот за 20% врз висината на кредитите во В,Г и Д	2.384.270	14.626.355	83.672.423	17,48%
- Пораст на износот на кредитите во В,Г и Д за по 10%	1.809.943	14.578.065	88.874.243	16,40%
- Пораст на износот на кредитите во В,Г и Д за по 30%	1.713.362	14.481.484	88.910.513	16,29%
- Пораст на износот на кредитите во В,Г и Д за по 50%	1.616.781	14.384.903	88.946.783	16,17%
- Комбинирано од:				
- Ефект од примена на депрецијација на денарот за 20% на кредитното портфолио	1.214.954	13.983.076	88.910.513	15,73%
- Пораст на износот на кредитите во В,Г и Д за по 30%				
- Ефект на израмнувачка каматна крива (flattener)				
2020 (претходна година)				
Износ пред анализи на чувствителност/стрес-тестови (состојба на 31.12.2020)	1.704.271	11.732.930	74.643.139	15,72%
Ефекти од примена на сценарија:				
Ризик од промена на девизен курс				
- Денарот депрецира за 20% во однос на сите други валути	2.024.472	11.696.941	79.391.962	14,73%
- Денарот апрецира за 20% во однос на сите други валути	1.384.070	11.768.919	69.597.025	16,91%
Ризик од промена на каматните стапка*				
- Ефект од паралелен шок нагоре (паралелно зголемување на каматните стапки за 200 бп / 400 бп за МКД валута)	1.263.927	11.292.586	74.643.139	15,13%
Ризик од промена на пазарната цена кај вложувањата во сопственички хартии од вредност				
- Намалување од 50% на пазарната цена на сопственичките хартии од вредност	1.687.810	11.716.469	74.626.678	15,70%
Комбинирани сценарија:				
- Ефект од примена на депрецијација на денарот за 20% врз висината на кредитите во В,Г и Д	1.704.271	11.696.941	75.032.496	15,59%
- Пораст на износот на кредитите во В,Г и Д за по 10%	1.611.169	11.639.828	79.391.962	14,66%
- Пораст на износот на кредитите во В,Г и Д за по 30%	1.496.944	11.525.603	79.391.962	14,52%
- Пораст на износот на кредитите во В,Г и Д за по 50%	1.382.719	11.411.378	79.391.962	14,37%
- Комбинирано од:				
- Ефект од примена на депрецијација на денарот за 20% на кредитното портфолио	1.056.600	11.085.260	79.391.962	13,96%
- Пораст на износот на кредитите во В,Г и Д за по 30%				
- Ефект на израмнувачка каматна крива (flattener)				

* Согласно промените во управувањето со ризикот од промена на каматните стапки, при спроведување на стрес тестирањето за 2019 година земено е сценариото Израмнувачка каматна крива (Flattener shock), како сценарио со најголем негативен ефект врз изложеноста на Банката на каматен ризик од шесте пропишани сценарија согласно новата методологија за каматен ризик.

** Согласно промените во управувањето со ризикот од промена на каматните стапки, при спроведување на стрес тестирањето во предвид е земено паралелното поместување на пазарните каматни стапки за 200 односно 400 базични поени, со примена на методологијата за пропорционална распределба на core депозитите по видување.

НЛБ БАНКА АД СКОПЈЕ

Финансиски извештаи за годината завршена на 31 декември 2021 година

(сите износи се искажани во илјади денари, доколку поинаку не е назначено)

2.3 Пазарен ризик

2.3.1 Анализа на чувствителноста на средствата и обврските на промени на пазарниот ризик

Б. Анализа на вредноста изложена на пазарен ризик за портфолиото за тргување

	тековна година 2021				претходна година 2020			
	состојба на 31 декември	просечна вредност	највисока вредност (максимум)	најниска вредност (минимум)	состојба на 31 декември	просечна вредност	највисока вредност (максимум)	најниска вредност (минимум)
Вредност изложена на ризик кај каматоносните инструменти	0	0	0	0	0	0	0	0
Вредност изложена на ризик кај инструментите во странска валута	0	0	0	0	0	0	0	0
Вредност изложена на ризик кај сопственичките инструменти	0	0	0	0	0	0	0	0
Варијанса (ефект на нетирање)	0	0	0	0	0	0	0	0
Вкупно	0	0	0	0	0	0	0	0

во илјади денари

НЛБ БАНКА АД СКОПЈЕ

Финансиски извештаи за годината завршена на 31 декември 2021 година

(сите износи се исказани во илјади денари, доколку поинаку не е назначено)

2.3 Пазарен ризик

2.3.2 Анализа на ризикот од промена на каматните стапки на финансиските средства и обврски (без средствата за тргување)

А. Анализа на чувствителноста на промени на каматните стапки

	Позиција	Валута	во илјади денари	
			тековна година 2021	претходна година 2020
			Износ	Износ
1.1	НЕТО ПОНДЕРИРАНА ПОЗИЦИЈА ЗА ВАЛУТА CHF (ФКС + ВКС + ПКС)	CHF	1.848	687
1.2	НЕТО ПОНДЕРИРАНА ПОЗИЦИЈА ЗА ВАЛУТА EUR (ФКС + ВКС + ПКС)	EUR	196.706	126.494
1.3	НЕТО ПОНДЕРИРАНА ПОЗИЦИЈА ЗА ВАЛУТА MKD (ФКС + ВКС + ПКС)	MKD	1.110.094	857.072
1.4	НЕТО ПОНДЕРИРАНА ПОЗИЦИЈА ЗА ВАЛУТА MKDKiCHF (ФКС + ВКС + ПКС)	MKDKiCHF	0	0
1.5	НЕТО ПОНДЕРИРАНА ПОЗИЦИЈА ЗА ВАЛУТА MKDKiEUR (ФКС + ВКС + ПКС)	MKDKiEUR	1.118.324	894.491
1.6	НЕТО ПОНДЕРИРАНА ПОЗИЦИЈА ЗА ВАЛУТА MKDKiUSD (ФКС + ВКС + ПКС)	MKDKiUSD	1.308	942
1.7	НЕТО ПОНДЕРИРАНА ПОЗИЦИЈА ЗА ВАЛУТА ostan (ФКС + ВКС + ПКС)	ostan	(1.081)	(921)
1.8	НЕТО ПОНДЕРИРАНА ПОЗИЦИЈА ЗА ВАЛУТА USD (ФКС + ВКС + ПКС)	USD	(4.087)	(1.494)
2	ВКУПНА ПОНДЕРИРАНА ВРЕДНОСТ - ПРОМЕНА НА ЕКОНОМСКАТА ВРЕДНОСТ НА ПОРТФОЛИОТО НА БАНКАРСКИ АКТИВНОСТИ (1.1+1.2+...)		2.423.112	1.877.271
3	СОПСТВЕНИ СРЕДСТВА		14.323.148	11.732.932
4	ВКУПНА ПОНДЕРИРАНА ВРЕДНОСТ/ СОПСТВЕНИ СРЕДСТВА (2/3*100)		16,92%	16,00%

НЛБ БАНКА АД СКОПЈЕ

Финансиски извештаи за годината завршена на 31 декември 2021 година

(сите износи се искажани во илјади денари, доколку поинаку не е назначено)

2.3 Пазарен ризик

2.3.2 Анализа на ризикот на промена на каматните стапки на финансиските средства и обврски (без средствата за тргување)

Б. Анализа на усогласеноста на каматните стапки

2021 (тековна година)	во илјади денари						
	до 1 месец	од 1 до 3 месеци	од 3 до 12 месеци	од 1 до 2 години	од 2 до 5 години	над 5 години	Вкупно
Финансиски средства							
Парични средства и парични еквиваленти	4.202.474	911.021	0	0	0	0	5.113.495
Финансиски средства по објективна вредност преку билансот на успех, определени како такви при почетното признавање	0	0	0	0	0	0	0
Кредити на и побарувања од банки	456	0	0	0	0	0	456
Кредити на и побарувања од други комитенти	24.552.265	1.690.833	9.710.163	9.045.487	13.199.361	5.772.693	63.970.802
Вложувања во хартии од вредност	308.134	586.041	2.089.297	4.970.913	7.929.156	1.553.870	17.437.411
Останата неспомната каматочувствителна актива	0	0	0	0	0	0	0
Вкупно каматочувствителни финансиски средства	29.063.329	3.187.895	11.799.460	14.016.400	21.128.517	7.326.563	86.522.164
Финансиски обврски							
Финансиски обврски по објективна вредност преку билансот на успех, определени како такви при почетното признавање	0	0	0	0	0	0	0
Депозити на банки	0	0	0	0	0	0	0
Депозити на други комитенти	5.178.483	1.847.407	8.014.756	2.911.999	1.173.305	0	19.125.950
Издадени должнички хартии од вредност	0	0	0	0	0	0	0
Обврски по кредити	68.133	435.001	74.226	25.123	22.709	83	625.275
Субординирани обврски и хибридни инструменти	0	0	2.766.621	0	0	0	2.766.621
Останати неспомнати каматочувствителни обврски	0	0	0	0	0	0	0
Вкупно каматочувствителни финансиски обврски	5.246.616	2.282.408	10.855.603	2.937.122	1.196.014	83	22.517.846
Нето-билансна позиција	23.816.713	905.487	943.857	11.079.278	19.932.503	7.326.480	64.004.318
Вонбилансни каматочувствителни активни позиции	1.915.485	0	0	0	0	0	1.915.485
Вонбилансни каматочувствителни пасивни позиции	1.914.443	0	0	0	0	0	1.914.443
Нето-вонбилансна позиција	1.042	0	0	0	0	0	1.042
Вкупна нето-позиција	23.817.755	905.487	943.857	11.079.278	19.932.503	7.326.480	64.005.360

2020 (претходна година)	во илјади денари						
	до 1 месец	од 1 до 3 месеци	од 3 до 12 месеци	од 1 до 2 години	од 2 до 5 години	над 5 години	Вкупно
Финансиски средства							
Парични средства и парични еквиваленти	3.950.173	729.147	0	0	0	0	4.679.320
Финансиски средства по објективна вредност преку билансот на успех, определени како такви при почетното признавање	0	0	0	0	0	0	0
Кредити на и побарувања од банки	126	501.851	0	0	0	0	501.977
Кредити на и побарувања од други комитенти	22.941.762	1.477.008	10.252.701	8.171.222	10.100.395	3.599.373	56.542.461
Вложувања во хартии од вредност	461.690	1.150.000	2.331.167	1.492.050	8.489.480	1.887.750	15.812.137
Останата неспомната каматочувствителна актива	0	0	0	0	0	0	0
Вкупно каматочувствителни финансиски средства	27.353.751	3.858.006	12.583.868	9.663.272	18.589.875	5.487.123	77.535.895
Финансиски обврски							
Финансиски обврски по објективна вредност преку билансот на успех, определени како такви при почетното признавање	0	0	0	0	0	0	0
Депозити на банки	0	0	0	0	0	0	0
Депозити на други комитенти	5.096.831	3.034.077	10.957.743	3.529.478	1.208.184	0	23.826.313
Издадени должнички хартии од вредност	0	0	0	0	0	0	0
Обврски по кредити	122.083	89.494	126.791	37.525	45.651	387	421.931
Субординирани обврски и хибридни инструменти	0	0	1.846.644	0	0	0	1.846.644
Останати неспомнати каматочувствителни обврски	0	0	0	0	0	0	0
Вкупно каматочувствителни финансиски обврски	5.218.914	3.123.571	12.931.178	3.567.003	1.253.835	387	26.094.888
Нето-билансна позиција	22.134.837	734.435	(347.310)	6.096.269	17.336.040	5.486.736	51.441.007
Вонбилансни каматочувствителни активни позиции	695.785	6.349	0	0	0	0	702.134
Вонбилансни каматочувствителни пасивни позиции	696.735	6.129	0	0	0	0	702.864
Нето-вонбилансна позиција	(950)	220	0	0	0	0	(730)
Вкупна нето-позиција	22.133.887	734.655	(347.310)	6.096.269	17.336.040	5.486.736	51.440.277

НЛБ БАНКА АД СКОПЈЕ

Финансиски извештаи за годината завршена на 31 декември 2021 година

(сите износи се исказани во илјади денари, доколку поинаку не е назначено)

2.3 Пазарен ризик 2.3.3 Валутен ризик

во илјади денари	МКД	ЕУР	УСД	Други валути	Вкупно
2021 (тековна година)					
Монетарни средства					
Парични средства и парични еквиваленти	8.939.637	5.562.365	2.480.840	2.721.898	19.704.740
Средства за тргување	0	0	0	0	0
Финансиски средства по објективна вредност преку билансот на успех, определени како такви при почетното признавање	0	0	0	0	0
Дериватни средства чувани за управување со ризик	0	804	0	0	804
Кредити на и побарувања од банки	457	221	0	0	678
Кредити на и побарувања од други комитенти	41.010.217	24.525.465	53.796	3.812	65.593.290
Вложувања во хартии од вредност	11.921.302	6.345.150	75.052	0	18.341.504
Вложувања во придружени друштва	0	0	0	0	0
Побарувања за данок на добивка (тековен)	0	0	0	0	0
Останати побарувања	1.562.368	73.966	1.859	174	1.638.367
Заложени средства	0	0	0	0	0
Одложени даночни средства	0	0	0	0	0
Вкупно монетарни средства	63.433.981	36.507.971	2.611.547	2.725.884	105.279.383
Монетарни обврски					
Обврски за тргување	0	0	0	0	0
Финансиски обврски по објективна вредност преку билансот на успех, определени како такви при почетното признавање	0	0	0	0	0
Дериватни обврски чувани за управување со ризик	0	0	0	0	0
Депозити на банки	58.981	189.273	19.046	90.462	357.762
Депозити на други комитенти	49.345.215	31.433.064	3.391.926	2.061.201	86.231.406
Издадени должнички хартии од вредност	0	0	0	0	0
Обврски по кредити	0	1.518.936	0	0	1.518.936
Субординирани обврски	0	2.768.342	0	0	2.768.342
Обврски за данок на добивка (тековен)	78.730	0	0	0	78.730
Одложени даночни обврски	0	0	0	0	0
Останати обврски	1.791.566	424.256	100.730	69.546	2.386.098
Вкупно монетарни обврски	51.274.492	36.333.871	3.511.702	2.221.209	93.341.274
Нето-позиција	12.159.489	174.100	(900.155)	504.675	11.938.109

во илјади денари	МКД	ЕУР	УСД	Други валути	Вкупно
2020 (претходна година)					
Монетарни средства					
Парични средства и парични еквиваленти	8.124.905	4.885.929	2.582.668	1.990.028	17.583.530
Средства за тргување	0	0	0	0	0
Финансиски средства по објективна вредност преку билансот на успех, определени како такви при почетното признавање	0	0	0	0	0
Дериватни средства чувани за управување со ризик	0	460	0	0	460
Кредити на и побарувања од банки	130	221	502.056	0	502.407
Кредити на и побарувања од други комитенти	36.514.782	21.400.669	47.375	14.885	57.977.711
Вложувања во хартии од вредност	12.383.484	3.983.989	0	0	16.367.473
Вложувања во придружени друштва	0	0	0	0	0
Побарувања за данок на добивка (тековен)	30.924	0	0	0	30.924
Останати побарувања	1.573.403	57.940	1.782	131	1.633.256
Заложени средства	0	0	0	0	0
Одложени даночни средства	0	0	0	0	0
Вкупно монетарни средства	58.627.628	30.329.208	3.133.881	2.005.044	94.095.761
Монетарни обврски					
Обврски за тргување	0	0	0	0	0
Финансиски обврски по објективна вредност преку билансот на успех, определени како такви при почетното признавање	0	0	0	0	0
Дериватни обврски чувани за управување со ризик	0	0	0	0	0
Депозити на банки	36.391	214.781	26.872	67.133	345.177
Депозити на други комитенти	48.194.466	26.385.554	2.951.847	1.902.799	79.434.666
Издадени должнички хартии од вредност	0	0	0	0	0
Обврски по кредити	0	422.377	0	0	422.377
Субординирани обврски	0	1.848.018	0	0	1.848.018
Обврски за данок на добивка (тековен)	0	0	0	0	0
Одложени даночни обврски	0	0	0	0	0
Останати обврски	464.793	250.875	82.463	29.032	827.163
Вкупно монетарни обврски	48.695.650	29.121.605	3.061.182	1.998.964	82.877.401
Нето-позиција	9.931.978	1.207.603	72.699	6.080	11.218.360

НЛБ БАНКА АД СКОПЈЕ

Финансиски извештаи за годината завршена на 31 декември 2021 година

(сите износи се искажани во илјади денари, доколку поинаку не е назначено)

3 Адекватност на капиталот

ИЗВЕШТАЈ

за стапката на адекватноста на капиталот
состојба на 31.12.2021 година

во 000 денари

Ред. бр. 1	ОПИС 2	Износ 3
I	Активa пондерирана според кредитниот ризик	
1	Активa пондерирана според кредитниот ризик со примена на стандардизиран пристап	75.008.222
2	Капитал потребен за покривање на кредитниот ризик	6.000.658
II	АКТИВА ПОНДЕРИРАНА СПОРЕД ВАЛУТНИОТ РИЗИК	
3	Агрегатна девизна позиција	927.833
4	Нето-позиција во злато	0
5	Капитал потребен за покривање на валутниот ризик	74.227
6	Активa пондерирана според валутниот ризик	927.833
III	АКТИВА ПОНДЕРИРАНА СПОРЕД ОПЕРАТИВНИОТ РИЗИК	
7	Капитал потребен за покривање на оперативниот ризик со примена на пристапот на базичен индикатор	0
8	Капитал потребен за покривање на оперативниот ризик со примена на стандардизираниот пристап	591.778
9	Активa пондерирана според оперативниот ризик	7.397.231
IV	АКТИВА ПОНДЕРИРАНА СПОРЕД ДРУГИТЕ РИЗИЦИ	
10	Капитал потребен за покривање на ризикот од промена на цените на стоките	0
11	Капитал потребен за покривање на пазарните ризици (11.1+11.2+11.3)	0
11.1	Капитал потребен за покривање на позицискиот ризик (11.1.1+11.1.2+11.1.3+11.1.4)	0
11.1.1	Капитал потребен за покривање на специфичниот ризик од вложувања во должнички инструменти	0
11.1.2	Капитал потребен за покривање на генералниот ризик од вложувања во должнички инструменти	0
11.1.3	Капитал потребен за покривање на специфичниот ризик од вложувања во сопственички инструменти	0
11.1.4	Капитал потребен за покривање на генералниот ризик од вложувања во сопственички инструменти	0
11.2	Капитал потребен за покривање на надминувањето на лимитите на изложеност	0
11.3	Капитал потребен за покривање на пазарните ризици од позиции во опции	0
12	Капитал потребен за покривање на ризикот од порамнување/испорака	0
13	Капитал потребен за покривање на ризикот од другата договорна страна	705
14	Капитал потребен за покривање на другите ризици (10+11+12+13)	705
15	Активa пондерирана според други ризици	8.811
V	АКТИВА ПОНДЕРИРАНА СПОРЕД РИЗИЦИ	83.342.097
14	Капитал потребен за покривање на ризиците	6.667.368
VI	СОПСТВЕНИ СРЕДСТВА	14.987.229
VII	АДЕКВАТНОСТ НА КАПИТАЛОТ (VI/V)	17,98%

НЛБ БАНКА АД СКОПЈЕ

Финансиски извештаи за годината завршена на 31 декември 2021 година

(сите износи се искажани во илјади денари, доколку поинаку не е назначено)

3 Адекватност на капиталот

ИЗВЕШТАЈ

за стапката на адекватноста на капиталот
состојба на 31.12.2020 година

во 000 денари

Ред. бр. 1	ОПИС 2	Износ 3
I Актива пондерирана според кредитниот ризик		
1	Актива пондерирана според кредитниот ризик со примена на стандардизиран пристап	65.797.037
2	Капитал потребен за покривање на кредитниот ризик	5.263.763
II АКТИВА ПОНДЕРИРАНА СПОРЕД ВАЛУТНИОТ РИЗИК		
3	Агрегатна девизна позиција	1.658.751
4	Нето-позиција во злато	0
5	Капитал потребен за покривање на валутниот ризик	132.700
6	Актива пондерирана според валутниот ризик	1.658.751
III АКТИВА ПОНДЕРИРАНА СПОРЕД ОПЕРАТИВНИОТ РИЗИК		
7	Капитал потребен за покривање на оперативниот ризик со примена на пристапот на базичен индикатор	0
8	Капитал потребен за покривање на оперативниот ризик со примена на стандардизираниот пристап	574.380
9	Актива пондерирана според оперативниот ризик	7.179.745
IV АКТИВА ПОНДЕРИРАНА СПОРЕД ДРУГИТЕ РИЗИЦИ		
10	Капитал потребен за покривање на ризикот од промена на цените на стоките	0
11	Капитал потребен за покривање на пазарните ризици (11.1+11.2+11.3+11.4+11.5)	0
11.1	Капитал потребен за покривање на позицискиот ризик (11.1.1+11.1.2+11.1.3+11.1.4)	0
11.1.1	Капитал потребен за покривање на специфичниот ризик од вложувања во должнички инструменти	0
11.1.2	Капитал потребен за покривање на генералниот ризик од вложувања во должнички инструменти	0
11.1.3	Капитал потребен за покривање на специфичниот ризик од вложувања во сопственички инструменти	0
11.1.4	Капитал потребен за покривање на генералниот ризик од вложувања во сопственички инструменти	0
11.2	Капитал потребен за покривање на ризикот од порамнување/испорака	0
11.3	Капитал потребен за покривање на ризикот од другата договорна страна	0
12	Капитал потребен за покривање на ризикот од порамнување/испорака	0
13	Капитал потребен за покривање на ризикот од другата договорна страна	607
14	Капитал потребен за покривање на другите ризици (10+11+12+13)	607
15	Актива пондерирана според други ризици	7.583
V АКТИВА ПОНДЕРИРАНА СПОРЕД РИЗИЦИ		74.643.116
14	Капитал потребен за покривање на ризиците	5.971.449
VI СОПСТВЕНИ СРЕДСТВА		11.732.932
VII АДЕКВАТНОСТ НА КАПИТАЛОТ (VI/IV)		15,72%

НЛБ БАНКА АД СКОПЈЕ

Финансиски извештаи за годината завршена на 31 декември 2021 година

(сите износи се искажани во илјади денари, доколку поинаку не е назначено)

3 Адекватност на капиталот

ИЗВЕШТАЈ за сопствените средства состојба на 31.12.2021 година

во 000 денари

Ред. бр. 1	Опис 2	Износ 3
1.	Сопствени средства	14.987.229
2.	Основен капитал	12.419.314
3.	Редовен основен капитал (РОК)	12.419.314
3.1	Позиции во РОК	12.499.084
3.1.1.	Капитални инструменти од РОК	854.136
3.1.2.	Премија од капиталните инструменти од РОК	2.274.484
3.1.3.	Задолжителна општа резерва (општ резервен фонд)	7.119.458
3.1.4.	Задржана нераспоредена добивка	1.991.178
3.1.5.	(-) Акумулирана загуба од претходни години	0
3.1.6.	Тековна добивка или добивка на крајот на годината	0
3.1.7.	Кумулативна сеопфатна добивка или загуба	259.828
3.2.	(-) Одбитни ставки од РОК	-79.770
3.2.1.	(-) Загуба на крајот на годината или тековна загуба	0
3.2.2.	(-) Нематеријални средства	-79.770
3.2.3.	(-) Одложени даночни средства коишто зависат од идната профитабилност на банката	0
3.2.4.	(-) Вложувања во сопствени капитални инструменти од РОК	0
3.2.4.1.	(-) Директни вложувања во сопствени капитални инструменти од РОК	0
3.2.4.2.	(-) Индиректни вложувања во сопствени капитални инструменти од РОК	0
3.2.4.3.	(-) Синтетички вложувања во сопствени капитални инструменти од РОК	0
3.2.4.4.	(-) Вложувања во сопствени капитални инструменти од РОК за кои банката има договорна обврска да ги купи	0
3.2.5.	(-) Директни, индиректни и синтетички вложувања во капитални инструменти од РОК на лица од финансискиот сектор, при што тие лица имаат вложувања во банката	0
3.2.6.	(-) Директни, индиректни и синтетички вложувања во капитални инструменти од РОК на лица од финансискиот сектор во кои банката нема значајно вложување	0
3.2.7.	(-) Директни, индиректни и синтетички вложувања во капитални инструменти од РОК на лица од финансискиот сектор во кои банката има значајно вложување	0
3.2.8.	(-) Износ на одбитни ставки од ДОК којшто го надминува вкупниот износ на ДОК	0
3.2.9.	(-) Износ на надминувањето на лимитите за вложувања во нефинансиски институции	0
3.2.10.	(-) Трошоци за данок	0
3.2.11.	(-) Разлика меѓу висината на потребната и извршената исправка на вредноста/посебната резерва	0
3.3.	Регулаторни усогласувања на РОК	0
3.3.1.	(-) Зголемување на РОК коешто произлегува од позиции на секјуритизација	0
3.3.2.	(-) Добивки или (+) загуби од заштитата од ризикот од парични текови	0
3.3.3.	(-) Добивки или (+) загуби од обврски на банката коишто се мерат по објективна вредност	0
3.3.4.	(-) Добивки или (+) загуби поврзани со обврски врз основа на деривати коишто се мерат по објективна вредност	0
3.4.	Позиции како резултат на консолидација	0
3.4.1.	Неконтролирачко (малцинско) учество коешто се признава во РОК на консолидирана основа	0
3.4.2.	Останато	0
3.5.	Други позиции од РОК	0
4	Додатен основен капитал (ДОК)	0
4.1	Позиции во ДОК	0
4.1.1.	Капитални инструменти од ДОК	0
4.1.2.	Премија од капиталните инструменти од ДОК	0
4.2.	(-) Одбитни ставки од ДОК	0
4.2.1.	(-) Вложувања во сопствени капитални инструменти од ДОК	0
4.2.1.1.	(-) Директни вложувања во сопствени капитални инструменти од ДОК	0
4.2.1.2.	(-) Индиректни вложувања во сопствени капитални инструменти од ДОК	0
4.2.1.3.	(-) Синтетички вложувања во сопствени капитални инструменти од ДОК	0
4.2.1.4.	(-) Вложувања во сопствени капитални инструменти од ДОК за кои банката има договорна обврска да ги купи	0
4.2.2.	(-) Директни, индиректни и синтетички вложувања во капитални инструменти од ДОК на лица од финансискиот сектор, при што тие лица имаат вложувања во банката	0
4.2.3.	(-) Директни, индиректни и синтетички вложувања во капитални инструменти од ДОК на лица од финансискиот сектор во кои банката нема значајно вложување	0
4.2.4.	(-) Директни, индиректни и синтетички вложувања во капитални инструменти од ДОК на лица од финансискиот сектор во кои банката има значајно вложување	0
4.2.5.	(-) Износ на одбитни ставки од ДОК којшто го надминува вкупниот износ на ДОК	0
4.2.6.	(-) Трошоци за данок	0
4.3.	Регулаторни усогласувања на ДОК	0
4.3.1.	(-) Зголемување на ДОК коешто произлегува од позиции на секјуритизација	0
4.3.2.	(-) Добивки или (+) загуби од заштитата од ризикот од парични текови	0
4.3.3.	(-) Добивки или (+) загуби од обврски на банката коишто се мерат по објективна вредност	0
4.3.4.	(-) Добивки или (+) загуби поврзани со обврски врз основа на деривати коишто се мерат по објективна вредност	0
4.4.	Позиции како резултат на консолидација	0
4.4.1.	(+/-) Прифатлив додатен основен капитал којшто се признава во ДОК на консолидирана основа	0
4.4.2.	Останато	0
4.5.	Други позиции од ДОК	0
5	Дополнителен капитал (ДК)	2.567.915
5.1.	Позиции во ДК	2.567.915
5.1.1.	Капитални инструменти од ДК	0
5.1.2.	Субординирани кредити	2.567.915
5.1.3.	Премија од капитални инструменти од ДК	0
5.2.	(-) Одбитни ставки од ДК	0
5.2.1.	(-) Вложувања во сопствени капитални инструменти од ДК	0
5.2.1.1.	(-) Директни вложувања во сопствени капитални инструменти од ДК	0
5.2.1.2.	(-) Индиректни вложувања во сопствени капитални инструменти од ДК	0
5.2.1.3.	(-) Синтетички вложувања во сопствени капитални инструменти од ДК	0
5.2.1.4.	(-) Вложувања во сопствени капитални инструменти од ДК за кои банката има договорна обврска да ги купи	0
5.2.2.	(-) директни, индиректни и синтетички вложувања во позиции од ДК на лица од финансискиот сектор, при што тие лица имаат вложувања во банката	0
5.2.3.	(-) директни, индиректни и синтетички вложувања во позиции од ДК на лица од финансискиот сектор во кои банката нема значајно вложување	0
5.2.4.	(-) директни, индиректни и синтетички вложувања во позиции од ДК на лица од финансискиот сектор во кои банката има значајно вложување	0
5.3.	Регулаторни усогласувања на ДК	0
5.3.1.	(-) Зголемување на ДК коешто произлегува од позиции на секјуритизација	0
5.3.2.	(-) Добивки или (+) загуби од заштитата од ризикот од парични текови	0
5.3.3.	(-) Добивки или (+) загуби од обврски на банката коишто се мерат по објективна вредност	0
5.3.4.	(-) Добивки или (+) загуби поврзани со обврски врз основа на деривати коишто се мерат по објективна вредност	0
5.4.	Позиции како резултат на консолидација	0
5.4.1.	Прифатлив дополнителен капитал којшто се признава во ДК на консолидирана основа	0
5.4.2.	Останато	0
5.5.	Други позиции од ДК	0

НЛБ БАНКА АД СКОПЈЕ

Финансиски извештаи за годината завршена на 31 декември 2021 година

(сите износи се искажани во илјади денари, доколку поинаку не е назначено)

3 Адекватност на капиталот

ИЗВЕШТАЈ за сопствените средства состојба на 31.12.2020 година

во 000 денари		
Ред. бр.	Опис	Износ
1	2	3
1.	Сопствени средства	11.732.932
2.	Основен капитал	9.951.982
3.	Редовен основен капитал (РОК)	9.951.982
3.1	Позиции во РОК	10.018.463
3.1.1.	Капитални инструменти од РОК	854.136
3.1.2.	Премии од капиталните инструменти од РОК	2.274.484
3.1.3.	Задолжителна општа резерва (општ резервен фонд)	5.449.124
3.1.4.	Задржана нераспоредена добивка	1.144.753
3.1.5.	(-) Акумулирана загуба од претходни години	0
3.1.6.	Тековна добивка или добивка на крајот на годината	0
3.1.7.	Кумулативна сеопфатна добивка или загуба	295.966
3.2.	(-) Одбитни ставки од РОК	-66.481
3.2.1.	(-) Загуба на крајот на годината или тековна загуба	0
3.2.2.	(-) Нематеријални средства	-66.481
3.2.3.	(-) Одложени даночни средства коишто зависат од идната профитабилност на банката	0
3.2.4.	(-) Вложувања во сопствени капитални инструменти од РОК	0
3.2.4.1.	(-) Директни вложувања во сопствени капитални инструменти од РОК	0
3.2.4.2.	(-) Индиректни вложувања во сопствени капитални инструменти од РОК	0
3.2.4.3.	(-) Синтетички вложувања во сопствени капитални инструменти од РОК	0
3.2.4.4.	(-) Вложувања во сопствени капитални инструменти од РОК за кои банката има договорна обврска да ги купи	0
3.2.5.	(-) Директни, индиректни и синтетички вложувања во капитални инструменти од РОК на лица од финансискиот сектор, при што тие лица имаат вложувања во банката	0
3.2.6.	(-) Директни, индиректни и синтетички вложувања во капитални инструменти од РОК на лица од финансискиот сектор во кои банката нема значајно вложување	0
3.2.7.	(-) Директни, индиректни и синтетички вложувања во капитални инструменти од РОК на лица од финансискиот сектор во кои банката има значајно вложување	0
3.2.8.	(-) Износ на одбитни ставки од ДОК којшто го надминува вкупниот износ на ДОК	0
3.2.9.	(-) Износ на надминувањето на лимитите за вложувања во нефинансиски институции	0
3.2.10.	(-) Трошоци за данок	0
3.2.11.	(-) Разлика меѓу висината на потребната и извршената исправка на вредноста/посебната резерва	0
3.3.	Регулаторни усогласувања на РОК	0
3.3.1.	(-) Зголемување на РОК коешто произлегува од позиции на секјуритизација	0
3.3.2.	(-) Добивки или (+) загуби од заштитата од ризикот од парични текови	0
3.3.3.	(-) Добивки или (+) загуби од обврски на банката коишто се мерат по објективна вредност	0
3.3.4.	(-) Добивки или (+) загуби поврзани со обврски врз основа на деривати коишто се мерат по објективна вредност	0
3.4.	Позиции како резултат на консолидација	0
3.4.1.	Неконтролирачко (малцинско) учество коешто се признава во РОК на консолидирана основа	0
3.4.2.	Останато	0
3.5.	Други позиции од РОК	0
4.	Додатен основен капитал (ДОК)	0
4.1	Позиции во ДОК	0
4.1.1.	Капитални инструменти од ДОК	0
4.1.2.	Премии од капиталните инструменти од ДОК	0
4.2.	(-) Одбитни ставки од ДОК	0
4.2.1.	(-) Вложувања во сопствени капитални инструменти од ДОК	0
4.2.1.1.	(-) Директни вложувања во сопствени капитални инструменти од ДОК	0
4.2.1.2.	(-) Индиректни вложувања во сопствени капитални инструменти од ДОК	0
4.2.1.3.	(-) Синтетички вложувања во сопствени капитални инструменти од ДОК	0
4.2.1.4.	(-) Вложувања во сопствени капитални инструменти од ДОК за кои банката има договорна обврска да ги купи	0
4.2.2.	(-) Директни, индиректни и синтетички вложувања во капитални инструменти од ДОК на лица од финансискиот сектор, при што тие лица имаат вложувања во банката	0
4.2.3.	(-) Директни, индиректни и синтетички вложувања во капитални инструменти од ДОК на лица од финансискиот сектор во кои банката нема значајно вложување	0
4.2.4.	(-) Директни, индиректни и синтетички вложувања во капитални инструменти од ДОК на лица од финансискиот сектор во кои банката има значајно вложување	0
4.2.5.	(-) Износ на одбитни ставки од ДОК којшто го надминува вкупниот износ на ДОК	0
4.2.6.	(-) Трошоци за данок	0
4.3.	Регулаторни усогласувања на ДОК	0
4.3.1.	(-) Зголемување на ДОК коешто произлегува од позиции на секјуритизација	0
4.3.2.	(-) Добивки или (+) загуби од заштитата од ризикот од парични текови	0
4.3.3.	(-) Добивки или (+) загуби од обврски на банката коишто се мерат по објективна вредност	0
4.3.4.	(-) Добивки или (+) загуби поврзани со обврски врз основа на деривати коишто се мерат по објективна вредност	0
4.4.	Позиции како резултат на консолидација	0
4.4.1.	(+/-) Прифатлив додатен основен капитал којшто се признава во ДОК на консолидирана основа	0
4.4.2.	Останато	0
4.5.	Други позиции од ДОК	0
5.	Дополнителен капитал (ДК)	1.780.950
5.1.	Позиции во ДК	1.780.950
5.1.1.	Капитални инструменти од ДК	0
5.1.2.	Субординирани кредити	1.780.950
5.1.3.	Премии од капитални инструменти од ДК	0
5.2.	(-) Одбитни ставки од ДК	0
5.2.1.	(-) Вложувања во сопствени капитални инструменти од ДК	0
5.2.1.1.	(-) Директни вложувања во сопствени капитални инструменти од ДК	0
5.2.1.2.	(-) Индиректни вложувања во сопствени капитални инструменти од ДК	0
5.2.1.3.	(-) Синтетички вложувања во сопствени капитални инструменти од ДК	0
5.2.1.4.	(-) Вложувања во сопствени капитални инструменти од ДК за кои банката има договорна обврска да ги купи	0
5.2.2.	(-) директни, индиректни и синтетички вложувања во позиции од ДК на лица од финансискиот сектор, при што тие лица имаат вложувања во банката	0
5.2.3.	(-) директни, индиректни и синтетички вложувања во позиции од ДК на лица од финансискиот сектор во кои банката нема значајно вложување	0
5.2.4.	(-) директни, индиректни и синтетички вложувања во позиции од ДК на лица од финансискиот сектор во кои банката има значајно вложување	0
5.3.	Регулаторни усогласувања на ДК	0
5.3.1.	(-) Зголемување на ДК коешто произлегува од позиции на секјуритизација	0
5.3.2.	(-) Добивки или (+) загуби од заштитата од ризикот од парични текови	0
5.3.3.	(-) Добивки или (+) загуби од обврски на банката коишто се мерат по објективна вредност	0
5.3.4.	(-) Добивки или (+) загуби поврзани со обврски врз основа на деривати коишто се мерат по објективна вредност	0
5.4.	Позиции како резултат на консолидација	0
5.4.1.	Прифатлив дополнителен капитал којшто се признава во ДК на консолидирана основа	0
5.4.2.	Останато	0
5.5.	Други позиции од ДК	0

НЛБ БАНКА АД СКОПЈЕ

Финансиски извештаи за годината завршена на 31 декември 2021 година

(сите износи се искажани во илјади денари, доколку поинаку не е назначено)

4 Известување според сегментите

A Оперативни сегменти

во илјади денари

2021 (тековна година)

Нето-приходи/(расходи) од камата	2.339.018	668.231	0	0	(1.065)	3.006.184
Нето-приходи/(расходи) од провизии и надомести	272.365	233.426	664.237	32.362	0	1.202.390
Нето-приходи од тргување	0	0	0	5.546	0	5.546
Нето-приходи од други финансиски инструменти евидентирани по објективната вредност	355	449	0	0	0	804
Останати оперативни приходи	154.746	294.372	274.212	196.047	32.957	952.334
Приходи реализирани помеѓу сегментите	0	0	0	0	0	0
Вкупно приходи по сегмент	2.766.484	1.196.478	938.449	233.955	31.892	5.167.258

Исправка на вредноста на финансиските средства, на нето-основа	(548.383)	(25.038)	(4.584)	184	1.309	(576.512)
Загуба поради оштетување на нефинансиските средства, на нето-основа	0	0	0	0	(46.323)	(46.323)
Амортизација	0	0	0	0	(228.540)	(228.540)
Трошоци за реструктурирање	0	0	0	0	0	0
Трошоци за вложување во недвижности и опрема	0	0	0	0	0	0
Останати расходи	(151.978)	0	0	(768)	(1.717.959)	(1.870.705)
Вкупно расходи по сегмент	(700.361)	(25.038)	(4.584)	(584)	(1.991.513)	(2.722.080)

Финансиски резултат по сегмент

Данок од добивка

Добивка/(загуба) за финансиската година

Вкупна актива по сегмент

Неалоцирана актива по сегмент

Вкупна актива

Вкупно обврски по сегмент

Неалоцирани обврски по сегмент

Вкупно обврски

Банкарство на мало	Комерцијално банкарство	Платен промет и порамнување	Сите останати незначајни оперативни сегменти	Неалоцирано	Вкупно
2.339.018	668.231	0	0	(1.065)	3.006.184
272.365	233.426	664.237	32.362	0	1.202.390
0	0	0	5.546	0	5.546
355	449	0	0	0	804
154.746	294.372	274.212	196.047	32.957	952.334
0	0	0	0	0	0
2.766.484	1.196.478	938.449	233.955	31.892	5.167.258
(548.383)	(25.038)	(4.584)	184	1.309	(576.512)
0	0	0	0	(46.323)	(46.323)
0	0	0	0	(228.540)	(228.540)
0	0	0	0	0	0
0	0	0	0	0	0
(151.978)	0	0	(768)	(1.717.959)	(1.870.705)
(700.361)	(25.038)	(4.584)	(584)	(1.991.513)	(2.722.080)
2.066.123	1.171.440	933.865	233.371	(1.959.621)	2.445.178
					(226.071)
					2.219.107
52.114.085	49.618.838	403.313	6.386		
				5.566.857	
					107.709.479
73.833.432	19.053.992	15.864	(52.936)		
				789.401	
					93.639.753

во илјади денари

2020 (претходна година)

Нето-приходи/(расходи) од камата	2.254.884	659.364	0	0	(1.062)	2.913.186
Нето-приходи/(расходи) од провизии и надомести	235.645	184.593	669.527	33.127	0	1.122.892
Нето-приходи од тргување	0	0	0	(45.819)	0	(45.819)
Нето-приходи од други финансиски инструменти евидентирани по објективната вредност	9	451	0	0	0	460
Останати оперативни приходи	341.605	175.793	(152.871)	114.850	35.597	514.974
Приходи реализирани помеѓу сегментите	0	0	0	0	0	0
Вкупно приходи по сегмент	2.832.143	1.020.201	516.656	102.158	34.535	4.505.693

Исправка на вредноста на финансиските средства, на нето-основа	(435.859)	(234.621)	(4.297)	179	1.528	(673.070)
Загуба поради оштетување на нефинансиските средства, на нето-основа	0	0	0	0	(47.426)	(47.426)
Амортизација	0	0	0	0	(195.992)	(195.992)
Трошоци за реструктурирање	0	0	0	0	0	0
Трошоци за вложување во недвижности и опрема	0	0	0	0	0	0
Останати расходи	(138.157)	0	0	(871)	(1.592.843)	(1.731.871)
Вкупно расходи по сегмент	(574.016)	(234.621)	(4.297)	(692)	(1.834.733)	(2.648.359)

Финансиски резултат по сегмент

Данок од добивка

Добивка/(загуба) за финансиската година

Вкупна актива по сегмент

Неалоцирана актива по сегмент

Вкупна актива

Вкупно обврски по сегмент

Неалоцирани обврски по сегмент

Вкупно обврски

Банкарство на мало	Комерцијално банкарство	Платен промет и порамнување	Сите останати незначајни оперативни сегменти	Неалоцирано	Вкупно
2.254.884	659.364	0	0	(1.062)	2.913.186
235.645	184.593	669.527	33.127	0	1.122.892
0	0	0	(45.819)	0	(45.819)
9	451	0	0	0	460
341.605	175.793	(152.871)	114.850	35.597	514.974
0	0	0	0	0	0
2.832.143	1.020.201	516.656	102.158	34.535	4.505.693
(435.859)	(234.621)	(4.297)	179	1.528	(673.070)
0	0	0	0	(47.426)	(47.426)
0	0	0	0	(195.992)	(195.992)
0	0	0	0	0	0
0	0	0	0	0	0
(138.157)	0	0	(871)	(1.592.843)	(1.731.871)
(574.016)	(234.621)	(4.297)	(692)	(1.834.733)	(2.648.359)
2.258.127	785.580	512.359	101.466	(1.800.198)	1.857.334
					(153.063)
					1.704.271
46.041.258	44.516.869	419.410	(49.252)		
				5.616.928	
					96.545.213
66.994.481	15.498.220	10.217	(22.555)		
				652.005	
					83.132.368

НЛБ БАНКА АД СКОПЈЕ

Финансиски извештаи за годината завршена на 31 декември 2021 година

(сите износи се исказани во илјади денари, доколку поинаку не е назначено)

4 Известување според сегментите

Б Концентрација на вкупните приходи и расходи по значајни клиенти

	Оперативни сегменти (наведете ги одделно значајните оперативни сегменти)								Сите останати незначајни оперативни сегменти	Неалоцирано	Вкупно по значаен клиент
<i>во илјади денари</i>											
2021 (тековна година) (банката одделно треба да го прикаже вкупниот приход и вкупниот расход остварен од значаен клиент)											
Клиент 1											
приходи	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
(расходи)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Клиент 2											
приходи	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
(расходи)											
Клиент 3											
приходи	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
(расходи)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Вкупно по сегмент	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
2020 (претходна година) (банката одделно треба да го прикаже вкупниот приход и вкупниот расход остварен од значаен клиент)											
Клиент 1											
приходи	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
(расходи)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Клиент 2											
приходи	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
(расходи)											
Клиент 3											
приходи	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
(расходи)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Вкупно по сегмент	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0

НЛБ БАНКА АД СКОПЈЕ

Финансиски извештаи за годината завршена на 31 декември 2021 година

(сите износи се искажани во илјади денари, доколку поинаку не е назначено)

4 Известување според сегментите

В Географски подрачја

	Република Македонија	Земји-членки на Европската унија	Европа (останато)	Земји-членки на ОЕЦД (без европските земји- членки на ОЕЦД)	Останато (наведете ги одделно значајните географски сегменти)		Сите останати незначајни географски сегменти	Неалоцирано	Вкупно
<i>во илјади денари</i>									
2021 (тековна година)									
Вкупни приходи	4.982.612	110.723	59.440	13.933			550	0	5.167.258
Вкупна актива	100.794.467	4.440.467	1.895.192	579.329			24	0	107.709.479
2020 (претходна година)									
Вкупни приходи	4.898.480	(352.578)	(22.434)	(18.712)			937	0	4.505.693
Вкупна актива	91.045.210	3.427.210	1.567.698	505.071			24	0	96.545.213

НЛБ БАНКА АД СКОПЈЕ

Финансиски извештаи за годината завршена на 31 декември 2021 година

(сите износи се искажани во илјади денари, доколку поинаку не е назначено)

5 Објективна вредност на финансиските средства и финансиските обврски

А. Објективна вредност на финансиските средства и обврски

	тековна година 2021		претходна година 2020	
	сметководствена вредност	објективна вредност	сметководствена вредност	објективна вредност
Финансиски средства	105.279.383	104.802.467	94.095.761	95.195.989
Парични средства и парични еквиваленти	19.704.740	19.705.623	17.583.530	17.584.198
Средства за тргување	0	0	0	0
Финансиски средства по објективна вредност преку билансот на успех, определени како такви при почетното признавање	0	0	0	0
Дериватни средства чувани за управување со ризик	804	804	460	460
Кредити на и побарувања од банки	678	678	502.407	502.398
Кредити на и побарувања од други комитенти	65.593.290	64.526.704	57.977.711	58.371.551
Вложувања во хартии од вредност	18.341.504	18.930.291	16.367.473	17.073.202
Вложувања во придружени друштва	0	0	0	0
Побарувања за данок на добивка (тековен)	0	0	30.924	30.924
Останати побарувања	1.638.367	1.638.367	1.633.256	1.633.256
Заложени средства	0	0	0	0
Одложени даночни средства	0	0	0	0
Финансиски обврски	93.341.274	93.126.873	82.877.401	82.865.390
Обврски за тргување	0	0	0	0
Финансиски обврски по објективна вредност преку билансот на успех, определени како такви при почетното признавање	0	0	0	0
Дериватни обврски чувани за управување со ризик	0	0	0	0
Депозити на банки	357.762	357.762	345.177	345.177
Депозити на други комитенти	86.231.406	86.135.585	79.434.666	79.374.557
Издадени должнички хартии од вредност	0	0	0	0
Обврски по кредити	1.518.936	1.536.678	422.377	436.182
Субординирани обврски	2.768.342	2.632.021	1.848.018	1.882.311
Обврски за данок на добивка (тековен)	78.730	78.730	0	0
Одложени даночни обврски	0	0	0	0
Останати обврски	2.386.098	2.386.097	827.163	827.163

НЛБ БАНКА АД СКОПЈЕ

Финансиски извештаи за годината завршена на 31 декември 2021 година

(сите износи се искажани во илјади денари, доколку поинаку не е назначено)

5 Објективна вредност на финансиските средства и финансиските обврски

Б. Нивоа на објективна вредност на финансиските средства и обврски, мерени по објективна вредност

Б.1 Нивоа на објективна вредност на финансиските средства и обврски, мерени по објективна вредност

во илјади денари		Белешка	Ниво 1	Ниво 2	Ниво 3	Вкупно
31 декември 2021 (тековна година)						
Финансиски средства мерени по објективна вредност						
Средства за тргување	19	0	0	0	0	0
Финансиски средства по објективна вредност преку билансот на успех, определени како такви при почетното признавање	20	0	0	0	0	0
Дериватни средства чувани за управување со ризик	21	0	804	0	804	804
Вложувања во хартии од вредност, расположливи за продажба	23.1	5.370.886	75.052	2.187	5.448.125	5.448.125
Вкупно		5.370.886	75.856	2.187	5.448.929	
Финансиски обврски мерени по објективна вредност						
Обврски за тргување	32	0	0	0	0	0
Финансиски обврски по објективна вредност преку билансот на успех, определени како такви при почетното признавање	33	0	0	0	0	0
Дериватни обврски чувани за управување со ризик	21	0	0	0	0	0
Вкупно		0	0	0	0	
31 декември 2020 (претходна година)						
Финансиски средства мерени по објективна вредност						
Средства за тргување	19	0	0	0	0	0
Финансиски средства по објективна вредност преку билансот на успех, определени како такви при почетното признавање	20	0	0	0	0	0
Дериватни средства чувани за управување со ризик	21	0	460	0	460	460
Вложувања во хартии од вредност, расположливи за продажба	23.1	3.649.434	0	22.945	3.672.379	3.672.379
Вкупно		3.649.434	460	22.945	3.672.839	
Финансиски обврски мерени по објективна вредност						
Обврски за тргување	32	0	0	0	0	0
Финансиски обврски по објективна вредност преку билансот на успех, определени како такви при почетното признавање	33	0	0	0	0	0
Дериватни обврски чувани за управување со ризик	21	0	0	0	0	0
Вкупно		0	0	0	0	

Финансиски извештаи за годината завршена на 31 декември 2021 година
(сите износи се искажани во илјади денари, доколку поинаку не е назначено)

Б.2. Трансфери помеђу нивоата 1 и 2 на објективна вредност

во илјади денари

Финансиски средства мерени по објективна вредност

Финансиски средства по објективна вредност преку билансот на успех, определени како такви при почетното признавање

Дериватни средства чувани за управување со ризик

Вложувања во хартии од вредност, расположливи за продажба

Всего

Финансиски обврски мерени по објективна вредност

Финансиски обврски по објективна вредност преку билансот на успех, определени како такви при почетното признавање

Вкупно

НЛБ БАНКА АД СКОПЈЕ

Финансиски извештаи за годината завршена на 31 декември 2021 година

(сите износи се искажани во илјади денари, доколку поинаку не е назначено)

5 Објективна вредност на финансиските средства и финансиските обврски

Б.3. Усогласување на движењата во текот на годината во објективните вредности мерени во нивото 3

во илјади денари						
	Средства за тргување	Финансиски средства по објективна вредност преку билансот на успех, определени како такви при почетното признавање	Вложувања во хартии од вредност, расположливи за продажба	Вкупно средства	Обврски за тргување	Финансиски обврски по објективна вредност преку билансот на успех, определени како такви при почетното признавање
Состојба на 1 јануари 2020 (претходна година)						
Добивки/(загуби) признаени во:	0	0	22.943	22.943	0	0
- Билансот на успех	0	0	0	0	0	0
- Останати добивки/(загуби) во периодот кои не се прикажуваат во Билансот на успех	0	0	2	2	0	0
Купувања на финансиски инструменти во периодот	0	0	0	0	0	0
Продадени финансиски инструменти во периодот	0	0	0	0	0	0
Издадени финансиски инструменти во периодот	0	0	0	0	0	0
Платени финансиски инструменти во периодот	0	0	0	0	0	0
Прекласифицирани финансиски инструменти во/(од) нивото 3	0	0	0	0	0	0
Прекласифицирани во кредити и побарувања	0	0	0	0	0	0
Состојба на 31 декември 2020 (претходна година)	0	0	22.945	22.945	0	0
Вкупно добивки/(загуби) признаени во Билансот на успех за финансиските средства и обврски кои се чуваат на 31 декември 2020 (претходна година)	0	0	0	0	0	0
Состојба на 1 јануари 2021 (тековна година)						
Добивки/(загуби) признаени во:	0	0	22.945	22.945	0	0
- Билансот на успех	0	0	0	0	0	0
- Останати добивки/(загуби) во периодот кои не се прикажуваат во Билансот на успех	0	0	1.584	1.584	0	0
Купувања на финансиски инструменти во периодот	0	0	0	0	0	0
Продадени финансиски инструменти во периодот	0	0	0	0	0	0
Издадени финансиски инструменти во периодот	0	0	0	0	0	0
Платени финансиски инструменти во периодот	0	0	0	0	0	0
Прекласифицирани финансиски инструменти во/(од) нивото 3	0	0	(22.342)	(22.342)	0	0
Прекласифицирани во кредити и побарувања	0	0	0	0	0	0
Состојба на 31 декември 2021 (тековна година)	0	0	2.187	2.187	0	0
Вкупно добивки/(загуби) признаени во Билансот на успех за финансиските средства и обврски кои се чуваат на 31 декември 2021 (тековна година)	0	0	0	0	0	0

НЛБ БАНКА АД СКОПЈЕ**Финансиски извештаи за годината завршена на 31 декември 2021 година***(сите износи се искажани во илјади денари, доколку поинаку не е назначено)***6 Нето-приходи/(расходи) од камата****А Структура на приходите и расходите од камата според видот на финансиските инструменти****Приходи од камата**

Парични средства и парични еквиваленти
 Финансиски средства по објективна вредност преку билансот на успех, определени како такви при почетното признавање
 Дериватни средства чувани за управување со ризик
 Кредити на и побарувања од банки
 Кредити на и побарувања од други комитенти
 Вложувања во хартии од вредност
 Останати побарувања
 (Исправка на вредноста на приход од камата, на нето-основа)
 Наплатени претходно отпишани камати

Вкупно приходи од камата**Расходи за камата**

Финансиски обврски по објективна вредност преку билансот на успех, определени како такви при почетното признавање
 Дериватни обврски чувани за управување со ризик
 Депозити на банки
 Депозити на други комитенти
 Издадени должнички хартии од вредност
 Обврски по кредити
 Субординирани обврски
 Останати обврски

Вкупно расходи за камата**Нето-приходи/(расходи) од камата**

<i>во илјади денари</i>	
тековна година 2021	претходна година 2020
28.922	60.140
0	0
0	0
698	333
2.927.365	3.012.946
274.158	206.799
0	0
(63.729)	(29.039)
155.125	78.355
3.322.539	3.329.534
0	0
0	0
26.162	22.705
182.011	285.596
0	0
8.173	7.909
98.944	99.076
1.065	1.062
316.355	416.348
3.006.184	2.913.186

НЛБ БАНКА АД СКОПЈЕ**Финансиски извештаи за годината завршена на 31 декември 2021 година***(сите износи се искажани во илјади денари, доколку поинаку не е назначено)***6 Нето-приходи/(расходи) од камата****Б Секторска анализа на приходите и расходите од камата според секторот****Приходи од камата**

Нефинансиски друштва	773.252	829.318
Држава	263.106	221.608
Непрофитни институции кои им служат на домаќинствата	499	752
Банки	29.554	59.840
Останати финансиски друштва (небанкарски)	3.174	5.008
Домаќинства	2.148.947	2.162.653
Нерезиденти	12.611	1.039
(Исправка на вредноста на приход од камата, на нето-основа)	(63.729)	(29.039)
Наплатени претходно отпишани камати	155.125	78.355

Вкупно приходи од камата**Расходи за камата**

Нефинансиски друштва	13.536	22.370
Држава	127	166
Непрофитни институции кои им служат на домаќинствата	2.130	3.663
Банки	132.800	128.284
Останати финансиски друштва (небанкарски)	1.002	2.965
Домаќинства	165.558	256.604
Нерезиденти	1.202	2.296

Вкупно расходи за камата**Нето-приходи/(расходи) од камата**

<i>во илјади денари</i>	
тековна година 2021	претходна година 2020
773.252	829.318
263.106	221.608
499	752
29.554	59.840
3.174	5.008
2.148.947	2.162.653
12.611	1.039
(63.729)	(29.039)
155.125	78.355
3.322.539	3.329.534
13.536	22.370
127	166
2.130	3.663
132.800	128.284
1.002	2.965
165.558	256.604
1.202	2.296
316.355	416.348
3.006.184	2.913.186

НЛБ БАНКА АД СКОПЈЕ**Финансиски извештаи за годината завршена на 31 декември 2021 година***(сите износи се искажани во илјади денари, доколку поинаку не е назначено)***7 Нето-приходи/(расходи) од провизии и надомести****А Структура на приходите и расходите од провизии и надомести според видот на финансиските активности****Приходи од провизии и надомести**

Кредитирање	
Платен промет	
во земјата	
со странство	
Акредитиви и гаранции	
Брокерско работење	
Управување со средствата	
Комисиски и доверителски активности	
Издавање хартии од вредност	
Останато	
транзакции со трговци	
порамнување со картички	
картично работење	
транспорт на готовина	
посредување при осигурување	
останато	

Вкупно приходи од провизии и надомести**Расходи за провизии и надомести**

Кредитирање	
Платен промет	
во земјата	
со странство	
Акредитиви и гаранции	
Брокерско работење	
Управување со средствата	
Комисиски и доверителски активности	
Издавање на хартии од вредност	
Останато	
порамнување при картично работење	
останато	

Вкупно расходи за провизии и надомести**Нето-приходи/(расходи) од провизии и надомести**

<i>во илјади денари</i>	
тековна година 2021	претходна година 2020
266.710	238.348
678.412	571.628
206.599	183.219
86.544	83.610
10.920	14.264
0	0
26.094	22.579
0	0
353.010	293.189
241.154	182.786
104.066	62.528
41.987	42.106
35.908	32.955
22.145	9.935
2.073.549	1.737.147
538	238
105.544	87.598
89.165	68.257
0	0
269	261
0	0
4.383	3.456
0	0
671.260	454.445
0	0
871.159	614.255
1.202.390	1.122.892

НЛБ БАНКА АД СКОПЈЕ**Финансиски извештаи за годината завршена на 31 декември 2021 година***(сите износи се искажани во илјади денари, доколку поинаку не е назначено)***7 Нето-приходи/(расходи) од провизии и надомести****Б Секторска анализа на приходите и расходите од провизии и надомести****Приходи од провизии и надомести**

Нефинансиски друштва
 Држава
 Непрофитни институции кои им служат на домаќинствата
 Банки
 Останати финансиски друштва (небанкарски)
 Домаќинства
 Нерезиденти

Вкупно приходи од провизии и надомести**Расходи за провизии и надомести**

Нефинансиски друштва
 Држава
 Непрофитни институции кои им служат на домаќинствата
 Банки
 Останати финансиски друштва (небанкарски)
 Нерезиденти

Вкупно расходи за провизии и надомести**Нето-приходи/(расходи) од провизии и надомести**

<i>во илјади денари</i>	
тековна година 2021	претходна година 2020
1.067.146	921.285
7.844	5.592
18.503	14.901
304.625	241.699
86.431	76.092
530.532	434.987
58.468	42.591
2.073.549	1.737.147
134	4.357
0	206
0	0
433.112	309.633
31.478	27.825
406.435	272.234
871.159	614.255
1.202.390	1.122.892

НЛБ БАНКА АД СКОПЈЕ**Финансиски извештаи за годината завршена на 31 декември 2021 година**

(сите износи се исказани во илјади денари, доколку поинаку не е назначено)

8 Нето-приходи од тргување*Средства за тргување*

Добивка/(загуба) од промените на објективната вредност на должничките хартии од вредност, на нето-основа

реализирана

0

0

нереализирана

0

0

Добивка/(загуба) од промените на објективната вредност на сопственичките инструменти, на нето-основа

реализирана

0

0

нереализирана

0

0

Приходи од дивиденда од средствата за тргување

0

0

Приходи од камата од средствата за тргување

0

0

Обврски за тргување

Добивка/(загуба) од промените на објективната вредност на должничките хартии од вредност, на нето-основа

реализирана

0

0

нереализирана

0

0

Добивка/(загуба) од промените на објективната вредност на депозитите за тргување, на нето-основа

реализирана

0

0

нереализирана

0

0

Добивка/(загуба) од промените на објективната вредност на останатите финансиски обврски за тргување, на нето-основа

реализирана

0

0

нереализирана

0

0

Расходи за камата од финансиски обврски чувани за тргување

0

0

Добивка/(загуба) од промените на објективната вредност на дериватите чувани за тргување, на нето-основа

реализирана

5.546

(45.819)

нереализирана

0

0

Нето-приходи од тргување**5.546****(45.819)**

НЛБ БАНКА АД СКОПЈЕ

Финансиски извештаи за годината завршена на 31 декември 2021 година

(сите износи се искажани во илјади денари, доколку поинаку не е назначено)

9 Нето-приходи од други финансиски инструменти евидентирани по објективната вредност

Финансиски средства по објективна вредност преку билансот на

успех, определени како такви при почетното признавање

Добивка/(загуба) од промените на објективната вредност на

должничките хартии од вредност, на нето-основа

реализирана

нереализирана

Добивка/(загуба) од промените на објективната вредност на

сопственичките инструменти, на нето-основа

реализирана

нереализирана

Приходи од дивиденда од финансиските средства по објективна

вредност преку билансот на успех

Добивка/(загуба) од промените на објективната вредност на

кредитите и побарувањата по објективна вредност преку билансот

на успех, на нето-основа

реализирана

нереализирана

Финансиски обврски по објективната вредност преку билансот на

успех определени како такви при почетното признавање

Добивка/(загуба) од промените на објективната вредност на

должничките хартии од вредност, на нето-основа

реализирана

нереализирана

Добивка/(загуба) од промените на објективната вредност на

депозитите по објективна вредност преку билансот на успех, на нето-основа

реализирана

нереализирана

Добивка/(загуба) од промените на објективната вредност на

обврските по кредити по објективна вредност преку билансот на

успех, на нето-основа

реализирана

нереализирана

Добивка/(загуба) од промените на објективната вредност на

останатите финансиски обврски по објективна вредност преку

билансот на успех, на нето-основа

реализирана

нереализирана

Добивка/(загуба) од промените на објективната вредност на

дериватите чувани за управување со ризик по објективна вредност

преку билансот на успех, на нето-основа

реализирана

нереализирана

Нето-приходи од други финансиски инструменти евидентирани по објективната вредност

во илјади денари	
тековна година 2021	претходна година 2020
0	0
0	0
0	0
0	0
0	0
0	0
0	0
0	0
0	0
0	0
0	0
0	0
0	0
0	0
804	460
804	460

НЛБ БАНКА АД СКОПЈЕ**Финансиски извештаи за годината завршена на 31 декември 2021 година***(сите износи се искажани во илјади денари, доколку поинаку не е назначено)***10 Нето-приходи/(расходи) од курсни разлики**

Реализирани приходи/(расходи) од курсните разлики, на нето-основа

Нереализирани приходи/(расходи) од курсните разлики, на нето-основа

курсни разлики на исправката на вредноста на финансиските средства, на нето-основа

курсни разлики на посебна резерва за вонбилансна изложеност, на нето-основа

останати курсни разлики, на нето-основа

Нето-приходи/(расходи) од курсните разлики

<i>во илјади денари</i>	
тековна година 2021	претходна година 2020
271.604	197.071
599	(3.968)
22	(26)
(8.573)	46.461
263.652	239.538

НЛБ БАНКА АД СКОПЈЕ**Финансиски извештаи за годината завршена на 31 декември 2021 година***(сите износи се искажани во илјади денари, доколку поинаку не е назначено)***11 Останати приходи од дејноста**

Добивка од продажбата на средствата расположливи за продажба
Дивиденда од сопственичките инструменти расположливи за продажба
Нето-приходи од вложувањата во подружници и придружени друштва
Капитална добивка од продажбата на:
 недвижности и опрема
 нематеријални средства
 преземени средства врз основа на ненаплатени побарувања
 нетековни средства кои се чуваат за продажба и група за отуѓување
Приходи од кирии
Приходи од добиени судски спорови
Наплатени претходно отпишани побарувања
Ослободување на резервирања за:
 потенцијални обврски врз основа на судски спорови
 пензии и други користи за вработените
 преструктурирања
 неповолни договори
 останати резервирања
Останато
 останато

<i>во илјади денари</i>	
тековна година 2021	претходна година 2020
0	0
1.057	4.264
0	0
445	969
0	0
572	6.056
0	0
20.927	20.311
413	32
650.801	232.341
0	0
0	0
0	0
0	0
0	0
0	0
14.467	11.463
688.682	275.436

Вкупно останати приходи од дејноста

НЛБ БАНКА АД СКОПЈЕ

Финансиски извештаи за годината завршена на 31 декември 2021 година

(сите износи се искажани во илјади денари, доколку поинаку не е назначено)

12 Исправка на вредноста на финансиските средства и посебна резерва за вонбилансната изложеност, на нето-основа

	Кредити на и побарувања од банки	Кредити на и побарувања од други комитенти	Вложувања во финансиските средства расположливи за продажба	Вложувања во финансиските средства кои се чуваат до достасување	Парични средства и парични еквиваленти	Побарувања за провизии и надомести	Останати побарувања	Вкупно исправка на вредноста на финансиските средства	Посебна резерва за вонбилансна изложеност	Вкупно
во илјади денари										
2021 (тековна година)										
Исправка на вредноста и посебна резерва										
Дополнителна исправка на вредноста и посебна резерва (Ослободување на исправката на вредноста и посебна резерва)	2.004 (2.500)	732.272 (217.914)	120 0	0 0	15.451 (13.694)	11.677 (1.499)	26.774 (21.577)	788.298 (257.184)	47.662 (2.264)	835.960 (259.448)
Вкупно исправка на вредноста на финансиските средства и посебна резерва за вонбилансната изложеност, на нето-основа	(496)	514.358	120	0	1.757	10.178	5.197	531.114	45.398	576.512
2020 (претходна година)										
Исправка на вредноста и посебна резерва										
Дополнителна исправка на вредноста и посебна резерва (Ослободување на исправката на вредноста и посебна резерва)	1.059 (538)	851.672 (207.370)	0 0	0 0	27.890 (18.603)	12.176 (2.461)	14.638 (8.974)	907.435 (237.946)	26.808 (23.227)	934.243 (261.173)
Вкупно исправка на вредноста на финансиските средства и посебна резерва за вонбилансната изложеност, на нето-основа	521	644.302	0	0	9.287	9.715	5.664	669.489	3.581	673.070

НЛБ БАНКА АД СКОПЈЕ

Финансиски извештаи за годината завршена на 31 декември 2021 година

(сите износи се искажани во илјади денари, доколку поинаку не е назначено)

13 Загуба поради оштетување на нефинансиските средства, на нето-основа

во илјади денари	Недвижности и опрема	Нематеријални средства	Преземени средства врз основа на ненаплатени побарувања	Нетековни средства кои се чуваат за продажба и група за отуѓување	Останати нефинансиски средства	Неконтролирано учество*	Вкупно
2021 (тековна година)							
Дополнителна загуба поради оштетување	17.367	0	29.143	0	0	0	46.510
(Ослободување на загубата поради оштетување)	0	0	0	0	(187)	0	(187)
Вкупно загуба поради оштетување на нефинансиските средства, на нето-основа	17.367	0	29.143	0	(187)	0	46.323
2020 (претходна година)							
Дополнителна загуба поради оштетување	0	0	50.790	0	0	0	50.790
(Ослободување на загубата поради оштетување)	0	0		0	(3.364)	0	(3.364)
Вкупно загуба поради оштетување на нефинансиските средства, на нето-основа	0	0	50.790	0	(3.364)	0	47.426

* само за консолидираните финансиски извештаи

НЛБ БАНКА АД СКОПЈЕ**Финансиски извештаи за годината завршена на 31 декември 2021 година***(сите износи се искажани во илјади денари, доколку поинаку не е назначено)***14 Трошоци за вработените****Краткорочни користи за вработените**

Плати	530.042	488.661
Задолжителни придонеси за социјално и здравствено осигурување	194.570	196.513
Краткорочни платени отсуства	75.932	78.958
Трошоци за привремено вработување	0	0
Удел во добивката и награди	15.777	7.101
Немонетарни користи	0	0

во илјади денари

тековна година 2021	претходна година 2020
816.321	771.233
24.658	21.474
0	0
0	0
2.797	3.175
0	0
27.455	24.649
0	0
0	0
52.984	49.706
896.760	845.588

Користи по престанокот на вработувањето

Придонеси кон пензиските планови за дефинирани придонеси	24.658	21.474
Користи при пензионирањето	0	0
Зголемување на обврската за пензиски планови за дефинирани користи	0	0
Зголемување на обврската за други долгорочни користи	2.797	3.175
Други користи при престанокот на вработувањето	0	0

Користи поради престанокот на вработувањето

Плаќања на вработените врз основа на акции, подмирени со сопственички инструменти	0	0
Плаќања на вработените врз основа на акции, подмирени со парични средства	0	0
Останато	52.984	49.706

Вкупно трошоци за вработените

НЛБ БАНКА АД СКОПЈЕ**Финансиски извештаи за годината завршена на 31 декември 2021 година***(сите износи се исказани во илјади денари, доколку поинаку не е назначено)***15 Амортизација**

Амортизација на нематеријалните средства
Интерно развиен софтвер
Купен софтвер од надворешни добавувачи
Други интерно развиени нематеријални средства
Други нематеријални средства
Вложувања во нематеријалните средства земени под закуп

Амортизација на недвижностите и опремата
Градежни објекти
Транспортни средства
Мебел и канцелариска опрема
Останата опрема
Други ставки на недвижностите и опремата
Вложувања во недвижностите и опремата земени под закуп

Вкупно амортизација

<i>во илјади денари</i>	
тековна година 2021	претходна година 2020
0	0
53.719	38.735
0	0
26.348	25.507
3.747	2.890
83.814	67.132
53.277	53.235
6.105	5.066
36.641	33.765
40.561	30.886
963	891
7.179	5.017
144.726	128.860
228.540	195.992

НЛБ БАНКА АД СКОПЈЕ

Финансиски извештаи за годината завршена на 31 декември 2021 година

(сите износи се искажани во илјади денари, доколку поинаку не е назначено)

16 Останати расходи од дејноста

во илјади денари	
тековна година 2021	претходна година 2020
Загуба од продажбата на средствата расположливи за продажба	0
Трошоци за лиценцирање на софтверот	0
Премии за осигурување на депозитите	149.118
Премии за осигурување на имотот и на вработените	23.112
Материјали и услуги	522.350
Административни и трошоци за маркетинг	130.768
Останати даноци и придонеси	18.464
Трошоци за кирии	103.389
Трошоци за судски спорови	4.838
Резервирања за пензиските и за други користи за вработените, на нето-основа	0
Резервирања за потенцијалните обврски врз основа на судски спорови, на нето-основа	2.390
Други резервирања, на нето-основа	
	0
	0
	0
Загуба од продажбата на:	
недвижности и опрема	0
нематеријални средства	0
преземени средства врз основа на ненаплатени побарувања	29
нетековни средства кои се чуваат за продажба и група за отуѓување	0
Останато	
останато	19.487
Вкупно останати расходи од дејноста	886.283

НЛБ БАНКА АД СКОПЈЕ**Финансиски извештаи за годината завршена на 31 декември 2021 година**

(сите износи се искажани во илјади денари, доколку поинаку не е назначено)

17 Данок на добивка**A Расходи/приходи за тековен и одложен данок****Тековен данок на добивка**

Расход/(приход) за тековниот данок на добивка за годината

Корекции за претходни години

Користи од претходно непризнаени даночни загуби, даночни кредити или

привремени разлики од претходни години

Промени во сметководствени политики и грешки

Останато

Одложен данок на добивка

Одложен данок од добивка кој произлегува од привремени разлики за годината

Признавање на претходно непризнаени даночни загуби

Промени во даночната стапка

Воведување нови даноци

Користи од претходно непризнаени даночни загуби, даночни кредити или

привремени разлики од претходни години

Останато

Вкупно расходи/(поврат) на данокот на добивка

во илјади денари	
тековна година 2021	претходна година 2020
226.071	153.063
0	0
0	0
0	0
0	0
226.071	153.063
0	0
0	0
0	0
0	0
0	0
0	0
0	0
226.071	153.063

Тековен данок на добивка

Признаен во билансот на успех

Признаен во капиталот и резервите

Одложен данок на добивка

Признаен во билансот на успех

Признаен во капиталот и резервите

Вкупно расходи/(поврат) на данокот на добивка

во илјади денари	
тековна година 2021	претходна година 2020
226.071	153.063
0	0
226.071	153.063
0	0
0	0
0	0
226.071	153.063

НЛБ БАНКА АД СКОПЈЕ

Финансиски извештаи за годината завршена на 31 декември 2021 година

(сите износи се искажани во илјади денари, доколку поинаку не е назначено)

17 Данок на добивка

Б Усогласување помеѓу просечната ефективна даночна стапка и применливата даночна стапка

	во %	во илјади денари	во %	во илјади денари
	тековна година 2021		претходна година 2020	
Добивка/(загуба) пред оданочувањето	100,00%	2.445.178	100,00%	1.857.334
Данок од добивка согласно со применливата даночна стапка	108,16%	244.518	121,34%	185.733
Ефект од различни даночни стапки во други земји	0,00%		0,00%	
Корекции за претходни години и промени во даночната стапка	0,00%		0,00%	
Оданочен приход во странство	0,00%		0,00%	
Расходи непризнаени за даночни цели	5,40%	12.211	6,96%	10.652
Даночно ослободени приходи	-5,51%	(12.458)	-11,32%	(17.325)
Даночни ослободувања непризнаени во билансот на успех	0,00%		0,00%	
Признавање на претходно непризнаени даночни загуби	0,00%		0,00%	
Користи од претходно непризнаени даночни загуби, даночни кредити или привремени разлики од претходни години	0,00%		0,00%	
Промени на одложениот данок	0,00%		0,00%	
Останато	-8,05%	(18.200)	-16,98%	(25.997)
Вкупно расходи/(поврат) на данокот на добивка	0	226.071	0	153.063
Просечна ефективна даночна стапка	9,25%		8,24%	

В Данок на добивка од останати добивки/ (загуби) во периодот коишто не се прикажуваат во Билансот на успех

	тековна година 2021			претходна година 2020		
во илјади денари	пред оданочување	(расход)/поврат на данок на добивка	намалено за данок на добивка	пред оданочување	(расход)/поврат на данок на добивка	намалено за данок на добивка
Ревалоризациска резерва за средства расположливи за продажба	0	0	0	0	0	0
Резерва за инструменти за заштита од ризикот од паричните средства	0	0	0	0	0	0
Резерва за инструменти за заштита од ризикот од нето-вложување во странско работење	0	0	0	0	0	0
Резерва од курсни разлики од вложување во странско работење	0	0	0	0	0	0
Удел во останатите добивки/(загуби) од придружените друштва кои не се прикажуваат во Билансот на успех	0	0	0	0	0	0
Останати добивки/(загуби) кои не се прикажуваат во Билансот на успех	0	0	0	0	0	0
Вкупно останати добивки/(загуби) во периодот коишто не се прикажуваат во Билансот на успех	0	0	0	0	0	0

НЛБ БАНКА АД СКОПЈЕ

Финансиски извештаи за годината завршена на 31 декември 2021 година

(сите износи се искажани во илјади денари, доколку поинаку не е назначено)

18 Парични средства и парични еквиваленти

Парични средства во благајна
Сметка и депозити во НБРМ, освен задолжителни депозити во странска валута
Тековни сметки и трансакциски депозити кај странски банки
Тековни сметки и трансакциски депозити кај домашни банки
Благајнички записи со кои може да се тргува на секундарниот пазар
Државни записи со кои може да се тргува на секундарниот пазар
Орочени депозити со период на достасување до три месеци
Останати краткорочни високо ликвидни средства
Побарувања врз основа на камати
(Исправка на вредноста)

Вклучено во паричните средства и паричните еквиваленти за потребите на Извештајот за паричниот тек

Задолжителни депозити во странска валута
Ограничени депозити
(Исправка на вредноста)
Вкупно

во илјади денари	
тековна година 2021	претходна година 2020
3.204.741	3.049.931
5.262.158	4.454.029
3.033.591	2.607.321
0	18
1.725.827	1.692.983
0	0
2.741.814	2.468.766
647	666
(131)	(190)
(13.105)	(10.878)
15.955.542	14.262.646
3.378.366	2.877.874
372.137	444.217
(1.305)	(1.207)
19.704.740	17.583.530

Движење на исправката на вредноста

Состојба на 1 јануари

Исправка на вредноста за годината

дополнителна исправка на вредноста

(ослободување на исправката на вредноста)

Трансфер во:

- исправка на вредноста за Група 1

- исправка на вредноста за Група 2

- исправка на вредноста за Група 3

(Преземени средства врз основа на ненаплатени побарувања)

Ефект од курсни разлики

(Отпишани побарувања)

Состојба на 31 декември

во илјади денари

тековна година 2021				претходна година 2020			
Исправка на вредноста за Група 1	Исправка на вредноста за Група 2	Исправка на вредноста за Група 3	Вкупно исправка на вредноста	Исправка на вредноста за Група 1	Исправка на вредноста за Група 2	Исправка на вредноста за Група 3	Вкупно исправка на вредноста
12.072	13	0	12.085	3.339	13	0	3.352
							0
75.038	3	0	75.041	67.819	0	0	67.819
(73.284)	0	0	(73.284)	(58.532)	0	0	(58.532)
			0				0
(11)	11	0	0	0	0	0	0
14	(14)	0	0	0	0	0	0
		0	0	0	0	0	0
		0	0	0	0	0	0
568	0	0	568	(554)	0	0	(554)
0	0	0	0	0	0	0	0
14.397	13	0	14.410	12.072	13	0	12.085

НЛБ БАНКА АД СКОПЈЕ**Финансиски извештаи за годината завршена на 31 декември 2021 година**

(сите износи се искажани во илјади денари, доколку поинаку не е назначено)

19 Средства за тргување**Структура на средствата за тргување според видот на финансискиот инструмент**

во илјади денари	
тековна година 2021	претходна година 2020
Хартии од вредност за тргување	
<i>Должнички хартии од вредност за тргување</i>	
Благајнички записи за тргување	0
Државни записи за тргување	0
Останати инструменти на пазарот на пари	0
Обврзници издадени од државата	0
Корпоративни обврзници	0
Останати должнички инструменти	0
	0
Котирани	0
Некотирани	0
Сопственички инструменти за тргување	
Сопственички инструменти издадени од банки	0
Останати сопственички инструменти	0
	0
Котирани	0
Некотирани	0
Деривати за тргување	
Договори зависни од промената на каматната стапка	0
Договори зависни од промената на курсот	0
Договори зависни од промената на цената на хартиите од вредност	0
Други договори кои ги исполнуваат критериумите на МСФИ 9	0
	0
Кредити и побарувања	
Кредити на и побарувања од банки	0
Кредити на и побарувања од други комитенти	0
	0
Вкупно средства за тргување	0

НЛБ БАНКА АД СКОПЈЕ

Финансиски извештаи за годината завршена на 31 декември 2021 година

(сите износи се искажани во илјади денари, доколку поинаку не е назначено)

20 Финансиски средства по објективна вредност преку билансот на успех, определени како такви при почетното признавање

во илјади денари		тековна година 2021	претходна година 2020
<i>Должнички хартии од вредност</i>			
Благајнички записи	0	0	0
Државни записи	0	0	0
Останати инструменти на пазарот на пари	0	0	0
Обврзници издадени од државата	0	0	0
Корпоративни обврзници	0	0	0
Останати должнички инструменти	0	0	0
	0	0	0
<i>Котирани</i>			
Котирани	0	0	0
Некотирани	0	0	0
<i>Сопственички инструменти</i>			
Сопственички инструменти издадени од банки	0	0	0
Останати сопственички инструменти	0	0	0
	0	0	0
<i>Котирани</i>			
Котирани	0	0	0
Некотирани	0	0	0
<i>Кредити на и побарувања од банки</i>			
Кредити на и побарувања од банки	0	0	0
Кредити на и побарувања од други комитенти	0	0	0
Вкупно финансиски средства по објективна вредност преку билансот на успех, определени како такви при почетното признавање	0	0	0

НЛБ БАНКА АД СКОПЈЕ

Финансиски извештаи за годината завршена на 31 декември 2021 година

(сите износи се искажани во илјади денари, доколку поинаку не е назначено)

21 Дериватни средства и обврски чувани за управување со ризик

A Деривати за заштита од ризик / Деривати чувани за управување со ризик

A.1 Според видот на променливата

Деривати чувани за управување со ризик

Договори зависни од промената на каматната стапка

Договори зависни од промената на курсот

Договори зависни од промената на цената на хартиите од вредност

Други договори кои ги исполнуваат критериумите на МСФИ 9

Вкупно деривати чувани за управување со ризик

A.2 Според видот на заштита од ризик

Заштита од ризикот од објективната вредност

Заштита од ризикот од паричните текови

Заштита од ризикот од нето-вложување во странско работење

Вкупно деривати чувани за управување со ризик

Б Вградени деривати

Договори зависни од промената на каматната стапка

Договори зависни од промената на курсот

Договори зависни од промената на цената на хартиите од вредност

Други договори кои ги исполнуваат критериумите на МСФИ 9

Вкупно вградени деривати

Вкупно деривати чувани за управување со ризик

во илјади денари			
тековна година 2021		претходна година 2020	
дериватни средства	(дериватни обврски)	дериватни средства	(дериватни обврски)
0	0	0	0
804	0	460	0
0	0	0	0
0	0	0	0
804	0	460	0
0	0	0	0
0	0	0	0
0	0	0	0
0	0	0	0
0	0	0	0
804	0	460	0

НЛБ БАНКА АД СКОПЈЕ

Финансиски извештаи за годината завршена на 31 декември 2021 година

(сите износи се искажани во илјади денари, доколку поинаку не е назначено)

22 Кредити и побарувања

22.1 Кредити на и побарувања од банки

во илјади денари				
тековна година 2021		претходна година 2020		
краткорочни	долгорочни	краткорочни	долгорочни	
Кредити на банки				
домашни банки	471	2	130	0
странски банки	0	0	0	0
Орочени депозити, со период на достасување над три месеци				
домашни банки	0	0	0	0
странски банки	0	0	502.354	0
Репо				
домашни банки	0	0	0	0
странски банки	0	0	0	0
Останати побарувања				
домашни банки	0	0	0	0
странски банки	315	0	315	0
Побарувања врз основа на камати	0	0	205	0
Тековна достасаност	2	(2)	0	0
Вкупно кредити на и побарувања од банки пред исправката на вредноста	788	0	503.004	0
(Исправка на вредноста)	(110)	0	(601)	0
Вкупно кредити на и побарувања од банки намалени за исправката на вредноста	678	0	502.403	0

тековна година 2021				претходна година 2020			
Исправка на вредноста за Група 1	Исправка на вредноста за Група 2	Исправка на вредноста за Група 3	Вкупно исправка на вредноста	Исправка на вредноста за Група 1	Исправка на вредноста за Група 2	Исправка на вредноста за Група 3	Вкупно исправка на вредноста
Движење на исправката на вредноста							
Состојба на 1 јануари	507	0	94	601	12	0	94
Исправка на вредноста за годината							
дополнителна исправка на вредноста	2.524	2	0	2.526	1.112	1	0
(ослободување на исправката на вредноста)	(3.017)	(5)	0	(3.022)	(590)	(2)	0
Трансфер во:							
- исправка на вредноста за Група 1	(4)	4	0	(1)	0	0	(1)
- исправка на вредноста за Група 2	0	0	0	0	1	0	1
- исправка на вредноста за Група 3	0	0	0	0	0	0	0
(Преземени средства врз основа на ненаплатени побарувања)	0	0	0	0	0	0	0
Ефект од курсни разлики	5	0	0	(26)	0	0	(26)
(Отпишани побарувања)	0	0	0	0	0	0	0
Состојба на 31 декември	15	1	94	110	507	0	94

НЛБ БАНКА АД СКОПЈЕ

Финансиски извештаи за годината завршена на 31 декември 2021 година

(сите износи се искажани во илјади денари, доколку поинаку не е назначено)

22 Кредити и побарувања

22.2 Кредити на и побарувања од други комитенти

A Структура на кредитите на и побарувањата од други комитенти според видот на должникот

во илјади денари				
тековна година 2021		претходна година 2020		
краткорочни	долгорочни	краткорочни	долгорочни	
Нефинансиски друштва				
побарувања по главница	10.207.738	17.114.852	8.887.358	15.039.732
побарувања врз основа на камати	68.049	0	102.417	0
Држава				
побарувања по главница	27	239	21	59.017
побарувања врз основа на камати	2	0	354	0
Непрофитни институции кои им служат на домаќинствата				
побарувања по главница	2.093	10.112	3.946	15.056
побарувања врз основа на камати	42	0	29	0
Финансиски друштва, освен банки				
побарувања по главница	27.356	77.060	4.741	105.365
побарувања врз основа на камати	344	0	539	0
Домаќинства				
побарувања по главница				
станбени кредити	17.849	16.044.059	93.221	13.562.575
потрошувачки кредити	444.925	22.588.398	336.619	20.317.381
автомобилски кредити	866	96.827	1.081	122.640
хипотекарни кредити	0	0	0	0
кредитни картички	756.537	1.553.225	777.944	1.662.631
други кредити	1.133.538	177.444	1.025.979	137.520
побарувања врз основа на камати	472.275	0	626.213	0
Нерезиденти, освен банки				
побарувања по главница	3	7.920	21	8.120
побарувања врз основа на камати	10	0	10	0
Тековна достасаност	9.207.867	(9.207.867)	9.135.037	(9.135.037)
Вкупно кредити на и побарувања од други комитенти пред исправката на вредноста	22.339.521	48.462.269	20.995.530	41.895.000
(Исправка на вредноста)	(3.335.332)	(1.873.168)	(3.112.624)	(1.800.195)
Вкупно кредити на и побарувања од други комитенти намалени за исправката на вредноста	19.004.189	46.589.101	17.882.906	40.094.805

тековна година 2021				претходна година 2020			
Исправка на вредноста за Група 1	Исправка на вредноста за Група 2	Исправка на вредноста за Група 3	Вкупно исправка на вредноста	Исправка на вредноста за Група 1	Исправка на вредноста за Група 2	Исправка на вредноста за Група 3	Вкупно исправка на вредноста
Движење на исправката на вредноста							
Состојба на 1 јануари	745.435	2.272.100	1.895.284	4.912.819	619.074	2.387.570	1.860.963
Исправка на вредноста за годината							
дополнителна исправка на вредноста	774.100	2.226.316	1.253.476	4.253.892	692.536	1.992.181	778.841
(ослободување на исправката на вредноста)	(1.163.979)	(1.532.068)	(1.043.487)	(3.739.534)	(908.455)	(1.523.719)	(387.082)
Трансфер во:							
- исправка на вредноста за Група 1	(180.011)	178.445	1.567	1	341.490	0	341.490
- исправка на вредноста за Група 2	574.602	(1.098.138)	523.536	0	0	(586.007)	(586.007)
- исправка на вредноста за Група 3	75.740	126.705	(202.446)	(1)	0	244.517	244.517
(Преземени средства врз основа на ненаплатени побарувања)							
Ефект од курсни разлики	(328)	(340)	(509)	(1.177)	790	2.075	1.682
(Отпишани побарувања)	0	0	(217.500)	(217.500)	0	(603.637)	(603.637)
Состојба на 31 декември	825.559	2.173.020	2.209.921	5.208.500	745.435	2.272.100	1.895.284

НЛБ БАНКА АД СКОПЈЕ

Финансиски извештаи за годината завршена на 31 декември 2021 година

(сите износи се исказани во илјади денари, доколку поинаку не е назначено)

22 Кредити и побарувања

22.2 Кредити на и побарувања од други комитенти

Б Структура на кредитите на и побарувањата од други комитенти според видот на обезбедувањето

(сегашна сметководствена вредност на кредитите и побарувањата)

Првокласни инструменти за обезбедување

парични депозити (во депо и/или ограничени на сметки во банката)

државни хартии од вредност

државни безусловни гаранции

банкарски гаранции

Гаранции од друштвата за осигурување и полиси за осигурување

Корпоративни гаранции (освен банкарски и од друштвата за осигурување)

Гаранции од физички лица

Залог на недвижен имот

имот за сопствена употреба (станови, куќи)

имот за вршење дејност

Залог на подвижен имот

Останати видови обезбедување

Необезбедени

во илјади денари	
тековна година 2021	претходна година 2020
1.022.696	1.030.085
0	0
0	0
0	0
0	0
6.518	27.259
0	0
12.443.285	10.737.722
9.195.532	8.378.684
1.846.271	1.792.914
4.567.890	3.585.768
36.511.098	32.425.279
65.593.290	57.977.711

Вкупно кредити на и побарувања од други комитенти намалени за исправката на вредноста

НЛБ БАНКА АД СКОПЈЕ

Финансиски извештаи за годината завршена на 31 декември 2021 година

(сите износи се искажани во илјади денари, доколку поинаку не е назначено)

23 Вложувања во хартии од вредност

23.1 Вложувања во финансиските средства расположливи за продажба

Структура на вложувањата во финансиски средства расположливи за продажба според видот на финансискиот инструмент

во илјади денари		
тековна година 2021	претходна година 2020	
<i>Должнички хартии од вредност</i>		
Благајнички записи	0	0
Државни записи	585.984	0
Останати инструменти на пазарот на пари	0	0
Обврзници издадени од државата	4.737.106	3.639.456
Корпоративни обврзници	0	0
Останати должнички инструменти	0	0
	5.323.090	3.639.456
Котирани	5.323.090	3.639.456
Некотирани	0	0
<i>Сопственички инструменти</i>		
Сопственички инструменти издадени од банки	0	0
Останати сопственички инструменти	125.035	32.923
	125.035	32.923
Котирани	0	0
Некотирани	125.035	32.923
Вкупно вложувања во финансиските инструменти расположливи за продажба	5.448.125	3.672.379

Банката ги оценува и мери очекуваните кредитни загуби за вложувањата во должнички хартии од вредност од оваа категорија. Исправката на вредност за оваа категорија е прикажана во рамки на позицијата "Ревалоризациска резерва за средства расположливи за продажба".

тековна година 2021				претходна година 2020			
Исправка на вредноста за Група 1	Исправка на вредноста за Група 2	Исправка на вредноста за Група 3	Вкупно исправка на вредноста	Исправка на вредноста за Група 1	Исправка на вредноста за Група 2	Исправка на вредноста за Група 3	Вкупно исправка на вредноста
Движење на исправката на вредноста							
Состојба на 1 јануари	0	0	0	0	0	0	0
Исправка на вредноста за годината							
дополнителна исправка на вредноста	120	0	0	0	0	0	0
(ослободување на исправката на вредноста)	0	0	0	0	0	0	0
Трансфер во:							
- исправка на вредноста за Група 1	0	0	0	0	0	0	0
- исправка на вредноста за Група 2	0	0	0	0	0	0	0
- исправка на вредноста за Група 3	0	0	0	0	0	0	0
(Преземени средства врз основа на ненаплатени побарувања)	0	0	0	0	0	0	0
Ефект од курсни разлики	0	0	0	0	0	0	0
(Отпишани побарувања)	0	0	0	0	0	0	0
Состојба на 31 декември	120	0	0	0	0	0	0

НЛБ БАНКА АД СКОПЈЕ

Финансиски извештаи за годината завршена на 31 декември 2021 година

(сите износи се искажани во илјади денари, доколку поинаку не е назначено)

23 Вложувања во хартии од вредност

23.2 Вложувања во финансиските средства кои се чуваат до достасување

Должнички хартии од вредност

Благајнички записи
Државни записи
Останати инструменти на пазарот на пари
Обврзници издадени од државата
Корпоративни обврзници
Останати должнички инструменти

Котирани
Некотирани

Вкупно вложувања во финансиските инструменти кои се чуваат до достасување пред исправката на вредноста
(Исправка на вредноста)

Вкупно вложувања во финансиските инструменти кои се чуваат до достасување намалени за исправката на вредноста

во илјади денари	
тековна година 2021	претходна година 2020
0	0
597.247	1.397.415
0	0
12.296.132	11.297.679
0	0
0	0
12.893.379	12.695.094
683.895	0
12.209.484	12.695.094
12.893.379	12.695.094
0	0
12.893.379	12.695.094

во илјади денари

Движење на исправката на вредноста

Состојба на 1 јануари
Исправка на вредноста за годината
дополнителна исправка на вредноста
(ослободување на исправката на вредноста)

Трансфер во:

- исправка на вредноста за Група 1
- исправка на вредноста за Група 2
- исправка на вредноста за Група 3

(Преземени средства врз основа на ненаплатени побарувања)

Ефект од курсни разлики

(Отпишани побарувања)

Состојба на 31 декември

тековна година 2021				претходна година 2020			
Исправка на вредноста за Група 1	Исправка на вредноста за Група 2	Исправка на вредноста за Група 3	Вкупно исправка на вредноста	Исправка на вредноста за Група 1	Исправка на вредноста за Група 2	Исправка на вредноста за Група 3	Вкупно исправка на вредноста
			0				0
			0				0
			0				0
			0				0
			0				0
			0				0
0	0	0	0	0	0	0	0

НЛБ БАНКА АД СКОПЈЕ

Финансиски извештаи за годината завршена на 31 декември 2021 година

(сите износи се исказани во илјади денари, доколку поинаку не е назначено)

24 Вложувања во подружници и во придружени друштва

А Процент на учество на банката во подружници и во придружени друштва

Назив на подружниците и на придружените друштва	Земја	во %			
		Процент на учество во сопственоста		Процент на право на глас	
		тековна година 2021	претходна година 2020	тековна година 2021	претходна година 2020

Б Финансиски информации за придружените друштва - 100 проценти

Назив на придружените друштва	во илјади денари				
	Вкупна актива	Вкупни обврски	Вкупно капитал и резерви	Приходи	Добивка/(загуба) за финансиската година
тековна година 2021					
	0	0	0	0	0
претходна година 2020					
	0	0	0	0	0

НЛБ БАНКА АД СКОПЈЕ

Финансиски извештаи за годината завршена на 31 декември 2021 година

(сите износи се искажани во илјади денари, доколку поинаку не е назначено)

25 Останати побарувања

во илјади денари	
тековна година 2021	претходна година 2020
Побарувања од купувачите	25.852
Однапред платени трошоци	23.428
Пресметани одложени приходи	0
Побарувања за провизии и надомести	86.599
Побарувања од вработените	3.724
Аванси за нематеријални средства	2.370
Аванси за недвижности и опрема	4.518
Останато	
сметка за краткорочно порамнување на операции со кредитни картички	188.698
однапред платени пензии	1.200.195
побарувања од картично работење без лимит	78.703
залихи на материјал	21.222
други останати побарувања	45.927
Вкупно останати побарувања пред исправката на вредноста	1.681.236
(Исправка на вредноста)	(42.869)
Вкупно останати побарувања намалени за исправката на вредноста	1.638.367

во илјади денари	тековна година 2021				претходна година 2020			
	Исправка на вредноста за Група 1	Исправка на вредноста за Група 2	Исправка на вредноста за Група 3	Вкупно исправка на вредноста	Исправка на вредноста за Група 1	Исправка на вредноста за Група 2	Исправка на вредноста за Група 3	Вкупно исправка на вредноста
Движење на исправката на вредноста								
Состојба на 1 јануари	8.681	5.472	33.290	47.443	7.880	5.186	48.663	61.729
Исправка на вредноста за годината								0
дополнителна исправка на вредноста	16.236	25.482	30.410	72.128	15.952	11.491	23.024	50.467
(ослободување на исправката на вредноста)	(35.193)	(8.217)	(13.343)	(56.753)	(17.991)	(10.374)	(6.723)	(35.088)
Трансфер во:				0				0
- исправка на вредноста за Група 1	(689)	687	2	0	2.841	0	0	2.841
- исправка на вредноста за Група 2	15.050	(20.018)	4.968	0	0	24	0	24
- исправка на вредноста за Група 3	3.009	1.613	(4.622)	0	0	0	(2.865)	(2.865)
(Преземени средства врз основа на ненаплатени побарувања)				0				0
Ефект од курсни разлики	7	0	(2)	5	0	0	0	0
(Отпишани побарувања)	(5)	(337)	(19.612)	(19.954)	(2)	(855)	(28.809)	(29.666)
Состојба на 31 декември	7.096	4.682	31.091	42.869	8.681	5.472	33.290	47.443

НЛБ БАНКА АД СКОПЈЕ**Финансиски извештаи за годината завршена на 31 декември 2021 година***(сите износи се искажани во илјади денари, доколку поинаку не е назначено)***26 Заложени средства**

Должнички хартии од вредност
Сопственички инструменти
Кредити на и побарувања од банки
Кредити на и побарувања од други клиенти
Останати побарувања
Вкупно заложени средства

<i>во илјади денари</i>	
тековна година 2021	претходна година 2020
0	0
0	0
0	0
0	0
0	0
0	0

НЛБ БАНКА АД СКОПЈЕ

Финансиски извештаи за годината завршена на 31 декември 2021 година

(сите износи се искажани во илјади денари, доколку поинаку не е назначено)

27 Преземени средства врз основа на ненаплатени побарувања

во илјади денари		Земјиште	Градежни објекти	Опрема	Станбени објекти и станови	Други вредности	Вкупно
Почетна сметководствена вредност							
Состојба на 1 јануари 2020 (претходна година)		0	218.698	42.563	47.287	6.259	314.807
преземени во текот на годината		0					0
(продадени во текот на годината)		0		(4.205)		(5.005)	(9.210)
(пренос во сопствени средства)		0	0	0	0	0	0
Состојба на 31 декември 2020 (претходна година)		0	218.698	38.358	47.287	1.254	305.597
Состојба на 1 јануари 2021 (тековна година)		0	218.698	38.358	47.287	1.254	305.597
преземени во текот на годината	94	99	37	0	0	0	230
(продадени во текот на годината)	0	(1.688)	0	0	(234)		(1.922)
(пренос во сопствени средства)	0	0	0	0	0	0	0
Состојба на 31 декември 2021 (тековна година)	94	217.109	38.395	47.287	1.020		303.905
Оштетување							
Состојба на 1 јануари 2020 (претходна година)		0	72.211	9.243	34.165	6.023	121.642
загуба поради оштетување во текот на годината		0	33.066	6.175	11.463	86	50.790
(продадени во текот на годината)		0		(1.025)		(5.005)	(6.030)
(пренос во сопствени средства)		0	0	0	0	0	0
Состојба на 31 декември 2020 (претходна година)	0	105.277	14.393	45.628	1.104		166.402
Состојба на 1 јануари 2021 (тековна година)		0	105.277	14.393	45.628	1.104	166.402
загуба поради оштетување во текот на годината	19	22.704	4.807	1.659	0	0	29.189
(продадени во текот на годината)	0	(1.688)	0	0	(84)		(1.772)
(пренос во сопствени средства)	0	0	0	0	0	0	0
Состојба на 31 декември 2021 (тековна година)	19	126.293	19.200	47.287	1.020		193.819
Сегашна сметководствена вредност							
на 1 јануари 2020 (претходна година)		0	146.487	33.320	13.122	236	193.165
на 31 декември 2020 (претходна година)		0	113.421	23.965	1.659	150	139.195
на 31 декември 2021 (тековна година)		75	90.816	19.195	0	0	110.086

НЛБ БАНКА АД СКОПЈЕ

Финансиски извештаи за годината завршена на 31 декември 2021 година

(сите износи се искажани во илјади денари, доколку поинаку не е назначено)

28 Нематеријални средства

А Усогласување на сегашната сметководствена вредност

во илјади денари

	Интерно развиен софтвер	Купен софтвер од надворешни добавувачи	Други интерно развиени нематеријални средства	Други нематеријални средства	Нематеријални средства во подготовка	Вложувања во нематеријалните средства земено под закуп	Неконтролирано учество*	Вкупно
Набавна вредност								
Состојба на 1 јануари 2020 (претходна година)	0	389.439	0	228.015	59.578	12.454	0	689.486
зголемувања преку нови набавки	0	14.377	0	41.307	76.616	6.366	0	138.666
зголемувања преку интерен развој	0	0	0	0	0	0	0	0
зголемувања преку деловни комбинации (отуѓување и расходување)	0	0	0	0	0	0	0	0
(отуѓувања преку деловни комбинации)	0	0	0	0	0	0	0	0
(пренос во нетековни средства кои се чуваат за продажба)	0	0	0	0	0	0	0	0
пренос од нетековни средства кои се чуваат за продажба	0	0	0	0	0	0	0	0
останати преноси	0	72.616	0	0	(72.616)	0	0	0
Состојба на 31 декември 2020 (претходна година)	0	476.432	0	269.322	63.578	18.820	0	828.152
Состојба на 1 јануари 2021 (тековна година)	0	476.432	0	269.322	63.578	18.820	0	828.152
зголемувања преку нови набавки	0	52.411	0	37.324	24.377	3.995	0	118.107
зголемувања преку интерен развој	0	0	0	0	0	0	0	0
зголемувања преку деловни комбинации (отуѓување и расходување)	0	0	0	0	0	0	0	0
(отуѓувања преку деловни комбинации)	0	0	0	0	0	0	0	0
(пренос во нетековни средства кои се чуваат за продажба)	0	0	0	0	0	0	0	0
пренос од нетековни средства кои се чуваат за продажба	0	0	0	0	0	0	0	0
останати преноси	0	77.332	0	2.312	(79.644)	0	0	0
Состојба на 31 декември 2021 (тековна година)	0	606.175	0	308.958	8.311	22.815	0	946.259
Амортизација и оштетување								
Состојба на 1 јануари 2020 (претходна година)	0	300.713	0	177.334	0	4.819	0	482.866
амортизација за годината	0	38.735	0	25.507	0	2.890	0	67.132
загуба поради оштетување во текот на годината	0	0	0	0	0	0	0	0
(ослободување на загубата поради оштетување во текот на годината)	0	0	0	0	0	0	0	0
(отуѓување и расходување)	0	0	0	0	0	0	0	0
(пренос во нетековни средства кои се чуваат за продажба)	0	0	0	0	0	0	0	0
пренос од нетековни средства кои се чуваат за продажба	0	0	0	0	0	0	0	0
Состојба на 31 декември 2020 (претходна година)	0	339.448	0	202.841	0	7.709	0	549.998
Состојба на 1 јануари 2021 (тековна година)	0	339.448	0	202.841	0	7.709	0	549.998
амортизација за годината	0	53.719	0	26.348	0	3.747	0	83.814
загуба поради оштетување во текот на годината	0	0	0	0	0	0	0	0
(ослободување на загубата поради оштетување во текот на годината)	0	0	0	0	0	0	0	0
(отуѓување и расходување)	0	0	0	0	0	0	0	0
(пренос во нетековни средства кои се чуваат за продажба)	0	0	0	0	0	0	0	0
пренос од нетековни средства кои се чуваат за продажба	0	0	0	0	0	0	0	0
Состојба на 31 декември 2021 (тековна година)	0	393.167	0	229.189	0	11.456	0	633.812
Сегашна сметководствена вредност								
на 1 јануари 2020 (претходна година)	0	88.726	0	50.681	59.578	7.635	0	206.620
на 31 декември 2020 (претходна година)	0	136.984	0	66.481	63.578	11.111	0	278.154
на 31 декември 2021 (тековна година)	0	213.008	0	79.769	8.311	11.359	0	312.447

* само за консолидираните финансиски извештаи

НЛБ БАНКА АД СКОПЈЕ

Финансиски извештаи за годината завршена на 31 декември 2021 година

(сите износи се искажани во илјади денари, доколку поинаку не е назначено)

28 Нематеријални средства

Б Сметководствена вредност на нематеријалните средства кадешто постои ограничување на сопственоста и /или се заложени како обезбедување за обврските на банката

	Интерно развиен софтвер	Купен софтвер од надворешни добавувачи	Други интерно развиени нематеријални средства	Други нематеријални средства	Нематеријални средства во подготовка	Вложувања во нематеријалните средства земени под закуп	Вкупно
Сегашна сметководствена вредност:							
на 31 декември 2020 (претходна година)	0	0	0	0	0	0	0
на 31 декември 2021 (тековна година)	0	0	0	0	0	0	0

НЛБ БАНКА АД СКОПЈЕ

Финансиски извештаи за годината завршена на 31 декември 2021 година

(сите износи се искажани во илјади денари, доколку поинаку не е назначено)

29 Недвижности и опрема

А Усогласување на сегашната сметководствена вредност

во илјади денари

	Земјиште	Градежни објекти	Транспортни средства	Мебел и канцелариска опрема	Останата опрема	Други ставки на недвижностите и опремата	Недвижности и опрема во подготовка	Вложувања во недвижностите и опремата земен под закуп	Вкупно
Набавна вредност									
Состојба на 1 јануари 2020 (претходна година)	145.639	2.135.073	116.370	622.239	580.090	16.622	284	75.614	3.691.931
зголемувања	0	2.061	17.790	51.332	34.223	633	34.558	16.503	157.100
зголемувања преку деловни комбинации	0	0	0	0	0	0	0	0	0
(отуѓување и расходување)	0	0	(8.406)	(2.333)	(3.312)	0	0	0	(14.051)
(отуѓувања преку деловни комбинации)	0	0	0	0	0	0	0	0	0
(пренос во нетековни средства кои се чуваат за продажба)	0	0	0	0	0	0	0	0	0
пренос од нетековни средства кои се чуваат за продажба	0	0	0	0	0	0	0	0	0
останати преноси	0	0	0	245	24.965	0	(25.210)	0	0
Состојба на 31 декември 2020 (претходна година)	145.639	2.137.134	125.754	671.483	635.966	17.255	9.632	92.117	3.834.980
Состојба на 1 јануари 2021 (тековна година)	145.639	2.137.134	125.754	671.483	635.966	17.255	9.632	92.117	3.834.980
зголемувања	0	7.628	0	45.146	49.641	1.898	16.325	16.915	137.553
зголемувања преку деловни комбинации	0	0	0	0	0	0	0	0	0
(отуѓување и расходување)	0	0	0	(67.975)	0	0	0	0	(67.975)
(отуѓувања преку деловни комбинации)	0	0	0	0	0	0	0	0	0
(пренос во нетековни средства кои се чуваат за продажба)	0	0	0	0	0	0	0	0	0
пренос од нетековни средства кои се чуваат за продажба	0	0	0	0	0	0	0	0	0
останати преноси	0	39	0	0	10.105	0	(11.515)	1.371	0
Состојба на 31 декември 2021 (тековна година)	145.639	2.144.801	125.754	648.654	695.712	19.153	14.442	110.403	3.904.558
Амортизација и оштетување									
Состојба на 1 јануари 2020 (претходна година)	0	502.222	93.921	536.298	480.879	8.568	0	65.993	1.687.881
амортизација за годината	0	53.235	5.066	33.765	30.886	891	0	5.017	128.860
загуба поради оштетување во текот на годината	0	0	0	0	0	0	0	0	0
(ослободување на загубата поради оштетување во текот на годината)	0	0	0	0	0	0	0	0	0
(отуѓување и расходување)	0	0	(8.223)	(2.333)	(3.312)	0	0	0	(13.868)
(пренос во нетековни средства кои се чуваат за продажба)	0	0	0	0	0	0	0	0	0
пренос од нетековни средства кои се чуваат за продажба	0	0	0	0	0	0	0	0	0
останати преноси	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Состојба на 31 декември 2020 (претходна година)	0	555.457	90.764	567.730	508.453	9.459	0	71.010	1.802.873
Состојба на 1 јануари 2021 (тековна година)	0	555.457	90.764	567.730	508.453	9.459	0	71.010	1.802.873
амортизација за годината	0	53.277	6.105	36.641	40.561	963	0	7.179	144.726
загуба поради оштетување во текот на годината	0	17.367	0	0	0	0	0	0	17.367
(ослободување на загубата поради оштетување во текот на годината)	0	0	0	0	0	0	0	0	0
(отуѓување и расходување)	0	0	0	(67.971)	0	0	0	0	(67.971)
(пренос во нетековни средства кои се чуваат за продажба)	0	0	0	0	0	0	0	0	0
пренос од нетековни средства кои се чуваат за продажба	0	0	0	0	0	0	0	0	0
останати преноси	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Состојба на 31 декември 2021 (тековна година)	0	626.101	96.869	536.400	549.014	10.422	0	78.189	1.896.995
Сегашна сметководствена вредност									
на 1 јануари 2020 (претходна година)	145.639	1.632.851	22.449	85.941	99.211	8.054	284	9.621	2.004.050
на 31 декември 2020 (претходна година)	145.639	1.581.677	34.990	103.753	127.513	7.796	9.632	21.107	2.032.107
на 31 декември 2021 (тековна година)	145.639	1.518.700	28.885	112.254	146.698	8.731	14.442	32.214	2.007.563

НЛБ БАНКА АД СКОПЈЕ

Финансиски извештаи за годината завршена на 31 декември 2021 година

(сите износи се искажани во илјади денари, доколку поинаку не е назначено)

29 Недвижности и опрема

Б Сметководствена вредност на ставките на недвижностите и опремата кадешто постои ограничување на сопственоста и /или се заложени како обезбедување за обврските на банката

	Земјиште	Градежни објекти	Транспортни средства	Мебел и канцелариска опрема	Останата опрема	Други ставки на недвижностите и опремата	Недвижности и опрема во подготовка	Вложувања во недвижностите и опремата земени под закуп	Вкупно
во илјади денари									
Сегашна сметководствена вредност:									
на 31 декември 2020 (претходна година)	0	0	0	0	0	0	0	0	0
на 31 декември 2021 (тековна година)	0	0	0	0	0	0	0	0	0

НЛБ БАНКА АД СКОПЈЕ

Финансиски извештаи за годината завршена на 31 декември 2021 година

(сите износи се искажани во илјади денари, доколку поинаку не е назначено)

30 Тековни и одложени даночни средства и обврски 30.1 Тековни даночни средства и тековни даночни обврски

Побарувања за данок на добивка (тековен)
Обврски за данок на добивка (тековен)

во илјади денари	
тековна година 2021	претходна година 2020
0	30.924
78.730	0

30.2 Одложени даночни средства и одложени даночни обврски

А Признаени одложени даночни средства и одложени даночни обврски

во илјади денари	тековна година 2021			претходна година 2020		
	Одложени даночни средства	(Одложени даночни обврски)	на нето- основа	Одложени даночни средства	(Одложени даночни обврски)	на нето- основа
Дериватни средства чувани за управување со ризик	0	0	0	0	0	0
Кредити на и побарувања од банки	0	0	0	0	0	0
Кредити на и побарувања од други комитенти	0	0	0	0	0	0
Вложувања во хартии од вредност	0	0	0	0	0	0
Нематеријални средства	0	0	0	0	0	0
Недвижности и опрема	0	0	0	0	0	0
Останати побарувања	0	0	0	0	0	0
Дериватни обврски чувани за управување со ризик	0	0	0	0	0	0
Останати обврски	0	0	0	0	0	0
Неискористени даночни загуби и неискористени даночни кредити	0	0	0	0	0	0
Останато	0	0	0	0	0	0
Одложени даночни средства/обврски признаени во билансот на успех	0	0	0	0	0	0
Вложувања во финансиските средства расположливи за продажба	0	0	0	0	0	0
Заштита од ризик од паричните текови	0	0	0	0	0	0
Одложени даночни средства/обврски признаени во капиталот	0	0	0	0	0	0
Вкупно признаени одложени даночни средства/обврски	0	0	0	0	0	0

Б Непризнани одложени даночни средства

Даночни загуби
Даночни кредити
Вкупно непризнани одложени даночни средства

во илјади денари	
тековна година 2021	претходна година 2020
0	0
0	0
0	0

НЛБ БАНКА АД СКОПЈЕ

Финансиски извештаи за годината завршена на 31 декември 2021 година

(сите износи се искажани во илјади денари, доколку поинаку не е назначено)

30 Тековни и одложени даночни средства и одложени даночни обврски

В Усогласување на движењата на одложените даночни средства и одложените даночни обврски во текот на годината

	Состојба на 1 јануари	Признаени во текот на годината во:		Состојба на 31 декември
		Билансот на успех	Капиталот	
<i>во илјади денари</i>				
претходна година 2020				
Дериватни средства чувани за управување со ризик	0	0		0
Кредити на и побарувања од банки	0	0		0
Кредити на и побарувања од други комитенти	0	0		0
Вложувања во хартии од вредност	0	0		0
Нематеријални средства	0	0		0
Недвижности и опрема	0	0		0
Останати побарувања	0	0		0
Дериватни обврски чувани за управување со ризик	0	0		0
Останати обврски	0	0		0
Неискористени даночни загуби и неискористени даночни кредити	0	0		0
Останато	0	0		0
Вложувања во финансиските средства расположливи за продажба	0		0	0
Заштита од ризик од паричните текови	0		0	0
Вкупно признаени одложени даночни средства/обврски	0	0	0	0
тековна година 2021				
Дериватни средства чувани за управување со ризик	0	0		0
Кредити на и побарувања од банки	0	0		0
Кредити на и побарувања од други комитенти	0	0		0
Вложувања во хартии од вредност	0	0		0
Нематеријални средства	0	0		0
Недвижности и опрема	0	0		0
Останати побарувања	0	0		0
Дериватни обврски чувани за управување со ризик	0	0		0
Останати обврски	0	0		0
Неискористени даночни загуби и неискористени даночни кредити	0	0		0
Останато	0	0		0
Вложувања во финансиските средства расположливи за продажба	0		0	0
Заштита од ризик од паричните текови	0		0	0
Вкупно признаени одложени даночни средства/обврски	0	0	0	0

НЛБ БАНКА АД СКОПЈЕ**Финансиски извештаи за годината завршена на 31 декември 2021 година**

(сите износи се искажани во илјади денари, доколку поинаку не е назначено)

31 Нетековни средства кои се чуваат за продажба и група за отуѓување**А Нетековни средства кои се чуваат за продажба**

Нематеријални средства

Недвижности и опрема

Вкупно нетековни средства кои се чуваат за продажба

во илјади денари	
тековна година 2021	претходна година 2020
0	0
0	0
0	0

Б Група за отуѓување**Група на средства за отуѓување**

Финансиски средства

Нематеријални средства

Недвижности и опрема

Вложувања во придружените друштва

Побарувања за данок на добивка

Останати средства

Вкупно група на средства за отуѓување

во илјади денари	
тековна година 2021	претходна година 2020
0	0
0	0
0	0
0	0
0	0
0	0
0	0
0	0
0	0
0	0
0	0
0	0

Обврски директно поврзани со групата на средства за отуѓување

Финансиски обврски

Посебна резерва

Обврски за данок на добивка

Останати обврски

Вкупно обврски директно поврзани со групата на средства за отуѓување**В Добивка/(загуба) признаена од продажбата на средствата кои се чуваат за продажба и група за отуѓување**

Добивка/(загуба) признаена од продажбата на средствата кои се чуваат за продажба и група за отуѓување

во илјади денари	
тековна година 2021	претходна година 2020
0	0

Финансиски извештаи за годината завршена на 31 декември 2021 година
(сите износи се искажани во илјади денари, доколку поинаку не е назначено)

Депозити на банки

Тековни сметки, депозити по видување и депозити преку ноќ
Орочени депозити
Останати депозити

Тековни сметки, депозити по видување и депозити преку ноќ
Орочени депозити
Останати депозити

Инструменти на пазарот на пари
Сертификати за депозит
Издадени обврзници
Останато

Договори зависни од промената на каматната стапка
Договори зависни од промената на курсот
Договори зависни од промената на цената на хартиите од вредност
Други договори кои ги исполнуваат критериумите на МСФИ 9

<i>во илјади денари</i>	
тековна година 2021	претходна година 2020
0	0
0	0
0	0
0	0
0	0
0	0
0	0
0	0
0	0
0	0
0	0
0	0
0	0
0	0
0	0
0	0
0	0
0	0

НЛБ БАНКА АД СКОПЈЕ

Финансиски извештаи за годината завршена на 31 декември 2021 година

(сите износи се искажани во илјади денари, доколку поинаку не е назначено)

33 Финансиски обврски по објективна вредност преку билансот на успех, определени како такви при почетното признавање

во илјади денари				
тековна година 2021		претходна година 2020		
сегашна сметководствена вредност	договорна вредност, платлива на достасување	сегашна сметководствена вредност	договорна вредност, платлива на достасување	
<i>Депозити на банки</i>				
Тековни сметки, депозити по видување и депозити преку ноќ	0	0	0	0
Орочени депозити	0	0	0	0
Останати депозити	0	0	0	0
	0	0	0	0
<i>Депозити на други комитенти</i>				
Тековни сметки, депозити по видување и депозити преку ноќ	0	0	0	0
Орочени депозити	0	0	0	0
Останати депозити	0	0	0	0
	0	0	0	0
<i>Издадени должнички хартии од вредност</i>				
Инструменти на пазарот на пари	0	0	0	0
Сертификати за депозит	0	0	0	0
Издадени обврзници	0	0	0	0
Останато	0	0	0	0
	0	0	0	0
<i>Субординирани обврски</i>				
Останати финансиски обврски	0	0	0	0
	0	0	0	0
Вкупно финансиски обврски по објективна вредност преку билансот на успех, определени како такви при почетното признавање	0	0	0	0

во илјади денари	
тековна година 2021	претходна година 2020
Движење на промените во кредитната способност на банката, за финансиски обврски кои се мерат по објективна вредност	
Состојба на 1 јануари	0
Признаено во Останата сеопфатна добивка за годината (Трансфер во други резервни фондови)	0
Состојба на 31 декември	0

НЛБ БАНКА АД СКОПЈЕ

Финансиски извештаи за годината завршена на 31 декември 2021 година

(сите износи се исказани во илјади денари, доколку поинаку не е назначено)

34 Депозити

34.1 Депозити на банки

во илјади денари				
тековна година 2021		претходна година 2020		
краткорочни	долгорочни	краткорочни	долгорочни	
Тековни сметки				
домашни банки	261.946	0	165.289	0
странски банки	95.593	0	179.584	0
Депозити по видување				
домашни банки	224	0	304	0
странски банки	0	0	0	0
Орочени депозити				
домашни банки	0	0	0	0
странски банки	0	0	0	0
Ограничени депозити				
домашни банки	0	0	0	0
странски банки	0	0	0	0
Останати депозити				
домашни банки	0	0	0	0
странски банки	0	0	0	0
Обврски врз основа на камати за депозити				
домашни банки	(1)	0	(4)	0
странски банки	0	0	0	0
Тековна достасност	0	0	0	0
Вкупно депозити на банки	357.762	0	345.173	0

НЛБ БАНКА АД СКОПЈЕ

Финансиски извештаи за годината завршена на 31 декември 2021 година

(сите износи се исказани во илјади денари, доколку поинаку не е назначено)

34 Депозити

34.2 Депозити на други комитенти

во илјади илјади				
тековна година 2021		претходна година 2020		
краткорочни	долгорочни	краткорочни	долгорочни	
Нефинансиски друштва				
Тековни сметки	20.039.409	0	18.591.253	0
Депозити по видување	68.535	0	25.022	0
Орочени депозити	467.230	368.321	239.981	754.964
Ограничени депозити	397.205	110.147	322.043	97.640
Останати депозити	0	0	0	0
Обврски врз основа на камати за депозити	2.439	0	4.277	0
	20.974.818	478.468	19.182.576	852.604
Држава				
Тековни сметки	347.344	0	376.390	0
Депозити по видување	0	0	0	0
Орочени депозити	254	0	254	0
Ограничени депозити	0	0	0	0
Останати депозити	0	0	0	0
Обврски врз основа на камати за депозити	242	0	223	0
	347.840	0	376.867	0
Непрофитни институции кои им служат на домаќинствата				
Тековни сметки	777.091	0	729.238	0
Депозити по видување	3.825	0	3.142	0
Орочени депозити	3.601	65.887	9.410	103.683
Ограничени депозити	3.851	0	3.151	0
Останати депозити	0	0	0	0
Обврски врз основа на камати за депозити	46	0	120	0
	788.414	65.887	745.061	103.683
Финансиски друштва, освен банки				
Тековни сметки	482.469	0	348.146	0
Депозити по видување	740	0	123	0
Орочени депозити	49.535	43.739	107.083	59.968
Ограничени депозити	44.500	400	11.536	401
Останати депозити	0	0	0	0
Обврски врз основа на камати за депозити	274	0	623	0
	577.518	44.139	467.511	60.369
Домаќинства				
Тековни сметки	32.447.256	0	26.778.208	0
Депозити по видување	10.025.753	0	7.859.658	0
Орочени депозити	5.695.530	12.430.465	6.045.823	14.370.128
Ограничени депозити	146.182	1.293.347	211.812	1.380.113
Останати депозити	0	0	0	0
Обврски врз основа на камати за депозити	68.437	0	101.619	0
	48.383.158	13.723.812	40.997.120	15.750.241
Нерезиденти, освен банки				
Тековни сметки	727.674	0	757.618	0
Депозити по видување	18.205	0	31.682	0
Орочени депозити	20.264	80.810	24.212	84.614
Ограничени депозити	0	0	0	0
Останати депозити	0	0	0	0
Обврски врз основа на камати за депозити	399	0	508	0
	766.542	80.810	814.020	84.614
Тековна достасност	6.982.252	(6.982.252)	8.289.295	(8.289.295)
Вкупно депозити на други комитенти	78.820.542	7.410.864	70.872.450	8.562.216

НЛБ БАНКА АД СКОПЈЕ**Финансиски извештаи за годината завршена на 31 декември 2021 година***(сите износи се искажани во илјади денари, доколку поинаку не е назначено)***35 Издадени должнички хартии од вредност**

Инструменти на пазарот на пари

Сертификати за депозит

Издадени обврзници

Останато

Обврски врз основа на камати за издадени хартии од вредност

Вкупно издадени должнички хартии од вредност

<i>во илјади денари</i>	
тековна година 2021	претходна година 2020
0	0
0	0
0	0
0	0
0	0
0	0

НЛБ БАНКА АД СКОПЈЕ

Финансиски извештаи за годината завршена на 31 декември 2021 година

(сите износи се исказани во илјади денари, доколку поинаку не е назначено)

36 Обврски по кредити

А Структура на обврските по кредити според видот на обврската и секторот на кредитодавателот

во илјади денари				
тековна година 2021		претходна година 2020		
	краткорочни	долгорочни	краткорочни	долгорочни
Банки				
резиденти				
Обврски по кредити	0	1.014.043	0	190.578
Репо-транзакции	0	0	0	0
Обврски врз основа на камати	232	0	368	0
нерезиденти				
Обврски по кредити	0	479.002	0	179.443
Репо-транзакции	0	0	0	0
Обврски врз основа на камати	1.432	0	42	0
Нефинансиски друштва				
Обврски по кредити	0	0	0	0
Репо-транзакции	0	0	0	0
Обврски врз основа на камати	0	0	0	0
Држава				
Обврски по кредити	2.426	16.873	2.691	24.124
Репо-транзакции	0	0	0	0
Обврски врз основа на камати	26	0	34	0
Непрофитни институции кои им служат на домаќинствата				
Обврски по кредити	0	4.902	0	25.095
Обврски врз основа на камати	0	0	2	0
Финансиски друштва, освен банки				
Обврски по кредити	0	0	0	0
Репо-транзакции	0	0	0	0
Обврски врз основа на камати	0	0	0	0
Нерезиденти, освен банки				
Нефинансиски друштва				
Обврски по кредити	0	0	0	0
Репо-транзакции	0	0	0	0
Обврски врз основа на камати	0	0	0	0
Држава				
Обврски по кредити	0	0	0	0
Репо-транзакции	0	0	0	0
Обврски врз основа на камати	0	0	0	0
Непрофитни институции кои им служат на домаќинствата				
Обврски по кредити	0	0	0	0
Репо-транзакции	0	0	0	0
Обврски врз основа на камати	0	0	0	0
Финансиски друштва, освен банки				
Обврски по кредити	0	0	0	0
Репо-транзакции	0	0	0	0
Обврски врз основа на камати	0	0	0	0
Домаќинства				
Обврски по кредити	0	0	0	0
Обврски врз основа на камати	0	0	0	0
Тековна достасност	280.325	(280.325)	155.071	(155.071)
Вкупно обврски по кредити	284.441	1.234.495	158.208	264.169

НЛБ БАНКА АД СКОПЈЕ

Финансиски извештаи за годината завршена на 31 декември 2021 година

(сите износи се исказани во илјади денари, доколку поинаку не е назначено)

36 Обврски по кредити

Б Обврски по кредити според кредитодавателот

домашни извори:

Развојна банка на Северна Македонија
Македонска развојна фондација за претпријатија
Министерство за финансии

странски извори:

EBRD LONDON UK

Тековна достасност

Вкупно обврски по кредити

во илјади денари			
тековна година 2021		претходна година 2020	
краткорочни	долгорочни	краткорочни	долгорочни
232	1.014.043	368	190.578
0	4.902	2	25.095
2.452	16.873	2.725	24.124
2.684	1.035.818	3.095	239.797
1.432	479.002	42	179.443
1.432	479.002	42	179.443
280.325	(280.325)	155.071	(155.071)
284.441	1.234.495	158.208	264.169

НЛБ БАНКА АД СКОПЈЕ

Финансиски извештаи за годината завршена на 31 декември 2021 година

(сите износи се исказани во илјади денари, доколку поинаку не е назначено)

37 Субординирани обврски

во илјади денари	
тековна година 2021	претходна година 2020
<i>Обврски по субординирани депозити</i>	
0	0
0	0
0	0
Обврски врз основа на камати	0
0	0
<i>Обврски по субординирани кредити</i>	
NOVA LJUBLJANSKA BANKA D.D	
2.766.621	1.846.644
Обврски врз основа на камати	1.721
1.374	
2.768.342	1.848.018
<i>Обврски по субординирани издадени</i>	
<i>должнички хартии од вредност</i>	
0	0
0	0
0	0
Обврски врз основа на камати	0
0	0
Откупливи приоритетни акции	0
Вкупно субординирани обврски	2.768.342
	1.848.018

НЛБ БАНКА АД СКОПЈЕ

Финансиски извештаи за годината завршена на 31 декември 2021 година

(сите износи се искажани во илјади денари, доколку поинаку не е назначено)

38 Посебна резерва и резервирања

во илјади денари	Посебна резерва за вонбилансни кредитни изложености	Резервирања за потенцијалните обврски врз основа на судски спорови	Резервирања за пензиите и за други користи за вработените	Резервирања за преструктурирањето	Резервирања за неповолните договори	Останати резервирања	Вкупно
Состојба на 1 јануари 2020 (претходна година)	119.926	61.698	61.615	0	0	0	243.239
дополнителни резервирања во текот на годината	26.808	0	12.820	0	0	0	39.628
(искористени резервирања во текот на годината)	0	0	(2.706)	0	0	0	(2.706)
(ослободување на резервирањата во текот на годината)	(23.227)	0	(1.989)	0	0	0	(25.216)
ефект од курсни разлики	26	0	0	0	0	0	26
Состојба на 31 декември 2020 (претходна година)	123.533	61.698	69.740	0	0	0	254.971
Состојба на 1 јануари 2021 (тековна година)	123.533	61.698	69.740	0	0	0	254.971
дополнителни резервирања во текот на годината	47.662	2.390	7.260	0	0	0	57.312
(искористени резервирања во текот на годината)	0	(54)	(3.206)	0	0	0	(3.260)
(ослободување на резервирањата во текот на годината)	(2.264)	0	(8.258)	0	0	0	(10.522)
ефект од курсни разлики	(22)	0	0	0	0	0	(22)
Состојба на 31 декември 2021 (тековна година)	168.909	64.034	65.536	0	0	0	298.479

НЛБ БАНКА АД СКОПЈЕ**Финансиски извештаи за годината завршена на 31 декември 2021 година***(сите износи се исказани во илјади денари, доколку поинаку не е назначено)***39 Останати обврски**

<i>во илјади денари</i>		
	тековна година 2021	претходна година 2020
Обврски кон добавувачите	67.910	90.034
Добиени аванси	5.014	3.661
Обврски за провизиите и надоместите	25	26
Пресметани трошоци	100.562	98.060
Разграничени приходи од претходна година	30.127	35.176
Краткорочни обврски кон вработените	61.583	43.090
Краткорочни обврски за користите на вработените	46.568	68.758
Останато		
обврски за дивиденди	1.277.884	0
сметки за операции со кредитни картички	57.840	48.754
обврски за неизвршени исплати по наплати	573.530	344.523
останато	165.055	95.081
Вкупно останати обврски	2.386.098	827.163

НЛБ БАНКА АД СКОПЈЕ

Финансиски извештаи за годината завршена на 31 декември 2021 година

(сите износи се искажани во илјади денари, доколку поинаку не е назначено)

40 Запишан капитал

А Запишан капитал

Состојба на 1 јануари - целосно платени
 Запишани акции во текот на годината
 Реализација на опциите на акции

 Поделба/окрупнување на номиналната вредност на акција
 Останати промени во текот на годината
Состојба на 31 декември - целосно платени

во денари		број на издадени акции				во илјади денари	
Номинална вредност по акција		обични акции		неоткупливи приоритетни акции		Вкупно запишан капитал	
обични акции	неоткупливи приоритетни акции	тековна година 2021	претходна година 2020	тековна година 2021	претходна година 2020	тековна година 2021	претходна година 2020
1.000	0	854.061	854.061	0	0	854.061	854.061
0	0	0	0	0	0	0	0
0	0	0	0	0	0	0	0
0	0	0	0	0	0	0	0
0	0	0	0	0	0	0	0
1.000	0	854.061	854.061	0	0	854.061	854.061

НЛБ БАНКА АД СКОПЈЕ

Финансиски извештаи за годината завршена на 31 декември 2021 година (сите износи се исказани во илјади денари, доколку поинаку не е назначено)

40 Запишан капитал

Б Дивиденди

Б.1 Објавени дивиденди и платени дивиденди од страна на банката

	во илјади денари	
	тековна година 2021	претходна година 2020
Објавени дивиденди и платени дивиденди за годината	1.526.207	0

	во денари	
	тековна година 2021	претходна година 2020
Дивиденда по обична акција	1.787	
Дивиденда по приоритетна акција	0	0

Б.2 Објавени дивиденди по денот на билансот на состојба (не се прикажани обврски за дивиденди во билансот на состојба)

напомена: Предлог-одлука за дивиденди за годината од страна на Надзорниот одбор на Банката, но до датумот на издавање на Финансиските извештаи, дивидендата не е потврдена од страна на Собранието на акционери на Банката

	во илјади денари	
	тековна година 2021	претходна година 2020
Објавени дивиденди по 31 декември	0	0

	во денари	
	тековна година 2021	претходна година 2020
Дивиденда по обична акција		
Дивиденда по приоритетна акција	0,00	0,00

В Акционери чија сопственост надминува 5% од акциите со право на глас

	во илјади денари		во %	
	тековна година 2021	претходна година 2020	тековна година 2021	претходна година 2020
Име на акционерот	Запишан капитал (номинална вредност)	Запишан капитал (номинална вредност)	право на глас	право на глас
NLB d.d. Ljubljana	742.804	742.804	86,97%	86,97%
Вкупно	742.804	742.804	86,97%	86,97%

НЛБ БАНКА АД СКОПЈЕ**Финансиски извештаи за годината завршена на 31 декември 2021 година**

(сите износи се исказани во илјади денари, доколку поинаку не е назначено)

41 Заработка по акција**A Основна заработка по акција***Нето-добивка која им припаѓа на имателите на обични акции*

Нето-добивка за годината

Дивиденда за неоткупливи приоритетни акции

Корекции на нето-добивката која им припаѓа на имателите на обични акции

Нето-добивка која им припаѓа на имателите на обични акции

<i>во илјади денари</i>	
тековна година 2021	претходна година 2020
2.219.107	1.704.271
0	0
0	0
2.219.107	1.704.271

Пондериран просечен број на обичните акции

Издадени обични акции на 1 јануари

Ефекти од промените на бројот на обичните акции во текот на годината

Пондериран просечен број на обичните акции на 31 декември**Основна заработка по акција (во денари)**

<i>број на акции</i>	
тековна година 2021	претходна година 2020
854.061	854.061
	0
854.061	854.061
2.598	1.995

НЛБ БАНКА АД СКОПЈЕ**Финансиски извештаи за годината завршена на 31 декември 2021 година***(сите износи се искажани во илјади денари, доколку поинаку не е назначено)***41 Заработка по акција****Б Разводната Заработка по акција***Нето-добивка која им припаѓа на имателите на обични акции (разводната)*

Нето-добивка за годината која има припаѓа на имателите на обични акции

Корекции на нето-добивката који им припаѓа на имателите на обични акции за ефектите на сите издадени потенцијални обични акции

Нето-добивка која има припаѓа на имателите на обични акции (разводната)*Пондериран просечен број на обичните акции (разводнет)*

Издадени обични акции на 1 јануари

Ефекти од издавањето на потенцијалните обични акции

Пондериран просечен број на обичните акции (разводнети) на 31 декември**Разводната заработка по акција (во денари)**

<i>во илјади денари</i>	
тековна година 2021	претходна година 2020
2.219.107	1.704.271
0	0
2.219.107	1.704.271

<i>број на акции</i>	
тековна година 2021	претходна година 2020
854.061	854.061
0	0
854.061	854.061
2.598	1.995

(сите износи се искажани во илјади денари, доколку поинаку не е назначено)

42.1 Потенцијални обврски

<i>во илјади денари</i>	
тековна година 2021	претходна година 2020
4.141.649	3.529.061
1.193.293	1.468.118
184.780	90.613
2.187.836	1.724.553
152.516	55.677
150.412	154.870
0	0
1.604.545	887.281
0	0
1.500.589	1.527.285
1.927.093	1.928.074
7.185.163	6.837.295
213.511	265.546
2.317	18.091
0	0
20.443.704	18.486.464
(168.909)	(123.533)
20.274.795	18.362.931

42.2 Потенцијални средства

во илјади денари	
тековна година 2021	претходна година 2020
0	0
0	0
0	0
0	0

НЛБ БАНКА АД СКОПЈЕ

Финансиски извештаи за годината завршена на 31 декември 2021 година

(сите износи се искажани во илјади денари, доколку поинаку не е назначено)

43 Работи во име и за сметка на трети лица

во илјади денари						
тековна година 2021			претходна година 2020			
средства	обврски	нето позиција	средства	обврски	нето позиција	
Администрирање на средствата во име и за сметка на трети лица						
Депозити во денари	0	262.388	(262.388)	0	258.423	(258.423)
Депозити во странска валута	0	0	0	0	0	0
Кредити во денари	724.263	463.719	260.544	680.603	424.901	255.702
Кредити во странска валута	0	0	0	0	0	0
Други побарувања во денари	47.365.537	47.366.282	(745)	42.969.722	42.973.387	(3.665)
Други побарувања во странска валута	0	0	0	0	0	0
Управување на средствата во име и за сметка на трети лица						
Депозити во денари	0	0	0	0	0	0
Депозити во странска валута	0	0	0	0	0	0
Кредити во денари	0	0	0	0	0	0
Кредити во странска валута	0	0	0	0	0	0
Други побарувања во денари	0	0	0	0	0	0
Други побарувања во странска валута	0	0	0	0	0	0
Старателски сметки	138.870	138.870	0	216.108	216.108	0
Останато	0	0	0	0	0	0
Вкупно	48.228.670	48.231.259	(2.589)	43.866.433	43.872.819	(6.386)

НЛБ БАНКА АД СКОПЈЕ

Финансиски извештаи за годината завршена на 31 декември 2021 година

(сите износи се искажани во илјади денари, доколку поинаку не е назначено)

44 Трансакции со поврзаните страни

А Биланс на состојба

во илјади денари	Матично друштво	Подружници	Придружени друштва	Раководен кадар на банката	Останати поврзани страни	Вкупно
Состојба на 31 Декември 2021 (тековна година)						
Средства						
Тековни сметки	491.519	0	0	0	115.607	607.126
Средства за тргување						0
Кредити и побарувања						0
хипотекарни кредити						0
потрошувачки кредити	0	0	0	20.776	10.842	31.618
побарувања по финансиски лизинг						0
побарувања по факторинг и форфетирање						0
останати кредити и побарувања	0	0	0	51.168	24.348	75.516
Вложувања во хартиите од вредност						0
(Исправка на вредноста)	(4.915)	0	0	(617)	(2.475)	(8.007)
Останати средства	72	0	0	604	2.812	3.488
Вкупно	486.676	0	0	71.931	151.134	709.741
Обврски						
Обврски за тргување						0
Депозити	22.815	0	0	91.323	269.923	384.061
Издадени хартии од вредност						0
Обврски по кредити	0	0	0	0	0	0
Субординирани обврски	2.768.342	0	0	0	0	2.768.342
Останати обврски	1.292.982	0	0	32.961	(31.507)	1.294.436
Вкупно	4.084.139	0	0	124.284	238.416	4.446.839
Потенцијални обврски						
Издадени гаранции	4.720	0	0	0	18.189	22.909
Издадени акредитиви	0	0	0	0	0	0
Останати потенцијални обврски	0	0	0	24.288	32.118	56.406
(Посебна резерва)	(47)	0	0	(126)	(8.175)	(8.348)
Вкупно	4.673	0	0	24.162	42.132	70.967
Потенцијални средства						
Примени гаранции	0	0	0	0	0	0
Останати потенцијални средства	0	0	0	0	0	0
Вкупно	0	0	0	0	0	0

во илјади денари	Матично друштво	Подружници	Придружени друштва	Раководен кадар на банката	Останати поврзани страни	Вкупно
Состојба на 31 Декември 2020 (претходна година)						
Средства						
Тековни сметки	249.272	0	0	0	209.867	459.139
Средства за тргување	0	0	0	0	0	0
Кредити и побарувања						0
хипотекарни кредити	0	0	0	0	0	0
потрошувачки кредити	0	0	0	21.221	5.961	27.182
побарувања по финансиски лизинг	0	0	0	0	0	0
побарувања по факторинг и форфетирање	0	0	0	0	0	0
останати кредити и побарувања	0	0	0	43.835	22.258	66.093
Вложувања во хартиите од вредност	0	0	0	0	0	0
(Исправка на вредноста)	(2.493)	0	0	(680)	(3.038)	(6.211)
Останати средства	63	0	0	352	166	581
Вкупно	246.842	0	0	64.728	235.214	546.784
Обврски						
Обврски за тргување	0	0	0	0	0	0
Депозити	25.138	0	0	80.265	336.582	441.985
Издадени хартии од вредност	0	0	0	0	0	0
Обврски по кредити	0	0	0	0	0	0
Субординирани обврски	1.848.018	0	0	0	0	1.848.018
Останати обврски	99.614	0	0	47.664	(131.761)	15.517
Вкупно	1.972.770	0	0	127.929	204.821	2.305.520
Потенцијални обврски						
Издадени гаранции	5.192	0	0	0	22.246	27.438
Издадени акредитиви	0	0	0	0	0	0
Останати потенцијални обврски	0	0	0	28.751	4.823	33.574
(Посебна резерва)	(52)	0	0	(119)	(10.023)	(10.194)
Вкупно	5.140	0	0	28.632	17.046	50.818
Потенцијални средства						
Примени гаранции	0	0	0	0	0	0
Останати потенцијални средства	0	0	0	0	0	0
Вкупно	0	0	0	0	0	0

НЛБ БАНКА АД СКОПЈЕ

Финансиски извештаи за годината завршена на 31 декември 2021 година

(сите износи се искажани во илјади денари, доколку поинаку не е назначено)

44 Трансакции со поврзаните страни

Б Приходи и расходи кои произлегуваат од трансакциите со поврзаните страни

во илјади денари

2021 (тековна година)

Приходи

Приходи од камата	10	0	0	1.688	888	2.586
Приходи од провизии и надомести	12.475	0	0	307	998	13.780
Нето-приходи од тргување						0
Приходи од дивиденда						0
Капитална добивка од продажбата на нетековни средства						0
Останати приходи	15.166	0	0	45	8.631	23.842
Трансфери помеѓу субјектите						0
Вкупно	27.651	0	0	2.040	10.517	40.208

Расходи

Расходи за камата	(99.828)	0	0	(488)	(1.662)	(101.978)
Расходи за провизии и надомести	(38.555)	0	0	0	(5.276)	(43.831)
Нето-загуби од тргување	(7.762)	0	0	0	0	(7.762)
Расходи за набавка на нетековните средства						0
Исправка на вредноста на финансиските средства, на нето-основа	(2.250)	0	0	90	2.376	216
Останати расходи	(3.721)	0	0	(767)	(14.076)	(18.564)
Трансфери помеѓу субјектите						0
Вкупно	(152.116)	0	0	(1.165)	(18.638)	(171.919)

во илјади денари

2020 (претходна година)

Приходи

Приходи од камата	28	0	0	2.637	732	3.397
Приходи од провизии и надомести	9.654	0	0	346	908	10.908
Нето-приходи од тргување	0	0	0	0	0	0
Приходи од дивиденда	0	0	0	0	0	0
Капитална добивка од продажбата на нетековни средства	0	0	0	0	0	0
Останати приходи	(14.261)	0	0	200	2.460	(11.601)
Трансфери помеѓу субјектите	0	0	0	0	0	0
Вкупно	(4.579)	0	0	3.183	4.100	2.704

Расходи

Расходи за камата	(99.839)	0	0	(443)	(2.392)	(102.674)
Расходи за провизии и надомести	(31.012)	0	0	0	(4.515)	(35.527)
Нето-загуби од тргување	(13.231)	0	0	0	0	(13.231)
Расходи за набавка на нетековните средства	0	0	0	0	0	0
Исправка на вредноста на финансиските средства, на нето-основа	(2.615)	0	0	(113)	1.182	(1.546)
Останати расходи	(4.049)	0	0	(351)	(4.814)	(9.214)
Трансфери помеѓу субјектите	0	0	0	0	0	0
Вкупно	(150.746)	0	0	(907)	(10.539)	(162.192)

В Надомести на раководниот кадар на банката

во илјади денари	
тековна година 2021	претходна година 2020
Краткорочни користи за вработените	135.392
Користи по престанокот на вработувањето	6.781
Користи поради престанок на вработувањето	0
Плаќања на вработените врз основа на акции, подмирани со сопственички инструменти	0
Плаќања на вработените врз основа на акции, подмирани со парични средства	0
Останато	4.972
Вкупно	147.145
	126.340

НЛБ БАНКА АД СКОПЈЕ

Финансиски извештаи за годината завршена на 31 декември 2021 година

(сите износи се искажани во илјади денари, доколку поинаку не е назначено)

45 Наеми

А Наемодавател

А.1 Побарувања по финансиски наеми

во илјади денари

Состојба на 31 декември 2021 (тековна година)

Сегашна вредност на минималните плаќања за наемот

Вкупно

Состојба на 31 декември 2020 (претходна година)

Сегашна вредност на минималните плаќања за наемот

Вкупно

Вкупно побарувања по финансиски наем	Период на достасување на побарувањата по финансиски наем		
	до 1 година	од 1 до 5 години	над 5 години
0	0	0	0
0	0	0	0

А.2 Побарувања по неотповикливи оперативни наеми

во илјади денари

Состојба на 31 декември 2021 (тековна година)

Сегашна вредност на минималните плаќања за наемот

Вкупно

Состојба на 31 декември 2020 (претходна година)

Сегашна вредност на минималните плаќања за наемот

Вкупно

Вкупно побарувања по неотповикливи оперативни наеми	Период на достасување на побарувањата по неотповикливи оперативни наеми		
	до 1 година	од 1 до 5 години	над 5 години
0	0	0	0
0	0	0	0

во илјади денари

Вредност на имотот даден под оперативен наем:

состојба на 31 декември 2021 (тековна година)

состојба на 31 декември 2020 (претходна година)

Вкупно

Земјиште	Градежни објекти	Транспортни средства	Мебел и канцелариска опрема	Останата опрема	Други ставки на недвижностите и опремата	Вкупно
0	184.931	0	0	0	0	184.931
0	191.622	0	0	0	0	191.622
0	184.931	0	0	0	0	184.931

НЛБ БАНКА АД СКОПЈЕ

Финансиски извештаи за годината завршена на 31 декември 2021 година

(сите износи се искажани во илјади денари, доколку поинаку не е назначено)

45 Наеми

Б Наемател

Б.1 Обврски по финансиски наеми

во илјади денари	Вкупно обврски по финансиски наем	Период на достасување на обврските по финансиски наем		
		до 1 година	од 1 до 5 години	над 5 години
Состојба на 31 декември 2021 (тековна година)	0	0	0	0
Вкупно	0	0	0	0
Состојба на 31 декември 2020 (претходна година)	0	0	0	0
Вкупно	0	0	0	0

во илјади денари	Земјиште	Градежни објекти	Транспортни средства	Мебел и канцелариска опрема	Останата опрема	Други ставки на недвижностите и опремата	Вкупно
Вредност на имотот земен под финансиски наем:							
Набавна вредност							
Состојба на 1 јануари 2020 (претходна година)	0	0	628	0	0	0	628
зголемувања	0	0	0	0	0	0	0
(отуѓување и расходување)	0	0	(628)	0	0	0	(628)
останато	0	0	0	0	0	0	0
Состојба на 31 декември 2020 (претходна година)	0	0	0	0	0	0	0
Состојба на 1 јануари 2021 (тековна година)	0	0	0	0	0	0	0
зголемувања	0	0	0	0	0	0	0
(отуѓување и расходување)	0	0	0	0	0	0	0
останато	0	0	0	0	0	0	0
Состојба на 31 декември 2021 (тековна година)	0	0	0	0	0	0	0
Акумулирана амортизација и оштетување							
Состојба на 1 јануари 2020 (претходна година)	0	0	569	0	0	0	569
амортизација за годината	0	0	13	0	0	0	13
загуба поради оштетување во текот на годината	0	0	0	0	0	0	0
(ослободување на загубата поради оштетување во текот на годината)	0	0	0	0	0	0	0
(отуѓување и расходување)	0	0	(582)	0	0	0	(582)
останато	0	0	0	0	0	0	0
Состојба на 31 декември 2020 (претходна година)	0	0	0	0	0	0	0
Состојба на 1 јануари 2021 (тековна година)	0	0	0	0	0	0	0
амортизација за годината	0	0	0	0	0	0	0
загуба поради оштетување во текот на годината	0	0	0	0	0	0	0
(ослободување на загубата поради оштетување во текот на годината)	0	0	0	0	0	0	0
(отуѓување и расходување)	0	0	0	0	0	0	0
останато	0	0	0	0	0	0	0
Состојба на 31 декември 2021 (тековна година)	0	0	0	0	0	0	0
Сегашна сметководствена вредност							
на 1 јануари 2020 (претходна година)	0	0	59	0	0	0	59
на 31 декември 2020 (претходна година)	0	0	0	0	0	0	0
на 31 декември 2021 (тековна година)	0	0	0	0	0	0	0

НЛБ БАНКА АД СКОПЈЕ

Финансиски извештаи за годината завршена на 31 декември 2021 година

(сите износи се искажани во илјади денари, доколку поинаку не е назначено)

45 Наеми

Б Наемател

Б.2 Обврски по неотповикливи оперативни наеми

во илјади денари

Состојба на 31 декември 2021 (тековна година)

Вкупно

Состојба на 31 декември 2020 (претходна година)

Вкупно

Вкупно обврски по неотповикливи оперативни наеми	Период на достасување на обврските по неотповикливи оперативни наеми		
	до 1 година	од 1 до 5 години	над 5 години
0	0	0	0
0	0	0	0

НЛБ БАНКА АД СКОПЈЕ

Финансиски извештаи за годината завршена на 31 декември 2021 година
(сите износи се исказани во илјади денари, доколку поинаку не е назначено)

46 Плаќања врз основа на акции

Датум на давање на опцијата
Датум на истекување на опцијата
Цена на реализација на опцијата
Цена на акцијата на датумот на давање на опцијата
Варијанса
Очекуван принос на дивидендата
Каматна стапка
Објектна вредност на датумот на давање на опцијата

во илјади денари			
тековна година 2021		претходна година 2020	
	0		0
	0		0
	0		0
	0		0
	0		0
	0		0
	0		0
	0		0

Состојба на 1 јануари

Промени во текот на годината:

опции дадени на членовите на Надзорниот одбор
опции дадени на членовите на Управниот одбор
останати дадени опции
форфетирани опции
реализирани опции
опции со истечен краен рок

Состојба на 31 декември

тековна година 2021		претходна година 2020	
број на опциите за акции	пондерирана просечна цена за опциите за акции	број на опциите за акции	пондерирана просечна цена за опциите за акции
0	0	0	0
0	0	0	0
0	0	0	0
0	0	0	0
0	0	0	0
0	0	0	0
0	0	0	0
0	0	0	0

**ГОДИШЕН ИЗВЕШТАЈ ЗА РАБОТЕЊЕТО
НА НЛБ БАНКА АД СКОПЈЕ
за 2021 година**

СОДРЖИНА

I.	ПРОФИЛ НА БАНКАТА.....	3
II.	МАКРОЕКОНОМСКО ОКРУЖУВАЊЕ.....	8
III.	БАНКАРСКИ СЕКТОР.....	13
IV.	ФИНАНСИСКИ РЕЗУЛТАТИ	16
V.	ПРОДАЖНИ КАНАЛИ И ДИГИТАЛНА ТРАНСФОРМАЦИЈА.....	21
VI.	РАБОТА СО НАСЕЛЕНИЕ	24
VII.	РАБОТА СО ПРАВНИ ЛИЦА	28
VIII.	ФИНАНСИСКИ ПАЗАРИ	33
IX.	УПРАВУВАЊЕ СО РИЗИЦИ	37
X.	УПРАВУВАЊЕ СО ЧОВЕЧКИ РЕСУРСИ	42
XI.	ВНАТРЕШНА РЕВИЗИЈА.....	45
XII.	МАРКЕТИНГ- АКТИВНОСТИ	46
XIII.	КОРПОРАТИВНА ОПШТЕСТВЕНА ОДГОВОРНОСТ.....	47
XIV.	ИНФОРМАТИЧКА ТЕХНОЛОГИЈА И УПРАВУВАЊЕ СО ПРОЕКТИ	49
XV.	ИЗВЕШТАЈ ЗА КОРПОРАТИВНО УПРАВУВАЊЕ НА НЛБ БАНКА АД СКОПЈЕ	51
XVI.	СТРАТЕГИЈА И ИДНИ ИЗГЛЕДИ	71
XVII.	ПРИЛОЗИ	72

I. Профил на Банката

НЛБ Банка АД Скопје¹ е основана во 1985 година, а од 1993 година работи како комерцијална банка којашто ги извршува сите банкарски услуги за клиентите од земјата и од странство. Уште од самите почетоци е една од водечките банкарски институции во Република Северна Македонија со постојан тренд на пораст и континуирано позитивни резултати. Банката спаѓа во системски значајни банки и е трета најголема банка во Република Северна Македонија според нето активата. Стратешки акционер на Банката е Нова Љубљанска Банка д.д. Љубљана со 86,97 % учество во вкупниот капитал на Банката. Банката е членка на НЛБ Групаацијата од 2000 година.

Активности на Банката во 2021 година

Во 2021 година, Банката работеше согласно Деловната политика за 2021 година, Стратешките насоки за развојот и работењето на Банката за 2021-2025 година и насоките на НЛБ Групаацијата за 2021 година, прилагодувајќи ги своите тековни оперативни активности и ценовната политика на економските и пазарните услови, согласно промените во законските одредби и промените во деловната политика на НЛБ Групаацијата.

Наспроти очекувањата за забрзано закрепнување од кризата наметната од пандемијата, предизвиците беа и понатаму присутни низ целата година, со бројни ограничувања во домашната економија и глобално, што особено беа евидентни во првиот квартал од годината. И покрај отежнатите економски текови, Банката оствари одлични резултати во скоро сите сегменти од работењето. Притоа, како општествено одговорна компанија, оствари значаен придонес во поддршка на заедницата и поединците преку финансиска помош и останати мерки и активности.

Следејќи ги трендовите во банкарскиот сектор, Банката во текот на целата година работеше на воведување нови иновативни дигитални функционалности во насока на поголема достапност до клиентите. Ова беше реализирано преку унапредување на функционалностите на мобилното банкарство, воведување на првата MasterCard платформа за електронска идентификација и дигитално потпишување на документи, како и со отворање на првата целосно дигитална експозитура, со комплетно нов бизнис-концепт за безготовинско работење и автоматизирани процеси.

Во текот на годината, беше збогатена и понудата на небанкарски производи, преку воведување нов продукт со комбинација на производи од инвестициски фондови и животно осигурување, како и воведување на продажба и тргување со акции и средства за физички и правни лица.

За правните лица, односно микро и малите претпријатија кои претставуваат важен столб на домашната економија, беше продолжен проектот „Рамка за помош“ започнат во претходната година, со кој на пријавените компании идентификувани како најпогодени од кризата им беше дадена маркетиншка поддршка за полесно надминување на последиците.

¹* Во понатамошниот текст: Банката

Позначајни настани и активности во 2021 година по месеци:

Јануари

Во насока на едукација на клиентите за функционалностите кои ги нудат мобилното и електронското банкарство, во текот на месец јануари беа промовирани корисни совети за клиентите за тоа како брзо и лесно да ги платат своите обврски преку мобилен телефон. Исто така, беа споделени практични совети како клиентите да ги реализираат своите трансакции брзо и лесно преку НЛБ мКлик - мобилното или НЛБ Клик - електронското банкарство, без да посетуваат експозитура и да чекаат ред. Во склоп на кампањата „НЛБ Рамка за помош“, беа промовирани дел од избраните компании кои беа најпогодени од кризата предизвикана од Ковид-19.

Февруари

Банката продолжи со едукација на клиентите и во текот на февруари, овојпат и за функционалностите кои ги нудат банкоматите на НЛБ. Преку промотивни активности клиентите беа советувани на кој начин брзо и лесно да ги платат своите обврски врз основа на режиски трошоци, со дебитните или кредитните картички од програмите на VISA International и MasterCard Worldwide, без оглед на банката издавач. Оваа дополнителна услуга достапна на банкоматите на Банката е овозможена за режиските трошоци издадени од А1, Македонски Телеком и ЕВН.

Беа воведени нови функционалности кај НЛБ Проклик - електронското и НЛБ мПроклик - мобилното банкарство, со кои правните лица можат самостојно да вршат промена на лимитот за плаќање на интернет со бизнис картички, како и за трансакции реализирани преку банкомат и на ПОС терминали, согласно со потребите.

Март

Во насока на поддршка на иновативните и креативните стартап бизниси, НЛБ Банка потпиша Меморандум за соработка со Фондот за иновации и технолошки развој (ФИТР). Со цел да им се излезе во пресрет на компаниите кои имаат потенцијал да остварат иновативни бизнис-идеи за развој и напредок на македонската економија, но имаат недостиг на финансиски средства, Банката го воведо пакетот Иноватор кој овозможува голем број олеснувања и придобивки за новоосновани микро, мали и средни претпријатија, финансирани, кофинансирани или со препорака од ФИТР.

Април

Имајќи ја грижата за своите клиенти во фокусот на работењето, а со цел овозможување дополнителни придобивки при користење на банкарските продукти, НЛБ Банка и Кроација осигурување Живот воведоа нов и единствен продукт за животна осигурување на пазарот – „Сигурност плус“. Новиот продукт во себе интегрира повеќе поволности и нуди низа придобивки, а клиентите добиваат дополнителна сигурност преку осигурување на живот и осигурување од незгода, кои се дел од продуктот.

Како компанија која е континуирано посветена на обезбедување поддршка во општествено одговорни активности, особено кај најранливите категории, Банката спроведе голема донаторска акција и подари 60 персонални компјутери (лаптопи) наменети за училишта и ученици од социјално ранливи семејства, а со цел поддршка за реализација на онлајн наставата.

Мај

Europe Banking Awards, во организација на реномираниот финансиски магазин EMEA, чија уредничка визија е да биде „независен глас“ на финансиската заедница, веќе тринаесет години ги препознава и наградува достигнувањата на банките во регионот. На манифестацијата Europe Banking Awards за 2020 година, Банката ја доби петтата по ред награда за Најдобра банка во земјата.

Критериумите и параметрите врз основа на кои беа доделени овие престижни награди се однесуваат на способноста на банките и финансиските институции да овозможат иновативни производи и услуги, да покажат одлични резултати во инвестициското банкарство, како и способност и капацитет да функционираат како социјално одговорни компании во општеството од кое се дел.

Позицијата на лидер и предводник на пазарот во банкоосигурување беше уште еднаш потврдена преку проширување на понудата со воведување доброволно приватно здравствено осигурување во соработка со Сава осигурување.

Јуни

Како дел од својата стратегија за поддршка на инвестиции во обновливи извори на енергија и одржлив развој, Банката беше една од банките-учеснички во синдицираниот заем за финансирање на првиот приватен проект за ветерници во Република Северна Македонија. Проектот предвидува изградба на ветерна централа со капацитет од 36MW. Планирано е да бидат поставени осум ветерни турбини на локацијата во близина на с. Богословец, а реализацијата се очекува да биде завршена до средината на 2023 година.

Вкупниот износ на синдицираниот заем изнесува 51 милион евра, додека учеството на НЛБ Банка е во висина од 7 милиони евра. Преку оваа инвестиција, Банката дава свој значаен придонес во реализирање на целите на државата за зголемено учество на обновливи извори на енергија во производството на електрична енергија.

Јули

НЛБ Банка остави свој печат на општествено одговорна компанија која делува и во поддршка на културата, потпишувајќи се како генерален спонзор заедно со Visa Inc. на најновото филмско остварување „Кајмак“ на познатиот македонски филмски режисер и сценарист Милчо Манчевски.

Август

НЛБ Банка направи значајни подобрувања на функционалностите на постојната НЛБ мКлик апликација, правејќи ја достапна за употреба од страна на лицата со оштетен вид. Со новите подобрувања на НЛБ мКлик мобилното банкарство, апликацијата е прилагодена да биде читлива за функционалноста „вграден гласовен читач“, со што клиентите со оштетен вид ќе можат непречено да имаат увид во сите свои сметки, да ги извршуваат сите банкарски трансакции, да ги ажурираат своите податоци, да аплицираат за мобилен кредит - едноставно и дигитално благодарение на гласовниот водич.

Септември

Банката одбележа 10 години од започнување на проектот „НЛБ Месец на штедење“, посветувајќи го јубилејот на темата „Да ја сочуваме нашата планета“, што во целост ги одразува заложбите и активностите на Банката за општествено одговорно делување, заштита на животната средина и одржлив развој. Банката, во рамките на наградниот предизвик, во едномесечна акција која се спроведе во вкупно 70 училишта на територијата на целата земја, собра речиси 10 тони пластична амбалажа за рециклирање.

Октомври

НЛБ Банка доби признание од Европската банка за обнова и развој (ЕБРД) за својот придонес во зголемување на свесноста за важноста на енергетската ефикасност, правејќи го заемот на GEFF (Green Economy Financing Facility) достапен за голем број домаќинства кои ја намалија потрошувачката на енергија, а со тоа придонесоа кон намалување на загадувањето на животната средина, како и кон севкупниот успех на програмата GEFF на Западен Балкан.

Во соработка со MasterCard International, Банката прва на пазарот воведо користење електронски идентитет, овозможувајќи им на клиентите да користат банкарски услуги од далечина, без потребата физички да посетат експозитура и без користење хартија. Со оваа опција клиентите може да се идентификуваат и да потпишуваат е-документи со својот квалификуван е-потпис, од кое било место во светот.

Во согласност со стратешката определба на НЛБ Групацјата за поттикнување мобилност на таленти и интернационализација на тимовите, актуелниот претседател на Управниот одбор, Антонио Аргир, беше унапреден на нова позиција во седиштето на НЛБ д.д. Љубљана - извршен помошник на Управниот одбор на НЛБ д.д., одговорен за управување со НЛБ Групацјата. За нов претседател на Управниот одбор на НЛБ Банка АД Скопје е именуван Бранко Грегановиќ, актуелен главен извршен директор и главен финансиски директор на НЛБ Банка Белград.

Ноември

Со цел да придонесе кон зголемување на понудата на поволни кредити за основни и обртни средства преку користењето на повољностите на Гарантниот фонд од Развојната банка на Република Северна Македонија (РБСМ), НЛБ Банка Скопје потпиша договор со РБСМ за издавање портфолио-гаранција од Гарантниот фонд. Со ова Банката се вклучи во државната гарантна шема за поддршка на развојот на домашните компании, преку гарантирање на дел од колатералот по одобрените кредити. Гарантната шема е дел од економските сет-мерки донесени од страна на Владата на Република Северна Македонија за справување со последиците од пандемијата на КОВИД -19 и е дел од Планот за забрзан економски раст на Владата.

Како предводник на пазарот во банкоосигурување, Банката ја збогати понудата во овој сегмент преку лансирање на новиот производ во соработка со Триглав Осигурување Живот – Unit Linked, осигурителни полиси за инвестициско осигурување на живот.

Декември

НЛБ Банка во соработка со друштвото за управување со инвестициски фондови Генерали Инвестментс АД Скопје го прошири своето портфолио на небанкарски финансиски производи и услуги започнувајќи со продажба на удели од инвестициски фондови со кои управува друштвото. Со воведувањето на овој производ, Банката го надополни концептот на „one stop shop“, односно финансиски супермаркет кој нуди сеопфатно финансиско советување и богата понуда на финансиски производи и услуги на своите клиенти.

Согласно со стратегијата за општествено одговорно делување, а во насока на промоција на одржливоста и еколошкиот пристап во работењето и заштита на животната средина, истиот месец беше започната и реализирана кампањата „Пошумете со еден клик“ – промотивна кампања за обезбедување изјави за согласност за користење на лични податоци за директен маркетинг, со посебен акцент на дигитално дадена изјава за согласност, без користење на хартиени формулари, како и на информирање од страна на Банката за сите новини и повољности преку дигиталните канали.

Како признание за своето успешно делување на македонскиот пазар на капитал, кон крајот на годината НЛБ Банка беше наградена од Македонска берза АД Скопје во категоријата „Акција со најголем пораст на цената во 2021 година“.

Табела 1. Клучни показатели на работењето

	2020	2021	План 2021
ROE пред даноци	16,2%	18,8%	19,3%
ROE по даноци	14,9%	17,0%	17,8%
ROA пред даноци	2,0%	2,4%	2,1%
ROA по даноци	1,9%	2,2%	1,9%
Cost/Income Ratio	42,6%	40,5%	42,2%
Пазарно учество по билансна сума	16,5%	16,9%*	16,2%
Адекватност на капиталот	15,7%	18,0%	15,6%
Заработка по акција - EPS (добивка/број на акции)	1.995	2.598	2.117
Добивка пред оданочување (во мил. МКД)	1.857,3	2.445,2	1.968,0
годишна промена во % (реализирана и планирана)	-9,3%	31,7%	6,0%
Добивка по оданочување (во мил. МКД)	1.704,3	2.219,1	1.808,1
годишна промена во % (реализирана и планирана)	-7,9%	30,2%	6,1%
Нето приходи од работење (во мил. МКД)	4.494,2	5.159,4	4.733,4
годишна промена во % (реализирана и планирана)	2,0%	14,8%	5,3%
Трошоци на работење (во мил. МКД)	1.916,4	2.089,0	1.996,4
годишна промена во % (реализирана и планирана)	0,6%	9,0%	4,2%
Исправка на вредност, посебна резерва и резервирања (во мил. МКД)	720,5	622,8	769,0
годишна промена во % (реализирана и планирана)	59,4%	-13,6%	6,7%
Нето приходи од камата / просечна бруто актива	3,7%	3,4%	3,7%
Билансна сума (во мил. МКД)	96.545,2	107.709,5	94.564,5
годишна промена во % (реализирана и планирана)	9,5%	11,6%	-2,1%
Кредити на небанкарски сектор (промена во %)	6,1%	13,2%	8,0%
(пазарно учество во %)**	17,6%	18,3%	17,7%
Депозити на небанкарски сектор (промена во %)	9,9%	8,5%	-2,1%
(пазарно учество во %)**	18,0%	18,1%	17,4%
Резервации за билансни и вонбилансни побарувања (во мил. МКД)	5.096,5	5.434,8	6.111,4
годишна промена во % (реализирана и планирана)	0,9%	6,6%	19,9%
Портфолио на кое се пресметуваат резервации (во мил. МКД)	79.679,7	90.415,5	-
годишна промена во %	12,7%	13,5%	-
Покриеност на портфолиото со резервации	6,4%	6,0%	-
Нефункционални кредити/Вкупни кредити	4,2%	4,7%	4,9%
Учество на нето кредити на небанкарски сектор во депозити на небанкарски сектор	72,9%	76,0%	80,4%
Број на експозитури	50	48	51
Број на вработени	877	877	873
Број на ефективно ангажирани вработени	901	906	903
Добивка пред оданочување по вработен (во илјади МКД)***	2.117,8	2.788,1	2.254,3
Добивка по вработен (во илјади МКД)***	1.943,3	2.530,3	2.071,2

* последен расположлив податок со 30.09.2021

** пазарните учества се според податоците објавени во делот на монетарната статистика на Статистичкиот веб-портал на НБРСМ

***во однос на бројот на вработени

II. Макроекономско окружување

Македонската економија во 2021 продолжи да биде под влијание на неизвесност поради пролонгирање на пандемијата предизвикана од КОВИД-19. Бројни сектори и дејности беа погодени од кризата и сè уште се под влијание на здравствените и економските последици од пандемијата. Заклучно со третиот квартал домашната економија и натаму закрепнува остварувајќи реален раст на БДП од 3 % и годишен раст од 4,9 %. Годишниот раст на БДП кој за 2021 година согласно со домашните и странските институционални предвидувања се движеа од 3,6 % до 4,6 %, а закрепнувањето за 2022 година се очекува да се движат од 3,7 % до 4,6 %, прикажува дека во најдобри услови можно е враќање на предпандемиско ниво на економијата дури во 2022 година. Позитивното остварување во најголема мера е резултат на растот на домашната побарувачка, особено личната потрошувачка, во услови на негативен придонес од нето-извозот.

Домашните државни институции преку монетарната и фискалната политика донесоа низа мерки со цел ублажување на негативните ефекти од пандемијата предизвикана од КОВИД-19, кои очекувано се прелеваат и во наредната година. Сепак, во август 2021 година, меѓународната рејтинг агенција „Standard and Poor’s“ го потврди кредитниот рејтинг на Република Северна Македонија „BB-/B“, со стабилен изглед, како што е наведено во извештајот, ги рефлектира очекувањата дека проектираното економско заздравување на нашата држава ќе помогне во лимитирање на фискалниот и надворешниот дефицит следната година. Агенцијата нотира дека рејтингот може да се зголеми доколку континуираните структурни реформи ги зајакнат институционалните капацитети истовремено зачувувајќи ги одржливите фискални политики. Дополнително, во ноември 2021 година, меѓународната рејтинг агенција „Fitch“ го потврди кредитниот рејтинг на Република Северна Македонија „BB+“ со негативен изглед потенцирајќи дека потврдениот рејтинг во услови на пандемија е резултат на спроведувањето добри политики на владеење, развојот на човечкиот капитал, како и кредибилната и кохерентната макроекономска и финансиска политика конзистентна со долго одржуваниот фиксен девизен курс.

Табела 2. Клучни макроекономски показатели

	2019	2020	2021
Инфлација (% просечна стапка)	0,8	1,2	3,2
Индустриско производство (% период/период)	-5,9	2,5	-4,9
Референтна стапка на НБРСМ (%)	2,25	1,50	1,25
Каматна стапка на благајнички записи (%)	2,25	1,50	1,25
БДП (пораст/пад во %)**	3,6	-3,3	3,0*
БДП (мил.ЕУР)**	11.210,2	7.743,0	8.381,7*
Буџетски дефицит (мил. ЕУР)	-221,6	-876,0	-630,6
% од БДП	-2,0%	-8,5%	6,5%***
Долг на Централна Влада (консолидиран) (мил.ЕУР)	4.556,8	5.516,0	6.080,2
% од БДП	40,7%	51,9%	51,9%
Тековна сметка (мил. ЕУР)	-368,3	-366,2	-81,0*
% од БДП	-3,3%	-3,4%	-3,2%
Надворешен долг (мил. ЕУР)	2.763,5	3.382,5	3.648,9
% од БДП	24,7%	31,3%	31,1%
Девизни резерви (мил. ЕУР)	3.262,6	3.359,9	3.643,3
Стапка на невработеност (%)	17,3%	16,5%	15,7%*
Странски директни инвестиции (мил.ЕУР)	363,3	154,7	208,5*
% од БДП	3,2%	1,5%	2,5%*

* Q3 2021

** БДП произведен метод, тековни цени

*** Проектиран од Министерство за финансии

Извор: НБРСМ, ДЗС, Министерство за финансии

Стапката на раст на БДП која македонската економија ја оствари заклучно со кварталниот извештај Q3 2021 година изнесува 3,0 % и е значително помал споредено со најголемиот раст во последните две децении реализиран во Q2 2021 година од 13,1 %. Стапки на раст од 2,4 % забележа личната потрошувачка, додека стапка на раст од 4,9 % забележа јавната потрошувачка, споредбено со истиот период претходната година земајќи ги во предвид постојаните цени, додека стапка на раст од 0,4 % забележаа и бруто инвестициите. Од производен аспект, повеќето сектори остварија пад како преработувачкиот сектор за 5,8 %, градежништвото за 1,5 %, рударството за 4,5 %, додека раст на стапката беше забележан кај трговијата на големо и мало за 11,0 %, јавната управа и одбрана за 2,2% и земјоделството за 1,2 %.

Трендот на пад на **стапката на невработеност**, кој во Q2 2020 беше прекинат со појавата на пандемијата предизвикана од КОВИД-19, продолжи и во 2021 година. На крајот на третиот квартал од 2021 година стапката на невработеност изнесуваше 15,7 % (Q4 2020: 16,1 %) при истовремено зголемување на вработеноста на 47,4 % (Q4 2020: 46,8 %). Бројот на невработени лица во третиот квартал (148.477) во однос на истиот период претходната година е понизок за 7.098 лица или за 4,6 %, додека бројот на вработени лица (796.681) е повисок за 11.120 вработени или за 1,4 %. Просечната месечна исплатена нето плата за ноември 2021 година изнесува 29.130 МКД или 5,6 % повеќе од ноември 2020 година.

Вкупната надворешно-трговска размена за периодот јануари/декември 2021 година изнесуваше 16.561 милиони ЕУР и во однос на истиот период минатата година забележа пораст од 23,8 %. Притоа извозот беше повисок за 19,8 % додека увозот беше повисок за 26,9 % со што стапката на покриеност на увозот со извоз изнесуваше 71,8 %, додека негативното салдо во размената изнесуваше 2.715,7 милиони ЕУР или за 49,5 % повисоко во однос на истиот период минатата година (1.816,6 милиони ЕУР). Во периодот јануари/декември 2021 година, според вкупниот обем на надворешно-трговската размена, РС Македонија најмногу тргувала со Германија, Велика Британија, Грција, Србија и Кина.

Странските директни инвестиции заклучно со Q3 2021 година изнесуваат 208,5 милиони ЕУР што е за 96 % зголемување во однос на истиот период минатата година, кога странските директни инвестиции изнесуваа 106,4 милиони ЕУР.

Реален сектор

Индустриското производство заклучно со 31.12.2021 година оствари кумулативен годишен раст од 1,4 % во однос на истиот период минатата година. Растот произлегува од зголемените остварени резултати во сите сектори и тоа: кај секторот преработувачка индустрија раст од 1,2 %, кај секторот рударство и вадење камен раст од 2,4 % и кај секторот снабдување со електрична енергија, гас, пареа и климатизација раст од 2,1 %. Растот кај секторот преработувачка индустрија е резултат, пред сè, на зголеменото производство во следните оддели: производство на пијалаци (5,4 %), Производство на тутунски производи (28,7 %), производство на хемикалии и хемиски производи (49,3 %) итн.

Градежништвото, во однос на вредноста на извршени работи заклучно со декември 2021 изнесува 3.788.809 илјади МКД. Во истиот период бројот на издадени одобренија за градење е повисок за 23,9 % во однос на истиот период од претходната година. Индексот на цените на резиденцијалните станови во Q4 2021 година изнесува 111,4 (врз основа на цените во 2010 година) и бележи пораст од 11,3 % во однос на истиот период од претходната година.

Фискален сектор

Државниот буџет во 2021 година оствари вкупни приходи од 218,5 милијарди МКД (3,5 милијарди ЕУР) или 1,8 % помалку од ребалансот, но 2,8 % повеќе во однос на планираниот буџет. Приходите врз основа на ДДВ изнесуваат 58,2 милијарди МКД (0,95 милијарди ЕУР) и се за 7,3% повисоки од ребалансот на буџетот или 11,3 % повисоки од планираните за периодот. Вкупните расходи изнесуваат 257,3 милијарди МКД (4,2 милијарди ЕУР) или 4,3 % пониски од ребалансот, но 3,9 % повисоки од планираните. Буџетскиот дефицит за 2020 година изнесува 38,8 милијарди МКД (0,6 милијарди ЕУР) или 16,1 % под ребалансот и 11 %

над планираниот буџет за 2021 година. Ребалансот на буџетот 2021 е одраз на економските состојби, како и на посветеност во справување со пандемијата предизвикана од КОВИД-19.

Државниот долг (консолидиран) во 2021 година изнесува 374,7 милијарди МКД (6.080 милиони ЕУР), што претставува 51,9 % од БДП (2020: 51,9 %). Од вкупниот државен долг, 60 % претставува надворешен долг (2020: 61,3 %), додека 40 % (2020: 38,7 %) од долгот е креиран од домашни извори.

Гарантираниот и негарантираниот долг на јавните претпријатија и акционерските друштва во државна сопственост во 2021 година изнесува 65.023,1 милиони МКД (1.055,1 милиони ЕУР), 2020: 967,3 милиони ЕУР.

Монетарен сектор

Во текот на 2021 година, Народна банка направи намалување на основната каматна стапка, додека понудениот износ на благајнички записи остана непроменет. Со ова, се задржува приспособливиот карактер на монетарната политика на севкупните макроекономски и финансиски услови, што наедно придонесува за натамошна поддршка на кредитните текови во економијата. Дополнително, на почетокот на август, Народната банка донесе одлука да ја укине Одлуката за привремено ограничување на распределбата и исплатата на дивиденда, која што беше донесена во февруари 2021 година. Укинување на Одлуката беше направено по претходно спроведена детална анализа на актуелните околности, движења и согледувања за банкарскиот систем и окружувањето во кое работи, земајќи ги притоа предвид резултатите од спроведените стрес-тестирања за отпорноста на банкарскиот систем на претпоставени шокови. Народната банка континуирано ја следеше и оценуваше монетарната поставеност како соодветна на постојните економски и финансиски услови, во услови на пандемија која се карактеризира со здрави економски фундаменти. Истовремено, се констатира дека курсот на денарот останува стабилен во услови на состојба на девизните резерви на соодветно ниво и во сигурната зона, со динамика на промена којашто е очекувана според предвидувањата.

Каматната стапка на благајничките записи, беше намалена од 1,50% на 1,25% во март 2021 година.

Просечната стапка на инфлација мерена преку трошоците за живот заклучно во 2021 година изнесува 3,2 % (2020: 1,2 %) додека просечната стапка на индексот на цените на мало изнесува 4,3 %.

Вкупниот платен промет во земјата реализиран преку банките заклучно со 30.09.2021 година изнесуваше 16.440,9 милијарди МКД (267 милијарди ЕУР) што претставува пораст од 26,1 % во однос на истиот период претходната година.

Прометот на девизниот пазар за 2021 година изнесуваше 12,9 милијарди УСД и е за 31,8 % повисок во однос на истиот период минатата година.

Дефицитот во билансот на плаќања заклучно со 30.09.2021 година изнесува 81 милиони ЕУР и е за 72.7 % понизок во однос на истиот период во 2020 година (296,3 милиони ЕУР).

Девизните резерви на крајот на 2021 година изнесуваат 3.643,3 милиони ЕУР и од крајот на 2020 година се зголемени за 283,41 милиони ЕУР или 8,4 %, генерално депозитите како дел од девизните резервни средства.

Пазарот на капитал заклучно со 2021 година бележи зголемување во прометот од 56,8 % во однос на истиот период претходната година, така што вкупната вредност на реализираниот промет изнесува 209 милиони ЕУР. Берзанскиот индекс (МБИ10) на 31.12.2021 е повисок за 30,8 % во однос на истиот период лани и изнесува 6.153,48 МКД.

Клучни законски и регулаторни измени кои влијаеја на работењето

Во текот на 2021 година беа донесени повеќе законски и подзаконски акти, измени и дополнувања кај постојните закони и подзаконски акти кои влијаеја на одделни подрачја на работењето на Банката. Меѓу најзначајните измени кои се одразија на работењето на Банката се следните:

- Закон за изменување и дополнување на Законот за Народната банка на Република Македонија;
- Закон за изменување и дополнување на Законот за патните исправи на државјаните на Република Северна Македонија;
- Закон за изменување и дополнување на Законот за банките;
- Закон за изменување и дополнување на Законот за инвестициски фондови;
- Закон за изменување и дополнување на Законот за работните односи;
- Закон за изменување на Законот за хартии од вредност;
- Закон за изменување и дополнување на Законот за заштита на личните податоци;
- Закон за изменување и дополнување на Законот за вработување и работата на странци;
- Закон за дополнување на Законот за облигационите односи;
- Закон за изменување и дополнување на Законот за трговските друштва;
- Одлука на НБРСМ за привремено ограничување на распределбата и исплатата на дивиденда на акционерите на банките;
- Одлука за доставување и објавување податоци за извршените активности во платниот промет;
- Одлука за изменување и дополнување на Одлуката за начинот и условите под кои резидентите кои не се овластени банки можат да отвораат и да имаат сметки во странство;
- Одлука за изменување и дополнување на Одлуката за методологијата за идентификување системски значајни банки;
- Одлука за изменување на Одлуката за методологијата за утврдување на стапката на противцикличен слој на капиталот за изложености во РСМ;
- Одлука за изменување и дополнување на Одлуката за начинот и методологијата на надзор на платните системи;
- Одлука за задолжителната резерва;
- Одлука за висината на стапката на противцикличниот заштитен слој на капиталот за изложености во Република Северна Македонија и за изложености кон други земји;
- Одлука за укинување на Одлуката за привремено ограничување на распределбата и исплатата на дивиденда на акционерите на банките;
- Одлука за изменување и дополнување на Одлуката за издавање дозвола и согласност за вршење услуга брз трансфер на пари;
- Одлука за изменување и дополнување на Одлуката за менувачки работи;
- Одлука за точноста, коригирањето и чувањето на личните податоци;
- Одлука за начинот на водењето и содржината на единствениот регистар на трансакциски сметки;
- Одлука за утврдување на стандардни договорни клаузули за пренос на лични податоци во трети земји;
- Одлука за изменување и дополнување на Одлуката за единствената тарифа на надоместоците за услугите што ги врши Народната банка на Република Северна Македонија;
- Одлука за утврдување на стандардни договорни клаузули помеѓу контролорите и обработувачите;
- Исправка на Одлуката за утврдување на стандардни договорни клаузули помеѓу контролорите и обработувачите;
- Одлука за изменување и дополнување на Одлуката за превентивни препораки, времени мерки, наредени мерки, наменски протоколи, планови и алгоритми за постапување за заштита на здравјето на населението од заразната болест COVID-19 предизвикана од вирусот SARS-CoV-2, случаите и временскиот период на нивна примена;

- Уредба за критериумите и условите за прогласување на кризна состојба во случаи на временски и природни непогоди, хаварии и нарушувања на пазари на електрична енергија, начинот на снабдување со електрична енергија во кризна состојба, мерките што се преземаат во случај на кризна состојба, како и правата и обврските на носителите на лиценци за вршење на електроенергетски дејности;
- Правилник за изменување и дополнување на Правилникот за определување на категориите на сопствени средства и начинот на пресметување на износот и структурата на влоговите при основање и средствата од активата на овластеното правно лице со кои треба да располага и во континуитет;
- Правилник за правилата и постапката за тргување и порамнување на трансакциите со хартии од вредност на пазарите преку шалтер;
- Правилник за изменување на Правилникот за содржината и формата на актот за начинот на вршење на видеонадзор;
- Правилник за изменување и дополнување на Правилникот за инвестирање на средствата на задолжителните пензиски фондови;
- Правилник за изменување и дополнување на Правилникот за инвестирање на средствата на доброволните пензиски фондови;
- Правилник за начинот и постапката за избор на субдепозитарна банка, односно специјализирана депозитарна институција;
- Упатство за изменување и дополнување на Упатството за начинот за вршење на платниот промет со странство;
- Упатство за спроведување на Одлуката за начинот на утврдување поврзани лица и за лимитите на изложеноста;
- Упатство за изменување на Упатството за спроведување на Одлуката за методологијата за идентификување системски значајни банки;
- Исправка на Упатството за доставување податоци за извршените активности во платниот промет;
- Упатство за доставување на податоци за извршените активности во платниот промет;
- Исправка на Упатство за изменување и дополнување на Упатството за известување за трансакциите брз трансфер на пари од Народна банка на Република Северна Македонија;
- Упатство за изменување и дополнување на Упатството за известување за трансакциите брз трансфер на пари;
- Протокол за превентивни мерки за сите работни места.

III. Банкарски сектор

Банкарскиот систем, кој се карактеризира со здрави основи и висока ликвидност во 2021 година и покрај работењето во услови на пандемијата предизвикана од КОВИД-19, остана стабилен и во добра кондиција, што придонесе за ублажување на шокот од корона-кризата, обезбедувајќи кредитна поддршка на економијата. Во услови на макроекономска стабилност, кредитниот раст и депозитната база беа позитивни во двата сегменти – и кај населението и кај претпријатијата. Во првите три квартали од 2021 година дојде до одредено остварување на кредитниот ризик, што се согледува преку повисокото ниво на нефункционалните кредити, како и растот на реструктурираните кредити. Меѓутоа покриеноста на нефункционалните кредити со исправка на вредноста за нив е на релативно високо ниво.

Во јули 2021 официјално заврши процесот на присоединување на Охридска банка АД Скопје кон Шпаркасе банка Македонија АД Скопје и со тоа Шпаркасе банка Македонија АД Скопје влезе во групата на големи банки заземајќи ја 4-тата позиција на банкарскиот пазар. Врз основа на тоа бројот на банки заклучно со 30.09.2021 година се намали на 13 банки, од кои 9 со доминантен странски капитал. Групата големи банки ја сочинуваат пет банки кои учествуваат со 81,3 % (2020: 76,5 %) во вкупната нето актива, што укажува на висока концентрација на банкарскиот сектор како и во претходните години. Во вкупната нето-актива заклучно со 30.09.2021, шест банки имаат учество помало од 5 % (< од 320 милиони ЕУР), додека учеството на штедилниците и натаму е незначително.

Во текот на 2021 година, Народната банка ја намали основната каматна стапка на историски најниското ниво од 1,25 %. Ваквата монетарна поставеност придонесува за поддршка на кредитните текови во економијата и зголемување на ликвидноста во банкарскиот систем, заради ублажување на ефектите од продолжената пандемија врз домашната економија. Сето ова заедно со високиот вишок на ликвидност постојано притискаше на намалување на каматните стапки, пред сè, на депозитите на населението, додека кај кредитите притисокот беше изразен кај компаниите.

Основни показатели

Табела 3. Основни показатели, 30.09.2021 година

во мил.МКД	30.9.2020	31.12.2020	30.9.2021	Во однос на 30.09.2020	
				%	апс
Билансна сума	568.174	585.501	608.595	7,1%	40.421
Капитал и резерви	67.763	68.175	75.257	11,1%	7.494
Депозити од нефинансиски сектор	413.805	430.870	451.675	9,2%	37.870
Кредити на нефинансиски сектор (бруто)	348.735	353.502	371.861	6,6%	23.127
Резервации (билансни и вонбилансни)	17.639	18.066	18.135	2,8%	496
Бруто NPL (финансиски и нефинансиски сектор)	12.005	11.895	13.240	10,3%	1.235
Бруто добивка	5.925	7.925	7.232	22,1%	1.307

Извор: НБСРМ - Супервизија, Податоци и показатели за банкарскиот систем на Р.С. Македонија

Заклучно со 30.09.2021 година, вкупните кредити на небанкарскиот сектор забележаа пораст во однос на истиот период претходната година од 23,1 милијарди МКД (376 милиони ЕУР) или 6,6 %, при што кај сегментот население забележан е пораст од 14,1 милијарди МКД (230 милиони ЕУР) или 7,9 %, додека кај нефинансиските друштва (приватни и јавни) порастот изнесува 8,5 милијарди МКД (138 милиони ЕУР) или 5,1 %. Притоа, кредитниот раст на годишна основа кај нефинансиските друштва произлегува од кредитирањето во денари, додека кај секторот население поголем раст е кај кредитирањето во странска валута. Учеството на денарските кредити во вкупните кредити заклучно со 30.09.2021 година изнесува 58,8 % (2020: 58,5 %).

Во однос на рочната структура, 20 % се краткорочни, додека 80 % се долгорочни кредити (2020: 20,1 % краткорочни, 79,9 % долгорочни).

Заклучно со 30.09.2021 година, вкупните депозити од небанкарски сектор забележаа годишен пораст од 37,9 милијарди МКД (616 милиони ЕУР) или 9,2 %, при што кај сегментот население забележан е пораст од 18,9 милијарди МКД (308 милиони ЕУР) или 6,7 %, додека

кај нефинансиските друштва (приватни и јавни) има зголемување од 18,0 милијарди МКД (293 милиони ЕУР) или 15,5 %.

Учеството на денарските депозити во вкупните депозити заклучно со 30.09.2021 година изнесува 58,3 % (2020: 60,0 %).

Во однос на рочната структура 35,7 % се по видување (2020: 35,0 %), 42,3% се краткорочни (2020: 41,2 %), додека 22,0 % се долгорочни депозити (2020: 23,8 %).

Односот бруто кредити/депозити кај небанкарскиот сектор на 30.9.2021 година изнесува 82,3 % (2020: 82,0 %).

Квалитет на кредитното портфолио

Учеството на нефункционалните пласмани во бруто кредитите на небанкарскиот сектор на 30.09.2021 година изнесува 3,5 % (2020: 3,3 %), при што кај секторот население показателот се зголеми на 2,2 % (2020: 1,7 %), додека кај претпријатијата показателот се намали на 5,0% (2020: 5,1 %).

Финансиска стабилност

Ликвидноста на банкарскиот сектор е одржана на високо ниво. Високоликвидната актива кај банките на 30.09.2021 изнесува 20,0 % (31.12.2020: 21,5 %) од вкупната актива и покрива 32,7 % од краткорочните обврски (31.12.2020: 35,7 %).

Адекватноста на капиталот на ниво на банкарски сектор на 30.09.2021 година изнесува 17,3 % (2020:16,7 %).

Профитабилност

Заклучно со 30.09.2020 година банкарскиот сектор оствари нето-добивка од 7.223 милиони МКД (117,4 милиони ЕУР) или за 21,3 милиони ЕУР повисока во однос на истиот период претходната година кога беше остварена добивка од 5.913 милиони МКД (96,2 милиони ЕУР). Зголемената профитабилност е резултат на повисоки остварени нето каматни приходи, пораст на нето курсните разлики, повисоки нето-приходи од провизии и надоместоци и повисоки остварени останати приходи од дејност заради повисоки наплатени претходно отпишани побарувања при намалени капитални добивки од продажба на средства и повисоки издвоени резервации на финансиските средства.

Каматните приходи, во однос на истиот период претходната година, се повисоки за 85,9 милиони МКД (1,4 милиони ЕУР) или 0,6 %, каматните расходи се пониски за 257,4 милиони МКД (4,2 милиони ЕУР) или за 9,9 %, додека останатите некаматни приходи се повисоки за 1.405 милиони МКД (22,9 милиони ЕУР) или за 22,8 %.

Кај оперативните расходи, трошоците за вработените, амортизацијата и останати расходи од дејноста се повисоки за 648 милиони МКД (10,5 милиони ЕУР) или за 7,8%.

Издвоените исправки и резервации за финансиски и нефинансиски средства и посебната резерва за вонбилансна изложеност се пониски за 206,1 милиони МКД (3,4 милиони ЕУР) или 6,5%.

Табела 4. Показатели за профитабилноста на банкарскиот сектор, 30.09.2021

во %	30.9.2020	31.12.2020	30.9.2021	Во однос на 30.09.2020	
				%	п.п
ROA (бруто)	1,4%	1,3%	1,6%	14,4%	0,20 pp
ROE (бруто)	12,3%	11,3%	13,4%	9,1%	1,11 pp
Cost/income	47,9%	48,2%	46,9%	-2,1%	-0,99 pp
Трошоци за вработени/Вкупни редовни приходи	21,5%	21,4%	20,2%	-6,0%	-1,28 pp
Трошоци за вработени/Оперативни трошоци	44,8%	44,5%	43,0%	-4,0%	-1,79 pp
Некаматни приходи/Вкупни редовни приходи	45,5%	47,6%	51,7%	13,7%	6,22 pp

Извор: НБРСМ - Супервизија, Податоци и показатели за банкарскиот систем на Р.С.Македонија

Група големи банки (Peer група)

Групата големи банки ја сочинуваат 5 (пет) банки со вкупна актива над 490 милијарди МКД (8.045 милиони ЕУР), во рамките на кои три банки се со вкупна актива над 350 милијарди МКД (5.762 милиони ЕУР), додека две банки се со вкупна актива под 140 милијарди МКД (2.283 милиони ЕУР).

Основни показатели

Билансната сума на групата големи банки заклучно со 30.09.2021 година се зголеми за 59,9 милијарди МКД (975 милиони ЕУР) во однос на истиот период претходната година и нивното учество во банкарскиот сектор изнесува 81,3 % (2020: 76,5 %). Депозитите се зголемија за 47,4 милијарди МКД (770 милиони ЕУР), кредитите (брuto) се зголемени за 36,9 милијарди МКД (599 милиони ЕУР), капиталот е повисок за 9,3 милијарди МКД (151,5 милиони ЕУР) во однос на 30.09.2020 година, додека бруто добивката е повисока за 1,2 милијарди МКД (20 милиони ЕУР) во однос на истиот период минатата година.

Табела 5. Основни показатели кај Групата големи банки, 30.09.2021 година

во мил.МКД	30.9.2020	31.12.2020	30.9.2021	Во однос на 30.09.2020	
				%	апс
Билансна сума	434.801	447.890	494.796	13,8%	59.995
Капитал и резерви	52.702	52.920	62.016	17,7%	9.314
Депозити од нефинансиски сектор	336.359	350.395	383.723	14,1%	47.363
Кредити на нефинансиски сектор (брuto)	263.229	266.320	300.098	14,0%	36.868
Резервации (билансни и вонбилансни)	14.632	15.359	16.249	11,0%	1617
Бруто NPL (финансиски и нефинансиски сектор)	10.203	10.441	11.285	10,6%	1.082
Бруто добивка	5.151	6.791	6.387	24,0%	1236

Извор: НБРСМ - Супервизија, Податоци и показатели за банкарскиот систем на РС Македонија

Квалитет на кредитното портфолио

Во однос на квалитетот на кредитното портфолио, учеството на нефункционалните пласмани во вкупните кредити кај небанкарскиот сектор кај групата големи банки на 30.09.2021 година изнесуваше 3,8 % (31.12.2020: 3,9 %).

Профитабилност

Заклучно со 30.09.2021 година, групата големи банки оствари бруто добивка од 6.387 милиони МКД (103,9 милиони ЕУР) или за 1.236 милиони МКД (20,1 милиони ЕУР) повеќе во однос на истиот период минатата година кога беше остварена добивка од 5.151 милиони МКД (83,8 милиони ЕУР). Зголемувањето на профитабилноста во најголем дел се должи на повисоки остварени нето приходи од камата, повисоки остварени нето приходи од провизии и придонеси, како и пониски исправки на вредност на финансиски и нефинансиски средства. Каматните приходи во однос на истиот период од претходната година се повисоки за 708,6 милиони МКД (11,5 милиони ЕУР) или 6,8 %, каматните расходи се пониски за 114,1 милиони МКД (1,9 милиони ЕУР) или 6,7 %, додека останатите некаматни приходи се повисоки за 1.063 милиони МКД (17,3 милиони ЕУР) или за 21,5 %. На страната на расходите, вкупните трошоци (трошоци за вработените, амортизација и останати расходи од дејноста) се повисоки за 984,3 милиони МКД (16 милиони ЕУР) или за 16,6 %. Исправката на вредноста на финансиските и нефинансиските средства и посебната резерва за вонбилансна изложеност со 30.09.2021 година се пониски за 334,1 милиони МКД (5,4 милиони ЕУР) или 12,6 %.

Табела 6. Показатели за профитабилноста кај групата големи банки, 30.09.2021 година

во %	30.9.2020	31.12.2020	30.9.2021	Во однос на 30.09.2020	
				%	п.п
ROA (брuto)	1,6%	1,4%	1,8%	11,2%	0,18 pp
ROE (брuto)	14,0%	12,6%	14,8%	6,2%	0,87 pp
Cost/income	43,1%	43,7%	44,2%	2,4%	1,03 pp
Трошоци за вработени/Вкупни редовни приходи	18,9%	19,2%	18,8%	-0,4%	-0,07 pp
Трошоци за вработени/Оперативни трошоци	43,8%	43,8%	42,7%	-2,7%	-1,18 pp
Некаматни приходи/Вкупни редовни приходи	45,4%	47,4%	50,5%	11,3%	5,11 pp

Извор: НБРСМ - Супервизија, Податоци и показатели за банкарскиот систем на РС Македонија

IV. Финансиски резултати²

Во 2021 година се пролонгираа ефектите од пандемијата предизвикана од КОВИД-19, но и покрај тоа Банката оствари одлични резултати. Успехот на Банката како и до сега се должи на примената на висококвалитетни стандарди во работењето, модерната информатичка инфраструктура, успешната пазарна стратегија како и професионалниот менаџмент, зајакнати со брендот на НЛБ Групацјата.

Резултатите се предводени од добро развиениот клиентски пристап, прилагодливата понуда на продуктите на Банката како и на достапноста на Банката до своите клиенти, преку развиена продажна мрежа, 24 часовна достапност на контакт-центарот, како и на развиените дигитални канали. И покрај ненадминатата во целост криза, Банката продолжи континуирано да ги кредитира населението и стопанството, а продолжи и со својата безрезервна поддршка кон своите клиенти и економијата воопшто.

Одличниот финансиски резултат кој Банката го оствари во 2021 година се должи, главно, на реализација на следните активности:

- Висок годишен раст на кредитите на небанкарскиот сектор од 13,2%, значително над процентот на ниво на небанкарскиот сектор (8,3 %), кој произлегува од раст на кредитното портфолио на население од 12,2 % и портфолиото на правни лица од 15,4 %.
- Раст на нето-приходите од камати како резултат на порастот на портфолиото.
- Раст на некаматните приходи поради остварени повисоки приходи од провизии, приходи од продажба на наплатени претходно отпишани побарувања и раст на нето-приходите од курсни разлики.
- Пренасочување на ликвидносниот вишок во инвестиција на еврообврзници кои се тргуваат на странски пазари, странски обврзници, странски записи и во домашни државни записи.
- Зголемување на базата на клиенти кои ги користат производите и услугите на Банката.

Биланс на успех

Табела 7. Биланс на успех

во мил.МКД	1.1.-	1.1.-31.12.2021		Во однос на			
	31.12.2020	План	Реализација	1.1.-31.12.2020	План		
1 Приходи од камата	3.329,4	3.376,3	3.322,4	-7,0	-0,2%	-53,9	-1,6%
2 Расходи за камата	413,9	298,2	314,2	-99,7	-24,1%	16,1	5,4%
Нето-приходи од камата	2.915,5	3.078,2	3.008,2	92,7	3,2%	-70,0	-2,3%
3 Приходи од провизии и надомести	1.737,1	1.928,6	2.073,5	336,4	19,4%	144,9	7,5%
4 Расходи за провизии и надомести	614,3	661,6	871,2	256,9	41,8%	209,6	31,7%
Нето-приходи од провизии и надомести	1.122,9	1.267,0	1.202,4	79,5	7,1%	-64,7	-5,1%
5 Нето-приходи од тргување	-45,8	-3,9	5,5	51,4	-112,1%	9,5	-240,8%
6 Нето-приходи од курсни разлики	239,5	192,1	263,7	24,1	10,1%	71,6	37,3%
7 Нето-приходи од други финансиски инструменти евидентирани по објективна вредност	0,5	-0,5	0,8	0,3	74,7%	1,3	-262,4%
8 Останати приходи од дејноста	261,7	200,6	678,8	417,1	159,4%	478,3	238,4%
Вкупни нето-приходи	4.494,2	4.733,4	5.159,4	665,2	14,8%	426,0	9,0%
9 Трошоци за вработените	824,2	880,8	872,1	48,0	5,8%	-8,7	-1,0%
10 Амортизација	196,0	203,5	228,5	32,5	16,6%	25,0	12,3%
11 Останати расходи од дејноста	896,3	912,1	988,4	92,1	10,3%	76,3	8,4%
Добивка пред резервации	2.577,8	2.737,0	3.070,4	492,6	19,1%	333,4	12,2%
12 Ослободени резервирања за вонбилансна изложеност	23,2	0,0	2,3	-21,0	-90,3%	2,3	/
13 Резервирања за вонбилансна изложеност	26,8	0,0	47,7	20,9	77,8%	47,7	/
14 Исправка на вредноста на финансиските средства, на нето-основа	669,5	735,9	531,1	-138,4	-20,7%	-204,8	-27,8%
15 Останати резервирања	0,0	0,0	2,4	2,4	/	2,4	/
16 Загуба поради оштетување на нефинансиските средства	50,8	29,3	46,5	-4,3	-8,4%	17,2	58,6%
17 Ослободени резервирања поради оштетување на нефинансиските средства	3,4	-3,8	0,2	-3,2	/	3,9	/
Добивка пред оданочување	1.857,3	1.968,0	2.445,2	587,8	31,7%	477,2	24,2%
18 Данок од добивка	153,1	159,9	226,1	73,0	47,7%	66,2	41,4%
Добивка за финансиската година	1.704,3	1.808,1	2.219,1	514,8	30,2%	411,0	22,7%

² Позициите од Финансиските извештаи во Годишниот извештај се конзистентни со позициите од Финансиските извештаи на Банката изработени по методологија на НБРСМ, освен онаму каде што е потребно да се прикаже појасна презентација на истите. Разликиите се од презентацииска природа, додека финалните позиции (добивка и вкупна актива/пасива) не бележат разлики.

Добивка

Во 2021 година, Банката оствари **добивка пред оданочување** во износ од 2.445,2 милиони МКД што е за 31,7 % повисока од добивката остварена претходната година, резултат кој се должи на повисоки вкупни нето-приходи и пониски исправки на вредноста на финансиските средства.

Добивката по оданочување за 2021 година изнесува 2.219,1 милиони МКД и е повисока од планираната за 22,7 % како резултат на повисоки останати приходи од дејноста (наплатени, претходно отпишани побарувања) и пониски исправки на вредноста на финансиските средства.

Во однос на претходната година, добивката е повисока за 30,2 %.

Добивката пред исправки и резервации изнесува 3.070,4 милиони МКД или 12,2 % над планираната за 2021 година и 19,1 % повисока од остварената во 2020 година, генерално, како резултат на повисоките приходи од камати и провизии, нето-приходи од курсни разлики, како и останати приходи од дејноста.

Вкупниот нето-трошок за **исправки на вредност и резервации за финансиските средства, за оштетувања на нефинансиски средства и резервирања за потенцијални обврски врз основа на судски спорови** во текот на годината изнесува 622,8 милиони МКД што е за 19,0 % помалку во однос на планот, соодветно на квалитетот на портфолиото и на активностите, и за 13,6 % помалку во однос на 2020 година.

Вкупните нето-приходи од работењето изнесуваат 5.159,4 милиони МКД и се за 9,0 % повисоки во однос на планот. Во однос на претходната година, вкупните нето-приходи се повисоки за 14,8 %.

Нето-приходи од камата

Остварените вкупни нето-приходи од камати за 2021 година изнесуваат 3.008,2 милиони МКД и се пониски од планираните за 2,3 %. Приходите од камата во однос на планот се пониски за 1,6 %, генерално, поради пониски каматни стапки од планираните. Расходите за камата се повисоки од планираните за 5,4 % поради повисоки расходи од камата за задолжителната резерва во девизи.

Во однос на 2020 година, нето приходите од камата се повисоки за 3,2 %.

Доминантна категорија во остварените нето приходи од камата (66,3% од вкупно остварените нето приходи од камата) се **нето-приходите од камати од население** кои изнесуваат 1.994,6 милиони МКД, што претставува пораст од 4,1 % споредено со 2020 година. Порастот се должи на намалување на **расходите за камата** за 35,9 %, додека **приходите од камата** од редовното портфолио се пониски за 1,5% од остварените во 2020 година.

Во однос на планираните, нето-приходите од камата од население се пониски за 10,7 %.

Нето-приходите од камати од правни лица изнесуваат 1.114,9 милиони МКД или за 4,7 % повеќе споредено со 2020 година, како резултат на намалување на **расходите за камата** за 41,7 % (намалување на каматните стапки на депозитите во мај и во ноември).

Во однос на планираните, нето приходите од камата од правни лица се повисоки за 19,5 %.

Нето каматната маргина на просечна бруто актива изнесува 3,43 % (2020: 3,66 %) и е пониска од планираната за 0,30 п.п (план: 3,73 %), како резултат на пониски приходи од камата од население.

Нето некаматни приходи

Вкупните нето некаматни приходи изнесуваат 2.151,2 милиони МКД и во однос на 2020 година се повисоки за 36,3 %, поради повисоки нето-приходи од курсни разлики, нето-приходи од провизии и надомести и останати приходи од дејноста (наплатени, претходно отпишани побарувања, како и приходи од консалтинг услуги од работењето на Card Competence center).

Во однос на планот, нето некаматните приходи се повисоки за 30,0 %.

Нето некаматните приходи во вкупните приходи учествуваат со 41,7 % (2020: 35,1 %).

Најголемо учество во нето некаматните приходи имаат нето-приходите од провизии со 55,9 % (2020: 71,1 %).

Нето-приходи од провизии

Вкупните нето-приходи од провизии изнесуваат 1.202,4 милиони МКД и се повисоки во однос на 2020 година за 7,1 %, додека во однос на планираните за 2021 година се пониски за 5,1 %.

Вкупните приходи од провизии во однос на 2020 година се повисоки за 19,4 % поради повисоки приходи од картично работење, платен промет во земјата и странство, повисоки остварени приходи од услуги преку продажната мрежа (трајни налози, водење на трансакциски сметки и одобрување пречекорувања, услуги преку шалтер) и повисоки приходи од продажба на осигурителни полиси.

Во однос на планот се повисоки за 7,5 %.

Вкупните расходи од провизии се повисоки за 41,8 % во однос на реализираните во 2020 година поради повисоки расходи од провизии за картично работење, платен промет во земјата и странство, повисоки расходи од провизии за работење со готовина, како и за банка-чувар и одржување на старателски сметки.

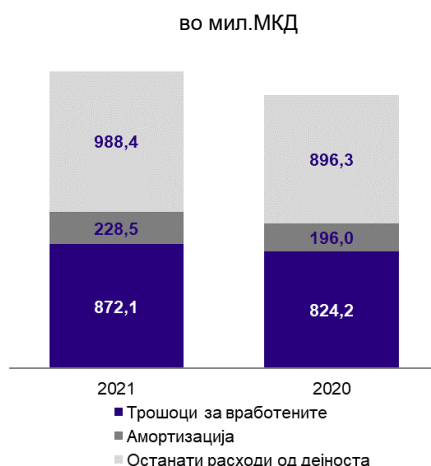
Во однос на планот за 2021 година, повисоки се за 31,7 % поради повисоки расходи од провизии за картично работење, платен промет во земјата и странство и повисоки расходи за банка-чувар и одржување на старателски сметки.

Трошоци

Вкупните трошоци на работењето изнесуваат 2.089,0 милиони МКД и во однос на планот се повисоки за 4,6 %, при што трошоците за вработените се пониски за 1,0 %, останатите расходи од дејноста се повисоки за 8,4 %, додека амортизацијата е повисока за 12,3 %. Во однос на 2020 година, вкупните трошоци на работењето се повисоки за 9,0 %, при што трошоците за вработените се повисоки за 5,8 %, останатите расходи од дејноста се повисоки за 10,3 %, додека амортизацијата е повисока за 16,6 % поради пренос на одредени средства во употреба.

Показателот вкупни оперативни трошоци во однос на вкупни нето приходи (Cost/Income Ratio) изнесува 40,5 % (2020: 42,6 %). Во однос на планот, показателот е понизок за 1,7 п.п. (план 42,2 %).

Графикон 1. Вкупни трошоци на работењето

Биланс на состојба и вонбилансна евиденција

Табела 8. Биланс на состојба

во мил.МКД	31.12.2020	31.12.2021			Во однос на			
		План	Реализација	Структура	31.12.2020	План	31.12.2021	План
АКТИВА	96.545,2	94.564,5	107.709,5	100,0%	11.164,3	11,6%	13.145,0	13,9%
1 Парични средства и парични еквиваленти	15.890,5	14.870,7	17.978,9	16,7%	2.088,4	13,1%	3.108,3	20,9%
2 Дериватни средства чувани за управување со ризик	0,5	0,0	0,8	0,0%	0,3	/	0,8	/
3 Кредити на и побарувања од банки и штедилници	599,5	617,5	70,8	0,1%	-528,7	-88,2%	-546,7	-88,5%
4 Кредити на и побарувања од други комитенти	57.880,6	62.491,9	65.523,2	60,8%	7.642,6	13,2%	3.031,3	4,9%
нефинансиски правни лица	20.211,9	21.836,2	23.325,6	21,7%	3.113,7	15,4%	1.489,4	6,8%
приватни	19.939,8	21.376,5	23.025,1	21,4%	3.085,3	15,5%	1.648,6	7,7%
јавни	272,1	459,7	300,4	0,3%	28,4	10,4%	-159,3	-34,6%
непрофитни институции	17,2	19,4	10,8	0,0%	-6,4	-37,2%	-8,6	-44,2%
држава	58,8	133,0	0,3	0,0%	-58,5	-99,5%	-132,7	-99,8%
население	37.582,3	40.490,6	42.155,1	39,1%	4.572,8	12,2%	1.664,5	4,1%
останати финансиски институции	10,4	12,8	31,4	0,0%	21,0	201,4%	18,6	145,8%
5 Вложувања во хартии од вредност	18.060,5	12.658,4	20.067,3	18,6%	2.006,9	11,1%	7.408,9	58,5%
до доспевање	12.695,1	8.476,4	13.478,8	12,5%	783,7	6,2%	5.002,4	59,0%
расположливи за продажба	5.365,4	4.182,0	6.588,5	6,1%	1.223,1	22,8%	2.406,5	57,5%
6 Побарувања за данок на добивка	30,9	0,0	0,0	0,0%	-30,9	/	0,0	/
7 Останати побарувања	1.633,3	1.432,4	1.638,4	1,5%	5,1	0,3%	206,0	14,4%
8 Преземени средства врз основа на ненаплатени побарувања	139,2	110,6	110,1	0,1%	-29,1	-20,9%	-0,5	-0,5%
9 Нематеријални средства	278,2	335,1	312,4	0,3%	34,3	12,3%	-22,6	-6,8%
10 Недвижности и опрема	2.032,1	2.047,9	2.007,6	1,9%	-24,5	-1,2%	-40,3	-2,0%
ПАСИВА	96.545,2	94.564,5	107.709,5	100,0%	11.164,3	11,6%	13.145,0	13,9%
11 Дериватни обврски чувани за управување со ризик	0,0	0,1	0,0	0,0%	0,0	/	-0,1	-100,0%
12 Депозити на банки и штедилници	371,3	344,8	392,7	0,4%	21,4	5,8%	47,9	13,9%
13 Депозити на други комитенти	79.408,5	77.752,0	86.196,4	80,0%	6.787,9	8,5%	8.444,4	10,9%
нефинансиски правни лица	20.159,6	18.319,8	21.583,1	20,0%	1.423,4	7,1%	3.263,3	17,8%
приватни	17.930,0	15.632,3	20.360,1	18,9%	2.430,1	13,6%	4.727,8	30,2%
јавни	2.229,6	2.687,4	1.222,9	1,1%	-1.006,7	-45,1%	-1.464,5	-54,5%
непрофитни институции	848,8	803,5	854,3	0,8%	5,6	0,7%	50,8	6,3%
држава	565,2	407,4	523,0	0,5%	-42,2	-7,5%	115,6	28,4%
население	57.325,5	57.053,9	62.624,2	58,1%	5.298,8	9,2%	5.570,4	9,8%
останати финансиски институции	509,5	1.167,4	611,8	0,6%	102,3	20,1%	-555,6	-47,6%
14 Обврски по кредити	422,4	1.235,9	1.518,9	1,4%	1.096,6	259,6%	283,1	22,9%
15 Субординирани обврски	1.848,0	1.847,3	2.768,3	2,6%	920,3	49,8%	921,0	49,9%
16 Посебна резерва и резервирања	255,0	244,2	298,5	0,3%	43,5	17,1%	54,2	22,2%
17 Обврски за данок на добивка (тековен)	0,0	0,0	78,7	0,1%	78,7	/	78,7	/
18 Останати обврски	827,2	922,9	2.386,1	2,2%	1.558,9	188,5%	1.463,2	158,5%
19 Добивка за периодот	1.704,3	1.808,1	2.219,1	2,1%	514,8	30,2%	411,0	22,7%
20 Капитал и резерви	11.708,6	10.409,1	11.850,6	11,0%	142,0	1,2%	1.441,5	13,8%

Билансната сума на Банката во 2021 година изнесува 107.709,5 милиони МКД. Во однос на 2020 година, билансната сума е повисока за 11.164,3 милиони МКД или 11,6 % како резултат на повисока состојба на кредити на население и правни лица и повисока состојба на вложувања во хартии од вредност.

Во однос на планот е повисока за 13.145,0 милиони МКД или 13,9 %, како резултат на повисока состојба на кредити и на вложувања во хартии од вредност.

Кредитната активност и во текот на 2021 година, иако ефектуирана од пандемијата предизвикана од КОВИД-19, беше значаен двигател и претставуваше поддршка за населението и компаниите.

Во активата, кредитното портфолио на небанкарскиот сектор е повисоко во однос на претходната година за 7.642,6 милиони МКД или 13,2 % при што кредитите на населението пораснаа за 4.572,8 милиони МКД или 12,2 %, додека кај кредитите на нефинансиски правни лица беше остварен раст од 3.113,7 милиони МКД или 15,4 %.

Во однос на планот, кредитното портфолио на небанкарскиот сектор е повисоко за 3.031,3 милиони МКД или 4,9 % од планираното за 2021 година. Кредитите на населението се повисоки во однос на планот за 4,1 % или 1.664,5 милиони МКД, додека кредитите кај нефинансиски правни лица се повисоки за 6,8 % или 1.489,4 милиони МКД. Вложувањата во хартии од вредност се повисоки од планираните за 7.408,9 милиони МКД или за 58,5 %.

Во пасивата, во однос на претходната година беше остварен значителен раст на вкупната депозитна база на небанкарскиот сектор од 6.787,9 милиони МКД, преку пораст од 7,1 % кај депозитите на нефинансиски правни лица и 9,2 % пораст кај депозитите од население. Гледано според рочната структура, порастот произлегува од пораст кај вкупните депозити по видување.

Обврските по кредити пораснаа за 259,6% во однос на 2020 година и за 22,9 % во однос на планот поради повлекување средства од кредитните линии преку Европската банка за обнова и развој, Развојната банка на Република Северна Македонија и Земјоделски кредитен дисконтен фонд.

V. Продажни канали и дигитална трансформација

Една од стратешките определби на Банката е засилена дигитализација и зголемување на дигиталната пенетрација на клиентите, која треба да се постигне преку овозможување нови дигитални функционалности и дигитализација на основните производи и услуги на Банката, како и засилување на улогата на контакт-центарот при поддршка на клиентите и при продажба на различни банкарски производи.

Во таа насока, а и согласно со насоките од НЛБ д.д., во изминатата година Банката работеше на креирање стратегија по канали во рамките на која е ставен силен фокус на дигитализацијата на работењето на Банката и засилено учество на дигиталните канали во вкупните перформанси. Стратегијата по канали на НЛБ Банка се состои од дефинирани стратешки цели на сите дистрибуциски канали на Банката: експозитури, контакт центар, е/м банкарство, веб-страница, АТМ, картички, ПОС-терминали и NLB Pay, како и акциски план со низа активности чија имплементација ќе придонесе кон исполнување на дефинираните таргети.

Клучни очекувања и придобивки од стратегијата по канали се:

- **Зголемување на продуктивноста на Банката** – преку оптимизација и автоматизација на процесите се очекува да се придонесе кон зголемена продажба која ќе се оствари со истиот број вработени. Истовремено преку намалување на учеството на готовинските трансакции кои се спроведуваат преку експозитурите и нивно пренасочување кон дигиталните канали се очекува дополнително да се ослободат капацитети во експозитурите кои ќе се пренаменат во вработени со основна советодавна функција и обезбедување на напредно финансиско советување на клиентите.
- **Засилување на продажните капацитети на Банката** – преку намалување на FTE (full time equivalent) на вработените за едноставните трансакциски активности, со што се ослободуваат ресурси за зголемена продажба на разни финансиски, банкарски и небанкарски продукти, кои дополнително ќе придонесат кон зголемување на приходите на Банката.
- **Зголемување на квалитетот на услугата и достапноста на Банката** – преку проширување на понудата на разни продукти достапни преку дигиталните канали и овозможување на omni channel клиентско искуство, што ќе придонесе кон унапредување на задоволството на клиентите.
- **Засилување на капацитетите на контакт-центарот** ќе придонесе кон подигнување на услугата на клиентите и зголемена грижа за клиентите, со истовремено зајакнување на продажната функција и остварување на повисоки продажни резултати.

Во контекст на дигиталниот прогрес, Банката прва на пазарот овозможи користење на електронска идентификација во соработка со Mastercard. Клиентите имаат можност за целосно ново, дигитално искуство во користење на услугите на НЛБ Банка, преку електронска идентификација, без потреба од посета на експозитура.

Мрежа на експозитури

Главен канал за опслужување на клиентите и продажба на продукти и услуги на Банката е **мрежата на експозитури** (48 експозитури и 2 шалтери), преку која во 2021 година беа исплатени 67,5 % од вкупниот број кредити на населението и 96,4 % од вкупниот износ на кредити, и тоа со рекордни износи на нови пласмани на потрошувачки и станбени кредити, што доведе до зголемување на пазарното учество на Банката во делот на кредитирање на физички лица. Покрај кредити за населението, преку деловната мрежа на Банката се исплаќаа кредити за микро и мали претпријатија, се вршеа платни сервиси за физичките и правните лица, беше достапна услугата лично банкарство, се продаваа небанкарски продукти (пензиско осигурување, животно и неживотно осигурување), и се вршеа останати финансиски и советодавни услуги за клиентите на Банката.

Во текот на 2021 година преку експозитурите на Банката успешно беа реализирани 18 продажни кампањи за различни банкарски и небанкарски продукти.

При крајот на годината беа воведени два нови продукти во портфолиото на Банката со успешно стартување на продажбата, и тоа на удели од инвестициски фондови во соработка

со Генерали Инвестментс и UnitLinked осигурување на живот со инвестиции во соработка со Триглав Осигурување Живот.

Во октомври 2021 година беше отворена нова експозитура во Скопје, лоцирана во трговскиот центар Skopje East Gate Mall. Новата експозитура е отворена по нов современ концепт со модерен ентериер и со 24-часовна самопослужна зона со „Cash in“ банкомат и дневно-ноќен трезор за уплата на готовина. Експозитурата е конципирана на начин што во прв план е ставено дигиталното искуство на клиентите преку современи киосци на кои клиентите можат да ги извршат основните банкарски трансакции. Освен тоа, на клиентите им се на располагање стручни вработени за советодавни услуги и продажба на покомплексни банкарски продукти.

Во текот на 2021 година, беа затворени 3 експозитури - експозитурата Клинички центар, експозитурата Стар Аеродром и експозитура Три бисери.

И покрај пролонгираните вонредни околности предизвикани од КОВИД-19, продажната мрежа во текот на целата 2021 година работеше без прекин со соодветно прилагодување на работното време на експозитурите и согласно со мерките кои беа на сила. Применети беа соодветни превентивни мерки за заштита на здравјето и безбедноста на вработените и на клиентите на Банката. На тој начин беше обезбеден континуитет во работењето на експозитурите и успешно опслужување на клиентите.

Кредитни посредници

Продажбата преку кредитни посредници е значаен канал за продажба на кредитни продукти, а Банката која е лидер на пазарот во доменот на кредитирање на клиентите преку кредитни посредници, во текот на 2021 година оствари продажба од 11.970 кредити или над 29% од вкупниот број на исплатени кредити на население во 2021 година.

Во 2021 година интензивно се работеше на развој на сите функционалности на платформата за кредитни посредници и е остварена продукција на решението. Со оваа платформа ќе бидат опфатени поголем број кредитни посредници, што ќе овозможи масовно ширење на мрежата на продажба на инстант-кредити преку кредитни посредници. Со ова се очекува зголемен пласман на инстант-кредитите преку овој канал и планиран раст во 2022 година.

Контакт центар

Во текот на 2021 година, контакт центарот продолжи да се развива како сè позначаен канал за сервис и информација кон клиентите. Промените кои ги предизвика пандемијата и дигиталната трансформација на работењето, неизбежно ги менуваат навиките на клиентите кои сè повеќе гравитираат кон дигиталните канали и услуги, без физичка посета на експозитурите на Банката.

Ваквите промени резултираа со натамошно зголемување на работењето на центарот по сите канали, при што во 2021 година волуменот на дојдовни повици е зголемен за 40%.

Контакт-центарот реализираше повеќе кампањи во текот на годината, од кои како позначајни може да се издвојат кампањата за прибирање согласности за маркетинг и профилирање и масовните СМС-кампањи. Исто така, во текот на 2021 година, повторно како активност на контакт-центарот се вратија СМС-пораците за наплата на долг од кредитни картички и кредити, овој пат како дел од новиот процес на наплата на долгови кај населението.

Во 2021 година контакт-центарот го зголеми бројот на активности кои ги реализира и започна со активности за склучување договори и реализација на клиентски барања преку користење на електронскиот идентитет eID обезбеден преку Евротруст. Оваа активност особено се актуализира и предизвикува интерес бидејќи им овозможува на клиентите „далечинско“ извршување банкарски услуги без посета на експозитура.

Исто така, редовните активности како опслужување на сите влезни и излезни повици, одговори на различни клиентски прашања, управување со рекламации, пофалби и поплаки од клиентите, информативни и маркетинг кампањи и понатаму се спроведуваа во континуитет во текот на целата година.

Електронско и мобилно банкарство

Во текот на 2021 се направија повеќе подобрувања на мобилното и електронското банкарство, повеќе во насока на подобрување на нивните функционалности, за подобро корисничко искуство. Апликацијата за **мобилно банкарство НЛБ мКлик** беше збогатена со нови функционалности правејќи ја истата поинтуитивна и сеопфатна, а во исто време и побезбедна. Таа беше прилагодена за користење од страна на слепи лица и беше интегрирана со софтверот за управување на односите со клиентите (CRM) за праќање на персонализирани пораки и понуди до клиентите.

Електронското банкарство беше збогатено со целосен онлајн процес за аплицирање за потрошувачки кредит, вклучително и дигитално потпишување на документацијата и со можност за клиентите да вршат ажурирање на своите лични податоци преку овој канал.

АТМ и ПОС мрежа

Со цел да биде поблиску и подостапна до своите клиенти, Банката делуваше и во насока на обнова на својата АТМ-мрежа, при што вкупниот број банкомати на територијата на РСМ на крајот на 2021 година изнесува 172 банкомати, од кои 95 се со функционалност за уплата на готовина (Cash in банкомати). Исто така, зголемен е бројот на банкомати со опција за бесконтактно подигнување готовина, како дополнителна функционалност, при што заклучно 31.12.2021 година оваа опција ја имаа 137 банкомати (2020: 107 банкомати). Прометот преку **АТМ мрежата на Банката** во 2021 година достигна 45,9 милијарди МКД или 14 % повеќе во однос на 2020 година.

Прометот преку **ПОС мрежата на Банката** е зголемен за 37% споредено со 2020 година.

Во текот на 2021 година Банката го продолжи трендот на проширување на ПОС мрежата со терминали кои овозможуваат бесконтактно плаќање. Заклучно со 31.12.2021 година, Банката располага со мрежа од 7.067 ПОС терминали.

Во 2021 година, Банката оствари соработка со 223 активни e-commerce трговци.

Задржан е минатогодишниот тренд на пораст во работењето на **интернет платежната платформа** на Банката, при што бројот на трговци кои оствариле промет е пораснат за 40 %, додека прометот споредено со 2020 година бележи раст од 78 %.

Во насока на дополнителна заштита на трговците- корисници на интернет платежната платформа, Банката започна миграција кон 3DS EMV како подобрена и понова верзија на 3-D Secure протоколот, кој обезбедува дополнително ниво на безбедност при онлајн плаќања, додека на страната на картичките издадени од Банката беше воведен RBA (Risk Based Authentication) системот, кој придонесува кон зголемување на нивото на безбедност, забрзување на процесот на извршување на трансакцијата и подобрување на целокупното онлајн искуство на корисникот.

VI. Работа со население

Во фокусот на работењето на Банката во 2021 година беше зголемениот пласман на нови кредити со цел зголемување на пазарните учества, како и зголемената дигитализација, со што продуктите и услугите на Банката станаа достапни за клиентите од далечина. Исто така, Банката воведо нови небанкарски продукти, односно стана посредник во продажба и тргување со удела и хартии од вредност, како и комбинација на продажба на инвестициски фондови со животно осигурување.

Кредити

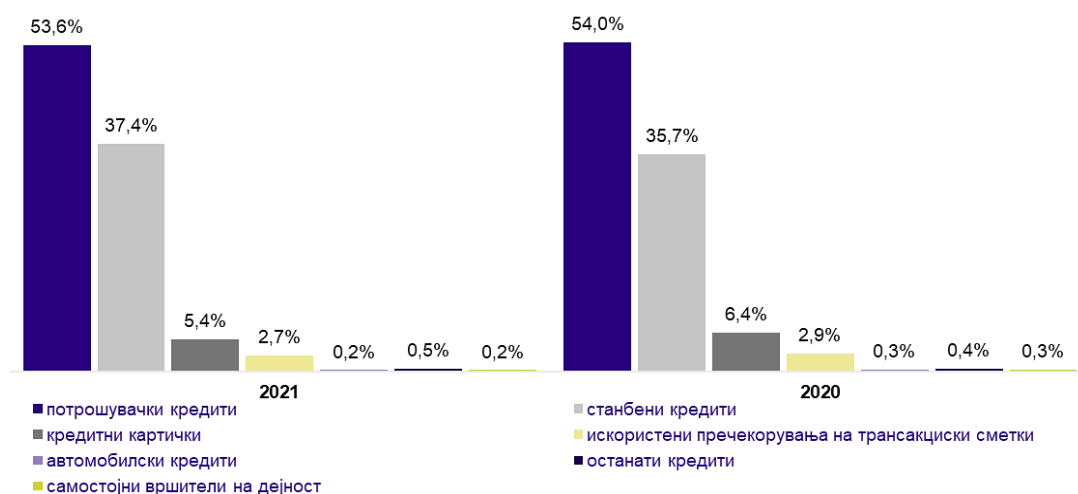
Кредитната понуда во текот на 2021 година не доживеа големи промени во однос на комерцијалните услови. Каматните стапки и условите дефинирани во 2020 година беа прифатени од пазарот. Промотивните активности во кои кредитите се нудеа без манипулативен трошок за потрошувачките кредити започнаа од февруари 2021, а за сите други кредити од март 2021 и траеја до крајот на годината (освен месец август). Во насока на прилагодување на понудата кон пазарните околности и потреби на клиентите, почнувајќи од 1.4.2021 Банката изврши промена на продуктите за животно осигурување кои се нудат во врзана продажба со потрошувачки кредити. Новиот продукт „Сигурност плус“ за прв пат се нуди на пазарот и претставува конкуретска предност на Банката, додека истовремено нуди низа придобивки и за клиентите преку отплата на премијата за осигурување како дел од ратата за кредитот, поширокото осигурително покритие и олеснетата процедура за прием во осигурувањето.

Во месец јуни беше воведен нов процес на автоматско одобрување на потрошувачки кредити преку продажна мрежа (LOPA). Преку овој процес се овозможи поедноставен и побрз процес на комплетирање и реализација на кредитните барања. Во текот на годината во континуитет беа креирани предодоброени понуди за клиентите за потрошувачки кредити кои наидоа на одзив од страна на клиентите и беа пропратени со висока реализација, и истовремено креираа позитивно корисничко искуство заради едноставната процедура за одобрување (без дополнителни документи само со документ за лична идентификација) и исплата на средствата од кредитот само со една посета на експозитура.

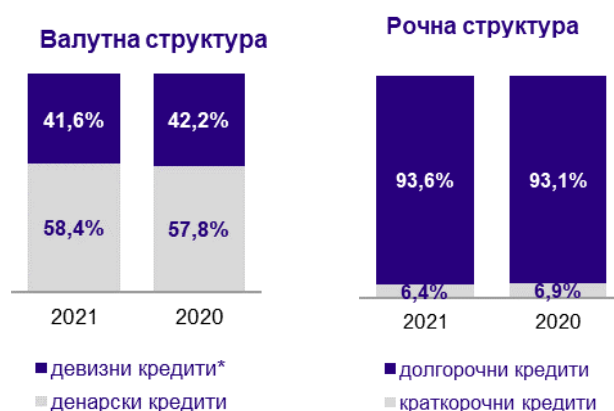
Во текот на годината Банката применуваше претпазлив пристап во одобрувањето на кредитните изложености што придонесе квалитетот на кредитното портфолио да биде стабилен во текот на годината. Паралелно со наплатните активности на Контакт центарот, се користеа и услугите на наплатните агенции за т.н. масовни продукти (потрошувачки кредити и кредитни картички), што влијаеше на одржување на ниско учество на **нефункционалните кредити** во вкупното кредитно портфолио. Од вкупната кредитна изложеност кај населението, 1,45 % се нефункционални побарувања (2020: 1,54 %).

Кредитното портфолио на население на годишно ниво е зголемено за 12,0 %, односно за 4.621,9 милиони МКД и изнесува 43.293,9 милиони МКД, при што најголем раст од 17,4 % во споредба со 2020 година е остварен кај станбените кредити, а 11,1 % раст е остварен кај потрошувачките кредити.

Учеството на бруто-кредитите на население во вкупните бруто-кредити на Банката пласирани кај небанкарскиот сектор во 2021 година достигна 61,2 % (2020: 61,6 %).

Графикон 2. Учество на поединечни кредитни продукти во вкупното кредитно портфолио на население

Заклучно со 31.12.2021 година Банката оствари **пазарно учество** од 21,6 % (2020: 20,8 %) кај кредитите на население. Анализирano по кредитни продукти, порастот на пазарното учество најмногу произлегува од порастот на станбените кредити, а се должи на значајни активности во пласман на нови кредити, вклучувајќи ги промотивните кампањи, проактивниот пристап и понуди до клиентите, но и подобро ориентиран и оптимизиран процес при аплицирање за потрошувачки кредити кој значајно придонесе за постигнување на рекорден пласман на кредити.

Графикон 3. Структура на кредити на население

*Кредитите со валутна клаузула се вклучени во девизни кредити

Депозити

Порастот на депозитната база остварен во 2021 година генерално е резултат на зголемувањето на бројот на клиенти приматели на плата во Банката, како и на зголемувањето на бројот на пензионери на Банката.

Растот на депозитите во услови на континуирано намалување на каматните стапки е пред сè, резултат на порастот на бројот на трансакциските сметки, а со тоа и на депозитите по видување, додека орочените депозити бележат пад од 11,1 % во однос на претходната година.

Иако во текот на годината структурата на депозити се промени во корист на депозитите по видување, Банката одржува балансирана рочна позиција на депозитите придонесувајќи за стабилни извори на финансирање на кредитната активност.

Каматните стапки на депозитите беа намалени неколку пати, во распон од 0,01 % до 0,5 %.

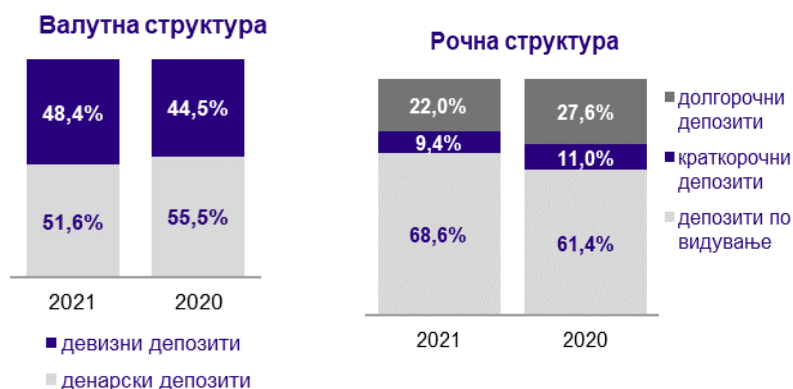
Депозитите на населението во однос на 2020 година се зголемени за 9,2 % или за 5.298,8 милиони МКД и изнесуваат 62.624,2 милиони МКД.

Учеството на депозитите од население во вкупните депозити од небанкарскиот сектор кај Банката за 2021 година изнесува 72,7 % (2020: 72,2 %).

Односот **кредити/депозити** од население изнесува 69,1 % (2020: 67,5 %).

Пазарното учество на депозитите на население на 31.12.2021 година изнесува 20,3 % (2020: 19,9 %).

Графикон 4. Структура на депозити на население

Картично работење

Фокусот на Банката во текот на годината беше задржување на водечката позиција на пазарот во делот на **картичното работење** преку зголемување на прометот од работење со картички, зголемување на бројот на издадени картички, зголемување на прометот остварен преку мрежата на ПОС-терминали како и подобрување на функционалностите на АТМ-мрежата. Активностите беа насочени кон зголемување на задоволството на клиентите, збогатување на функционалностите на постојните картични продукти, со цел зголемување на бројот на корисници и активацијата на картичките, како и зголемување на обемот на користење на платежните картички на Банката.

Со цел зголемена активација и користење на картичките, Банката реализираше неколку промотивни кампањи за физички лица: кампања за унапредување на користењето на НЛБ Рау мобилниот паричник, бројни промотивни активности за време на Олимписките игри во Токио за корисниците на Visa кредитни картички, како и наградна игра со 126 дневни награди - приватно здравствено осигурување за корисниците на НЛБ Mastercard кредитните картички. Покрај ова, беа спроведени кампањи за продажба на нови картички и зголемување на лимити на кредитни картички преку АТМ-мрежата и онлајн аплицирање преку веб-страницата на Банката.

Останати услуги на Банката

Лично банкарство е посебна понуда на Банката која на клиентите им овозможува првокласен третман во извршување на банкарските услуги, флексибилност и поедноставна комуникација преку личен банкар.

Во текот на 2021 година, услугата лично банкарство за физички лица се нудеше во 38 експозитури, а вкупниот број на клиенти физички лица кои ја користеа услугата заклучно 31.12.2021 година изнесуваше 6.117.

Значаен дел во широката понуда на Банката има **НЛБ Банкоосигурувањето** или продажбата на осигурителни полиси за животно и неживотно осигурување.

Во 2021 година, Банката продолжи активно да работи на унапредување на продажбата на осигурителни полиси прилагодувајќи ја продуктната понуда согласно со ситуацијата предизвикана од ковид-кризата. Со цел зголемување на продажбата, во делот на вкрстена продажба на ризико полиси за животно осигурување со кредит се воведо нов продукт за колективно ризико осигурување "Сигурност плус" кај потрошувачките кредити со плаќање на годишната премија на рати преку вклучување во месечниот анuitет од кредитот. Дополнително, се прошири понудата на ризико осигурување со кредит и за осигурување на

кокредитобарателот. Во 2021 започнаа активности за проширување на вкрстената продажба и со други кредитни продукти на Банката како воведување на колективно ризико осигурување со кредитни картички и воведување на животно осигурување со штедна компонента врзано со кредит за кои со продажба би се започнало во 2022.

Во делот на слободна продажба Банката ја прошири понудата на неживотно осигурување со воведување во продажба на приватното здравствено осигурување.

И покрај ситуацијата со пандемијата, значителни резултати се постигнаа преку вкрстената продажба на кредитни и осигурителни продукти од неживотно осигурување од незгода за секој потрошувачки, станбен, хипотекарен и автомобилски кредит, како и домаќинско осигурување со широки покретија, како задолжително осигурување за секој имот кој претставува обезбедување за пласираните станбени и хипотекарни кредити. Во делот на вкрстената продажба на кредитни и осигурителни продукти од неживотно осигурување започнати се активности за проширување на понудата со воведување на осигурување од неможност за плаќање на кредит, продукт кој ќе се воведе во продажба во 2022.

Дополнително, Банката ја збогати понудата на небанкарски финансиски производи со воведувањето на новиот производ – Unit Linked, продажба на осигурителни полиси за инвестициско ризико осигурување на живот.

VII. Работа со правни лица

Работењето со правни лица³ како значаен носител на приходите на Банката, опфаќа: краткорочни денарски и девизни кредити за тековни потреби, краткорочни денарски и девизни кредити за поддршка на извозни аранжмани, револвинг кредити, долгорочни денарски и девизни кредити за финансирање инвестициони проекти на мали и средни претпријатија, автомобилски кредити, наменски кредити за изградба на станбен и деловен простор, комисиони кредити, акредитивно и гаранциско работење, депозитно работење, услуги на платен промет во земјата и странство и услуги на пренос и чување готовина. Понудата за правни лица во Банката се спроведува централизирано, по моделот на интегрирано управување на Деловниот сектор за работа со корпоративни клиенти на Банката заедно со Секторот за кредитна анализа и администрација (Служба за кредитна анализа и администрација на големи, средни и мали претпријатија), додека пак преку Деловниот сектор за управување со продажна мрежа - за микро и мали претпријатија, заедно со Секторот за кредитна анализа и администрација (Служба за кредитна анализа и администрација на микро и мали претпријатија). Услугите во платниот промет за корпоративните клиенти се вршат преку Деловниот сектор за управување со продажна мрежа на Банката, Секторот за работа со готовина и депо и преку електронските канали. Правните лица кои прифатија мораториум во 2020 година успешно излегоа од истиот и продолжија со уште подобра соработка со Банката. Беа реализирани бројни продажни активности и пазарни иницијативи преку кои на малите и средните претпријатија и големите компании им беа понудени кредитни продукти за долгорочни инвестициски проекти и обртен капитал, можност за краткорочно и брзо финансирање преку дозволен лимит на трансакциска сметка, 24-часовни платежни услуги преку електронските канали на Банката, управување со готовината, финансиски услуги и советување за корпоративни клиенти активни на регионалните пазари каде што е присутна НЛБ Групаацијата, финансиски бенефиции за извозно-ориентираните компании, како и советодавни услуги за трансакции на пазарот на капитал.

Продукти и пазарни учества

Кредити

Во доменот на **кредитирањето**, активностите беа насочени кон зголемување на фокусот на работење со мали и средни претпријатија (МСП), каде што постои висока апсорпциона моќ, поголема дисперзија на ризикот и основа за остварување повисоки каматни и некаматни приходи, пред сè со цел одржување и зголемување на пазарните позиции. Во текот на 2021 година, беа промовирани нови продукти за правни лица, од кои неколку во вид на пакет кредитни продукти за корисниците:

- Од 18.03.2021 година, беше воведен нов продукт-пакет за компании закупци во East Gate Mall, кој се состои од: овердрафт со поволна каматна стапка, повластена провизија за денарски платежни гаранции и гаранции одобрени во евра, извршување на дознаки со помала провизија или без провизија, како и одобрување на Mastercard Business дебитна картичка и Visa Business револвинг кредитна картичка без трошок за апликација и членарина за првата година.
- Од 1.4.2021 година надградена е услугата за водење на денарска трансакциска сметка во основниот бизнис-пакет со бесплатна Business дебитна картичка и бесплатно електронско/мобилно банкарство со право на преглед.
- Од 29.10.2021 воведени се нови кредитни продукти од кредитната линија EIB VI – инвестициски кредит за МСП и средно-капитализирани фирми (MidCap) и кредит за трајни обртни средства за МСП и MidCap.

Со цел зголемување на атрактивноста на понудата, периодично, во рамките на промотивни кампањи беа понудени пониски каматни стапки за одредени продукти за мали, средни и

³ Правните лица вклучуваат приватни и јавни претпријатија, непрофитни институции кои им служат на домаќинствата, останати финансиски институции (без банки и штедилници), централна власт, фондови и единици на локална самоуправа

големи претпријатија, кои се одобруваа без провизија. Во оваа насока, беа спроведени следните промотивни кампањи:

- Од 20.5.2021 до 30.9.2021 година е спроведена кампања за одобрување на промотивни денарски и девизни долгорочни кредити за преземање на изложености од други банки со поволни каматни стапки за А, БББ и ББ клиенти.
- Од 21.10.2021 до 31.12.2021 година е спроведена кампања за одобрување на промотивни предодобрени О2 револвинг кредити и денарски краткорочни кредити, како и долгорочен кредит на 84 месеци со промотивни услови, за клиенти со бонитет АА,А, БББ и ББ.
- Од 11.11.2021 до 31.12.2021 година е спроведена кампања за одобрување на предодобрени денарски долгорочни кредити на 36 месеци, овердрафти, брзи кредити преку посредници како и одобрување на Visa business и Master business кредитна и MasterCard Business дебитна картичка без провизија за првата година.
- Промотивна кампања за одобрување на overdraft – дозволено пречекорување на сметка на правни лица во периодот од 15.11.2021 до 31.12.2021 година, со цел поголем пласман на кредити и соодветен одговор на понудата на конкурентските банки, во рамките на која сите кредити се одобруваа без провизија.
- Промотивна кампања за одобрување на О2 лимит на правни лица во периодот од 15.11.2021 до 31.12.2021 година, со цел поголем пласман на кредити и соодветен одговор на понудата на конкурентските банки, во рамките на која сите кредити се одобруваа со намалена каматна стапка и без провизија.
- Предодобрени кредити за друштва со Б и подобар рејтинг согласно со финансискиот капацитет, Политиката за одобрување на пласмани и pre-scoring моделот.

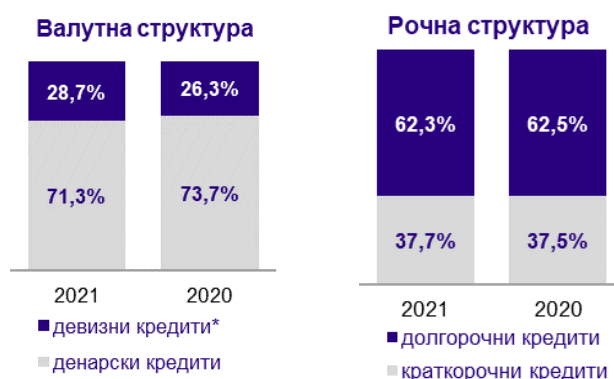
Каматните стапки во текот на годината беа прилагодувани на пазарните услови со цел доближување на понудата на Банката до клиентите како и излегување во пресрет на нивните потреби за полесно надминување на економската криза предизвикана од КОВИД-19.

На 31.12.2021 година, **пласманите кај правните лица** изнесуваат 27.436,1 милиони МКД, што претставува годишен раст за 13,8 % односно 3.316,9 милиони МКД, како резултат на зголемување на пласманите кај приватните претпријатија.

Во 2021 година, учеството на нефункционалните пласмани во вкупните кредити кај правните лица се зголеми на 9,7 % (2020: 8,5 %), како резултат на пренос на неколку корпоративни клиенти во нефункционални.

Учеството на бруто кредитите на правните лица во вкупните бруто кредити кај небанкарски сектор изнесува 38,8 % (2020: 38,4 %)

Графикон 5. Структура на кредити на правни лица

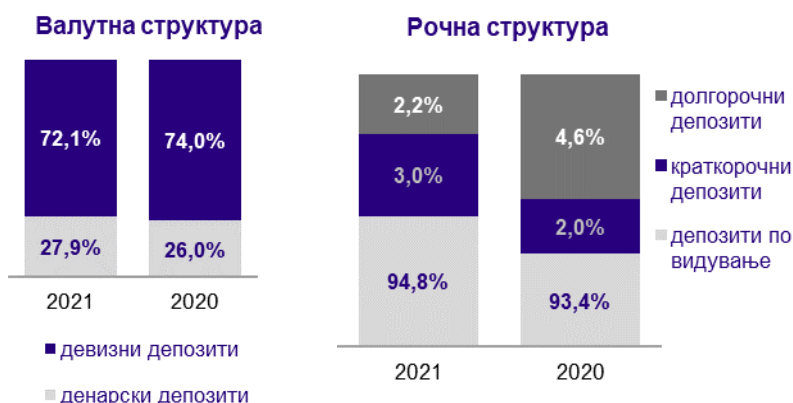
*Кредитите со валутна клаузула се вклучени во девизни кредити

Депозити

Во доменот на **депозитното работење**, понудата за корпоративните клиенти беше претставена преку денарски и девизни депозитни продукти со различни можности за орочување и каматни стапки. Во 2021 година беше извршена промена на каматните стапки на депозитите на правни лица во насока на нивно намалување.

Депозитите на правни лица на годишно ниво изнесуваат 23.572,2 милиони МКД и се повисоки во споредба со 2020 година за 1.489,2 милиони МКД или 6,7 % главно како резултат на повисоки состојби на жиро сметки и депозити по видување на приватни претпријатија, како и пораст на краткорочните депозити во домашна и странска валута. Учеството на депозитите од правни лица во вкупните депозити од клиенти на Банката во 2021 година изнесува 27,3 % (2020: 27,8 %).

Графикон 6. Структура на депозити на правни лица

Односот **кредити (брuto)/депозити** од правни лица изнесува 116,4 % (2020: 109,2 %).

Што се однесува до **пазарните удели**, пазарното учество кај кредитите на нефинансиските правни лица заклучно со 31.12.2021 година изнесува 14,9 %, што претставува пораст од 0,7 п.п. (2020:14,2 %). Пазарното учество на депозитите на нефинансиските правни лица изнесува 15,6 % (2020: 16,3 %).

Проектно финансирање

Тргувајќи од основниот фактор на успех - KYC (Know your client), НЛБ Банка има воспоставено цврста и долгорочна соработка со своите клиенти, особено со оние кај кои има одобрено проектно финансирање, земајќи ги предвид претходните искуства на Банката во оваа област.

Со обезбедување на сите анализи од страна на клиентот, препознавањето на потенцијалот за предложениот проект, соработката на дневна основа со клиентите, како и искусниот кадар, односно мотивираниот и фокусиран професионален тим посветен на секој проект (со учество на вработени од повеќе сектори од Банката), во 2021 година се остварени значајни резултати во областа на финансирањето проекти.

Поголемиот дел од исплатените кредити во изминатиот период наменети за проектно финансирање се концентрирани во два сектори: обновливи извори на енергија и градежништво.

Поддршка на стартап-компани

Улогата на НЛБ Банка во развојот на компаниите и стартап заедницата е мошне голема, со оглед на големата експертска поддршка од стручните служби, личните банки за правни лица во мрежата на експозитури како и индивидуалниот пристап и персонализираните понуди кои Банката им ги нуди на клиентите. Изминатиот период е остварено корпоративно партнерство заедно со Startup Macedonia (организација за креирање на стартап-еко-систем), како и склучена соработка со ФИТР (Фонд за иновации и технолошки развој). Овие соработки ќе помогнат за развојот на претприемништвото во РС Македонија, земајќи ја предвид понудата која ја има НЛБ Банка – бизнис-пакет за стартап-компани како и пакет иноватор – хибридно финансирање.

Фокусот на Банката во наредниот период е проширување на понудата за стартап-компаниите, зголемена улога на Банката во еко-системот, учество во раните фази од процесот на создавање на стартап-компаниите, како и нивна дигитализација.

Платен промет во земјата и странство⁴

Во делот на **домашниот платен промет**, во 2021 година реализирани се 32,1 милион трансакции во меѓубанкарскиот платен промет, што претставува пораст од 36,7 %. (31.12.2020: 23,5 милиони трансакции).

Во 2021 година е остварен **девизен платен промет со странство** во износ од 2,7 милијарди ЕУР или за 14,7% повеќе во однос на 2020 година, како резултат на пораст кај ностро и кај лоро дознаките по промет и по број.

Табела 9. Дознаки

31.12.2020		31.12.2021	Промена 2021/2020	
Ностро дознаки				
Промет (во мил.ЕУР)	1.164,9	1.309,0	144,1	12,4%
Физички лица	33,3	40,2	6,9	20,6%
Правни лица	1.131,5	1.268,8	137,3	12,1%
Број на ностро дознаки	64.762	71.273	6.511	10,1%
Физички лица	7.958	8.730	772	9,7%
Правни лица	56.804	62.543	5.739	10,1%
Лоро дознаки				
Промет (во мил.ЕУР)	1.181,1	1.382,8	201,7	17,1%
Физички лица	112,8	133,9	21,1	18,7%
Правни лица	1.068,3	1.248,9	180,6	16,9%
Број на лоро дознаки	127.343	139.507	12.164	9,6%
Физички лица	69.698	77.193	7.495	10,8%
Правни лица	57.645	62.314	4.669	8,1%

Останати услуги на Банката

Банката учествува во меѓународните плаќања преку издавање документарни инструменти за своите клиенти. И во 2021 година, Банката одобруваше **банкарски гаранции и акредитиви** согласно со потребите на клиентите, при што заклучно со 31.12.2021 издаде гаранции во износ од 5.100,0 милиони МКД, што е за 1,8 % помалку во однос на 2020 година. Отворените акредитиви се во вредност од 3.184,1 милиони МКД, што претставува пораст од 93,9 % споредено со 2020 година.

Табела 10. Документарно работење

		01.01.- 31.12.2020	01.01.- 31.12.2021	Промена 2021/2020	
Гаранции					
Вредност на нови (во мил.МКД)	5.195,3	5.100,0	-95,3	-1,8%	
Број на новоиздадени	3.040	3.288	248	8,2%	
Акредитиви					
Вредност на нови (во мил.МКД)	1.642,4	3.184,1	1.541,6	93,9%	
Број на новоиздадени	268	326	58	21,6%	

Благоиот пад кај гаранциите произлегува од намалување по број и по вредност кај денарските и кај ностро девизните гаранции.

Порастот кај акредитивите е резултат на поголем број издадени ностро, како и на примени лоро гаранции, со повисоки износи споредено со акредитивите отворени во 2020 година.

⁴ Во податоците за вкупниот платен промет влегуваат и трансакциите од физички лица

Банката врши услуги за потребите на други правни лица од областа на **управување со готовина**: превоз на готовина и вредносни пратки, обработка на домашна и странска валута, трансфер на странска ефектива во странски банки, чување на готовина и хартии од вредност, депо услуги, купопродажба на домашна и странска ефектива, опслужување банкомати за други деловни банки, снабдување со денарска готовина во замена за странска ефектива за менувачница, преземање дневен пазар од просториите на правните лица и превоз до Банката, обработка на банкнотите и монетите и уплата на трансакциската сметка на правното лице.

Во 2021 година, Трезорот на Банката обезбеди континуитет во работењето, како за експозитурите така и за своите клиенти. Покрај специфичните услови предизвикани од КОВИД-19 во последните две години, Трезорот успешно се избори со настанатите предизвици во 2021 година и успеа да оствари пораст во однос на претходната година речиси во сите сегменти од своето работење.

Во текот на 2021 година, остварен е бруто промет на Централниот трезор на Банката во износ од 5,1 милијарди МКД, што претставува зголемување од 20% во однос на 2020 година. Зголемувањето на работењето се должи на подобрените услови за работа по високиот негативен ефект од пандемијата предизвикана од КОВИД-19 која доведе до намалување во сите сегменти во 2020 година. Во 2021 година е остварен пораст во сите делови од трезорското работење, денарски и девизни дотации, девизни одводи и банкоматско работење (освен денарски одводи).

Во делот на работа со правни лица (прибирање ефектива од локациите, превоз, обработка и уплата на трансакциските сметки), Банката ја прошири соработката со десет нови правни лица.

Централниот трезор значајно учествува во обработката на дневниот пазар од правните лица, при што учеството во овие услуги во текот на 2021 изнесуваше во просек околу 40 % од вкупниот дневен пазар уплатен од правните лица.

Card competence center

НЛБ Банка АД Скопје во рамките на Competence Center за картични системи во Скопје обезбедува консултантски услуги во областа на картичното работење за 5 банки во НЛБ Групацијата. Во 2021 година, преку работата на Центарот, Банката беше активно вклучена во процесот на спојување на нова членка кон Групацијата, водење проекти и трошочни анализи за имплементација на нови услуги и продукти, олеснување на процесите на банките-членки за сертификација, воспоставување на првичен set-up за ризични e-commerce трансакции и сл.

VIII. Финансиски пазари

Управување со ликвидноста

Во текот на 2021 година, Банката управуваше со денарската и девизната ликвидност согласно со законските и подзаконските акти коишто го регулираат управувањето со ликвидносен ризик и актите коишто важат на ниво на НЛБ Групацјата, притоа почитувајќи ги дефинираните регулаторни и интерни лимити за изложеност кон ликвидносниот ризик.

Слободните средства се пласираа во хартии од вредност издадени од државата и од НБРСМ на домашниот и странскиот пазар на капитал, во хартии од вредност издадени од земјите на ЕУ, на меѓубанкарскиот пазар на депозити, како и преку монетарните инструменти на НБРСМ. Видот, начинот и инструментите кои се користени за пласирање на вишокот средства се утврдени во зависност од тековната и очекувана рочна структура на средствата и обврските на краток и на долг рок, ризикот на инструментите и движењата на каматните стапки на пазарите на пари и хартии од вредност.

Должнички хартии од вредност на НЛБ Банка 31.12.2021

12.090 мил.МКД номинална вредност во должнички ХВ

1.726 мил.МКД благајнички записи

91,5 мил.ЕУР во Еврообврзници

Обврската за издвојување на задолжителната резерва на Банката во денари и во девизи се исполнуваше на редовна основа во периодот од 1.1. до 31.12.2021. Показателите за структурна ликвидност, вклучувајќи ги и показателите согласно со Basel III - LCR (Liquidity Coverage Ratio) и NSFR (Net Stable Funding Ratio), во текот на 2021 година се одржуваа над пропишаните минимални нивоа, што укажува на континуирано стабилна и висока ликвидна позиција на Банката во текот на целата година.

На меѓубанкарскиот пазар на депозити, Банката се јавуваше како продавач во зависност од дневните потреби на средства, како и во зависност од стратегијата и начините за управување со ликвидноста во одреден период.

Во текот на 2021 година, Банката вложи и во државни хартии од вредност издадени на меѓународниот пазар на капитал – еврообврзници во вкупен номинален износ од 15 милиони ЕУР.

Кредитни извори на финансирање

Во текот на 2021 година, Банката продолжи со континуирано следење и сервисирање на обврските по склучените кредитни аранжмани со домашните и странските кредитори, како и повлекување нови средства за финансирање на инвестициони проекти и за обртни средства. Во текот на годината, по одделни кредитни линии отплатени се 169 милиони МКД, а повлечени се средства во вкупен износ од 1.261 милиони МКД, по што состојбата на кредитните обврски на Банката на 31.12.2021 година се зголеми за околу 259 % во однос на претходната година.

Исто така, во декември 2021 година Банката склучи Договор со Европската банка за обнова и развој (ЕБОР) за долгорочен кредит на износ од 5 милиони ЕУР, наменет за поддршка на конкурентност на мали и средни претпријатија (Regional Small & Medium-sized Enterprises Competitiveness Support Programme). Оваа кредитна линија овозможува финансиски стимулации за клиентите кои успешно ќе ги имплементираат своите проекти.

Во 2021 година се повлечени средства од следните кредитни линии:

- Европска банка за обнова и развој (ЕБОР) – од кредитната линија Green Economy Financing Facility II for residential sector во вкупен износ од 2,2 милиони ЕУР (135 милиони МКД), наменети за понатамошно финансирање на енергетски ефикасни проекти во резиденцијалниот сектор односно за приватни лица или групи приватни лица, здруженија за домување и друштва за управување со станбени објекти, даватели на услуги (вклучувајќи и ESCO), продавачи и производители;

- Европска банка за обнова и развој (ЕБОР) – од кредитната линија Regional Small & Medium-sized Enterprises Competitiveness Support Programme во вкупен износ од 3,8 милиони ЕУР (233 милиони МКД), наменети за понатамошно финансирање на инвестиции на правни лица во индустриски објекти, опрема, софтвер, унапредување на менаџмент-системите на претпријатието или општа надградба која е креирана за унапредување на една или повеќе директиви на ЕУ во областа на заштитата на животната средина, безбедноста на вработените и квалитетот и безбедноста на производите, како и инвестиции во технологии со високи перформанси;
- Развојна банка на Република Северна Македонија (РБСМ) – две транши од кредитната линија на ЕИБ 6 во вкупен износ од 14,5 милиони ЕУР (890 милиони МКД), наменети за финансирање на обртни средства и инвестициони проекти;
- Земјоделски кредитен дисконтен фонд (ЗКДФ) (кредитна линија аранжирана преку Развојната банка на Република Северна Македонија) за финансирање проекти од сегментот примарно производство, преработка на земјоделски производи и трговија со земјоделски производи во износ од 2,9 милиони МКД.

Во декември 2021 година, Банката склучи Договор со Нова Љубљанска Банка д. д. Љубљана за субординиран заем во вкупен износ од 15 милиони ЕУР, кој се смета за Tier II капитал согласно со Одлуката за методологијата за утврдување на адекватноста на капиталот.

Комисионо работење

Во текот на 2021 година, Банката продолжи со спроведување на проектот “Самовработување со кредитирање”, како активна мерка за самовработување која се спроведува од Агенцијата за вработување на Република Северна Македонија, по склучен договор со Развојната банка на Северна Македонија од мај 2008 година.

Во текот на целата година, Банката посредуваше во финансирањето со средства од Македонска развојна фондација за претпријатија, Земјоделскиот кредитен дисконтен фонд и останати институции во склучување нови договори за комисиони кредити и депозити, како и сервисирање на постојните.

Девизен пазар

Во 2021 година Банката оствари вкупен промет на девизниот пазар во државата од 3,1 милијарди УСД (2020: 2,5, милијарди УСД) реализиран преку 78.705 трансакции (2020: 71.139), што претставува зголемување на прометот за 26,14%. Најголем дел од прометот на Банката на девизниот пазар се однесува на купопродажба на евро валута, со процентуално учество од 51,75% кај купувањето и 88,46% кај продажбата. Пазарното учество на Банката на девизниот пазар заклучно со 31.12.2021 година изнесува 24,21%.

Во услови на зголемена конкуренција и зголемен број на учесници во тргувањата, Банката и понатаму е лидер на пазарот во потсегментот тргување со девизи од овластени менувачи. Во 2021 година реализиран е откуп во износ од 645 милиони ЕУР (2020: 429 милиони ЕУР), што претставува 58,33% од вкупно извршениот откуп на девизи од овластени менувачи од страна на банките во државата.

Склучени се 6 нови договори со клиенти за нивно користење на електронска платформа за тргување на девизниот пазар, со што вкупниот број клиенти кои ја користат платформата заклучно со 2021 година изнесува 83. Банката воведе и мобилна апликација за тргување на девизниот пазар за правни лица.

На меѓубанкарскиот девизен пазар, Банката и во 2021 година успешно ја извршуваше улогата на овластен поддржувач на пазарот, преку активно учество со стабилни котации и на страната на понудата и на страната на побарувачката. Во 2021 година, Банката реализираше учество од 41,37% во вкупниот промет на меѓубанкарскиот девизен пазар во државата.

На меѓубанкарскиот девизен пазар беа истргувани 1,52 милијарди ЕУР (2020: 997,5 милиони ЕУР) и преку 10.181 трансакции на купопродажби (2020: 8.762)

Тргување со хартии од вредност за сметка на клиенти на Банката

Во 2021 година, Банката за сметка на клиентите запиша 20.737,5 милиони МКД државни хартии од вредност, што претставува мало намалување од 0,01 % во однос на 2020 година кога е запишан износ од 20.891,5 милиони МКД. Од вкупниот износ, 28 % (5.891,6 милиони МКД) се остварени при аукцирање со државни обврзници, а 72 % (14.845,8 милиони МКД) при аукцирање со државни записи.

Старателски и брокерски услуги

Старателски услуги

Во текот на годината, Банката вршеше старателски услуги за инвестициски и пензиски фондови, за нерезиденти кои тргуваат на македонскиот пазар на хартии од вредност и за домашни клиенти кои инвестираат во странски хартии од вредност.

Како банка чувар на имот, Банката врши услуги на два пензиски фондови, а како депозитарна банка на осум инвестициски фондови, вклучувајќи ги четирите нови фондови преземени во 2021 година од Друштвото за управување со инвестициски фондови Генерали Инвестментс АД Скопје.

Вкупните приходи кои Банката ги оствари од инвестициските фондови во 2021 година изнесуваат 3,1 милиони МКД, што претставува пораст од 55 % во однос на приходите остварени во 2020 година (2020: 2 милиони МКД), додека пак вкупните приходи од пензиски фондови остварени во 2021 година изнесуваат 16,9 милиони МКД или за 10,2 % повеќе во однос на 2020 година (2020: 15,3 милиони МКД).

Фондови низ бројки

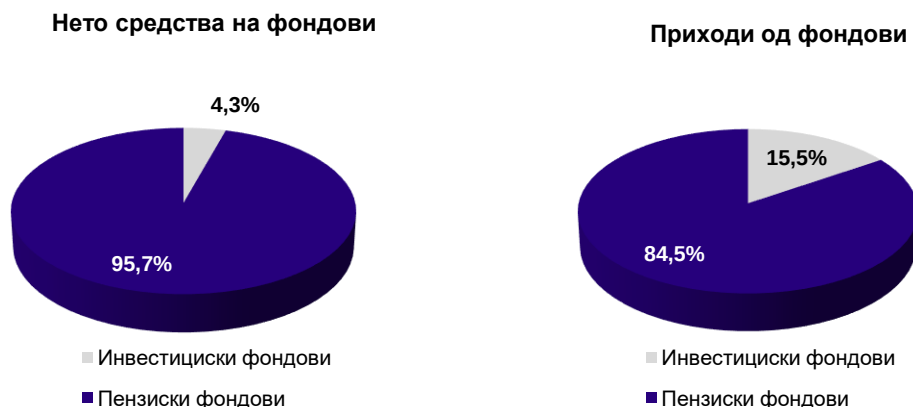
Инвестициски фондови

2.250,2 мил. МКД вкупни средства

Пензиски фондови

49.594,9 мил. МКД вкупни средства

Графикон 7. Средства и приходи од фондови (учество)

Брокерски услуги

Вкупниот промет на Македонската берза во 2021 година достигна 12,9 милијарди МКД, што претставува зголемување од 56,8 % во споредба со претходната година како резултат на порастот кај блок трансакциите од речиси 200 % во однос на 2020 година. Кај класичното тргување, порастот изнесува 12,5 %.

Доминантно учество во тргувањето во 2021 година и на куповна и на продажна страна, имаа домашните правни и физички лица.

Пазарното учество на Банката во вкупниот промет на Берзата изнесува 5,71 % што претставува пад од 2,34 п. п. (2020: 8,05 %).

Услугата тргување со хартии од вредност и чување на хартии од вредност на странски пазари зема сè позначајно учество во вкупно остварениот промет кај пазарните учесници во земјата. Во 2021 година, учеството на прометот остварен на странски пазари, во целокупниот остварен промет кај пазарните учесници изнесува 16 %. Заклучно со 31.12.2021, над 250 клиенти имаат потпишано договор со Банката за овие услуги, при што вкупно остварениот промет изнесува 494,1 мил. МКД (2020: 537,8 мил. МКД). Вкупната вредност на портфолиото во странски хартии од вредност, кое Банката го чува за сметка на клиентите со состојба 31.12.2021 изнесува 420,2 мил.МКД (2020: 229,9 мил. МКД).

Македонска берза 31.12.2021

Вкупен промет на МБ:
12,9 милијарди МКД

Пазарно учество на
Банката: 5,71%

Странски пазари 31.12.2021

Вкупен промет:
494,1 мил. МКД

Вредност на портфолио
на странски ХВ: 420,2
мил. МКД

IX. Управување со ризици

Банката применува високо-конзервативна политика на антиципирање на ризиците во работењето, преку одржување ефикасен систем на интегрирано управување со ризиците. Тоа овозможува да оствари висока наплатливост на пласманите, задоволително ниво на капитална адекватност, заштита од непредвидени случувања и евентуални закани за неостварување на планираната политика. Во текот на годината, Банката ја ревидираше Стратегијата за преземање и управување со ризиците и политиките од областа на управување со ризици и направи усогласување со стандардите за управување со ризици усвоени од НЛБ д.д.

Управување со кредитен ризик и квалитет на кредитното портфолио

Управувањето со кредитниот ризик вклучува постојана анализа на кредитното портфолио на Банката, во поглед на секторската диверзификација и концентрацијата на портфолиото, анализа и оценка на финансиските перформанси на клиентите, следење на редовноста во исполнувањето на обврските од клиентите и примена на задоволително ниво на резервации за пласманите.

Вкупната изложеност на Банката (портфолио на кое се пресметуваат резервации), во 2021 година се зголеми за 10.735,8 милиони МКД и изнесува 90.415,5 милиони МКД (2020: 79.679,7 милиони МКД). Стапката на покриеност на пласманите со издвоени резервации е намалена за 0,4 п.п. и изнесува 6,0 % (2020: 6,4 %).

Учеството на А и Б пласманите во вкупното портфолио на кое се пресметуваат резервации на крајот на 2021 година изнесува 95,3 % (2020: 95,3 %). Учеството на нефункционалните кредити во вкупните кредити во 2021 година е 4,7 % (2020: 4,2 %). Покриеноста на пласманите класификувани во В, Г и Д ризична категорија со вкупно издвоените резервации изнесува 127,1 % (2020: 136,9 %).

Кредитно портфолио 31.12.2021

Портфолио на кое се пресметуваат резервации: 90.415,5 мил.МКД

Учество на А и Б пласмани: 95,3%

Учество на нефункционални кредити: 4,7%

Покриеност со резервации: 6,0%

Покриеност на В, Г и Д пласмани: 127,1%

Управување со некредитни ризици

Банката има воспоставено политики за следење на некредитните ризици. Во Банката се следат и управуваат ликвидносен, валутен, каматен, оперативен, правен, стратегиски и репутациски ризик, а истовремено се следи и управува сигурноста на информативниот систем.

Управување со ликвидносен ризик

Во 2021 година, изложеноста на ликвидносен ризик се следеше на редовна основа. Оперативната и структурната ликвидност се движеа во рамките на утврдените лимити и нивоа на предупредување. Во текот на 2021 година, на месечна основа беа спроведени стрес-тестови на изложеноста на Банката на ликвидносен ризик, кои укажуваат на висока и стабилна ликвидносна позиција на Банката. Согласно со резултатите од спроведеното стрес-тестирање на ликвидносниот ризик, Банката има доволно CBC (counterbalancing capacity) и приливи за да ги покрие одливите и да преживее период од 3 месеци во услови на adverse комбинирано стресно сценарио; при тоа Банката реализира ликвидносен вишок. Ликвидносната позиција во текот на 2021 година овозможуваше навремено и непречено сервисирање на обврските на Банката.

Управување со валутен ризик

Управувањето со валутниот ризик се однесува на постојано следење на нето изложеноста на Банката по одделни валути и агрегатно, притоа одржувајќи оптимално ниво на потребни средства со купување и продажба на девизи.

Изложеноста на Банката на валутен ризик се следи на дневна основа со следење на реализацијата во однос на поставените лимити по одделна валута и на агрегатна основа. Во текот на 2021 година, Банката се придржуваше кон поставените лимити за валутен ризик (лимит: +/- 30 % од основниот капитал).

Вкупната отворена девизна позиција пресметана на нето основа, на 31.12.2021 година, претставува долга позиција во износ од 418 милиони МКД, односно 3,56 % од основниот капитал на Банката.

Најголем дел од отворената девизна позиција потекнува од позицијата во ЕУР валута која е долга позиција и изнесува 144 милиони МКД односно 1,23 % од основниот капитал на Банката.

Во 2021 година, на годишна основа беа спроведени стрес-тестови на изложеноста на Банката на валутен ризик, при што се примена на најконзервативното сценарио адекватноста на капиталот е на стабилно и на задоволително ниво.

Управување со каматен ризик

Активностите на Банката во однос на управувањето со каматниот ризик се однесуваат на оптимизација на економската вредност на капиталот и нето каматните приходи во однос на промената на пазарните каматни стапки, кои се конзистентни со деловната стратегија на Банката.

Од аспект на сензитивноста на економската вредност на капиталот, Банката ја следи изложеноста на каматен ризик со примена на методологија за управување со каматен ризик, која вклучува: пресметка и распределба на „Core“ депозитите по видување во соодветни рочни блокови, во период од десет години; и дополнителни елементи во управувањето со каматен ризик (нефункционална изложеност, вонбилансна изложеност, стапка на предвремено враќање на кредити и автоматски опции). Банката ја следи изложеноста на каматен ризик врз основа на 6 регулаторно пропишани сценарија (паралелен шок нагоре +200бп/400бпМКД; паралелен шок надолу -200бп/400бпМКД; стрмен шок; надолу шок; шок на краткорочни стапки нагоре и шок на краткорочни стапки надолу). Вкупната изложеност на Банката на каматен ризик ја претставува најголемата негативна вредност на EVE (Economic Value of Equity) показателот од регулаторно пропишаните сценарија. Вкупната изложеност на Банката на каматен ризик, на 31.12.2021 година изнесува 498 милиони МКД, односно 4,24% од основниот капитал на Банката, врз основа на вредноста на EVE показателот во сценариото паралелен шок нагоре +200бп/400бпМКД.

Од аспект на сензитивноста на нето-каматните приходи, Банката го мери влијанието на промената на каматните стапки врз нето-каматниот приход за период од една година, под претпоставка за паралелно зголемување на пазарните каматни стапки за 100 базични поени. Показателот за сензитивноста на нето каматните приходи на Банката (NII индикаторот), на 31.12.2021 година изнесува 198 милиони МКД, односно 1,68% од основниот капитал на Банката.

Во рамките на управувањето со каматен ризик, Банката ја пресметува и следи изложеноста на „credit spread“ ризикот (CSRBB), кој претставува ризик од промена на вредноста на должничките хартии од вредност како резултат на промени на кредитната маргина на пазарот. Изложеноста на Банката на „credit spread“ ризикот (FV-OCI портфолио), на 31.12.2021 година изнесува 128 милиони МКД, односно 1,09 % од основниот капитал на Банката; изложеноста на Банката на „credit spread“ ризикот (FV-OCI и AC портфолио), на 31.12.2021 година изнесува 474 милиони МКД, односно 4,03 % од основниот капитал на Банката.

Показателот вкупна пондерирана вредност/сопствени средства, во текот на целата 2021 година беше во рамките на пропишаниот лимит од 20 % од сопствените средства на

Показатели на каматен ризик 31.12.2021

EVE (Economic Value of Equity): 4,24 %

NII индикатор: 1,68 %

Вкупна пондерирана
вредност/Сопствени средства: 16,92%

Банката, во согласност со Одлуката на НБРСМ за управување со ризикот од промена на каматните стапки во портфолиото на банкарски активности. Показателот вкупна пондерирана вредност/сопствени средства, на 31.12.2021 година изнесува 16,92 % од сопствените средства на Банката.

Врз основа на месечно следење на исполнувањето на лимитите за изложеност на каматен ризик, утврдено е дека во текот на 2021 година, пресметаните BPV и CSRBB показатели, NII индикаторот и сите останати показатели дефинирани во Политиката за управување со каматен ризик се во рамките на пропишаните лимити.

Во 2021 година, на месечна основа беа спроведени стрес-тестови на изложеноста на Банката на каматен ризик, во рамките на пропишаните сценарија согласно со Методологијата за управување со каматен ризик. Притоа, добиените резултати од спроведените стрес-тестирања укажуваат на релативно ниска чувствителност на Банката на промените на пазарните каматни стапки. Изложеноста на Банката на каматен ризик е на стабилно умерено ниво.

Управување со оперативен ризик

Управувањето со оперативните ризици подразбира систем за евидентирање, следење, контрола и справување со потенцијални и реални штетни настани кои потекнуваат од тековното работење на Банката или од надворешните фактори и имаат негативен ефект врз финансискиот резултат.

Во текот на 2021 година, Банката ја ревидираше Политиката за управување со оперативните ризици согласно со која Комисијата за оперативни ризици се состанува на секои три месеци. Активно се следеа и евидентираа штетните настани од областа на оперативните ризици и за истите се изготвија извештаи кои беа презентирани до органите на Банката (Одбор за управување со ризик и Комисија за оперативни ризици).

Нето загубата од оперативни ризици во текот на 2021 година беше во рамките на утврдениот лимит за толеранција и апетитот за ризик на Банката.

Во текот на 2021 година, Банката спроведе оценка на чувствителноста на оперативни ризици со висок финансиски ефект и ниска фреквенција преку метод на сценарио-анализа.

Анализата ги опфати следниве оперативни ризици: внатрешен криминал, измама со картички, надворешен криминал, штрајк, испад на core banking системот, елементарна непогода (поплава, пожар, земјотрес), напади преку дигиталниот простор и/или внатрешни напади со користење на ИТ-средства, ризик за сигурноста на ИТ, ризик предизвикан од пандемија, ризик од големи регулаторни промени и ризик од грабеж на возило кое врши транспорт на пари. Врз основа на спроведената анализа на чувствителноста на овие ризици, констатирано е дека не е потребна проверка на контролните механизми или воведување дополнителни мерки за намалување на оперативните ризици со висок ефект врз солвентноста и профитабилноста на Банката и ниска фреквенција.

Управување со капиталот и адекватноста

Согласно со Законот за банки, банките се должни да одржуваат:

- стапка на редовен основен капитал (CET1 ratio) = CET1 капитал /РПА (ризишно-пондерирана актива) = мин. 4,5 %;
- стапка на основен капитал (T1 ratio) = T1 капитал / РПА = мин. 6 %; и
- вкупна стапка на адекватност на капиталот (Total capital ratio) = Вкупен капитал / РПА = мин. 8 %.

Дополнително, гувернерот на НБРСМ може да пропише повисоки стапки од наведените во претходниот став, доколку е тоа потребно поради природата, видот и обемот на активностите што ги врши Банката и ризиците на кои е изложена како резултат на тие активности, вклучувајќи и ризици кои произлегуваат од макроекономското опкружување, базирано на спроведување на годишен супервизорски преглед и процес на евалуација (Supervisory Review and Evaluation Process – SREP-Столб 2).

Супервизорската оценка за минималното потребно ниво на капитал се темели на оценката на севкупниот профил на ризик на Банката, кој опфаќа оценка на деловниот модел на Банката, корпоративното управување во Банката, ликвидноста состојба во Банката и

ризиците врз капиталната позиција на Банката (најмалку кредитниот ризик, оперативниот ризик, валутниот ризик и ризикот од промена на каматните стапки на портфолиото на банкарски активности). Најмалку еднаш годишно, НБРСМ врши преоценка на минималното потребно ниво на капитал за Банката, коешто се однесува за наредната година.

Врз основа на супервизорска оценка на профилот на ризик на Банката, НБРСМ утврди додаток од 3,25 процентни поени над минималното законски утврденото ниво на адекватност на капиталот, така што Банката е должна да ја одржува адекватноста на капиталот на ниво повисоко од 11,25 % во текот на 2022 година.

Во текот на 2021 година, Банката беше должна да ги одржува заштитните слоеви на капиталот и тоа:

- заштитен слој за зачувување на капиталот, со стапка од 2,5 % од активата пондерирана според ризиците;
- заштитен слој за системски значајна банка, со стапка од 2,0 % од активата пондерирана според ризиците. Заштитниот слој за системски значајна банка се одредува еднаш годишно од страна на НБРСМ најдоцна до 30 април и истиот може да се движи од 1 % до 3,5 % од активата пондерирана според ризиците;
- противцикличен заштитен слој на капиталот од 0 %;
- системски заштитен слој дефиниран како % (процент) од ризично пондерираната актива проценета од страна на НБРСМ за сите банки, или пак за секоја поединечно и може да се движи од 1 % до 3 % од ризично пондерираната актива. Системски заштитниот слој во моментот не е применлив за Банката (0 %).

Вкупната стапка на адекватност на капиталот што Банката требаше да ја одржува за 2021 година изнесуваше 15,00 % (2020: 15,00 %). Банката треба да постигне и одржува стапка на адекватност од 15,75 % најдоцна до 31.3.2022.

Табела 11: НЛБ Банка АД Скопје, моментални минимални барања (Столб 1, Столб 2 и вкупен износ на заштитни слоеви на капиталот)

		2020	2021	Нови барања од Народната банка	Датум на важност
Столб 1	Редовен основен капитал	4,50%	4,50%		
	Основен капитал	6,00%	6,00%		
	Вкупен капитал	8,00%	8,00%		
Столб 2	Вкупен капитал	3,00%	3,00%	3,25%	1.1.2022
SREP	Редовен основен капитал	7,50%	7,50%	7,75%	1.1.2023
	Основен капитал	9,00%	9,00%	9,25%	1.1.2023
	Вкупен капитал	11,00%	11,00%	11,25%	1.1.2022
Заштитни слоеви на капиталот					
	Заштитен слој за зачувување на капиталот	Редовен основен капитал	2,50%	2,50%	
	Заштитен слој за системски значајни банки	Редовен основен капитал	1,50%	1,50%	2,00%
	Противцикличен заштитен слој	Редовен основен капитал	0,00%	0,00%	31.3.2022
	Системски заштитен слој	Редовен основен капитал	0,00%	0,00%	
Вкупна стапка на адекватност на капиталот	Редовен основен капитал	11,50%	11,50%	12,25%	1.1.2023
	Основен капитал	13,00%	13,00%	13,75%	1.1.2023
	Вкупен капитал	15,00%	15,00%	15,75%	31.3.2022
	Вкупен капитал + менаџмент додаток	15,50%	15,50%	16,25%	31.3.2022

Во текот на 2021 година капиталната адекватност на Банката се одржуваше на ниво од над 15,45 %, а на 31.12.2021 изнесуваше 18,0 % (2020: 15,7 %). Банката ги исполни регулаторните барања за минималните законски пропишани стапки на адекватност на капиталот, вклучително и барањата за одржување на заштитните слоеви на капиталот, како и капиталниот додаток согласно со супервизорската оценка од НБРСМ за минималното потребно ниво на капитал (табела 11).

Позначаен пораст на сопствените средства на Банката беше реализиран во ноември 2021 година, како резултат на усвоената Одлука за употреба на акумулираната добивка на НЛБ Банка АД Скопје за 2019 година и 2020 година од страна на Собранието на акционери на Банката на седницата одржана на ден 19.11.2021 со која се изврши зголемување на општиот резервен фонд за 1,2 милијарди МКД. Друго позначајно зголемување на сопствените средства беше направено во декември, со склучување на договорот со Нова Љубланска Банка д.д. Љубљана за субординиран заем во износ од 15 милиони евра. Дополнително,

заклучно со 31.12.2021 година, Банката вклучи дел од добивката остварена во 2021 година (во износ од 666,4 милиони МКД) во пресметката на редовниот основен капитал, по претходна добиена согласност од страна на НБРСМ.

Вкупната ризично-пондерирана актива на Банката на 31.12.2021 година изнесуваше 83.342,1 милиони МКД (2020: 74.643,1 милион МКД) и е повисока за 8.699,0 милиони МКД или 11,7 % во однос на претходната година како резултат на зголемување на активата пондерирана според кредитен ризик за 9.211,2 милиони МКД зголемување на активата пондерирана според оперативен ризик за 217,5 милиони МКД и зголемување на активата пондерирана според други ризици за 1,2 милиони МКД, додека активата пондерирана според валутен ризик забележа намалување од 730,9 милиони МКД.

Во 2021 година, согласно со барањата на НЛБ Групацијата, Банката ја измени Политиката за управување со капиталот и капиталната адекватност, при што ги дефинираше минималното и целното ниво на капитал и дивидендната политика.

Утврдување на интерен капитал ICAAP

Согласно со Методологијата за утврдување на профилот на ризичност на НЛБ Банка АД Скопје, во 2021 година беше спроведена анализа на профилот на ризичност на Банката. Врз основа на макроекономските очекувања, движењата во банкарскиот сектор, стратегијата за преземање и управување со ризици, спроведената идентификација на ризици согласно со обемот, нестабилноста и историските податоци во однос на загубите, клучните индикатори на ризикот, поставените лимити, спроведените стрес – тестови и професионалното мислење на членовите на т.н. експертска група во Банката, материјално значајни ризици врз профилот на ризичност на Банката имаат кредитниот ризик (вклучувајќи го и ризикот од концентрација, ризикот на индустрија и ризикот од кредитирање во странска валута), валутниот ризик, пазарниот ризик кој произлегува од вложувањата во сопственички хартии од вредност, “credit spread” ризикот, каматниот ризик и оперативниот ризик.

Согласно со Методологијата за утврдување на интерниот капитал на НЛБ Банка АД Скопје, во првиот квартал од 2021 е година направена пресметка на потребниот капитал за покривање на ризиците кои се идентификувани како материјално значајни ризици за 2021 година. Според пресметката во економскиот пристап, вкупното капитално барање за покривање на ризиците изнесува 7.953 милиони МКД. Показателот за интерен капитал со датум 31.12.2021 изнесува 167 % и е за 51 п. п. над интерното ниво.

Х. Управување со човечки ресурси

НЛБ Банка и во 2021 година продолжи да применува современи практики во управувањето со човечките ресурси и да се стреми кон постојан развој на човечкиот потенцијал, како еден од клучните сегменти во работењето. Истовремено, имајќи ја предвид ситуацијата настаната од глобалната здравствена криза, особено внимание и грижа, како и претходната година, се посвети во доменот на обезбедување високо ниво на **заштита на вработените од вирусот КОВИД-19**, следење на сите препораки на Владата, обезбедување услови за вонредно работење, континуирана едукација за почитување на мерките за спречување на ширењето на вирусот, како и зголемување на свесноста за здравите навики и грижата за физичкото и менталното здравје.

И покрај отежнатите услови за работа, Центарот за управување со човечки ресурси продолжи со напорите да овозможи исклучително работно опкружување за вработените, исполнето со предизвици и бројни можности за раст, преку непречено одвивање на сите процеси.

Стратегијата за управување со таленти и градење наследници која вклучува листи на таленти, потенцијални наследници и клучни вработени беше дефинирана и спроведена согласно со планираното. Дополнително, во рамките на стратегијата беа дефинирани развојни програми со цел градење на построкуриран пристап во следењето на овие вработени и нивната професионална надградба. Новите програми е предвидено да започнат во 2022 година. Во 2021 година, фокусот беше на претходно идентификуваните таленти, при што 15 % од нив беа промовирани на менаџерски или високо специјализирани работни места.

Во текот на годината беа спроведени активности во насока на **развој на лидерските вештини** преку процена на менаџерските/лидерските вештини со користење на „Leadership by Impact“ и „Management by Impact“, алатки кои се темелат на методот на процена „360 степени“. Исто така, беше спроведено истражување за лидерските вештини, како основа за детектирање на развојните потреби за секторските менаџери и нивните помошници. Структурирана програма за развој на овие вработени е дефинирана со цел засилување на нивните современи лидерски вештини како менаџери ориентирани кон луѓето. Започнувањето на програмата е планирано во 2022 година.

Во 2021 година беше спроведено **мерење на организациската култура** во Банката. По добиените резултати од спроведеното мерење и нивна анализа, се пристапи кон проект за дефинирање план за унапредување на конструктивните стилови на комуникација во рамки на културата. Притоа, првата фаза од проектот е завршена пред динамиката на ниво на Групаацијата, со реализирани работилници со дел од вработените на сите нивоа, од сите организациони единици и развиени се иницијални акциски планови. Покрај тоа, улогата на спонзори на проектот, со цел мотивација и поттикнување, им беше доделена на членовите на управата, а улогата на фасилитатори кои би го олесниле процесот - на менаџерите на В-1 ниво. Втората фаза од проектот е планирана во почетокот на 2022 година според динамиката на ниво на Групаацијата.

Дополнително, се продолжи со континуирана активна поддршка на веќе започнатите практики за подобрување на вертикалната и хоризонталната комуникација, поставување заеднички меѓусекторски, како и тимски цели во рамки на организациските единици, давање предизвикувачки задачи на вработените, обезбедување простор за отворена комуникација на идеи, охрабрување на вработените да пружаат поддршка и да ги решаваат конфликтите конструктивно. Продолжија и инвестициите во професионален и личен раст на вработените, при што беа спроведени 157 обуки, со вкупно 21.435 часови што во просек изнесува 23,6 часа обука на секој вработен во Банката.

Кон крајот на годината, согласно претходната практика беше спроведено **мерење на ангажираноста на вработените** преку „Анкета за процена на ангажираноста“. Со цел поквалитетна анализа, овојпат беше применета подетална структурна поделба (по организациски единици), онаму каде што дозволува методологијата. Респонзивноста беше особено висока со учество на 84 % од вработените. Исто така, резултатите и очекувањата

беа вклучени во клучните перформанси на работењето (KPI) на менаџерите на В-1 ниво, со намера да се даде поголем фокус на унапредувањето на ангажираноста.

Дел од активностите спроведени од Центарот за управување со човечки ресурси во овој сегмент во 2021 година вклучуваат:

- „NLB Café“ (3 настани: Заедно на планина; Како да го зачуваме нашето ментално здравје на работното место?; Грижа за менталното здравје во услови на КОВИД-19),
- „HR советник интервјуа“ (>60 интервјуа во селектираните организациски единици),
- спроведен анкетен прашалник – „Работа од далечина vs. работа од просториите на Банката“ (86 % респонзивност),
- „НЛБ летно искуство – работиме со Нела за децата на вработените“ со учество на 35 деца на кои им беше овозможено поблиску да ги запознаат банкарската професија и банкарските процеси и
- приватно здравствено осигурување за сите вработени.

Сите активности во овој домен резултираа со зголемување на бројот на ангажирани вработени за 8 процентни поени (40 %), со намалување на бројот на активно неангажираните (15 % согласно последното мерење).

Во текот на годината се интензивираа активностите во областа на **управување со перформансите на вработените**, при што акцентот беше ставен на комуникацијата во однос на системот за управување со цели (со фокус на менаџерите) со цел унапредување на неговата примена и забрзување на евалуирањето и наградувањето на перформансите по завршување на соодветните периоди. Се спроведе и дополнителна едукација за менаџерите за системот и процесот на давање фидбек.

Започна првата фаза од проектот кој се однесува на брендот на Банката како работодавач – **Employer Branding**, согласно со насоките и динамиката на ниво на НЛБ Групацјата.

Активностите кои беа реализирани во текот на 2021 година вклучуваат: проектно планирање, интервјуа со Управниот одбор и Центарот за управување со човечки ресурси, подготовка на интерни и екстерни анкети, како и подготовка за реализирање на фокус групи. Покрај ова, во насока на унапредување на овој аспект од работењето беше засилено и екстерното огласување на работни места (повеќе огласи, подобрен визуелен пристап), учество на еден регионален виртуелен саем за вработување и учество на кариерен саем организиран од страна на локалните университети.

Во 2021 година се реализираа 60 нови вработувања и 58 заминувања на вработени од Банката, со што стапката на флукуација на вкупно ангажираните вработени бележи пад од 6,88 % во 2020 на 6,14 % во 2021 година, додека бројот на вработени остана на исто ниво.

Банката како компанија која континуирано покажува активна свесност за значењето на човечкиот капитал, ги почитува стандардите во управувањето со луѓе и во иднина ќе продолжи да ги поттикнува вработените да го достигнат и применат својот потенцијал и заеднички да ја градат визијата за долготрајна благосостојба.

Табела 12. Структура на вработени

Табела 121. Структура на вработени						
	31.12.2020		31.12.2021		Промена 2021/2020	
	Број	Структура	Број	Структура		
Вработени по структури						
според реална стручна спрема	877	100,0%	877	100,0%	0	0,0%
Доктори на науки	2	0,2%	1	0,1%	-1	-50,0%
Специјализанти и магистри	148	16,9%	158	18,0%	10	6,8%
ВСС	638	72,7%	631	71,9%	-7	-1,1%
ВШС	11	1,3%	9	1,0%	-2	-18,2%
ССС	78	8,9%	78	8,9%	0	0,0%
НСП	0	0,0%	0	0,0%	0	/
според возраст	877	100,0%	877	100,0%	0	0,0%
до 25 години	11	1,3%	4	0,5%	-7	-63,6%
од 25 до 35 години	290	33,1%	278	31,7%	-12	-4,1%
од 35 до 45 години	426	48,6%	419	47,8%	-7	-1,6%
над 45 години	150	17,1%	176	20,1%	26	17,3%
според стаж во Банката	877	100,0%	877	100,0%	0	0,0%
до 1 година	33	3,8%	43	4,9%	10	30,3%
од 1 до 2 години	59	6,7%	30	3,4%	-29	-49,2%
од 2 до 5 години	147	16,8%	156	17,8%	9	6,1%
над 5 години	638	72,7%	648	73,9%	10	1,6%
според пол	877	100,0%	877	100,0%	0	0,0%
машки	305	34,8%	309	35,2%	4	1,3%
женски	572	65,2%	568	64,8%	-4	-0,7%

XI. Внатрешна ревизија

Во текот на 2021 година, ревизорските активности на Банката беа насочени кон остварување на клучните цели: спроведување ревизии со главен фокус на стратегијата, деловните цели и клучните ризици во работењето на Банката, давање SMART ревизорски препораки, ефикасно спроведување на ревизорските прегледи и стручен и професионален развој на внатрешните ревизори.

Во рамките на ревизорските прегледи извршени во текот на 2021 година, беа издадени вкупно 121 препорака од кои: 12 од А приоритет, 52 од Б приоритет и 57 од Ц приоритет.

По одделни процеси, дадените препораки главно се однесуваат на унапредување на управувањето со ризици и интерните контроли на следните подрачја:

- ИТ-оперативно управување,
- усогласеност со прописите,
- набавки,
- управување со пазарен ризик,
- потрошувачки кредити,
- управување со оперативен ризик,
- управување со податоци - Follow up ревизија,
- банкомати,
- население – Кредитни картички,
- сајбер безбедност & управување со ИТ сигурност,
- управување со човечки ресурси,
- бонитетна класификација,
- ILAAP и управување со ликвидносен ризик,
- трезорско работење,
- управување со податоци на клиенти,
- кредитни посредници,
- ревизии во експозитури на Банката,
- ревизии спроведени по препорака на Гувернерот на НБРСМ,
- работа со граѓански сефови во експозитура ГТЦ.

За отворените препораки со состојба на 31.12.2021 година, се преземаат соодветни активности за нивна реализација во рамки на определените рокови.

XII. Маркетинг-активности

Промотивни кампањи за продуктното портфолио на Банката

Во текот на 2021 година, маркетинг-активностите освен на социјалните мрежи, се спроведуваа и преку сите редовни канали за комуникација на Банката, со особен акцент на општествената одговорност на Банката, бројните активности за заштита на животната средина, но и поддршка на бројни активности и настани од полето на културата и спортот. Во 2021 беше отворена и првата целосно дигитализирана експозитура во новоотворениот Ист гејт мол (East Gate Mall) во Скопје.

Со цел поддршка на продажбата на кредитни продукти, беа спроведени кампањи за кредити со низа промотивни поволности, беше организирана и наградна игра со Mastercard картичките, промотивна кампања за Visa Олимписките игри итн.

Во согласност со маркетинг-планот, а следствено на барањата и преференциите на клиентите, беа реализирани бројни промотивни кампањи во Банката, и тоа:

За правни лица

- Кампања на групациско ниво за поддршка на малите бизниси – Рамка за помош,
- Промотивна кампања за Mastercard Business картичките за правни лица,
- Промотивна кампања за НЛБ Проклик електронско банкарство и за НЛБ мПроклик мобилно банкарство за правни лица,
- Промотивна кампања за Visa Business картички за правни лица.

За физички лица

- НЛБ Потрошувачки и станбени кредити,
- НЛБ Кредити (потрошувачки, станбени и хипотекарни),
- НЛБ Потрошувачки кредити,
- НЛБ мКлик кредит,
- НЛБ Pay мобилен паричник,
- НЛБ Mastercard кредитни картички за физички лица со наградна игра со 126 дневни награди - Приватно здравствено осигурување,
- Visa кредитни картички за физички лица со бројни промотивни активности за време на Олимписките игри во Токио, активности на социјални мрежи, караван во експозитури, доделени ранци, маскоти и телевизори на клиенти,
- НЛБ Месец на штедење,
- НЛБ Месец на осигурување,
- Божиќна (X-mass) кампања на групациско ниво,
- Промотивна кампања за собирање маркетинг согласности (GDPR).

Банката успешно спроведе еко-акција во рамки на НЛБ Месецот на штедење, низ основните училишта во земјата за собирање на пластичен отпад, при што беа собрани 10 тони пластика и беа предадени за рециклирање. Исто така беше спроведена и интерна акција за рециклирање на хартија во Дирекцијата на Банката, во рамките на која вработените собраа 650 kg хартија.

Во 2021 година, Банката ја отвори првата целосно дигитализирана експозитура во рамките на новоотворениот трговски центар East Gate Mall во Скопје. Експозитурата располага со 3 банкомати, 2 дигитални киосци, дневно ноќен трезор, како и видео-сид. Во експозитурата клиентите можат самостојно да ги извршуваат трансакциите, правните лица можат да депонираат самостојно дневен пазар преку дневно-ноќниот трезор, а вработените им стојат на располагање за сите финансиски совети, како и за брзо и едноставно аплицирање за некој од кредитите од портфолиото на Банката.

XIII. Корпоративна општествена одговорност

Грижата за општото добро претставува еден од највисоките приоритети во системот на вредности на Банката и е интегрален дел од стратегијата, поради што Банката посебно внимание посветува на општествената одговорност и заштитата на интересите на сите заинтересирани страни. Со поддршка на проекти од областа на културата, спортот, науката, образованието и заштитата на човековата околина, децата и младите, Банката настојува да придонесе за унапредување и подобрување на целокупниот квалитет на животот на поединците, семејствата, институциите и организациите во поширокото окружување во кое работи.

Во 2021 година, корпоративната општествена одговорност на Банката, согласно со стратегијата за корпоративна општествена одговорност на НЛБ Групацијата, се спроведуваа преку бројни активности за општеството и средината, клиентите и вработените:

- На иницијатива на Словенечката амбасада во Скопје, во НЛБ Галерија беше отворена изложбата на самоодржлив современ словенечки дизајн насловена „Иднината на живеењето“.
- Спонзорство за Прв скопски извиднички одред (ПСИО) за изработка на летна училишница во рамки на нивниот планинарски дом на Китка.
- Спонзорска поддршка за еколошкото друштво Аутдор манифест - Крушево за двата „outdoor“ фестивали „When in Krusevo“ - зимска и летна едиција.
- Спонзорство за Start up Македонија.
- Поддршка на најголемата регионална конференција за трговија на брза потрошувачка стока FMCG (Fast moving consumer goods) самит 2021.
- Спонзорство за машкиот ракометен клуб Вардар, освојувач на „ЕHF“ Лигата на шампиони 2016/2017 и 2018/2019.
- Спонзорство за кошаркарскиот клуб Гостивар.
- Спонзорство на Самитот 2025 во организација на Македонија 2025.
- Спонзорство за Мандра за проектот со кој се озвучи улицата Тоше Проески во населба Аеродром.
- Спонзорство за ракометниот клуб Голден Арт КП7.
- Спонзорство за Одбојкарската федерација.
- Спонзорство заедно со Виза за најновиот долгометражен филм на Милчо Манчевски „Кајмак“.
- Спонзорство за Министерството за култура.
- Спонзорство за Асоцијацијата за е-трговија на Македонија.
- Спонзорство на музички концерти во организација на Авалон.
- Спонзорство на новогодишниот онлајн концерт на култниот рок бенд Last Expedition.
- Спонзорство за Скопскиот џез фестивал.
- Спонзорство за ЈП Комунална Крушево за изработка на пешачки патеки.
- Спонзорство за реализација на Маратон по повод независност на Крушево.
- Спонзорство за Судиската комисија при Кошаркарската федерација.
- Спонзорство за Стопанска комора на РСМ.
- Спонзорство за Охридско лето.
- Спонзорство заедно за Мастеркард за новата концертна сезона на Филхармонија.

Во текот на годината, беа исплатени донации за следните спортски клубови и поединци: Атлетска федерација, Одбојкарска федерација, Федерација на училишни спортови, Шаховска федерација, Боречка федерација, Карате федерација, РК Пролет 1962, КК Гостивар, ТСК Бранимир и Бранкица, клуб Олимпик, Женски одбојкарски клуб Работнички Скопје, Пливачки клуб Нептун Скопје, Пинг-понг федерација, Кајакарската федерација, Бодибилдинг федерација, Мечувалечки клуб Победник Скопје, Таеквондо клуб Бутел, ГФК Тиквеш, Национална Федерација на слепи.

Покрај спортските донации, Банката донираше средства и за:

- Планинарското друштво на Република Северна Македонија на иницијатива на Словенечката амбасада за маркирање на планинска патека;
- Проект „Биди ИН, биди ИНклузивен, биди ИНклучиран“ за изработка на стимулативна соба во рамки на основно училиште во Битола за деца со нетипичен развој;
- Млади надежни спортски таленти за учество на меѓународни турнири: Катја Ивановска, тенисер и Петар Богатиновски, картинг-возач
- Традиционално донирани новогодишни пакетчиња на следните невладини организации кои се грижат за деца со нетипичен развој: НВО Пркос, Мобилност Скопје, Сосвездие, Коалиција „Менуваме“;
- Донација на здружението САНО за изработка перики за деца од хемато-онколошкото одделение при Детската клиника во Скопје;
- Донација за Општина Берово, противпожарна единица Берово;
- Донација за набавка на ЕКГ-апарат за Клиниката за кардиологија.

XIV. Информатичка технологија и управување со проекти

Информатичка технологија

Секторот за информатичка технологија во 2021 година покрај активностите и проектите за обезбедување услови на работа во пандемија условена од КОВИД-19 ги исполни и останатите стратешки цели насочени кон развој и надградба на информационите системи во насока на поддршка на банкарското работење, дигитализација на банкарските услуги, управување со податоците, автоматизација и оптимизација на банкарските процеси и хармонизација во рамките на НЛБ Групацјата. Сето ова беше поддржано преку континуирано подобрување на ИТ-инфраструктурата (мрежна, системска и серверска) и обезбедување на сигурност и безбедност на системите. Најзначајни подрачја на работа во 2021 година беа:

1. **Digital Bank transformation и интеграција со групациските НЛБ иницијативи**
 - Развој на системите во функција на подобрување на дигиталното искуство на клиентите и воведување на нови дигитални канали.
 - Активно учество во групациските иницијативи за развој на унифицирани кредитни процеси.
2. **Обезбедување високо ниво на ИТ и Cyber безбедност**
 - Зголемување на перформансите и стабилноста на системот со миграција на нови верзии на оперативни системи и бази на податоци.
 - Управување со ИТ и Cyber сигурносните ризици, преку осовременување на безбедноста на системите и проактивна заштита на ресурсите.
 - Подобрување на системот за Vulnerability and patch management.
 - Зголемување на одбраната од напади во дигиталниот простор преку имплементација на современи системи за мониторирање и авторизација и автентикација.
3. **Обезбедување ИТ-континуитет преку стабилен план за континуирано работење**
 - Зголемување на капацитетот на дисковните системи на примарната и секундарната локација и неговите перформанси.
 - Унапредување на инфраструктурата (серверска, виртуелизациска и мрежна).
 - Стабилизација на основниот банкарски систем, преку воведување решенија за автоматизација, оптимизација и online архивирање.
4. **Подобрување на обезбедувањето на ИТ-услуги во делот на управување со податоци**
 - Ангажирање на outsourcing услуги за развој на нови проекти за DWH/BI Tools.
 - Оптимизација на извештајниот модел преку негова централизација.
 - Реализација на Data Management стратегијата, преку миграција на сетови извештаи од основниот банкарски систем во податочни складишта (DWH), автоматизација на нови решенија за генерирање извештаи над DWH искористување алатки за визуелна презентација на податоците.

Управување со проекти

Во текот на 2021 година, во НЛБ Банка АД Скопје се извршуваа активности во рамките на неколку проекти по иницијатива на НЛБ д.д., во насока на остварување на стратегијата на НЛБ Групацјата, а и како дел на одредени промени на иницијатива на Банката. Сите тие беа координирани и следени на ниво на НЛБ Групацјата и од менаџментот на Банката.

- **Проект Профитабилност во НЛБ Банка АД Скопје – Profitability**

Основната цел на проектот за мерење на профитабилноста е обезбедување транспарентност на димензиите за генерирање профит (клиент, продукт, сегмент, група продукти, банка), управување со каналите на продажба и мерење на профитабилноста и трошковната ефикасност. Во текот на 2021 година се комплетираше сетот на интерфејси на ниво на НЛБ Групацјата, неопходен за добивање соодветни, лесно употребливи информации и извештаи за квалитетни менаџерски одлуки. Финализирањето на проектните

активности, со пренесување на новите активности во линиска организација е планирано за почетокот на 2022 година.

- **Проект Experience (Фаза II) – софтвер за управување на односите со клиенти (CRM)**

Имплементацијата на втората фаза од проектот Experience претставува надградување на софтверската апликација за управување на односите со клиенти, пред сè наменета за користење од страна на вработените кои имаат директен контакт со клиентите, но и останатите кои работат на постојано унапредување на работењето и односот кон постојните и потенцијалните клиенти на Банката. Некои од позначајните унапредувања на апликацијата подразбираат: унапредување на постапката за вматчување клиенти - Customer onboarding, интеграција со дигиталните канали, оспособување и интеграција на трансакциското работење со CRM апликацијата, интеграција со BI, надградба на Customer Analytics, предиктивните модели итн. Во текот на 2021 година направен е значителен прогрес на предвидените унапредувања, при што се имплементирани нови функционалности, особено во делот за интеграција на дигиталните канали. Проектните активности продолжуваат и во текот на 2022 година.

- **Групен Проект – локална иницијатива LOPA (Loan Origination Process Advancing across NLB Group)**

Основна цел на иницијативата е воспоставување унифициран кредитен процес на ниво на целата НЛБ Група. Во текот на 2021 година, имплементиран е првиот кредитен продукт преку целосно нов работен тек (work flow) развиен во рамки на иницијативата, користејќи нова, напредна апликација. Воведен е нов, брз потрошувачки кредит за физички лица, кој значително го скратува времето на реализација на кредитното барање и времето на чекање на клиентот. Обработката на барањето, одлуката и исплатата на средства се завршува во рамки на истиот ден на посетата на клиентот на Банката. НЛБ Банка АД Скопје е првата од членките на НЛБ Група која каде што се применува овој тип продукт, врз чиј пример треба да се прошири употребата и во останатите членки. Проектните активности за развој на останатите кредитни продукти продолжуваат и во текот на 2022 година.

- **Локална иницијатива - Effectiveness leader initiative**

Иницијативата Effectiveness leader initiative во текот на 2021 година го прошири и дополни предметот на работа, преку организација на активностите во два посебни дела:

1. Process optimization се однесува на подобрување и оптимизирање на постојните процеси во Банката. Во текот на 2021 година се реализираа значителни активности за оптимизација на процесите при што произлегоа поголем број мерки за унапредување, остварување заштеда во интерните ресурси на Банката и зголемување на продуктивноста.

Оптимизацијата на постојните процеси се одвива согласно претходно утврден термински план, а ваквите активности ќе продолжат да се одвиваат и во текот на наредните години.

2. Cost initiative се однесува на одржување стабилно ниво на трошоци, нивна контрола во рамки на планираниот годишен буџет, како и анализа на можности за оптимизација.

- **Проект за имплементација на Законот за заштита на лични податоци (GDPR)**

Со влегување во сила на Законот за заштита на лични податоци (согласно со европската регулатива – General Data Protection Regulation), се појави потреба од подготовка и адаптација на процедурите за работа со клиенти и обработка на клиентски податоци, како и на техничките и човечките ресурси на Банката. Во фокусот на овој проект беше идентификација на обврските кои Банката ги има во обработката на лични податоци во сите деловни и процеси за поддршка, дефинирање јасни насоки и задолженија пренесени во интерните акти на Банката, развој на информациските системи, утврдување на одговорни лица и целосно усогласување на работењето со законската регулатива. За таа цел, Банката спроведе целосна постапка за набавка и набави нов систем за управување на заштита на личните податоци – DPMS (Data Protection Management System), во насока на централно управување со личните податоци, процесите поврзани со обработка на лични податоци, централна евиденција на согласности, законската основа на обработка, евиденција на информатичките средства, влијанието на ризик како и остварувања на правата на субјектите. Проектните активности се завршени во предвидениот рок, согласно со утврдениот термински план.

XV. Извештај за корпоративно управување на НЛБ Банка АД Скопје

Корпоративното управување на Банката, како збир од заемни односи помеѓу Управниот одбор, Надзорниот одбор, останатите лица со посебни права и одговорности кои извршуваат раководна функција во Банката, акционерите на Банката и останатите заинтересирани субјекти во Банката се заснова врз принципите на одговорност, транспарентност и контрола во одлучувањето и во секојдневното работење и известувањето за состојбите во Банката. Корпоративното управување на Банката е олицетворено преку органите на Банката кои имаат клучна улога во ефикасното работење на Банката.

Во текот на 2021 година, Банката беше управувана преку статутарно утврдени органи со права и обврски кои се предвидени во Законот за банките, Законот за трговски друштва и Статутот на Банката.

Собрание на акционери

Во текот на 2021 година се одржаа две седници на собранието на акционери, од кои едно редовно годишно собрание и едно вонредно собрание.

На Годишното собрание на акционери кое се одржа на 29.4.2021 година беа усвоени следните точки:

1. Избор на претседавач на Собранието.
2. Избор на записничар и бројач на гласови на Собранието.
3. Годишен извештај за работењето на НЛБ Банка АД Скопје за 2020 година со:
 - Мислење на Надзорниот одбор по Годишниот извештај за работењето на НЛБ Банка АД Скопје за 2020 година.
 - Предлог-одлука за усвојување на Годишниот извештај за работењето на НЛБ Банка АД Скопје за 2020 година.
4. Извештај на Друштвото за ревизија Ернст и Јанг овластени ревизори ДОО Скопје за извршена ревизија на финансиските извештаи на НЛБ Банка АД Скопје, изготвени во согласност со локалната регулатива и во согласност со Меѓународните стандарди за финансиско известување за 2020 година со:
 - Извештај за контрола и мислење на Надзорниот одбор по извештајот на Друштвото за ревизија Ернст и Јанг овластени ревизори ДОО Скопје за извршена ревизија на финансиските извештаи на НЛБ Банка АД Скопје, изготвени во согласност со локалната регулатива и во согласност со Меѓународните стандарди за финансиско известување за 2020 година
 - Предлог-одлука за усвојување на извештајот на Друштвото за ревизија Ернст и Јанг овластени ревизори ДОО Скопје за извршена ревизија на финансиските извештаи на НЛБ Банка АД Скопје, изготвени во согласност со локалната регулатива и во согласност со Меѓународните стандарди за финансиско известување за 2020 година.
5. Годишен извештај за работењето на Надзорниот одбор во 2020 година со вклучени резултати од поединечна и колективна оцена на работата на членовите на Надзорниот одбор за 2020 година.
 - Предлог-одлука за усвојување на Извештајот за работата на Надзорниот одбор на НЛБ Банка АД Скопје за 2020 година.
6. Предлог-одлуки за одобрување на работата на членовите на Надзорниот одбор.
7. Годишен извештај за работењето на Управниот одбор во 2020 година со:
 - Предлог-одлука за усвојување на Извештајот за работа на Управниот одбор на НЛБ Банка АД Скопје за 2020 година.
8. Предлог-одлуки за одобрување на работата на членовите на Управниот одбор.
9. Предлог-одлука за усвојување на годишната сметка на НЛБ Банка АД Скопје за 2020 година.
10. Предлог-одлука за употреба и распоредување на добивката по годишната сметка на НЛБ Банка АД Скопје за 2020 година.
11. Предлог-одлука за назначување друштво за вршење ревизија на финансиските извештаи на НЛБ Банка АД Скопје за 2021 година.
12. Предлог-одлука за преименување членови на Надзорниот одбор на НЛБ Банка АД Скопје.

13. Предлог-одлука за именување член на Надзорниот одбор на НЛБ Банка АД Скопје.
14. Информација за резултатите од извршената оценка на соодветноста на Борут Вујчич за член на Надзорниот одбор на НЛБ Банка АД Скопје.
15. Предлог-одлука за утврдување надомест за членовите на надзорните органи на НЛБ Банка АД Скопје.

Второто собрание на акционери се одржа на 19.11.2021 и тогаш беа усвоени следните точки:

1. Избор на претседавач на Собранието.
2. Избор на записничар и бројач на гласови на Собранието.
3. Предлог-одлука за употреба на акумулирана добивка на НЛБ Банка АД Скопје за 2019 и 2020 година.
4. Предлог-одлука за распределба на дивиденда и утврдување на дивиденден календар на НЛБ Банка АД Скопје.

Органи на надзор, ревизија и помошни тела

Надзорен одбор

Надзорниот одбор на Банката врши надзор над работењето на Управниот одбор, ги одобрува политиките за вршење финансиски активности и го надгледува нивното спроведување. Надзорниот одбор е одговорен да обезбеди добро работење, управување и стабилност на Банката, како и навремено и точно финансиско известување кон Народната банка на Република Северна Македонија.

Во 2021 година, Надзорниот одбор одржа тринаесет седници од кои пет беа видеоконференциски, а осум седници се одржаа на кореспондентски начин. Надзорниот одбор на сите свои седници одлучуваше согласно со Статутот и Деловникот за работа и одлуките ги донесуваше со мнозинство гласови. Во работењето на Надзорниот одбор континуирано учествуваа сите членови и придонесоа за успешно извршување на работата на Надзорниот одбор, освен членовите кои беа оправдано отсутни на некои седници.

Надзорниот одбор на Банката ги врши следните работи:

- ја усвојува Деловната политика на Банката и Развојниот план на Банката;
- именува и разрешува членови на Управниот одбор на Банката;
- именува и разрешува членови на Одборот за управување со ризици;
- именува и разрешува членови на Одборот за ревизија;
- именува и разрешува членови на Надзорниот одбор врз информативниот систем;
- именува и разрешува членови на Кредитниот одбор;
- го усвојува финансискиот план на Банката;
- го организира Секторот за внатрешна ревизија;
- го одобрува годишниот план на Секторот за внатрешна ревизија;
- ја усвојува политиката за сигурност на информативниот систем;
- ги усвојува политиките за управување со ризици на Банката;
- усвојува политика за судир на интересите со која се идентификуваат можните судири на интереси и мерките и активностите за нивно спречување;
- усвојува политика за наградување, во согласност со деловната политика, развојниот план, финансискиот план и политиката за избегнување судир на интересите на Банката;
- донесува и спроведува политика за начинот на избор, следење на работењето и на разрешување на членовите на Надзорниот одбор, Одборот за управување со ризици, Одборот за ревизија и Управниот одбор;
- ги разгледува извештаите за работењето на Управниот одбор на Банката;
- ги разгледува извештаите на Одборот за управување со ризици;
- ги разгледува извештаите на Одборот за ревизија;
- ги разгледува извештаите на Секторот за внатрешна ревизија;
- ги разгледува извештаите на Службата за усогласеност со прописите и информативна сигурност;
- ја одобрува годишната сметка и финансиските извештаи на Банката;

- одобрува изложеност спрема поединечно лице од над 20% од сопствените средства на Банката, со исклучок на изложеност врз основа на купување на хартии од вредност издадени од Народната банка и Република Северна Македонија;
- одобрува трансакции со поврзани лица со Банката во износ од над 6.000.000 МКД;
- го одобрува стекнувањето на капитални делови и купување на хартии од вредност, поголеми од 5% од сопствените средства на Банката, освен купување на хартии од вредност издадени од Народната банка и Република Северна Македонија;
- го одобрува предлогот на Одборот за ревизија за назначување на друштво за ревизија, или предлогот за раскинување на договорот со друштвото за ревизија и е одговорен за обезбедување на соодветна ревизија;
- ја усвојува политиката за вршење на внатрешна ревизија;
- ги разгледува извештаите на супервизијата, како и други извештаи доставени од страна на Народната банка, Управата за јавни приходи и други надлежни институции и предлага, односно презема мерки и активности за надминување на утврдените неусогласености и слабости во работењето на Банката;
- го одобрува годишниот извештај за работењето на Банката и доставува писмено мислење по истиот до Собранието на Банката;
- го разгледува извештајот на друштвото за ревизија и доставува писмено мислење по истиот до Собранието на акционери;
- го усвојува Кодексот за корпоративно управување со кој се уредуваат правилата за управување и за надзор на Банката;
- го усвојува етичкиот кодекс на Банката;
- донесува акт за организација и систематизација на работните места во Банката;
- одлучува за формирање на организациони единици, по предлог на Управниот одбор;
- ги склучува менаџерските договори со Управниот одбор на Банката;
- одлучува за дефинитивен отпис на побарувањата, врз основа на изготвените извештаи од стручните служби на Банката;
- одлучува за формирање и укинување на деловно-организациони единици на Банката во странство;
- усвојува Деловник за својата работа;
- формира одбори, работни и советодавни тела и комисии за извршување на задачи од својот делокруг и ја одредува нивната надлежност;
- одлучува за учество на Банката во формирањето на Банкарски конзорциум;
- одлучува во втор степен по приговори – барања за заштита на правата на работниците;
- одобрува кредити и други облици на изложеност на Банката спрема подружница на банка, спрема акционер со квалификувано учество во Банката и со него поврзани лица и спрема лице со посебни права и одговорности и со него поврзани лица на износ над 6.000.000 МКД и
- врши и други работи што не се во надлежност на Собранието.

Во поголемиот дел од 2021 година, Надзорниот одбор на Банката работеше во состав од шест члена.

Членот на Надзорниот одбор Хедвика Усеник на ден 23.10.2020 година поднесе оставка до Собранието на акционери на НЛБ Банка АД Скопје од функциите член на Надзорниот одбор и член на Одборот на ревизија на Банката. Во поднесената оставка е наведено дека Хедвика Усеник ќе продолжи да ја извршува функцијата член на Надзорниот одбор до добивање согласност од гувернерот на НБРСМ, за членот на Надзорниот одбор кој ќе биде именуван како нејзина замена на Собранието на акционери.

Законскиот минимум на членови на Надзорниот одбор согласно со Законот за банките е пет члена.

За дополнување на составот на членовите на Надзорниот одбор на НЛБ Банка АД Скопје, по дадената оставка на членот на Надзорен одбор Хедвика Усеник на 23.10.2020 година, од НЛБ д.д. Љубљана е даден предлог за именување на Борут Вујчич за нов член на Надзорниот одбор и Одборот за ревизија на НЛБ Банка АД Скопје за остатокот од мандатот на Хедвика Усеник, односно до 11.09.2021 година.

На ден 5.1.2021 година до НБРСМ е поднесено барање за именување на Борут Вујчич за член на Надзорниот одбор на НЛБ Банка АД Скопје.

На ден 11.3.2021 година е добиено решение од НБРСМ со кое се издава претходна согласност Борут Вујич да биде именуван за член на Надзорниот одбор, на местото на Хедвика Усеник за остатокот на нејзиниот мандат заклучно со 11.9.2021 година.

Поради истек на мандатот на четворица членови на Надзорниот одбор, од НЛБ д.д Љубљана даден е предлог за реименување на тројца членови : Блаж Бродњак, Борут Вујич и Кристина Ковачич Бјелајац. Наедно, даден е предлог и за ново именување на член на Надзорниот одбор за Андреја Стражишар. На ден 7.5.2021 година поднесени се барањата до НБРСМ за реименување и именување на членовите на Надзорниот одбор. На 6.7.2021 година се добиени решенија од НБРСМ со кое се издава претходна согласност Борут Вујич и Кристина Ковачич Бјелајац да се реименуваат за членови на Надзорниот одбор. На 21.7.2021 се добиени решенија од НБРСМ за реименување на Блаж Бродњак за претседател на Надзорниот одбор и за именување на Андреја Стражишар за член на Надзорниот одбор.

Поради истек на мандатот на Марјета Звер Цанкар на 29.7.2021 година, Надзорниот одбор донесе одлука за констатирање на престанок на мандатот заклучно со 29.8.2021 година, со што на Марјета Звер Цанкар ѝ престана функцијата заменик-претседател на Надзорниот одбор и член на Одборот за ревизија.

На ден 7.12.2021 година Борут Вујич поднесе оставка до Собранието на акционери на НЛБ Банка АД Скопје од сите функции во одборите на Банката. По поднесената оставка, Надзорниот одбор на Банката продолжи да работи во состав од пет члена. На 7.12.2021 година даден е предлог од НЛБ д. д. Љубљана за именување на Боштјан Ковач за член на Надзорниот одбор, а постапката за негово именување е во тек.

- Мандат

Членовите на Надзорниот одбор на Банката ги избира Собранието, со мнозинство гласови од акциите со право на глас од кворумот определен за работа на Собранието. Мандатот на членовите на Надзорниот одбор трае четири години, со тоа што секоја година годишното Собрание одлучува за одобрување на работата на секој од членовите одделно, по што се избираат нови членови на местото на оние чија работа не е одобрена.

- Независност

Најмалку една четвртина од членовите на Надзорниот одбор задолжително мора да бидат независни членови. Во таа насока, двајца од членовите на Надзорниот одбор на НЛБ Банка се независни членови. Независноста на двајцата членови на Надзорниот одбор на Банката е утврдена согласно со критериумите за независност определени во Законот за банките. Исполнувањето и почитувањето на овие критериуми Банката го следи континуирано во текот на годината.

Податоците за членовите, членствата во органите на Банката како и нивните членства во други органи на управување или надзор се прикажани во табела 13.

- Надомест и наградување

Согласно со Политиката за управување и надзор на НЛБ Групацијата, на членовите на Надзорниот одбор кои се вработени во НЛБ Групацијата не им припаѓа надомест за учество во работата на Надзорниот одбор, ниту пак учество во награда од добивката на Банката. Согласно со Одлуката за утврдување надомест на членовите на органите на Банката, донесена од Собранието на акционерите на Банката на 23.7.2013 година, на членовите на Надзорниот одбор кои не се вработени во НЛБ Групацијата им припаѓа надомест за учество на седница во нето-износ од 500 ЕУР во денарска противвредност за претседателот на Надзорниот одбор и 400 ЕУР во денарска противвредност за член на Надзорниот одбор. Надоместокот за учество на коресподентска седница изнесува 50 % од надоместокот за учество на секоја редовна седница.

Од 1.5.2021 година, согласно со Одлуката за утврдување надомест на членовите на надзорните органи на Банката, донесена на Годишното собрание на акционери на 29.4.2021 година, на членовите на Надзорниот одбор кои не се вработени во НЛБ Групацијата им се исплаќа месечен надомест во нето-износ од 500 ЕУР во денарска противвредност.

Согласно со наведените одлуки кои важеа во текот на годината, на независните членови на Надзорниот одбор, врз основа на месечен надоместок и учество на седници во 2021 година исплатен е бруто-износ од 451.966 МКД за Зоран Јовановски и бруто-износ од 397.189 МКД МКД за Матеја Тревен.

Согласно со Законот за трговските друштва, Банката е должна во годишниот извештај да ги објави и примањата коишто членовите на органите на надзор и управување ги остваруваат од членство во органи на управување во други друштва, или доколку имаат засновано работен однос кај други работодавачи.

Поради доверливост на податоците за шест членови - нерезиденти на Надзорниот одбор (Блаж Бродњак – претседател, Марјета Звер Цанкар, Хедвика Усеник, Кристина Ковачич Бјелајац, Борут Вујич и Андреа Стражишар), сите вработени кај работодавач НЛБ д.д. Љубљана, примањата за 2021 година се искажани во збирен бруто износ: висина на бруто плата од 987.003 ЕУР и варијабилен дел на плата во бруто износ од 5.074 ЕУР.

Останатите два члена се независни членови, кои во текот на 2021 ги остварија следните примања:

1. Зоран Јовановски – резидент, висина на бруто плата во износ од 1,5 милиони МКД и варијабилен дел во износ од 13.333 МКД;
2. Матеја Тревен – нерезидент, висина на бруто плата во износ од 20.033 ЕУР и варијабилен дел во износ од 1.614 ЕУР.

Табела 13. Членови на Надзорниот одбор и нивно членство во други одбори

Име	Професионален ангажман	Образование	Членства во органи на Банката				Членства во други органи на надзор или управување		
			Надзорен одбор	Одбор за ревизија	Одбор за наградување	Одбор за именување	Надзорен орган или орган на управување	Назив и седиште на правното лице	Период
Блаж Бродњак	Претседател на Управата на НЛБ д.д.	МВА	Претседател, од 28.07.2016 - тековно	-	Претседател	Член	Претседател на Управен одбор	Нова Љубљанска Банка д.д.	тековно
							Претседател на Одбор на директори	НЛБ АД Приштина	30.08.2021-тековно
							Претседател на Надзорен одбор	НЛБ Банка Сараево д.д. Федерација Босна и Херцеговина	до 29.05.2021
							Претседател на Надзорен одбор	НЛБ Банка Бања Лука а.д.Република Српска	до 20.06.2021
							Претседател на Одбор на гувернери	Американска стопанска комора во Словенија	15.09.2020-тековно
							Претседател на Надзорен одбор	Здружение на банки на Словенија	01.11.2019-тековно
Марјета Звер Цанкар	Заменик-генерален менаџер на Одделот за Корпоративно управување во НЛБ д.д.	Магистер по светска економија	Член, од 31.03.2011 - 29.08.2021	Член до 29.08.2021	Член до 29.08.2021	Претседател до 29.08.2021	-	-	-
							-	-	-
Матеја Тревен	Основач, Генерален директор на Блокхап доо.Љубљана	Магистер по инвестициски менаџмент	Член, од 20.10.2020 - тековно	Член (привремено) од 23.12.2021 до именување нов член на НО	-	-	Надворешен член на одбор за ревизија	Порт оф Лука Копер д.д. Копер, Словенија	до 12.07.2021
							Член на Одбор на директори	НЛБ АД Приштина	26.05.2021-тековно
Хедвика Усеник	Регионален менаџер за Македонија и Косово, Управување со НЛБ Групација - НЛБ д.д.	Магистер за деловна администрација и финансии	Член, од 01.04.2019 - 11.03.2021	Претседател, од 31.07.2019 - 11.03.2021	-	-	Потпретседател на Одбор на директори	НЛБ АД Приштина	до јули 2021
							Член на Надзорен одбор	НЛБ Банка Бања Лука а.д.Република Српска	од 21.06.2021 - тековно
Кристина Ковачич Бјелајац	Заменик- генерален директор, Глобален ризик во НЛБ д.д.	Магистер на науки за бизнис администрација (MScBA), банкарство и финансии	Член, од 30.07.2019 - тековно	Член*, од 30.07.2019-тековно	член, Претседател (привремено) од 21.12.2021-до именување нов Претседател на НО	Член	-	-	-
							-	-	-
Андреја Стражишар	Раководител на Контролинг,НЛБ д.д.	Дипломиран економист	Член, од 30.08.2021 - тековно	Член, од 30.08.2021 - тековно	Член (привремено), од 21.12.2021 - тековно	Член (привремено), од 21.12.2021 - до именување нов член на НО	-	-	-
							-	-	-
Борут Вујич	Регионален менаџер за Македонија и Косово, Управување со НЛБ Групација - НЛБ д.д.	Дипломски студии	Член, од 11.03.2021 - до 07.12.2021	Претседател, од 11.03.2021 - 07.12.2021	Член, од 11.03.2021 - 07.12.2021	Член од 11.03.2021 Претседател од 29.07.2021 - 07.12.2021	Член на Надзорен одбор	NLB Lease & go, Љубљана	-
							-	-	-
Зоран Јовановски	Главен советник на Управниот одбор на Стопанската комора на Македонија за економски прашања	Магистер по економија	Член, 30.03.2020 - тековно	Член, 30.03.2020 - тековно	Член, 30.03.2020 - тековно	Член, 30.03.2020 - тековно	-	-	-
							-	-	-
Стојан Јорданов	Управител на Друштво за ревизија РСМ Македонија	Дипломиран економист и овластен ревизор	-	Член, тековно	-	-	-	-	-

* Кристина Ковачич Бјелајац е именувана за Претседател на Одборот за ревизија на 29.01.2022 година

Одбор за наградување

Формиран е врз основа на Одлуката на НБРСМ за правилата за добро корпоративно управување во банка и функционира како советодавен орган на Надзорниот одбор. Во текот на 2021 година, функционираше со четири члена.

На 11.3.2021 со одлука на Надзорниот одбор, Борут Вујич беше именуван за член на Одборот за наградување.

Поради истек на мандатот на Марјета Звер Цанкар која беше член и на Одборот за наградување, со одлука од Надзорниот одбор донесена на 29.7.2021 година, Кристина Ковачич Бјелајац беше именувана за член на Одборот за наградување.

По поднесената оставка на Борут Вујич, со одлука на Надзорниот одбор донесена на ден 21.12.2021 година, за привремен член на Одборот за наградување е именувана Андреја Стражишар, сè до именување на нов член на Надзорниот одбор.

Членовите на одборот се состануваат на седници секогаш кога има потреба од одржување на Одборот за наградување.

Во текот на 2021 година се одржаа три видеоконференциски седници на Одборот за наградување.

▪ Мандат

Мандатот на членовите на Одборот за наградување трае од моментот на именување до моментот на нивно повикување со соодветна одлука или откажување од нивна страна.

▪ Надомест и наградување

Согласно со Одлуката за утврдување надомест на членовите на органите на Банката, донесена од Собранието на акционерите на Банката на 23.7.2013 година, на членовите на Одборот за наградување не им следуваше надомест за учество на седница.

Од 1.5.2021 година, согласно со Одлуката за утврдување надомест на членовите на надзорните органи на Банката, донесена на Годишното собрание на акционери на 29.4.2021 година, на членовите во Одборот за наградување им се исплаќа надомест од 100 ЕУР во денарска противвредност.

Составот на одборот е прикажан во табела 13.

Одбор за именување

Формиран е врз основа на Одлуката на НБРСМ за правилата за добро корпоративно управување во банка и функционира како советодавен орган на Надзорниот одбор. Во текот на 2021 година функционираше со четири члена.

Поради истек на мандатот на Марјета Звер Цанкар, со одлука од Надзорниот одбор донесена на ден 29.7.2021 година, Кристина Ковачич Бјелајац беше именувана за член на Одборот за именување.

По поднесената оставка на Борут Вујич, со одлука на Надзорниот одбор донесена на 21.12.2021 година, за привремен член на Одборот за именување е именувана Андреја Стражишар, сè до именување на нов член на Надзорниот одбор. За претседател на Одборот за именување беше именувана Кристина Ковачич Бјелајац.

Членовите на одборот се состануваат на седници секогаш кога има потреба од одржување на Одборот за именување.

Во известувачкиот период се одржаа пет седници на Одборот за именување, од кои четири беа видеоконференциски и една седница се одржа на кореспондентски начин.

Во текот на 2021 година до Одборот за именување беа доставени следните предлози:

- Одобрување на позитивна годишна оценка на соодветноста на членовите на Надзорниот одбор на НЛБ Банка АД Скопје за 2020 година.
- Реименување на Блаж Бродњак за член на Надзорниот одбор на НЛБ Банка АД Скопје.
- Реименување на Борут Вујич за член на Надзорниот одбор на НЛБ Банка АД Скопје.
- Реименување на Кристина Ковачич Бјелајац за член на Надзорниот одбор на Банката.
- Именување на Андреја Стражишар за член на Надзорниот одбор на НЛБ Банка АД Скопје.
- Именување на членови на Одборот за ревизија.

- Именување на нови членови и утврдување на нов состав на членови на Одборот за управување со ризици.
- Повторно именување (реизбор) на Петер Зелен за член на Управниот одбор на НЛБ Банка АД Скопје.
- Повторно именување (реизбор) на Игор Давчевски за член на Управниот одбор на НЛБ Банка АД Скопје.
- Реименување на Анита Бошкова за директор на Секторот за внатрешна ревизија.
- Именување на Бранко Грегановиќ за претседател на Управниот одбор на НЛБ Банка АД Скопје.
- Именување на Боштјан Ковач за член во Надзорниот одбор и Одборот за ревизија на НЛБ Банка АД Скопје.
- Именување на Матеја Тревен за член во Одборот за ревизија на НЛБ Банка АД Скопје.

За горенаведените именувања се спроведени позитивни оценки (поединечна и колективна) за соодветност за членовите на органите на управување и надзор на Банката, а со решенија од НБРСМ се издадени претходни согласности за нивно именување.

Составот на одборот е прикажан во табела 13.

- **Мандат**

Мандатот на членовите на Одборот за именување трае од моментот на именување до моментот на нивно отповикување со соодветна одлука или откажување од нивна страна.

- **Надомест и наградување**

Согласно со Одлуката за утврдување надомест на членовите на органите на Банката, донесена од Собранието на акционерите на Банката на 23.07.2013 година, на членовите на Одборот за именување не им следуваše надомест за учество на седница.

Од 1.5.2021 година, согласно со Одлуката за утврдување надомест на членовите на надзорните органи на Банката, донесена на Годишното собрание на акционери на 29.4.2021 година, на членовите во Одборот за именување им се исплаќа надомест од 100 ЕУР во денарска противвредност.

Одбор за ревизија

Во текот на 2021 година, Одборот за ревизија одржа шест седници. Пет беа видеоконференциски седници, а една од седниците беше одржана на коресподентски начин.

Одборот за ревизија на Банката ги врши следниве работи:

- ги разгледува финансиските извештаи на Банката и се грижи за точноста и транспарентноста на објавените финансиски информации за работењето на Банката во согласност со прописите за сметководствени стандарди;
- ги разгледува и оценува системите за внатрешна контрола;
- ја следи работата и ја оценува ефикасноста на службата за внатрешна ревизија;
- го следи процесот на ревизија на Банката и ја оценува работата на друштвото за ревизија;
- ги донесува сметководствените политики на Банката;
- ја следи усогласеноста на работењето на Банката со прописите што се однесуваат на сметководствените стандарди и финансиски извештаи;
- одржува состаноци со Управниот одбор, Секторот за внатрешна ревизија и друштвото за ревизија во врска со утврдени неусогласености со прописите и слабости во работењето на Банката;
- ги разгледува извештаите на Одборот за управување со ризици и
- предлага назначување на друштвото за ревизија и раскинување на склучен договор со друштво за ревизија.

Во 2021 година, Одборот за ревизија работеше во состав од пет члена (прикажано во табела 13).

Во текот на 2021 година поради истекување на мандатот на Марјета Звер Цанкар, Банката започна процес на именување на нов член на Надзорниот одбор, кој наедно ќе биде и член на Одборот за ревизија.

Имено, на 21.7.2021 година е добиено решение од НБРСМ со кое се издава претходна согласност Андреја Стражишар да биде именувана за член на Надзорниот одбор, а наедно стапи на сила и одлуката усвоена од Надзорниот одбор на ден 12.3.2021 година со која се именувахе Андреја Стражишар за член на Одборот за ревизија на НЛБ Банка АД Скопје. Наедно, Борут Вујич беше именуван за претседател на Одборот на ревизија на местото на дотогашниот претседател Хедвика Усеник.

На ден 7.12.2021 е поднесена оставка од Борут Вујич, врз основа на која на ден 23.12.2021 година, со Одлука донесена од страна на Надзорниот одбор, Матеја Тревен е именувана за член на Одборот за ревизија. Одлуката усвоена од Надзорниот одбор ќе има важност до добивање на решение за претходна согласност за именување на нов член на Надзорниот одбор.

▪ Мандат

Мандатот на членовите на Одборот за ревизија трае четири години.

▪ Независност

Согласно со Законот за банките, мнозинството членови на Одборот за ревизија на Банката се избираат од редот на членовите на Надзорниот одбор, а останатите членови се независни членови. Најмалку еден член на Одборот за ревизија треба да биде овластен ревизор. Во таа насока, четири члена на Одборот за ревизија се членови на Надзорниот одбор, а еден член е овластен ревизор (Стојан Јорданов).

▪ Надомест и наградување

Согласно со Политиката за управување и надзор на НЛБ Групацијата, на членовите на Одборот за ревизија кои се вработени во НЛБ Групацијата не им припаѓа надомест за учество во работата на Одборот за ревизија, ниту пак учество во награда од добивката на Банката. Согласно со Одлуката за утврдување надомест на членовите на органите на НЛБ Банка АД Скопје, донесена од Собранието на акционерите на Банката на 23.7.2013 година, на членовите на Одборот за ревизија кои не се вработени во НЛБ Групацијата им припаѓа надомест за учество на седница во нето износ од 375 ЕУР во денарска противвредност за претседател на Одборот за ревизија и 300 ЕУР во денарска противвредност за член на Одборот за ревизија. Надоместокот за учество на кореспондентска седница изнесува 50 % од надоместокот за учество на секоја редовна седница.

Од 1.5.2021 година, согласно со Одлуката за утврдување надомест на членовите на надзорните органи на Банката, донесена на Годишното собрание на акционери на 29.4.2021 година, на членовите на Одборот за ревизија им се исплаќа надомест од 250 ЕУР во денарска противвредност.

Износот исплатен на членовите согласно со донесената одлука е прикажан во табела 16.

Извршни органи и помошни тела

Управен одбор на Банката

Табела 14. Членови на Управниот одбор и нивно членство во други одбори

Име	Позиција	Образование	Членства во органи на Банката						Членства во други органи на надзор или управување		
			Одбор за управување со ризици	Одбор за управување со средства и обврски	Одбор за развој	Надзорен одбор врз ИТ	Кредитен одбор	Комисија за оперативни ризици	Надзорен орган или орган на управување	Назив и седиште на правното лице	Период
Антонио Аргир*	Претседател на Управен одбор (до 31.12.2021)	MBA	Претседател	Член	Претседател	Претседател	Заменик-претседател	Член	Потпретседател	Стопанска Комора на Македонија	2018 – тековно
Петер Зелен	Член на Управен одбор	Дипломиран економист и машински инженер	Член	Член	Член	Член	Претседател	Претседател	Член во Одбор на директори	НЛБ Банка Приштина	12.07.2021-тековно
Гинтер Фриедл	Член на Управен одбор	Магистер за бизнис администрација; Магистер за напредни студии по финансии; Магистер на социјални и економски науки	Член	Претседател	Член	Член	-	Член	-	-	-
Игор Давчевски	Член на Управен одбор	MBA	Член	Член	Член	Член	-	Член	-	-	-

* Господинот Антонио Аргир беше на функцијата претседател на Управен одбор заклучно со 31.12.2021 година. Од 1.1.2022 година, претседател на Управниот одбор на НЛБ Банка е господинот Бранко Грегановиќ

Управниот одбор на Банката ја претставува и застапува Банката и раководи со нејзината работа согласно со Законот за банките, Статутот на НЛБ Банка АД Скопје и Кодексот за корпоративно управување на Банката. Членовите на Управниот одбор на Банката ги именува и разрешува Надзорниот одбор на Банката со мнозинство гласови, по претходна согласност на гувернерот на НБРСМ.

Во 2021 година Управниот одбор работеше во состав од четири члена.

На 5.11.2021 година, НБРСМ издаде решение со кое се издава претходна согласност за повторно именување на Игор Давчевски за член на Управниот одбор на НЛБ Банка АД Скопје. Согласноста за именување на Игор Давчевски е за период од четири години, сметано од 2.1.2022 година.

На 23.11.2021, НБРСМ издаде решение со кое се издава претходна согласност за повторно именување на Петер Зелен за член на Управниот одбор на НЛБ Банка АД Скопје. Согласноста за именување на Петер Зелен е за период од четири години, сметано од 3.1.2022 година.

На 22.12.2021, претседателот на Управниот одбор, Антонио Аргир, поднесе оставка од својата функција претседател на Управен одбор која продолжи да ја врши до 31.12.2021 година.

На 30.12.2021 година е издадено Решение за претходна согласност од НБРСМ за именување на Бранко Грегановиќ за претседател на Управниот одбор сметано од 1.1.2022 година.

Управниот одбор во известувачкиот период работеше на седници, кои по правило се одржуваа еднаш неделно. Покрај редовните седници, Управниот одбор одлучуваше и секојдневно, надвор од седница, со писмена согласност од сите членови на Управниот одбор.

Во 2021 година, Управниот одбор одржа околу 80-ина седници од кои дел беа кореспондентски.

Во раководењето со работењето на Банката, Управниот одбор ги врши следните работи:

- управува со Банката;
- ја застапува Банката;
- го организира подготвувањето на предлозите на општите акти, одлуките и другите акти за кои одлучува Собранието на Банката;
- ги извршува одлуките на Собранието и на Надзорниот одбор на Банката, односно се грижи за нивно спроведување;
- дава иницијативи и предлози за унапредување на работењето на Банката;
- ги именува и разрешува лицата на Банката со посебни права и одговорности, во согласност со Статутот на Банката и одредбите од Законот за банки, ја определува нивната плата и склучува договори со нив;
- изготвува деловна политика и развоен план на Банката;
- изготвува финансиски план на Банката;
- изготвува политика за сигурност на информативниот систем на Банката;
- изготвува годишен извештај за работењето на Банката и го доставува до Надзорниот одбор;
- изготвува етички кодекс на Банката;
- одобрува изложеност кон поединечно лице до 10 % од сопствените средства на Банката;
- одобрува трансакции со поврзани лица со Банката во износ под 6.000.000 МКД;
- го одобрува стекнувањето на капитални делови и купување на хартии од вредност, помали од 5% од сопствените средства на Банката, како и купување на хартии од вредност издадени од Народната банка и Република Северна Македонија;
- одлучува за засновање на работен однос, за распоредување и наградување на работниците согласно со законските прописи и општите акти на Банката;
- одлучува за давање и земање кредити за ликвидност, гаранции, авали и акредитиви во рамките на лимитите утврдени со законот, актот за деловната политика на Банката и одлуката за кредитната политика донесена од Надзорниот одбор;
- утврдува предлози на одлуки и други акти за кои одлучува Надзорниот одбор на Банката;
- се грижи за информирањето на акционерите на Банката;
- ја насочува и организира работата на деловите на Банката особено во поглед на навременото и стручно вршење на работите;
- донесува деловник за работа на Управниот одбор и негови измени со претходно одобрение на Надзорниот одбор на Банката;
- донесува поединечни акти на Банката;

- формира комисија за попис на основни средства, ситен инвентар, нетековни и преземени средства, а по потреба формира и други комисии и работни тела и ги именува нивните членови;
- разгледува и усвојува извештај за годишните пописи;
- врши и други работи утврдени со Закон, Статутот и други општи акти на Банката.

Управниот одбор на Банката е одговорен за:

- обезбедување услови за работењето на Банката во согласност со прописите;
- управување и следење на ризиците на кои е изложена Банката во работењето;
- постигнување и одржување на адекватно ниво на сопствени средства;
- функционирање на системот на внатрешна контрола во сите области на работење на Банката;
- непречено работење на Секторот за внатрешна ревизија на Банката, односно осигурува дека Секторот за внатрешна ревизија има пристап до документацијата и до вработените во Банката со цел за непречено спроведување на нејзините активности;
- непречено работење на Службата за усогласеност со прописите и информативна сигурност, односно да осигури дека Службата има пристап до документацијата и до вработените во Банката со цел непречено спроведување на овластувањата;
- донесување и спроведување на политика за начинот на избор, следење на работењето и на разрешување на лица со посебни права и одговорности, освен за членовите на Надзорниот одбор, Одборот за управување со ризици, Одборот за ревизија и Управниот одбор;
- водење на трговските и други книги и деловната документација на Банката, изработка на финансиски и други извештаи во согласност со прописите за сметководство и сметководствените стандарди;
- навремено и точно финансиско известување;
- редовност и точност на извештаите што се доставуваат до Народната банка во согласност со законот и прописите донесени врз основа на закон;
- спроведување на мерките изречени од страна на гувернерот спрема Банката и законитоста на работењето на Банката.

Во функција на редовно информирање за работењето на Банката, за секоја седница на Управниот одбор се подготвува дневен ред, записник од претходната седница, како и материјали од организациските единици на Банката.

Покрај наведеното, членовите на Управниот одбор на Банката присуствуваат и на седниците на Надзорниот одбор и Одборот за ревизија.

На редовните седници, во рамките на своите надлежности Управниот одбор презема активности и усвојува правилници, упатства, процедури, планови и одлуки.

Покрај ова, Управниот одбор на месечна основа ги разгледува извештаите на Службата за усогласување со прописите и информативна сигурност, и тоа од: сегмент за обезбедување законитост во работењето, сегмент за спречување перење пари и финансирање тероризам и сегмент за информативна сигурност.

Управниот одбор најмалку еднаш квартално го известуваше Надзорниот одбор за своето работење преку информација за тековните активности.

▪ Мандат

Мандатот на членовите на Управниот одбор трае четири години, освен доколку НБРСМ не одлучи поинаку со Решението за издавање на претходна согласност за именување на член на Управниот одбор.

▪ Надомест и наградување

На членовите на одборот не им следува надомест за учество на седница.

Членовите на Управниот одбор, во текот на 2021 година ги остварија следните примања:

1. Антонио Аргир, претседател на Управниот одбор, врз основа на: бруто-плата во износ од 9,0 милиони МКД, осигурување во износ од 54.995 МКД, варијабилен дел во бруто износ од 4,9 милиони МКД и други права во износ од 0,7 милиони МКД;
2. Петер Зелен, член на Управниот одбор, врз основа на: бруто-плата во износ од 8 милиони МКД, осигурување во износ од 54.995 МКД, варијабилен дел во бруто износ од 1 милион МКД и други права во износ од 3 милиони МКД;
3. Гинтер Фриедл, член на Управниот одбор, врз основа на: бруто-плата во износ од 8 милиони МКД, варијабилен дел во бруто износ од 1,8 милиони МКД и други права во износ од 5 милиони МКД;
4. Игор Давчевски, Член на Управниот одбор, врз основа на: бруто-плата во износ од 7,1 милиони МКД, осигурување во износ од 54.995 МКД, варијабилен дел во бруто износ од 3,2 милиони МКД и други права во износ од 0,4 милиони МКД.

Остварените примања на членовите на Управниот одбор за 2021 година прикажани се и групно во табела 16 и 16а.

Одбор за управување со ризици

Во текот на 2021 година, Одборот за управување со ризици работеше во состав од девет члена (табела 14 и 15).

Членовите на Одборот за управување со ризици се избираат од редот на лицата со посебни права и одговорности кои се вработени во Банката. Еден од членовите на Управниот одбор на Банката задолжително е и член на Одборот за управување со ризици. Во таа насока, претседател на Одборот за управување со ризици е претседателот на Управниот одбор, Антонио Аргир, а членови на Одборот за управување со ризици се и останатите членови на Управниот одбор.

Со одлука од страна на Надзорниот одбор донесена на ден 28.10.2021 година, Бранко Грегановиќ е именуван за претседател на Одборот за управување со ризици. Оваа одлука стапи на сила по добивање Решение за претходна согласност за негово именување, односно сметано од 01.01.2022 година.

Во известувачкиот период, Одборот за управување со ризици одржа 52 седници.

Одборот за управување со ризици се состануваше редовно, еднаш неделно за исполнување на следните надлежности:

- перманентно го следи и оценува степенот на ризичност на Банката и го утврдува прифатливото ниво на изложеност на ризици со цел минимизирање на загубите од изложеност на Банката на ризик;
- воспоставува политики за управување со ризици и ја следи нивната примена;
- ги следи прописите на НБРСМ кои се однесуваат на управување со ризици и усогласеноста на Банката со овие прописи;
- врши оценка на системите на управување со ризиците во Банката;
- утврдува краткорочни и долгорочни стратегии за управување со одделните видови ризици на кои е изложена Банката;
- ги анализира извештаите за изложеноста на Банката на ризик изработени од службите во Банката кои вршат оценка на ризиците и предлага стратегии, мерки и инструменти за заштита од ризици;
- ја следи ефикасноста на функционирањето на системите на внатрешна контрола на управувањето со ризици;
- ги анализира ефектите од управувањето со ризиците врз перформансите на Банката;
- ги анализира ефектите од предложените стратегии за управување со ризици, како и предложените стратегии, мерки и инструменти за заштита од ризици;
- оценка на усогласеноста на цените на производите и услугите што ги нуди Банката со нивото на преземен ризик, во согласност со деловната политика и развојниот план на Банката;
- квартално го известува Надзорниот одбор за промените во ризичните позиции на Банката, промените во стратегијата за управување со ризици, ефектите од управувањето со ризиците врз перформансите на Банката, како и преземените мерки и инструменти за заштита од ризиците и ефектите од нив;

- одобрува изложеност спрема лице од над 10% до 20% од сопствените средства на Банката;
- ја следи политиката за сигурност на информативниот систем и ги идентификува случаите кога е потребно нејзино ревидирање;
- дава оценка за воспоставениот процес на управување со сигурноста на информативниот систем;
- врши анализа на извештајот за извршена проценка на ризици и ги следи активностите кои се преземаат во врска со управувањето со сигурноста на информативниот систем;
- ги одредува и редовно ги ревидира дефинираните нивоа на прифатливост на ризиците;
- оценува дали системот на наградување ги има предвид профилот на ризик на Банката и нејзината солвентна, ликвидносна и профитабилна позиција.

Одборот за управување со ризици најмалку еднаш квартално ги известуваше Надзорниот одбор и Одборот за ревизија за промените во ризичните позиции на Банката, промените во стратегијата за управување со ризици, ефектите од управувањето со ризиците врз перформансите на Банката, како и преземените мерки и инструменти за заштита од ризиците и ефектите од нив.

▪ Мандат

Мандатот на членовите на Одборот за управување со ризиците трае од моментот на именување до моментот на нивно отповикување со соодветна одлука или откажување од нивна страна.

▪ Надомест и наградување

На членовите на Одборот за управување со ризици не им следува надомест за учество на седница.

Кредитен одбор

Кредитниот одбор се состои од 7 членови и нивни заменици. Со Одлука за именување за претседател на Кредитниот одбор се именува членот на Управниот одбор надлежен за следење на ризиците, во негово отсуство како прв заменик-претседател на Кредитен одбор се именува претседателот на Управниот одбор на Банката, а како втор заменик-претседател се именува раководното лице на Секторот за управување со кредитни ризици. Кредитниот одбор одлучува на редовни седници кои се одржуваат најмалку еднаш неделно. Во известувачкиот период, Кредитниот одбор одржа вкупно 173 седници (142 редовни и 31 коресподентска).

Кредитниот одбор ги врши следниве активности:

- одобрува кредитни изложености по кредитни барања над лимити утврдени во овластувањата издадени на лицата со посебни права и одговорности и други работници во Банката;
- одлучува за купување и продавање хартии од вредност, освен хартии од вредност издадени од НБРСМ и државни хартии од вредност, во рамки на лимити утврдени со актите на Банката;
- одлучува за задолжување на Банката во рамките на лимитите утврдени во актите на Банката;
- одобрува кредитни изложености по кредитни барања кои се со отстапки (каматни стапки, провизии, обезбедување, износ и рок и друго) надвор од предвидените критериуми со интерните акти и прописи на Банката;
- одобрува одлуки од работењето на Секторот за проблематични пласмани за кои Секторот нема посебни овластувања;
- одлучува за поставување на фирмите на WATCH листа и на ICL (Intensive Care List) и по материјали поврзани со комитентите поставени на ICL листа;
- одобрува кредитни изложености по кредитни барања на клиенти (и нивни капитално поврзани лица) на WATCH листа и на ICL листа;
- одобрува можност за предвременно раскинување на депозит, пред истек на договорениот рок со исплата на договорна камата;
- отстапки од Политиката на каматни стапки и Тарифникот на Банката;

- други работи утврдени со прописите и интерните акти на Банката.

Мандат

Мандатот на членовите на Кредитниот одбор и на нивните заменици трае од моментот на именување до моментот на нивно отповикување со соодветна одлука или откажување од нивна страна.

Надомест и наградување

На членовите на Кредитниот одбор не им следува надомест за учество на седница.

Табела 15. Менаџерски тим на Банката и членство во одбори

Име	Позиција	Образование	Членства во органи на Банката							
			Одбор за управување со ризици	Одбор за управување со средства и обврски	Одбор за развој	Надзорен одбор врз ИТ	Кредитен одбор	Комисија за оперативни ризици	Комисија за правен ризик	Комитет за идентификација на вработени кои вршат посебна природа на работата
Бигјана Степанулиска Почевска	Директор на Деловен сектор за работа со корпоративни клиенти	Магистер по економски науки	Член (до 23.04.2021)	Член	-	Член	Член	Член	-	-
Бобан Поповски	Директор на Сектор за кредитна анализа и администрација	Дипломиран менаџер по царина и шпедиција, Меѓународна економија	-	-	-	-	Член	Член	-	-
Богоја Китанев*	Советник на Управен одбор по област (од 01.03.2021)	MBA	Член (до 23.04.2021)	-	-	Член (до 23.04.2021)	Член (до 12.03.2021)	Заменик - претседател (до 04.05.2021)	Член (до 21.04.2021)	Член (до 23.03.2021)
Виолета Јанева	Директор на Сектор за правни работи и секретаријат	Магистер по финансии и финансиско право	Член	-	-	Член	-	Член	Претседател	-
Донка Марковска	Директор на Сектор за финансиско управување	MBA	-	Член	Член	Член	-	Член	Член	Член
Зоран Гринаровски	Директор на Сектор за управување со проблематични пласмани и интензивен третман на клиентите	Дипломиран економист	Член	-	-	Член	Член	Член	-	-
Дејан Мацоски	Директор на Сектор за управување со човечки ресурси (од 01.03.2021)	Магистер по менаџмент на човечки ресурси	-	-	-	-	-	Член (од 04.05.2021)	-	Претседател (од 01.03.2021)
Игор Митровски	Директор на Сектор за Информатичка технологија	Дипломиран електроинженер	Член (од 23.04.2021)	-	-	Член	-	Член	-	-
Александар Атанасовски	Помошник - директор на Сектор за платни системи	ССС - електротехничар	-	-	-	Член	-	Член	-	-
Игор Кацарски	Директор на Сектор за логистика на Банката	MBA	-	-	-	-	-	Член	-	-
Горан Илијаски**	Раководител на Служба за усогласување со прописите и информативна сигурност (од 01.07.2021)	Магистер по економски науки	-	-	-	Член (од 01.07.2021)	-	Член (од 03.11.2021)	-	-
Ирена Косиќ***	Раководител на оддел за пазарни и кредитни ризици, Сектор за ризици во НЛБ д.д. Љубљана	Дипломиран економист	-	Член (до 05.01.2021)	-	-	-	-	-	-
Матјаж Шпица Језерник	Самостоен ALM управувач во Сектор за финансиски пазари во НЛБ д.д. Љубљана	Магистер по статистика	-	Член (од 05.01.2021)	-	-	-	-	-	-
Љубица Јанчевска Димитровска	Директор на Деловен сектор за финансиски пазари и средства	Дипломиран економист	Член	Член	-	Член	-	Член	-	-
Анита Бошкова	Директор на Сектор за внатрешна ревизија	Дипломиран економист и овластен ревизор	-	-	-	-	-	-	-	-
Љилка Ѓорѓиевска	Директор на Сектор за развој на пазари и маркетинг	Дипломиран економист	-	Член	-	-	-	Член	-	-
Маја Ставрева Стојанова	Директор на Деловен сектор за управување со продажна мрежа	Дипломиран економист	Член	Член	-	Член	Член	Член	-	-
Марија Зафировска	Директор на Сектор за работа со готовина и депо	MBA	-	-	-	Член	-	Член	-	-
Слаѓана Белва	Директор на Сектор за логистика на продажбата	Магистер по економски науки	-	-	-	Член	-	Член	-	-
Сања Чурилов	Директор на Сектор за ризици, евалуација и контрола (од 01.03.2021)	Дипломиран економист	Член (од 23.04.2021)	-	-	Член (од 23.04.2021)	-	Заменик - претседател (од 04.05.2021)	Член (од 21.04.2021)	Член (од 23.03.2021)
Ана Нарацанова	Директор на Сектор за кредитни ризици (од 01.03.2021)	Дипломиран економист	-	-	-	-	Член (од 12.03.2021)	Член (од 04.05.2021)	-	-

* до 28.02.2021 година, Богоја Китанев беше Директор на Секторот за управување со ризици

**Заклучно 30.06.2021 година, Раководител на Службата за усогласување со прописите и информативна сигурност беше Ирена Банчанска Каракашев

*** Ирена Косиќ е член на Одборот за управување со средства и обврски заклучно 05.01.2021 година

Надзорен одбор врз информативниот систем

Формиран е врз основа на регулативата на НБРСМ, Базелските принципи и меѓународните стандарди за сигурност на информативниот систем.

Надзорниот одбор врз информативниот систем има одговорности делегирани од страна на Надзорниот одбор на Банката во доменот на информативниот систем и неговата сигурност. За својата работа одговара пред Надзорниот одбор на Банката и помага во носењето одлуки за одобрување на стратегиите, политиките и поголемите расходи од областа на информатичката технологија и обезбедува услови за ефективно планирање на информатичката технологија и следење на капацитетот на ИТ системот и неговите перформанси, како и сите прашања поврзани со информативната сигурност.

Најмалку два пати годишно, го известува Надзорниот одбор на Банката за статусот на информатичката технологија во Банката, отворените прашања и за донесените одлуки и заклучоци.

Надзорниот одбор врз информативниот систем работи и донесува полноважни одлуки на седници кои се свикуваат најмалку еднаш во три месеци. По потреба се свикуваат седници и во пократки рокови.

Членовите и претседателот на Надзорниот одбор врз информативниот систем ги именува Надзорниот одбор на Банката (табела 15).

- **Мандат**

Мандатот на членовите на Надзорниот одбор врз информативниот систем трае од моментот на именување до моментот на нивно отповикување со соодветна одлука или откажување од нивна страна.

- **Надомест и наградување**

На членовите на Одборот не им следува надомест за учество на седница.

Кодекс за корпоративно управување

Кодексот за корпоративно управување во НЛБ Банка АД Скопје, усвоен од Надзорниот одбор на НЛБ Банка АД Скопје подетално ги определува стандардите на управување и раководење на органите на НЛБ Банка АД Скопје. Водејќи се од овие стандарди, Банката има воспоставено јасна организациска структура и транспарентен и разбирлив систем на управување, кој го зголемува нивото на доверба како на домашните, така и на странските инвеститори, вработените и пошироката јавност.

Изјава за примена на Кодекс за корпоративно управување

Согласно Законот за изменување и дополнување на Законот за трговските друштва, кој влезе во сила од 14.12.2020 година, изјавата за примена на Кодексот за корпоративно управување потпишана од членовите на Управниот одбор на Банката е дадена во прилог 1 на овој извештај. Како што е наведено во изјавата, Банката ќе започне да ги применува најдобрите практики и принципи пропишани со новиот Кодекс за корпоративно управување на акционерските друштва котирали на Македонската берза, кој е во примена од 26.10.2021 година, во рамките на рокот утврден за негова задолжителна примена. Кодексот за корпоративно управување на НЛБ Банка АД Скопје е јавно достапен на веб-страницата на Банката.

Голема зделка и зделка со заинтересирана страна

Во текот на 2021 година, Банката реализираше зделка со заинтересирана страна, склучена со мнозинскиот акционер Нова Љубљанска банка д.д. Љубљана. Реализираната зделка е врз основа на склучен Договор за субординиран заем на износ од 15 милиони ЕУР помеѓу НЛБ Банка АД Скопје и Нова Љубљанска банка д.д. Љубљана. Субординираниот заем се квалификува како дополнителен Tier II капитал за Банката и придонесува за зајакнување на капиталната позиција на Банката.

Политика за наградување

Банката има воспоставено ефикасен систем на следење и оценување на успешноста на работата на вработените на клучна позиција во Банката (Управниот одбор на Банката и лицата со посебни права и одговорности) кои се определуваат како лица со посебна природа на работата, согласно со дефинирани критериуми со Политиката за наградување за лицата со посебна природа на работата на Банката.

Политиката за наградување има за цел да ги насочува вработените со посебна природа на работата да не преземаат несразмерно големи ризици, односно ризици кои ги надминуваат можностите на Банката за преземање ризици, земајќи ги предвид сите ризици, вклучувајќи ризици за репутацијата и ризици кои произлегуваат од погрешно или неетичко продавање производи или пак друго неетичко или несоодветно однесување. На вработените со посебна природа на работата им припаѓа варијабилан дел од платата врз основа на нивното оценување во врска со постигнување дефинирани финансиски и нефинансиски критериуми за успешност на лицата со посебна природа на работата на Банката.

Со Политиката за наградување на вработените со посебна природа на работата во НЛБ Банка АД Скопје подетално се определуваат овие критериуми во зависност од функцијата и категоријата на лица со посебна природа на работата.

Целите на секој член на Управниот одбор на Банката се составени од цели на НЛБ Групацјата, целите на НЛБ Банка АД Скопје и индивидуални цели и истите треба да бидат финансиски и нефинансиски.

Критериумите за утврдување на успешноста на други вработени со посебна природа на работата во Банката се составени од:

- цели на НЛБ Банка АД Скопје кои важат за сите вработени со посебна природа на работата, но не важат за контролните и надзорните функции во Банката, освен по исклучок за функцијата за управување со ризици (поради специфичноста на надлежноста за управувањето со кредитните ризици кои влијаат на финансиските резултати на Банката);
- целите на организациската единица на вработените со посебна природа на работа кои произлегуваат од целите на НЛБ Банка АД Скопје на организациската единица каде вработениот со посебна природа на работа презема ризик и ги вклучуваат следниве области:
 - деловни цели на организациската единица, цели на проект/и, меѓуфункционални цели (cross functional goals)
 - финансиски цели на организациската единица (ако се определени).
- индивидуални/лични цели на вработените со посебна природа на работа (развој, водење/учество во проекти и други цели) дефинирани од непосредниот претпоставен за секоја деловна година.

Со Политиката, како правило за проценка на успешноста на контролните и надзорните функции, се потенцира достигнувањето на утврдените цели на контролните и надзорни функции и овластувања, кои мора да бидат независни од успешноста на организацискиот дел врз којшто вршат надзор.

Согласно Одлуката на НБРСМ за правилата за добро корпоративно управување во банка, Банката ги објавува надоместоците кои се однесуваат на вкупниот надоместок исплатен во текот на годината по одделни групи, при што посебно се прикажуваат фиксниот и варијабилниот дел од исплатениот надоместок и бројот на лицата во одделната група и структурата на вкупниот надоместок според висината и бројот на лица на кои им е исплатена соодветната висина на вкупниот надоместок во текот на годината (прикажано во Табела 16 и 16-а). Во пресметките се вклучени сите лица за кои Банката извршила исплата во текот на 2021 година.

Вкупниот надоместок е утврден според следниве критериуми:

- Во фиксни надоместоци се вклучени следниве исплати: бруто плати, надоместоци и додатоци на плата, сите задолжителни надомести на трошоци за живот согласно со Законот за работни односи, колективни договори и индивидуални договори помеѓу Банката и вработениот, како и надоместоци кои ги добива поединечното лице чишто услови за исплата и за определување на нивната висина зависат од претходно утврдени критериуми (надоместок за одвоен живот, надоместок за работа во странство, регрес за годишен одмор, јубилејна награда, отпремнина, новогодишен надоместок, надоместок за учество на седница на членовите во Надзорниот одбор и Одборот за ревизија).
- Во варијабилни надоместоци се вклучени сите исплати кои не се сметаат за фиксни (исплатен варијабилен дел од плата за 2020 и 2019 година, одложен варијабилен дел од плата за 2016 и 2017 година, осигурување на менаџери, исплата кон трет доброволен пензиски фонд, исплата по менаџерски договор и останати надоместоци).

Табела 16. Остварени примања согласно со Одлуката за правилата за добро корпоративно управување во банка

Структура на лица (групи)	Број на лица на кои им е исплатен надоместок во текот на 2021 година	Структура на надоместок (во илјади МКД)		
		Фиксен дел	Варијабилен дел	Вкупен бруто надоместок
Надзорен одбор	6	933	-	933
Одбор за ревизија	2	314	-	314
Управен одбор	4	32.833	19.450	52.283
Останати лица со посебни права и одговорности	39	84.851	24.114	108.965
Вработени лица	879	689.181	74.267	763.449
Останати лица, претходно вработени во Банката	9	5	12.050	12.054
Вкупно	939	808.117	129.881	937.997

Табела 16-а

Висина на бруто надоместок исплатен од Банката во 2021 година (по вработен, според ранг од - до)	Број на лица	Вкупен бруто надоместок (во илјади МКД)
до 500.000 МКД	103	24.942
од 500.000 до 750.000 МКД	208	140.097
од 750.000 до 1.000.000 МКД	343	296.957
од 1.000.000 до 2.000.000 МКД	239	308.988
над 2.000.000 МКД	41	167.012
Вкупно	934	937.997

Политика за користење услуги од надворешни лица

Користењето услуги од надворешни лица од страна на Банката е уредено со Политиката за користење услуги од надворешни лица во НЛБ Банка АД Скопје, која детално ја уредува постапката и начинот на користење на ваквите услуги, согласно со одредбите на EBA Guidelines on outsourcing arrangements и Одлуката за управување со ризици на НБРСМ.

Со Политиката строго се уредени правилата во поглед на користење на услуги од надворешните лица и тоа преку:

- основните принципи и насоки за управување со ризиците кои произлегуваат од користењето услуги од надворешни лица;
- начинот на спроведување анализа за избор на потенцијален надворешен добавувач;
- начинот на проверка на квалитетот на услугите кои ги нудат надворешните лица и условите за ефикасно следење на нивното работење;
- начинот на обезбедување непрекинатоство во работењето за услугите кои се користат од надворешни лица;
- дефинирање стратегиски мерки во случај на очекувано или неочекувано прекинување на договорниот однос со надворешното лице од кое Банката користи услуги.

Во рамките на наведената политика, во 2021 година се користени услуги од надворешни лица, од кои како најзначајни за целокупното работење на Банката се издвојуваат услугите во следните подрачја:

- развој, одржување и управување со информатичка инфраструктура;
- архивско и документарно работење;
- работа во доменот на самоуслужни продукти, картички, банкомати, дигитални канали на комуникација;
- транспорт на вредносни пратки;
- наплата на побарувања.

Банката делува во насока на оптимизација на односите помеѓу цената и квалитетот на набавените производи и услуги, како и за ефикасна употреба на ресурсите во Банката и за избор на најсоодветен надворешен добавувач.

Политика за спречување мито и корупција и управување со судир на интереси

Политиката за спречување мито и корупција и управување со судир на интереси во НЛБ Банка АД Скопје има за цел заштита на интересите на Банката во случај на постоење на трансакции кои можат да доведат до лична корист над целокупниот интерес на Банката.

Со Политиката се воспоставува и одржува систем на ефикасно контролирање и управување со судирите на интереси кои може да настанат при извршување на определени активности на штета на интересите на клиентите или потенцијалните клиенти на Банката.

Политиката за спречување мито и корупција и управување со судир на интереси се однесува на сите вработени во Банката, вклучувајќи ги и членовите на органите на управување, односно Управниот и Надзорниот одбор, акционери со квалификувано учество во Банката, значајни деловни партнери и клиенти, други лица поврзани со Банката и сите останати лица кои се поврзани со претходно споменатите. Согласно со Политиката и Законот за банките, лицата со посебни права и одговорности редовно, на секои шест месеци доставуваат писмена изјава до Надзорниот и Управниот одбор на Банката, за постоење или непостоење судир на нивниот личен интерес со интересот на Банката.

Политика за оценување на адекватноста на носителите на клучните функции во НЛБ Банка АД Скопје

Политиката за оценување на адекватноста на носителите на клучни функции во НЛБ Банка АД Скопје ја утврдува постапката за подготовка на оцената на адекватност на носителите, односно кандидатите за носители на клучни функции и критериумите за изготвување на оцената на адекватност на носителите, односно кандидатите за носители на клучните функции во Банката. Политиката е изготвена согласно со одредбите од Законот за банките и Одлуката на НБРСМ за правилата за добро корпоративно управување во банка, каде што се определени квалификациите кои е потребно да ги поседуваат членовите на Надзорниот одбор, Управниот одбор, Одборот на ревизија, Одборот за управување со ризиците, како и останатите лица со посебни права и одговорности определени со Статутот на НЛБ Банка АД Скопје. Дополнително, во оваа политика се инкорпорираат и насоките на ESMA (European Securities and Market Authority) и EBA (European Banking Authority) за оценување на адекватноста на членовите на органите на раководење или надзор и носителите на клучни функции во банки.

Спречување перење пари и финансирање тероризам

Во своето работење со клиенти, Банката е изложена на различни видови ризици, меѓу кои и ризикот од перење пари и финансирање тероризам кој е еден од најистакнатите ризици во финансиската индустрија. Со цел превенција од овој вид на ризик, Банката има усвоено и доследно применува Програма за спречување перење пари и финансирање тероризам и останати интерни акти коишто ја регулираат оваа област а наедно соработува и со надлежните институции и коресподентските банки. Банката во целост ги има имплементирано сите инструменти кои произлегуваат од позитивните прописи и политиките на НЛБ Групацијата во насока на ефикасно откривање и спречување перење пари и финансирање тероризам.

Сигурност на информативниот систем

Информативната сигурност на НЛБ Банка е имплементирана во согласност со Одлуката за методологијата за сигурност на информативниот систем на Банката и меѓународните стандарди ISO 27001 и 27002. Согласно со наведените, во рамките на Банката е воспоставен систем на информативна сигурност, кој опфаќа:

- Проценка на ризикот – преку воспоставен континуиран процес на идентификација на слабостите и заканите кон своите информативни системи, вклучувајќи го ризикот од напади во дигиталниот простор.
- Следење и надградба – преку воспоставен процес на континуирано собирање и анализа на информации од аспект на појава на нови закани и слабости на информативниот систем, вклучувајќи и закани во дигиталниот простор.

- Имплементација на сигурносни контроли – преку следење на инциденти и оперативни контроли (административни, физички и технички контроли) со кои се врши заштита на сигурноста на информациите и системите на повеќе нивоа.
- Тестирање на сигурноста и тестирање на отпорноста на системите од напади во дигиталниот простор.
- Поделба на надлежностите на органите на Банката од аспект на управувањето со ризици поврзани со сигурноста на информативниот систем.
- Обезбедување непрекинато во работењето – преку дефиниран план за непрекинато во работењето, којшто ќе се темели врз повеќе сценарија и којшто ќе овозможи оперативност и минимизирање на загубите во случај на тежок прекин на деловните процеси.

Организациска структура на Банката

Во текот на 2021 извршени се неколку значајни измени во организациската структура на НЛБ Банка.

Најпрво, Секторот за управување со ризици беше поделен на два нови сектори, Сектор за ризици, евалуација и контрола и Сектор за кредитни ризици, во рамки на кои беа формирани и нови организациски единици (служби). Потребата од оваа реорганизација произлезе од проширениот опфат на активности, преносот на активности од други сектори, како и потребата од подетално уредување на работењето во подрачјето на управување со ризиците.

Во вториот дел од годината, поради потребата од пофокусиран пристап во изработката на интегрирани извештаи, организациската единица задолжена за овој дел од работењето престана да постои како самостојна единица, а одговорностите се распределија на други организациски единици согласно со методолошката припадност на извештаите, во наголем дел во секторите за ризици.

Покрај наведените измени, се направени и останати доуредувања на одговорностите на постојните организациски единици, а утврдено е и ново работно место овластено лице за заштита на лични податоци.

Организациската структура е прикажана во прилог бр.2 на овој извештај.

Акционерски капитал и сопственичка структура

Акционерски капитал

Акционерскиот капитал на Банката на 31.12.2021 година се состои од 854.061 обични акции со номинална вредност од 1.000 МКД по акција или вкупно 854.061.000,00 МКД. Акциите се регистрирани и се водат кај Централниот депозитар на хартии од вредност на РСМ.

Имателите на обични акции имаат право на дивиденда и право на глас на седница на собранието на акционери. Една обична акција носи право на еден глас.

Во согласност со акционерската книга на Банката, на 31.12.2021 година кај 816 обични акции односно 0,0955% од вкупниот акционерски капитал на Банката (2020: 816 обични акции односно 0,0955%) има ограничување на акции со право на глас на правата засновани на закон и/или одлука на надлежен орган.

Во текот на 2021 година, Банката нема издадено нови емисии на акции, ниту пак има извршено откуп на сопствени акции.

Број на акционери и структура

На 31.12.2021 година, бројот на акционери во Банката изнесува 977 (2020: 939). Од нив, 846 се физички лица (2020: 801), а 131 се правни лица (2020:138).

Табела 17. Акционерска структура

	2021	
Акционерска структура	Број на акции	% на акции
НЛБ д.д.	742.804	86,97%
Останати акционери	111.257	13,03%
Физички лица	77.417	69,58%
Правни лица	33.840	30,42%

Единствен акционер со учество над 5% во вкупниот број издадени акции на НЛБ Банка АД е Нова Љубљанска Банка д.д. Љубљана, со 86,97% учество (742.804 акции) во вкупниот број акции на Банката. НЛБ д.д. како акционер со најголемо учество управува со Банката преку своите претставници во Надзорниот одбор. НЛБ Групацијата е најголемата банкарска и финансиска групација во Република Словенија, со стратешки фокус на избраните пазари на земјите од Југоисточна Европа и претставува препознатлив меѓународен бренд. Од ноември 2018 година акциите на НЛБ д.д. Љубљана се класифицираа на берзанскиот пазар, а истовремено беа вклучени во тргувањето на главниот пазар на Лондонската берза за хартии од вредност. Во текот на 2019 година, се финализираше процесот на приватизација на НЛБ д.д.Љубљана, со што Република Словенија остана доминантен сопственик со 25 % од акциите плус една обична акција.

Берзанска котација

Акциите на Банката котираат на официјалниот пазар на Македонската берза на хартии од вредност, во сегментот задолжителна котација – обични акции, регистрирани под ISIN: MKTNBA101019.

Со акциите на Банката се тргува на секундарниот пазар на берзата, преку овластени брокерски куќи.

Акциите на Банката се дел од Македонскиот берзански индекс МБИ10.

Согласно со Правилата за котација, Банката редовно ја известува берзата за своето работење, за членовите на органите на управување, управувањето и правните односи со трети лица и за настани и информации кои се од значење за работењето на Банката по претходно утврден календар на настани кој се објавува на информацискиот сервис на Берзата најдоцна до крајот на јануари во тековната година.

Политика на дивиденда

Согласно со одлуките за издавање на емисиите на акции на Банката, акциите носат право на дивиденда, која може да се определи со одлука на Собранието на акционери на Банката. Одлуката за распределба на добивката за дивиденди зависи од голем број фактори, вклучително и капиталната структура на Банката, апетитот за ризик, добивката, финансиската состојба, регулаторните барања, општите економски и деловни услови и идни перспективи. Политиката на дивиденда на Банката предвидува годишна распределба на дивиденда од околу 70% од остварената добивка од претходната година и е зависна од регулаторните барања за капитал.

Минималното ниво на капитал (изразено како стапка на адекватност на капиталот) кое Банката требаше да го исполнува во текот на 2021 година изнесува 15,5%, вклучувајќи го интерниот менаџмент додаток од 0,5%. Банката треба да постигне и одржува стапка на адекватност од 16,25%, вклучувајќи го интерниот менаџмент додаток од 0,5% најдоцна до 31.03.2022.

Со оглед на економската криза која настана поради пандемијата на КОВИД-19, а согласно со Одлуката донесена од страна на Советот на Народната банка на 26.2.2021 година беше предвидено привремено ограничување на распределбата и исплатата на дивиденда на акционерите на банките, со цел натамошно зголемување на отпорноста на банкарскиот систем во целина и одржување на финансиската стабилност.

Во август 2021, при повторна оценка на околностите, НБРСМ ја укина Одлуката за привремено ограничување на распределбата и исплатата на дивиденда на акционерите на банките, дозволувајќи за распределбата на дивиденда да одлучат акционерите на банките. Соодветно на тоа, согласно со Одлуката за употреба на акумулираната добивка на НЛБ Банка АД Скопје за 2019 и 2020 година донесена на Годишното собрание на акционери на Банката на 19.11.2021 година, се распредели износ од 1.526,2 милиони МКД за дивиденда или 1.787 МКД по акција и 1.168,4 милиони МКД за општ резервен фонд.

XVI. Стратегија и идни изгледи

Врз основа на обновената Стратегија на НЛБ Групацијата, Банката го усвои буџетот за 2022 година и финансиските проекции за период од 2022-2026 година. Стратешкиот фокус се базира на креирање подобро искуство за клиентите врз база на технолошки иновации, промени во процесите на работа и понатамошна автоматизација и дигитализација на работењето, како и едукација и надградување на компетенциите и знаењата на вработените од различни нивоа, со цел поттикнување посакувана организациска култура како темел на обезбедувањето врвна услуга за клиентите.

Банката и понатаму ќе биде целосно посветена на своите примарни активности - кредитирање на населението и претпријатијата, како и поддршка на клиентите во проектите за рестартирање на бизнисите и реализација на инвестициски активности. Притоа, кај кредитирањето на стопанството предност ќе им се даде на проектите во областите на производство на електрична енергија од обновливи извори, намалување на загадувањето и унапредување на животната средина.

Дигитализацијата останува главна стратешка определба на Банката и ќе биде во центарот на активностите и во наредните години. Паралелно со обезбедувањето квалитетна услуга на клиентите преку традиционалните канали, интензивно ќе се работи на проширување на продуктното портфолио со иновативни дигитални продукти и услуги во согласност со светските трендови. Како лидер и предводник на ова поле, во услови на здрава и силна конкуренција на пазарот, Банката ќе влијае на понатамошниот развој, унапредувањето на квалитетот, достапноста и брзината на банкарските услуги во земјата и во регионот.

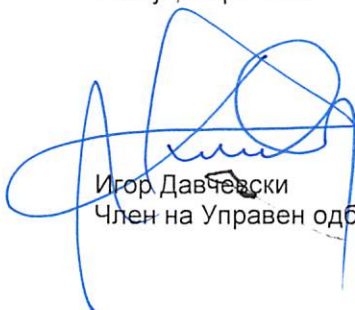
Новите продукти и надградбата на постојните апликации ќе се развива во насока на овозможување поголема достапност на банкарските услуги и олеснета интеракција, со цел онлајн-интеракциите и трансакциите за клиентите да бидат многу поедноставни, побрзи и пред сè побезбедни.

Задоволството на клиентите и врвното корисничко искуство при контакт со Банката е појдовната точка во целокупното работење и останува да биде примарен фокус, со цел услугите да бидат на располагање во секое време до крајните корисници. Во овој контекст, ќе се интензивираат активностите за персонализиран пристап кон клиентите, интуитивни услуги кои ги препознаваат нивните потреби и барања, дигитализирана продажба како и продажба на продукти преку самопослужни канали, како што се банкоматите и мобилното банкарство.

Составен дел од стратегијата на Банката е грижата за општото добро како еден од највисоките приоритети во системот на вредности. Со поддршка на проекти во областа на културата, спортот, науката, образованието, животната средина, децата и младите, Банката се стреми да придонесе за подобрување на целокупниот квалитет на животот на поединците, семејствата, институциите и организациите.

Приклучувајќи се кон иницијативите за зголемување на свесноста за одржлив развој на глобално ниво, Банката ќе работи во согласност со Стратегијата за корпоративна одржливост на НЛБ Групацијата преку поинтензивна интеграција на одржливоста во своето работење. Оттука, преку своето делување, Банката и во иднина ќе продолжи да биде сериозен партнер и континуирано да дава свој придонес кон пошироката заедница, во сите сегменти од општественото живеење.

Скопје, март 2022

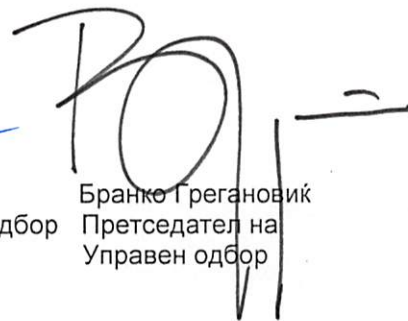
Игор Давчевски
Член на Управен одбор

Гинтер Фриедл
Член на Управен одбор

Петер Зелен
Член на Управен одбор

Бранко Грегановиќ
Претседател на
Управен одбор

XVII. Прилози

Прилог 1. Изјава од членовите на Управниот одбор за примена на Кодексот за корпоративно управување

Изјава за примена на Кодекс за корпоративно управување на НЛБ Банка АД Скопје

Кодексот за корпоративно управување на НЛБ Банка АД Скопје подетално ги определува стандардите на управување и раководење на органите на НЛБ Банка АД Скопје и водејќи се од истите Банката воспоставува јасна организациска структура, транспарентен и разбирлив систем на управување кој го зголемува нивото на доверба како на домашните, така и на странските инвеститори, и на вработените.

Изјавуваме дека НЛБ Банка АД Скопје го применува Кодексот за корпоративно управување на Банката (бр. 0309 - 55/2020) одобрен од страна на Надзорниот одбор на Банката и истиот е јавно достапен на веб страна на Банката www.nlb.mk.

Отстапувања од правилата на Кодексот за корпоративно управување на НЛБ Банка АД Скопје не постојат и правилата на Кодексот претставуваат обврска за сите органи на Банката, како и за нејзините вработени.

Изјавуваме дека НЛБ Банка АД Скопје ќе започне да ги применува најдобрите практики и принципи пропишани со новиот Кодекс за корпоративно управување на акционерските друштва котирани на Македонска берза, кој е во примена од 26 октомври 2021 година во рамки на рокот утврден за негова задолжителна примена.

Скопје, Јануари 2022 година

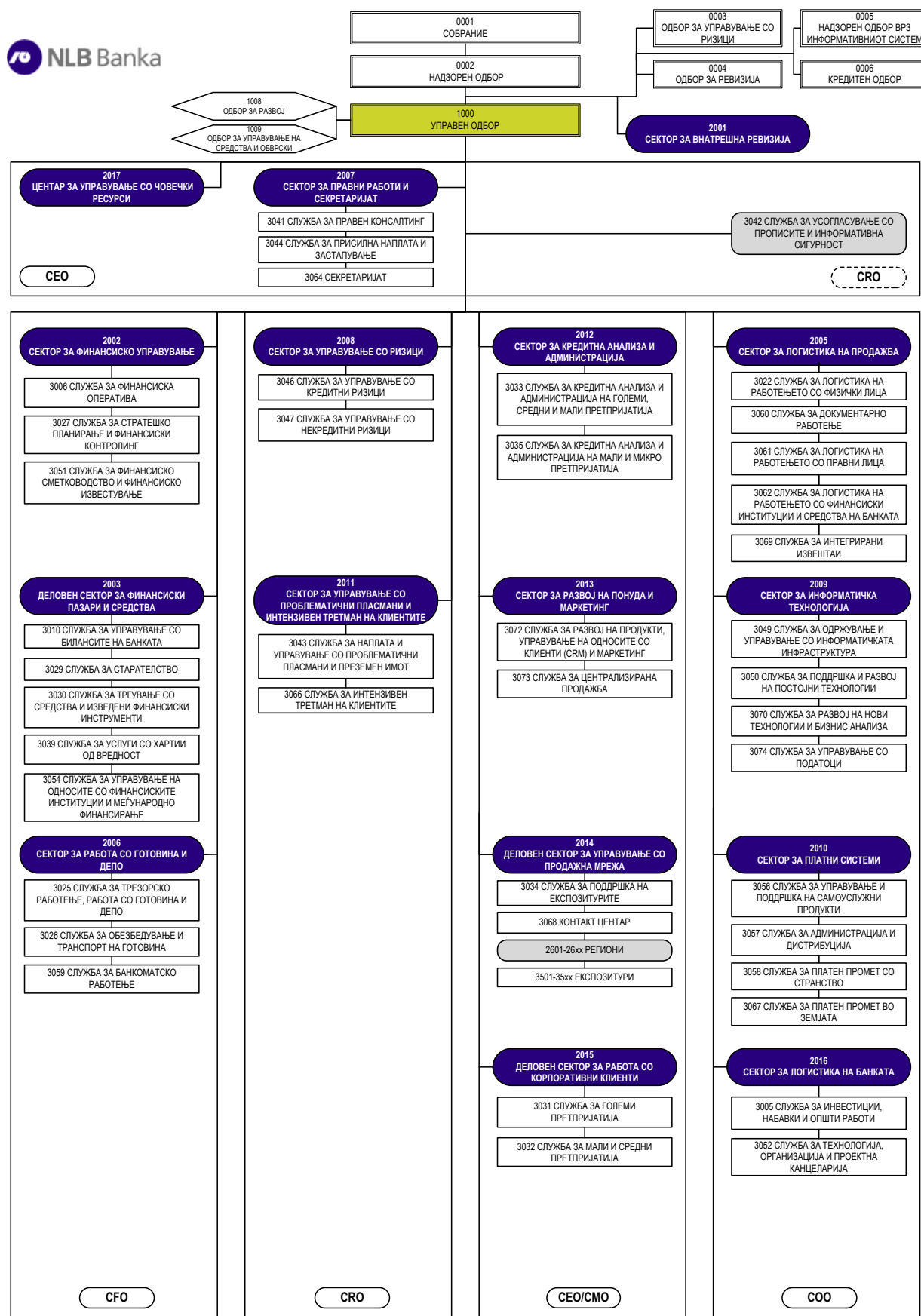
Игор Давчевски
Член на Управен одбор

Гинтер Фриедл
Член на Управен одбор

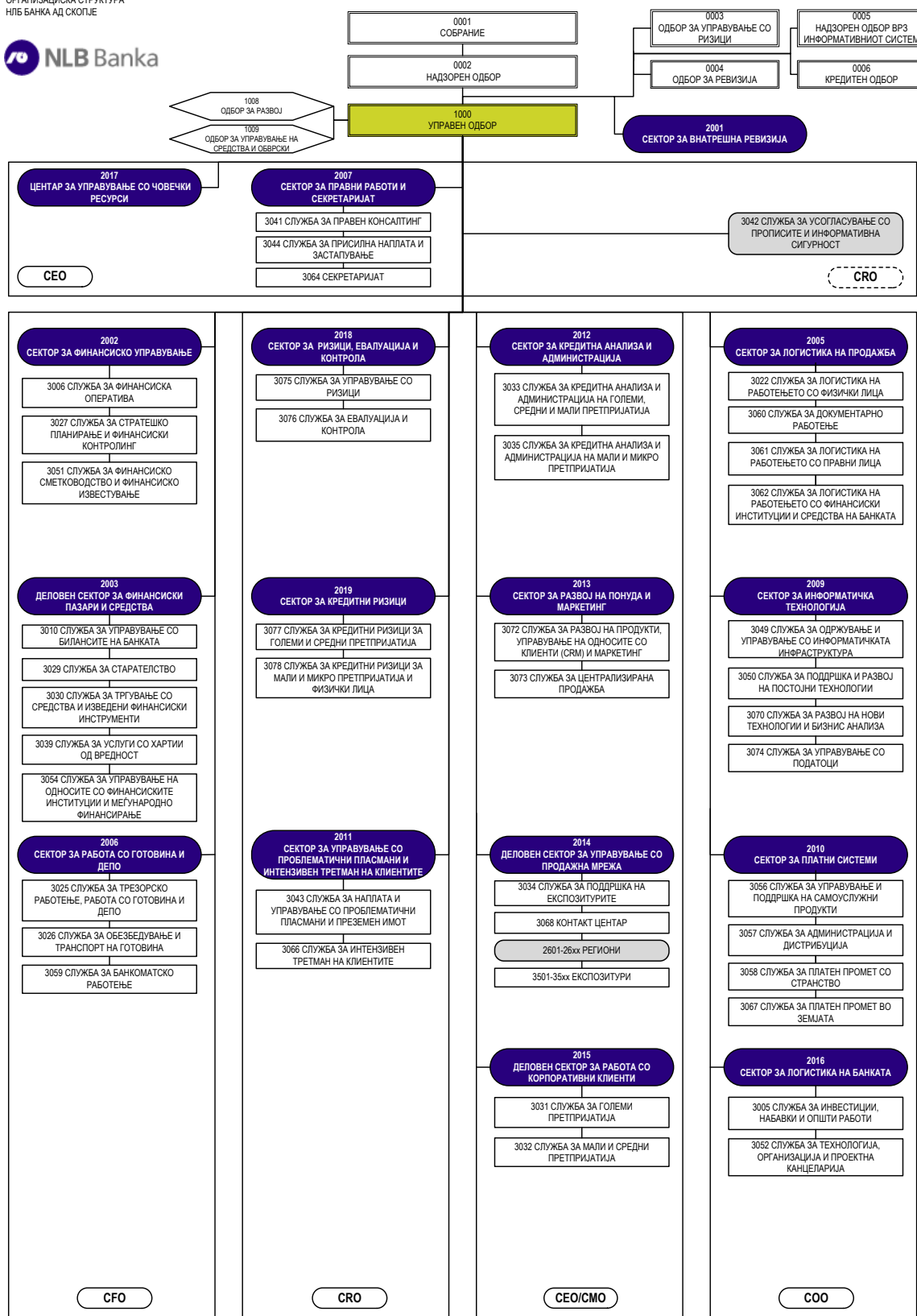
Петер Зелен
Член на Управен одбор

Бранко Грегановиќ
Претседател на
Управен одбор

Прилог 2. Организациона структура на НЛБ Банка со важност до 29.7.2021

Организациска структура на НЛБ Банка со важност од 29.7.2021

ОРГАНИЗАЦИСКА СТРУКТУРА
НЛБ БАНКА АД СКОПЈЕ

Мислење
кон Годишниот извештај за работењето на Банката во 2021 година

Годишниот извештај за работењето на НЛБ Банка АД Скопје за 2021 година го опфаќа работењето на Банката во периодот од 1.1.2021 година до 31.12.2021 година. Во извештајот на систематизиран начин е презентирано остварувањето на одделни банкарски активности, како во поглед на основните финансиски активности така и за сите останати активности за кои се известува согласно Законот за трговските друштва, Законот за банките и Одлуката за правилата за добро корпоративно управување во банка.

Извештајот вклучува податоци за промените на макроекономските и пазарните услови во кои работеше Банката и промените на регулативата која директно или индиректно влијаеше на остварувањето на финансискиот резултат и пазарната позиција. Остварените финансиски резултати и исполнувањето на планираните деловни и стратешки цели за 2021 година се презентирани согласно со законските регулативи кои се применуваат во РСМ.

Оперативните активности се подетално презентирани по одделни пазарни сегменти и укажуваат на остварените резултати по одделни финансиски и нефинансиски активности на Банката.

Начинот на управувањето со ризиците во Банката е детално презентиран и укажува на постоење интегриран систем на управувањето со ризиците во Банката. Дополнително, презентирани се информации за управувањето со човечките ресурси во Банката, управувањето со информатичката технологија, преземените маркетиншки активности како предуслови за успешно работење, подобро и квалитетно управување со Банката, почитување и усогласеност со целокупната законска регулатива и остварување на планираните цели за 2021 година. Во Извештајот интегрално се презентирани корпоративното управување на Банката, работењето и активностите на органите и нивните членови, остварувањето на обврските во поглед на спречувањето перење пари и сигурноста на информативниот систем и активностите за промоција на корпоративната општествена одговорност. Извештајот дава целосна слика за состојбата и промените на сопствените средства и акционерската структура на Банката кај акционерите со над 5% учество во капиталот на Банката.

Според нашето мислење, Годишниот извештај дава вистинска и објективна слика за работењето на Банката во 2021 година, состојбата на нејзините средства и финансиската успешност.

Блаж Бродњак
Претседател
на Надзорен одбор

ИЗЈАВА

под морална, материјална и кривична одговорност за точноста и вистинитоста
на податоците искажани во годишната сметка

Јас Гинтер Фриедл, со ЕМБГ У-1519733, адреса на живеење ул.Леебгасе бр.46/5, Виена, како
овластен застапник на НЛБ Банка АД Скопје со матичен број (ЕМБС) 4664531, изјавувам под
морална, материјална и кривична одговорност дека податоците искажани во годишната сметка
за 2021 година, се точни и вистинити.

Скопје, 24.02.2022

Гинтер Фриедл

Член на Управен Одбор
НЛБ Банка АД Скопје

Назив на банка/финансиска институција:
 НЛБ Банка АД Скопје
 Адреса, седиште, телефон:
 Ул. Мајка Тереза бр.1, 1000 Скопје, 02 / 5100 601
 Адреса за е-пошта:
kabinetuprava@nlb.mk
 Единствен даночен број:
 4030993191133

Биланс на успех
 за периодот од 01.01.2021 до 31.12.2021

(во денари)

Ред бр. 1	ПОЗИЦИЈА 2	Ознака на АОП 3	Износ	
			Тековна година 4	Претходна година 5
1	Приходи од камата	001	3.322.539.018	3.329.533.787
2	Расходи за камата	002	316.354.521	416.348.276
3	Приходи од провизии и надомести	003	2.073.549.404	1.737.146.719
4	Расходи за провизии и надомести	004	871.159.247	614.255.218
5	Приходи од вложувања во придружени друштва, подружници и заеднички вложувања	005	-	-
6	Нето добивка од трансакции со хартии од вредност	006	7.407.662	-
7	Нето загуба од трансакции со хартии од вредност	007	-	41.093.839
8	Нето добивка од курсни разлики	008	263.651.587	239.538.085
9	Нето загуба од курсни разлики	009	-	-
10	Останати приходи од дејноста	010	687.811.404	274.536.355
11	Трошоци за вработените (012+013+014)	011	896.759.936	845.587.843
11а	Плати	012	505.854.725	474.346.993
11б	Трошоци за даноци и придонеси за задолжително социјално осигурување	013	241.706.567	240.087.146
11в	Останати користи за вработените	014	149.198.644	131.153.704
12	Амортизација на нематеријални средства и материјални средства	015	228.539.725	195.992.105
13	Исправка на вредност на нематеријални средства и материјални средства	016	46.509.623	50.790.175
14	Исправка на вредност, посебна резерва и резервирањата (018+019+020)	017	578.901.713	673.069.707
14а	Исправка на вредност на активните билансни побарувања	018	531.113.363	669.489.051
14б	Посебна резерва за вонбилансна кредитна изложеност	019	45.398.395	3.580.656
14в	Останати резервирања	020	2.389.955	-
15	Расходи од вложувања во придружени друштва, подружници и заеднички вложувања	021	-	-
16	Останати расходи од дејноста	022	971.556.245	886.283.123
17	Добивка од редовно работење (001+003+005+006+008+010)-(002+004+007+009+011+015+016+017+021+022)	023	2.445.178.065	1.857.334.660
18	Загуба од редовно работење (002+004+007+009+011+015+016+017+021+022)-(001+003+005+006+008+010)	024	-	-
19	*Добивка од прекинато работење	025	-	-
20	*Загуба од прекинато работење	026	-	-
21	Добивка пред оданочување (023+025-026)	027	2.445.178.065	1.857.334.660
22	Загуба пред оданочување (024+026-025)	028	-	-
23	Данок од добивка (дел од Даночниот биланс)	029	226.070.855	153.063.404
24	Добивка од финасиската година(027-029)	030	2.219.107.210	1.704.271.256
25	Загуба за финансиската година (029-027) или (028+029)	031	-	-

26	Просечен број на вработени врз основа на часови на работа во пресметковниот период (во апсолутен износ)	032	700	704
27	Број на месеци на работење	033	12	12
1	ДОБИВКА/ЗАГУБА ЗА ФИНАНСИСКАТА ГОДИНА			
2	Добивка која им припаѓа на имателите на акции на матичното претпријатие	034	-	-
3	Добивка која припаѓа на малцинското учество	035	-	-
4	Загуба која се однесува на имателите на акции на матичното претпријатие	036	-	-
5	Загуба која се однесува на малцинското учество	037	-	-

*Пополнуваат само оние субјекти кои составуваат консолидирана годишна сметка

Додаток на Билансот на успех (го пополнуваат само оние субјекти кои составуваат консолидирана годишна сметка)

ОСТВАРЕНИ ПРИХОДИ ПРЕТЕЖНО ОД ДРУГО МОНЕТАРНО ПОСРЕДУВАЊЕ - 64.19

(Со назначување на главната приходна шифра на дејноста утврдена со НКД согласно член 9 од Законот за едношалтерскиот систем - Службен весник на Република Македонија бр. 84/05, 13/07, 150/07, 140/08, 17/11, 53/11 и 70/13).

Лице одговорно за составување на образецот:

Име и презиме Славица Лазаревска

Број од регистарот на Институтот на сметководители и овластени сметководители на Република Македонија: 0103832

Потпис _____

Во Скопје

На ден 24.02.2022 година

Во Скопје

На ден 24.02.2022 година

Име и презиме на законски застапник на банката/финансиската институција:

Гинтер Фриедл

Потпис _____

Назив на банката/финансиската институција:
НЛБ Банка АД Скопје
Адреса, седиште, телефон:
Ул. Мајка Тереза бр.1, 1000 Скопје, 02 / 5100 601
Адреса за е-пошта:
kabinetuprava@nlb.mk
Единствен даночен број:
4030993191133

БИЛАНС НА СОСТОЈБАТА
на ден 31.12.2021 година

(во денари)

Ред. Бр.	Позиција	Ознака на АОП	Износ	
			Тековна година	Претходна година
1	2	3	4	5
	АКТИВА			
1	Парични средства и парични еквиваленти	140	14.229.714.698	12.569.663.132
2	Вложувања во должнички хартии од вредност кои може да се користат за рефинансирање во НБРМ (142+143-144)	141	2.323.074.124	3.090.399.021
2а	Благајнички записи	142	1.725.827.399	1.692.983.599
2б	Државни хартии од вредност	143	597.246.725	1.397.415.422
2в	Исправка на вредноста	144	-	-
3	Кредити на и побарувања од банки (146+147+148-149)	145	677.826	502.402.575
3а	Кредити	146	472.697	129.790
3б	Депозити	147	-	502.558.127
3в	Останати побарувања	148	315.094	315.436
3г	Исправка на вредноста	149	109.965	600.778
4	Кредити на и побарувања од други коминтенти (151+152-153)	150	65.593.289.657	57.977.711.439
4а	Кредити	151	70.765.442.406	62.798.297.818
4б	Останати побарувања	152	36.346.540	92.232.966
4в	Исправка на вредноста	153	5.208.499.289	4.912.819.345
5	Должнички хартии од вредност (155+156+157-158)	154	17.619.101.930	14.937.133.938
5а	Благајнички записи	155	-	-
5б	Државни хартии од вредност	156	17.619.222.129	14.937.133.938
5в	Останати должнички хартии од вредност	157	-	-
5г	Исправка на вредноста	158	120.199	-

6	Вложувања во сопственички инструменти	159	125.035.066	32.922.917
7	Вложувања во придружени друштва (161+162)	160	-	-
7а	Вложувања во банки	161	-	-
7б	Останати вложувања во придружени претпријатија	162	-	-
8	Вложувања во подружници (164+165)	163	-	-
8а	Вложувања во банки	164	-	-
8б	Останати вложувања во подружници	165	-	-
9	Заеднички вложувања (167+168)	166	-	-
9а	Заеднички вложувања во банки	167	-	-
9б	Останати заеднички вложувања	168	-	-
10	Нематеријални средства (170+171+172+173+174)	169	312.447.388	278.153.917
10а	Основачки издатоци	170	-	-
10б	Издатоци за истражување и развој	171	-	-
10в	Концесии, патенти, лиценци, заштитни знаци и слични права	172	79.769.706	66.481.380
10г	Гудвил	173	-	-
10д	Останати нематеријални средства	174	232.677.682	211.672.537
11	Материјални средства (176+177+178)	175	2.007.562.948	2.032.106.620
11а	Земјиште	176	145.639.044	145.639.044
11б	Недвижности и опрема	177	1.815.266.497	1.855.727.332
11в	Останати материјални средства	178	46.657.407	30.740.244
12	Останати средства / побарувања (180+181+182+183+184+185+186+187+188+189+190+191-192)	179	5.475.026.337	5.107.635.437
12а	Ограничени депозити	180	3.750.502.829	3.322.090.269
12б	Дериватни средства чувани за управување со ризик	181	804.213	460.366
12в	Вградени деривати	182	-	-
12г	Нетековни средства кои се чуваат за продажба и група за отуѓување	183	-	-
12д	Преземени средства врз основа на ненаплатени побарувања	184	110.085.631	139.194.520
12е	Заложени средства	185	-	-
12ж	Аванси за нематеријални средства	186	2.370.269	2.325.637
12з	Аванси за материјални средства	187	4.517.942	256.691
12з	Побарувања за данок на добивка	188	-	30.923.702
12с	Одложени даночни средства	189	-	-
12и	Финансиски средства по објективна вредност преку билансот на успех определени како такви при почетното признавање	190	-	-
12ј	Останати побарувања	191	1.650.919.546	1.661.033.424
12к	Исправка на вредноста	192	44.174.093	48.649.172
13	Одложени приходи и однапред платени трошоци	193	23.428.001	17.083.065
14	ВКУПНА АКТИВА (140+141+145+150+154+159+160+163+166+169+175+179+193)	194	107.709.357.975	96.545.212.061

	ПАСИВА			
15	ОБВРСКИ (196+202+208+213+222+223+227)	195	93.639.751.290	83.132.366.907
16	Обврски кон банки (197+198+199+200+201)	196	1.852.470.300	715.604.138
16a	Трансакциски сметки	197	329.725.972	323.196.238
16б	Депозити	198	223.829	303.996
16в	Ограничени депозити	199	27.811.753	21.672.590
16г	Обврски по кредити	200	1.494.708.746	370.431.314
16д	Останати обврски	201	-	-
17	Обврски кон други комитенти (203+204+205+206+207)	202	86.255.632.741	79.486.611.444
17a	Трансакциски сметки	203	54.562.404.773	47.400.121.788
17б	Депозити	204	29.414.398.448	29.826.702.588
17в	Ограничени депозити	205	2.254.602.633	2.207.841.591
17г	Обврски по кредити	206	24.226.887	51.945.477
17д	Останати обврски	207	-	-
18	Обврски по издадени должнички хартии од вредност (209+210+211+212)	208	-	-
18a	Издадени инструменти на пазарот на пари	209	-	-
18б	Издадени серфитикати за депозит	210	-	-
18в	Издадени обврзници	211	-	-
18г	Останати издадени должнички хартии од вредност	212	-	-
19	Останати обврски (214+215+216+217+218+219+220+221)	213	2.230.919.159	586.316.941
19a	Дериватни обврски чувани за управување со ризик	214	-	-
19б	Вградени деривати	215	-	-
19в	Обврски за тргување	216	-	-
19г	Обврски директно поврзани со група на средства за отуѓување	217	-	-
19д	Обврски за данок на добивка	218	78.730.109	-
19ѓ	Одложени даночни обврски	219	-	-
19е	Финансиски обврски по објективна вредност преку билансот на успех	220	-	-
19ж	Останати обврски	221	2.152.189.050	586.316.941
20	Одложено плаќање на трошоци и приходи во идните периоди	222	233.908.270	240.845.863
21	Резервирања за ризици и обврски (224+225+226)	223	298.479.056	254.970.621
21a	Резервирања за вонбилансна кредитна изложеност	224	168.908.742	123.532.549
21б	Резервирања за пензии и за други користи на вработените	225	65.536.661	69.740.432
21в	Останати резервирања	226	64.033.653	61.697.640
22	Субординирани обврски	227	2.768.341.764	1.848.017.900

23	КАПИТАЛ И РЕЗЕРВИ (229+230+231+232+235+236+237+238+239+240)	228	14.069.606.685	13.412.845.154
24	Запишан капитал	229	854.061.000	854.061.000
25	Премии од акции	230	2.274.483.721	2.274.483.721
26	Откупени сопствени акции (-)	231	-	-
27	Резерви (233+234)	232	6.969.898.510	5.299.563.869
27а	Законска и статутарна резерва	233	6.969.898.510	5.299.563.869
27б	Останати резерви	234	-	-
28	Ревалоризациски резерви и останати разлики од вреднувањето	235	259.827.693	295.966.365
29	Добивка за финансиската година	236	2.219.107.210	1.704.271.256
30	Загуба за финансиската година (-)	237	-	-
31	Задржана добивка	238	1.492.228.551	2.984.498.943
32	Пренесена загуба (-)	239	-	-
33	*Малцинско учество	240	-	-
34	ВКУПНА ПАСИВА (195+228)	241	107.709.357.975	96.545.212.061
	ВОНБИЛАНСНА ЕВИДЕНЦИЈА			
35	Вонбилансна евиденција - актива	242	85.529.770.893	73.663.283.476
36	Вонбилансна евиденција - пасива	243	85.529.770.893	73.663.283.476

*Пополнуваат само оние субјекти кои составуваат консолидирана годишна сметка

Лице одговорно за составување на образецот:

Име и презиме Славица Лазаревска

Број од регистарот на Институтот на сметководители и
овластени сметководители на Република Македонија: 0103832

Потпис _____

Во Скопје

На ден 24.02.2022 година

Во Скопје На ден 24.02.2022 година	Име и презиме на законски застапник на банката/финансиската институција Гинтер Фриедл Потпис _____
--	---